

2

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

ΤΗΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1896

ΑΘΗΝΗΣΙΝ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΩΝ ΑΔΕΛΦΩΝ ΠΕΡΡΗ

1897

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

ΤΗΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1896

ΑΘΗΝΗΣΙΝ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΩΝ ΑΔΕΛΦΩΝ ΠΕΡΡΗ

1897

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ευεργέται τῆς Ἑταιρείας	Σελ. 3
Διοικητικὸν Συμβούλιον τῆς Ἑταιρείας	» 4
Ἐπιτίμιοι ἑταῖροι	» 5
Τακτικοὶ ἑταῖροι	» 6
Ἐκθεσις τῶν πεπραγμένων τῆς Ἑταιρείας.	» 9
Ἐκθεσις τοῦ Λογιστοῦ	» 38
Πίναξ Α' Γενικὸς ἰσολογισμὸς τῆς χρήσεως 1896	» 52
Ἀνάλυσις τῆς μερίδος « ἔσοδα καὶ ἔξοδα »	» 54
Πίναξ Β' Ἀπολογισμὸς τῶν ἐσόδων τῆς χρήσεως 1896	» 56
Τμῆμα Α' Ἔσοδα	» 56
Πίναξ Γ' Τμῆμα Β' Ἐξοδα	» 58
Πίναξ Δ' Κίνησις τοῦ ταμείου κατὰ τὸ ἔτος 1896.	» 68
Πίναξ Ε' Πίναξ ἐμφαινὼν τὴν περιουσίαν τῆς Ἑταιρείας κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου 1896	» 69
Πίναξ Ϛ' Γενικὴ λογοδοσίᾳ τοῦ ἔτους 1896	» 72
Προϋπολογισμὸς τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ ἔτους 1897	» 74
Ἐκθεσις τῆς Ἐξελεγκτικῆς Ἐπιτροπῆς.	» 79
Τακτικαὶ συνελεύσεις τῶν ἑταίρων	» 85
Ἐκτακτοὶ συνελεύσεις τῶν ἑταίρων	» 86
Ἀρχαῖα τῆς Ἑταιρείας παραδοθέντ' εἰς τὸ Ἐθνικὸν Μουσεῖον	» 91
Ἀνασκαφαὶ τοῦ ἐν Λυκοσοῦρᾳ Ἱεροῦ τῆς Δεσποίνης	» 95
Ἀνασκαφαὶ περὶ τὴν Ἀκρόπολιν.	» 17
Ἀνασκαφαὶ κατὰ τὸν ἔξω Κεραμεικὸν	» 20
Ἀνασκαφαὶ ἐν τῷ παρὰ τὸ Δίπυλον ἀρχαίῳ νεκροταφείῳ	» 22
Ἀνασκαφὴ τύμβου παρὰ τὸ Ἀμαρούσιον	» 23
Ἀνασκαφαὶ ἐν Ἐλευσίνι	» 26
Ἀνασκαφαὶ ἐν Μυκῆναις	» 29
Ἀνασκαφαὶ ἐν Ἐπιδαύρῳ	» 31

ΕΥΕΡΓΕΤΑΙ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΟΘΩΝ
ΤΟ ΕΘΝΙΚΟΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ
Η ΕΠΙΤΡΟΦΗ ΤΩΝ ΦΙΛΑΡΧΑΙΩΝ
Η ΕΝ ΛΟΝΔΙΝΩΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΣ
Ο ΔΗΜΟΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ
Ο ΔΗΜΟΣ ΠΕΙΡΑΙΕΩΝ
Ο ΔΗΜΟΣ ΕΡΜΟΥΠΟΛΙΤΩΝ ΣΥΡΟΥ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΙΩΝΙΔΗΣ
DUC DE LUYNES
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΠΕΝΑΡΔΑΚΗΣ
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΑΡΣΑΚΗΣ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΣΤΟΥΡΝΑΡΗΣ
ΣΙΜΩΝ Γ. ΣΙΝΑΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΩΜΑΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ Χ. ΠΕΤΡΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΡ. ΣΟΥΤΣΟΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΑΚΗΣ
ΑΝΔΡΕΑΣ ΣΥΓΓΡΟΣ
ΚΥΡΙΛΛΟΣ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ
ΚΥΡΙΛΛΟΣ ΡΑΤΡΩΝ
ΙΩΑΝΝΗΣ Α. ΚΟΥΜΑΝΟΥΔΗΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
HILARION ROUX
ΟΔΥΣΣΕΥΣ ΚΑΙ ΜΕΝΕΛΑΟΣ ΝΕΓΡΕΠΟΝΤΕ
HEINRICH SCHLIEMANN
ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ ΒΑΛΛΙΕΡΗΣ
ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ
ΧΡΗΣΤΑΚΗΣ ΖΩΓΡΑΦΟΣ
ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΧΙΛΛΟΠΟΥΛΟΣ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΗΦΑΙΣΤΙΔΗΣ
ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΙΩΑΝΝΟΥ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ
ΣΟΛΩΝ ΧΡΗΣΤΑΚΗ ΖΩΓΡΑΦΟΣ
ΣΤΑΜΑΤΙΟΣ Ι. ΠΡΩΙΟΣ
ΟΘΩΝ Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ
ΠΑΥΛΟΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ
BENIAMIN ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΖΑΡΙΦΗΣ
ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ ΤΣΙΒΑΝΟΠΟΥΛΟΣ
ΧΑΡΙΛΑΟΣ ΤΡΙΚΟΥΡΗΣ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Η Α. Β. Υ. Ο ΔΙΑΔΟΧΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Ἀντιπρόεδρος

Δ. Τσιδανόπουλος

Β' Ἀντιπρόεδρος

Γ. Νικολαΐδης

Γραμματεὺς

Π. Καδβαδίας

Σύμβουλοι

Στ. Ἀνδρόπουλος

Γ. Μιστριώτης

Σπ. Βάσης

Ἀντ. Οἰκονόμου

Δ. Θεοφανόπουλος

Ἀνδρ. Σκιᾶς

Π. Καρολίδης

Βαλ. Στάης

Β. Λάκων

Χρ. Τσουντας

Ὁθων Λύδερς

Γ. Τυπάλδος Κοζάκης

Δ. Μακκᾶς

ΕΠΙΤΙΜΙΟΙ ΕΤΑΙΡΟΙ

Η Α. Μ. Η ΑΥΤΟΚΡΑΤΕΙΡΑ ΚΑΙ ΒΑΣΙΛΙΤΣΣΑ ΦΡΕΙΔΕΡΙΚΟΥ

Γεώργιος 'Αδέρωφ. 'Εν 'Αλεξανδρείᾳ.	R. C. Jebb. Cambridge (England).
Friederich Adler. Berlin.	
Otto Benndorf. Wien.	R. Kekulé. Berlin.
Max Collignon. Paris.	Adolf Kirchhoff. Berlin.
Domenico Comparetti. Firenze.	Ulrich Köhler. Berlin.
Alexander Conze. Berlin.	Lucien Magne. Paris.
† Ernst Curtius. Berlin.	Adolf Michaelis. Strassburg.
Θεόδωρος Δηλιγιάννης. 'Αθήνησι.	A. S. Murray. London.
Wilhelm Dörpfeld. 'Αθήνησι.	Charles Eliot Norton. Cambridge
Joseph Durm. Karlsruhe.	U. S. America.
Sir John Evans. London.	F. C. Penrose. London.
Paul Foucart. Paris.	G. Perrot. Paris.
Adolph Furtwängler. München.	W. M. Ramsay. Aberdeen (Schott-
Ernst Gardner. Cambridge (England).	land).
Percy Gardner. Oxford.	S. Reinach. Paris.
B. L. Gildersleeve. Baltimore. U. S. America.	Rufus R. Richardson. 'Αθήνησι.
Will. Watson Goodwin. Cambridge. U. S. America.	Th. D. Seymour. New - Haven.
Hamdy Bey. 'Εν Κωνσταντινουπόλει.	U. S. America.
B. Haussoulier. Paris.	'Ανδρέας Συγγρός. 'Αθήνησι.
L. Heuzey. Paris.	† Χάριλας Τρικoupης.
Th. Homolle. 'Αθήνησι.	Charles Waldstein. Cambridge
	(England).
	Ulrich v. Wilamowitz - Moellendorf. Berlin.
-

ΤΑΚΤΙΚΟΙ ΕΤΑΙΡΟΙ

ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1896

Οί δι' ἀστερίσκου σεσημειωμένοι ἑταῖροι κατέβαλον τὴν συνδρομὴν των ἐπὶ εἰκοσιπενταετίαν, κατ' ἀκολουθίαν εἶνε ἑταῖροι ἰσόδιοι.

Ἀγγελόπουλος Ἀθάνατος Θρασ.
Ἀθηνογένης Γ.
Ἀναστασίου Ν.
* Ἀνδρόπουλος Σταῦρος
Ἀνέζης Δ.
Ἀντωνόπουλος Κ.
Ἀραδαντινὸς Ι.

Βακράτσας Ε.
Βαλαωρίτης Ι.
Βαλλώσης Δ.
Βάσης Σ.
Βικέλας Δ.
Βλαστός Κ.
Βούκρας Δ.
Βούρος Ζ. Α.
Bourguet Emile

Γαζέπης Γ.
Γεωργακόπουλος Ε.
Γιαννούλης Β.
Γκιών Α.
Graef Β.
Γρηγοράκης Γρηγόριος
Γρηγορίου Ἀπόστολος

Δαμδέργης Ν.
Δάσιος Σ.
Δεμερτζῆς Α.
Δήμητσας Μ.
Διγενῆς Μ.
Διπλαράκος Γ.

Dörpfeld W.
Δουκάκης Σ.
Δουρούτης Ἀθ.
Δραγάτης Ἰάκ.
* Δραγούμης Μ.
* Δραγούμης Στέφ.

Ἐλευθεριάδης Σωκρ.
Εὐαγγελίδης Μ.
Εὐκλείδης Ι.

Ζαΐμης Ἀλ.
* Ζαχαρίας Δ. Π.
Ζητουνιάτης Π.
Ζυγομαλᾶς Α.
Ζωγράφος Ἴω.

Θεοδωρακάκης Στυλ.
Θεοφανόπουλος Δ.

Ἰορδανόπουλος Μ.
Judeich Walther
Ἰωαννίδης Π.

Καβδαδίας Π.
* Καλαποθάκης Μ.
Καλάρκος Κ.
Kalkmann Α.
Καλογερόπουλος Θ.
Κανάκης Π.
Καπλάνογλου Π. Κ.

Καράλης Α.
 Καραπάνος Κ.
 Καρκούλιας Η.
 Καρολίδης Π.
 Κασδόνης Γ.
 Καστριώτης Π.
 Καστρωμένος Α.
 Κατριδάνος Α.
 Κεφάλας Γ.
 Κλοντηρόπουλος Γ.
 Κόλλας Δ.
 Κοντογιαννάκης Ν.
 * Κοντόσταυλος Α.
 Κορομάντζος Θ.
 Κορωνάτος Π.
 * Κουμανούδης Στ.
 Κουρουνιώτης Κ.
 Κοφινιώτης Ι.
 Κριεζής 'Αντώνιος
 Κύρης Μ.
 Κυριακός Κ.
 * Κωστής Κ. Ν.
 Κωνσταντινίδης Π.
 * Λάκων Β.
 Λαμπρόπουλος Α.
 Λάππας Ι. Α.
 Λάππας Ι. Γ.
 Λεβίδης Γ.
 Λεονάρδος Β.
 Λεονάρδος Α. Δ.
 Λόντος Ι.
 Λύδερς 'Οθ.
 Λυκάκης 'Αλ.
 Λύρης Ι.
 Μαγγιώρος 'Ιω.
 Μακκᾶς Δ.
 Μανιάκης Κ.
 Μαντζάκος Χ.
 Μελᾶς Δ.
 Μελᾶς Μ.
 Μελισσουργός Γ.
 * Μιστριώτης Γ.
 Μπαλάνος Ν.

Μομφερράτος Α.
 Μούσης Ι.
 Μπαλτής Θ.
 Μπογιατζόγλου Μ.
 * Μυλωνᾶς Κ.

Νεγρεπόντης Θ. 'Ιω.
 Νεγρεπόντης Μ. Μ.
 * Νικολαίδης Γ.
 Νικολαίδης 'Ιω.
 Νικολαίδης Λουδ.
 Νικολόπουλος Π.
 Νικολόπουλος Σ.
 Noack Ferd.
 Νομικός Α.

Ξανθάκης Π.

Οικονόμου Π.

Παμπούκης Π.
 Παπαδασιλείου Γ.
 Παπαδημητρακόπουλος Θ.
 Παπαδόπουλος Β.
 Παπαναστασίου Π.
 Παπαχρήστου Γ.
 Πάππος Δ.
 Πασχάλης Α.
 Πατύχας Γ.
 Περρής Π.
 Περρής Σ.

* † 'Ρενιέρης Μ.
 Robert K.
 'Ρωμαίδης Α.
 'Ρωμάνος Α.

Σακελλαρόπουλος Σωτ.
 * Σεμιτέλος Δ.
 Σιμόπουλος Ι.
 Σκιαδαρέσης Σ.
 Σκιᾶς Α.
 Σκουζές 'Αλ.
 Σκουζές Π.
 Σκουλούδης Σ.

Στάης Β.
Σταυρόπουλος Δ.
Στέφανος Κλών
Στρέϊτ Στ.
Studnichka F.
Σφακιανάκης Π.
Σωμερίτης Διον.

Τραπάντζαλης Γ.
Τριανταφυλλάκος Ν.
Τρούμπ Ε.
Τσάτσος Ίω.
Τσιβανόπουλος Δ.
Τσίλλερ Έρ.
Τσουντας Χ.
Τυπάλδος Κοζάκης Γ.
Τυπάλδος Μπασιᾶς Α.

Fabricius E.
Φεράλδης Γ. Λουδ.
Φιλαδελφεύς Α.
Φίλιος Δ.
Φωστηρόπουλος Κ.
Φωτίου Ι.

Χατζηδάκης Γ.
Χατζηδάκης Ίω.
Χρυσανθόπουλος Π.
Χωρέμης Ι.

White W. J.
Wide J.
Wiegand Theodor
Wolters P.

Κατέβαλον πρὸς τούτοις τὴν συνδρομὴν των τοῦ 1896 οἱ ἑξῆς ἑταῖροι:

Ἀναγνωστόπουλος Α. Α.
Ἀντωνιάδης Δ.
Βακκάς Π.
Βάσσης Ἀλ.
Δαμβέργης Α.
Δημητριάδης Χ.
Ἐλευθεριάδης Ἑλ.
Θάλης Μ.
Κανελλίδης Π.
Καστριώτης Χ.
Κολυβάς Ἀλ.

Κουλουμόπουλος Κ.
Κορομάντσος Ε.
Couve L.
Λαμπρινίδης Μ.
Μακκάς Κ.
Μακκάς Ν.
Μαριολόπουλος Θ.
Μαρχόπουλος Ι.
Οἰκονόμος Α.
Ψαλτήρας Γ.

ΕΚΘΕΣΙΣ

ΤΩΝ

ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

κατὰ τὸ ἔτος 1896

συνταχθεῖσα ὑπὸ τοῦ γραμματέως τῆς Ἑταιρείας Π.
Καββαδία καὶ μετὰ ἔγκρισιν τοῦ συμβουλίου ἀναγνώ-
σθεῖσα ἐν τῇ γενικῇ συνελεύσει τῶν ἐταίρων τῇ 12 Ἰα-
νουαρίου 1897.

Κύριοι,

Ὀλίγα ἔτη μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Ἑλλάδος, κατὰ τὸ
1837, ἰδρυθεῖσα ἡ Ἀρχαιολογικὴ ἡμῶν Ἑταιρεία, διοικηθεῖσα
ἐκτοτε ὑπὸ ἀνδρῶν διακεκριμένην κατεχόντων θέσιν ἐν τοῖς γράμ-
μασι καὶ ἐν τῇ πολιτείᾳ, γενναίως εἰργάσθη ὑπὲρ τῶν ἐλληνι-
κῶν ἀρχαιοτήτων καὶ μεγάλας παρέσχεν οὕτως ὑπηρεσίας εἰς τὸ
ἔθνος. Εἰς τὸ ἔνδοξον τοῦτο παρελθὼν τῆς Ἑταιρείας ἀποβλέ-
ποντες ὑμεῖς οἱ ἐταῖροι καὶ περὶ ἐξάρσεως καὶ εὐοδώσεως αὐτῆς
ἐν τῷ μέλλοντι φροντίζοντες ἐψηφίσατε τῇ 10 Μαρτίου 1896
τροποποίησιν τοῦ Ὁργανισμοῦ, καθ' ἣν μόνιμος τακτικὸς πρόεδρος
τῆς Ἑταιρείας ἀνεκηρύσσετο ἡ Α. Β. Υ. ὁ Διάδοχος Κωνσταν-
τῖνος. Ἡ ἀπόφασις ὑμῶν αὕτη ἦτο ἀποτέλεσμα θάρρους προερ-
χομένου ἐξ ἀκριβοῦς ἐκτιμήσεως τῶν μέχρι τοῦδε ἐργασιῶν τῆς

Ἑταιρείας καὶ τῆς σπουδαιότητος τοῦ προορισμοῦ αὐτῆς. Ἐσκέφθητε βεβαίως ὅτι σωματεῖον, ὅπερ ἐν σχέσει πρὸς τὰς περιστάσεις ἐμεγαλουργήσεν ἀληθῶς ἐν τῇ ἐκπληρώσει τοῦ προορισμοῦ του, ὅπερ ἀποτελεῖ ἀδιάσπαστον κρίκον συνδέοντα τὴν Ἑλλάδα μετὰ τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου, εἶχε καταστῆ ἄξιον νὰ προεδρεύηται ὑπὸ τοῦ πρώτου βλαστοῦ τοῦ Ἑλληνικοῦ θρόνου. Εὐτυχὲς δὲ θεωρεῖ ἑαυτὸ τὸ συμβούλιον ἀναγγέλλον Ὑμῖν σήμερον ἐπισήμως ὅτι αἱ σκέψεις ὑμῶν αὗται περὶ τῆς Ἑταιρείας ἀνταπεκρίθησαν εἰς τὴν εὐμενῇ περὶ αὐτῆς γνώμην τῆς Α. Β. Υ. τοῦ Διαδόχου, διότι Οὗτος ἐκτιμῶν κατ' ἄξιαν τὸ παρελθὸν τῆς Ἑταιρείας καὶ εὐέλπεις ὢν περὶ τοῦ μέλλοντος αὐτῆς, ηὐδόκησε νὰ ἀποδεχθῇ τὴν προσενεχθεῖσαν Αὐτῷ προεδρείαν. Σὺν τῇ ἀποδοχῇ ὅμως τῆς προεδρείας ταύτης ἡ Α. Β. Ὑψηλότης ὁ Διάδοχος ἐποιήσατο συγχρόνως χρῆσιν τῶν διὰ τοῦ τροποποιηθέντος ἄρθρου τοῦ Ὁργανισμοῦ παρεχομένων Αὐτῷ δικαιωμάτων καὶ δι' ἐγγράφου Αὐτοῦ ἀνέθηκε διαρκῶς εἰς τὸν Ἀντιπρόεδρον τοῦ Συμβουλίου, πᾶσαν τὴν κατὰ τὸν Ὁργανισμόν ἐνέργειαν καὶ δικαιοδοσίαν τοῦ Προέδρου εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν χρηματικὴν διαχείρισιν τῆς Ἑταιρείας καὶ τὴν ἐποπτείαν τῆς διαχειρίσεως ταύτης. Προκειμένου ἄρα περὶ πάσης ἐνεργείας τοῦ συμβουλίου ἀφωρώσης χρηματικὴν διαχείρισιν δίδει λόγον καὶ ὑπέχει εὐθύνην μόνον τὸ συμβούλιον μετὰ τοῦ Ἀντιπροέδρου αὐτοῦ.

Κατὰ τὸ λήξαν ἔτος ἐγένετο καὶ ἄλλη σπουδαία τροποποιήσις τοῦ Ὁργανισμοῦ ἀφορῶσα καὶ αὕτη εἰς τὸν καταρτισμὸν τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου. Οὐχὶ τώρα τὸ πρῶτον ἀλλ' ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν εἶχε κατανοηθῇ ἡ ἀνάγκη τῆς συμμετοχῆς ἐν τῷ διοικοῦντι τὴν Ἑταιρείαν συμβουλίῳ πολλῶν, ὅσον τὸ δυνατόν, ἀρχαιολογούντων ἐταίρων. Ὁ ἀείμνηστος καθηγητὴς καὶ ἐπὶ ὅλην τριακονταετίαν σύμβουλος τῆς Ἑταιρείας Εὐθύμιος Καστόρχης, ἐν τῇ «Ἱστορικῇ ἐκθέσει τῶν πράξεων τῆς Ἑταιρείας», ἣν συγγράψας ἐξέδωκεν ἐν ἔτει 1879, καταλέγων τοὺς μέχρι τοῦ ἔτους ἐκείνου ἀπαρτίσαντας τὸ διοικητικὸν τῆς Ἑταιρείας συμβούλιον ἐπιλέγει, ἐν σελ. 45, τὰ ἐξῆς: «Ἴσως ἐρωτήσῃ τις διατὶ ἐν τοῖς ὀνόμασι » τοῦτοις δὲν ἀπαντῶνται καὶ τινες τῶν παρ' ἡμῖν ὁμολογουμένως ἀρχαιολογικὰς γνώσεις ἐχόντων, καὶ διὰ τοῦτο δυνάμενοι

» νὰ ὦσι χρησιμώτεροι ἄλλων ἐν τῇ διοικήσει τῆς Ἑταιρείας ;
 » Εἰς τοὺς διοικοῦντας τὰ τῆς Ἑταιρείας οὗτοι δὲν μένουσι βε-
 » θαίως ἄγνωστοι οὐδὲ ἠδύναντο νὰ ὦσι, διότι αὐτοὶ οὗτοι κα-
 » ταβαλόντες πολὺν κόπον νὰ παρασκευάσωσιν ἐξ ἐπαγγέλματος
 » ἀρχαιολόγους, δὲν ἠδύναντο ν' ἀγνοῶσι τοὺς ἤδη ὑπάρχοντας
 » παρ' ἡμῖν, μηδὲ νὰ παρορῶσιν. Ὁ λόγος δι' ὃν οἱ κατ' ἔτος
 » ἐκλέγοντες τὸ συμβούλιον ἑταῖροι δὲν εἰσάγουσιν εἰς αὐτὸ καὶ
 » τοὺς παρ' ἡμῖν ἀρχαιολογοῦντας εἶναι, ὅτι οὗτοι δὲν δύνανται
 » ἢ μᾶλλον δὲν θέλουσι νὰ ἐργασθῶσιν ἀποκλειστικῶς ὑπὲρ τῆς
 » Ἑταιρείας· τινὲς τούτων μάλιστα ἔχουσιν ἐπὶ τινα χρόνον ἰδίας
 » συλλογὰς ἀρχαιοτήτων πρὸς σκοποὺς ἰδίου συμφέροντος... Αὕτη
 » εἶναι ἡ πικρὰ ἀλήθεια τοῦ λυπηροῦ φαινομένου τούτου, ὅπερ
 » ζημιοῖ τὴν Ἑταιρείαν στερουμένην τῆς ὑπηρεσίας ἀνδρῶν ἐμ-
 » πείρων ἐν τῇ ἀρχαιολογίᾳ... Παρακατιῶν δὲ λόγον ποιούμε-
 » νος περὶ τοῦ ἀδυνάτου τῆς τακτικῆς ἐκδόσεως τῆς Ἀρχαιολογι-
 » κῆς Ἐφημερίδος ἐπιλέγει ἐν σελ. 95 τάδε: « Αἰτία τούτου εἶναι
 » οὐχὶ ἔλλειψις χρημάτων, ἀλλ' ἡ ἔλλειψις ἀρχαιολόγων δυναμέ-
 » νων νὰ συντηρήσωσι τακτικῶς καὶ ἀξιοπρεπῶς ἀρχαιολογικὴν
 » ἐφημερίδα κατὰ τὰς σημερινὰς ἀπαιτήσεις τῆς ἐπιστήμης...
 » Ἐξ ἐπαγγέλματος ἀρχαιολόγους δὲν ἠτύχησεν ἔτι ἡ πατρίς
 » ἡμῶν ν' ἀποκτήσῃ πολλοὺς, διότι ἡ ἐπιστήμη αὕτη δὲν δύναι-
 » ται νὰ ἀμείψῃ παρ' ἡμῖν δεόντως τοὺς ἐργάτας αὐτῆς· τούτου
 » ἕνεκα οἱ νέοι τρέπονται εἰς ἄλλας ἐπιστήμας, ἀφ' ὧν δύνανται
 » νὰ ἔχωσιν ἀφθονώτερα τὰ μέσα τῆς ζωῆς. Πλούσιοι δὲ λόγιοι,
 » ἐξ ἀγάπης μόνον ἀσχολούμενοι εἰς ἀρχαιολογικὰς μελέτας, ὀλί-
 » γιστοι ἀνεφάνησαν παρ' ἡμῖν, διότι καὶ ὁ πλοῦτος καὶ ἡ ἀλη-
 » θὴς καὶ ἀφιλοκερδὴς ἀσκησις τῆς ἐπιστήμης εἶναι ἔτι παρ' ἡμῖν
 » σπάνιον κτῆμα. Διὰ τοὺς λόγους τούτους καὶ τὸ συμβούλιον
 » τῆς Ἑταιρείας συγκροτεῖται νῦν ἐν μέρει ἐξ ἀνδρῶν φίλων καὶ
 » ἐραστῶν τῆς ἀρχαιότητος, ἐργαζομένων ἐπὶ τοῦ παρόντος εἰς
 » προπαρασκευαστικὰ ὑπὲρ τῆς ἐπιστήμης τῆς ἀρχαιολογικῆς
 » ἔργα, οὐδόλως ἀμελούντων ὅμως νὰ ἀναδείξωσιν ἐκ τῶν ἐνόν-
 » των καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος ἀρχαιολόγους παρ' ἡμῖν, διότι κάλ-
 » λιστα γινώσκουσι καὶ ἑαυτοὺς καὶ τίνων ἀνδρῶν ἡ ἀρχαιολογία
 » δεῖται». Ταῦτα ἔγραφεν ὁ Καστόρχης ἐν ἔτει 1879. Ὁ ρέκτης

ἐκεῖνος καὶ ἀκαταπόνητος ἐργάτης τῆς Ἑταιρείας ἔλυπεῖτο, διότι δὲν ὑπῆρχον τότε εἰδικοὶ παρ' ἡμῖν ἀρχαιολόγοι, οἵτινες νὰ μετὰσχῳσι τῆς διοικήσεως τῆς Ἑταιρείας καὶ νὰ προαγάγῳσι προσηκόντως τὰ ἐπιστημονικὰ αὐτῆς ἔργα. Καὶ ἀληθῶς· οὔτε τότε, ἀλλ' οὔτε τώρα πρὸ πάντων, ὅτε οἱ χρηματικοὶ πόροι καὶ κατ' ἀκολουθίαν τὰ ἔργα τῆς Ἑταιρείας μεγάλως ηὐξήθησαν, ἦτο δυνατόν νὰ πιστεύῃ τις ὅτι ἡ Ἑταιρεία ἠδύνατο νὰ ἐκπληρώσῃ, ὡς δεῖ, τὸν προορισμὸν τῆς ἄνευ τῆς ἐν τῇ διοικήσει αὐτῆς συμμετοχῆς καὶ ἀμέσου συμπράξεως τῶν ἀρχαιολόγων. Ἀφ' οὗ δὲ τώρα κατωρθώθη ἐπὶ τέλους νὰ μορφωθῶσι παρ' ἡμῖν ἱκανοὶ τὸν ἀριθμὸν εἰδικοὶ ἀρχαιολόγοι, ἀφ' οὗ εὐτυχῶς περὶ τῶν ἀρχαιολόγων τούτων δὲν δύνανται νὰ λεχθῶσι τὰ πικρὰ ἐκεῖνα καὶ λυπηρὰ ὑπὸ τοῦ Καστόρχη ἐν ἄλλοις καιροῖς λεχθέντα, ὅτι δηλ. «τὴν Ἀρχαιολογίαν μετέρχονται πρὸς σκοποὺς ἰδίου συμφέροντος», εὐνόητον εἶναι ὅτι ἡ διοίκησις τῆς Ἑταιρείας ὥφειλε νὰ σκεφθῇ περὶ ἐξευρέσεως τρόπου εὐκολύνοντος καὶ ἐξασφαλίζοντος διὰ παντὸς τὴν ἐν τῷ Συμβουλίῳ εἴσοδον ὅσαν ἔνεστι πλειότερων εἰδικῶν ἀρχαιολόγων. Τούτου ἕνεκα τὸ Συμβούλιον προέτεινε καὶ ὑμεῖς ἐψηφίσατε τροποποιήσιν τοῦ Ὁργανισμοῦ καθ' ἣν ὁ ἀριθμὸς τῶν ὑπὸ τῆς συνελεύσεως τῶν ἐταίρων ἐκλεγόμενων μελῶν τοῦ συμβουλίου ἑλαττωταὶ κατὰ δύο, αὐτὸ δὲ τὸ οὕτως ὑπὸ τῶν ἐταίρων ἐκλεγόμενον συμβούλιον ἐκλέγει διὰ φανερᾶς ψηφοφορίας καὶ ἡτιολογημένως τέσσαρας εἰσέτι συμβούλους εἰδικοὺς ἀρχαιολόγους. Κατ' ἀκολουθίαν τῆς τροποποιήσεως ταύτης τοῦ Ὁργανισμοῦ, μικρὸν πρὸ τῆς λήξεως τοῦ ἔτους ἐγένοντο νέαι ἀρχαιρεσίαι, καθ' ἃς ἐξελέγη ὑφ' ὑμῶν ἐκ νέου τὸ αὐτὸ διοικητικὸν συμβούλιον, ἡλαττωμένον κατὰ δύο μέλη, τοῦτο δὲ ἐξελέξατο ὡσαύτως τέσσαρας συμβούλους εἰδικοὺς ἀρχαιολόγους, τὸν καθηγητὴν τῆς Ἀρχαιολογίας καὶ τρεῖς ἐφόρους τῶν ἀρχαιοτήτων.

Οὕτω συγκεροτημένον τὸ συμβούλιον παρουσιάζεται σήμερον ἐνώπιον ὑμῶν ἵνα δώσῃ λόγον τῶν κατὰ τὸ λήξαν ἔτος πεπραγμένων.

Τὰ πολλὰ ἔργα, ἃ ἐπεχείρησεν ἡ Ἑταιρεία ἀπὸ τοῦ ἔτους

1895, ἀπήτουν τὴν αὐξήσιν τῶν χρηματικῶν αὐτῆς πόρων. Διὰ τοῦτο τὸ συμβούλιον, ἐπιτρεψάσης τῆς κυβερνήσεως, ἠύξησε τὸν ἀριθμὸν τῶν κατ' ἔτος ἐκδιδομένων γραμματίων τοῦ λαχείου ἀπὸ 150,000 εἰς 225,000. Διετέθησαν δὲ ἅπαντα τὰ ἐκδοθέντα ταῦτα γραμμᾶτια, ὥστε κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος τὰ ἐκ τοῦ λαχείου καθαρὰ ἔσοδα τῆς Ἑταιρείας, τὰ μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν δηλ. τῶν ἀμοιβῶν τῶν κληρωθέντων γραμματίων καὶ τῶν ἐξόδων τῆς διαχειρίσεως, ἀνῆλθον εἰς δρ. 249,175.20. Προστιθεμένων δ' εἰς ταῦτα καὶ δρ. 19,225.05, ἃ εἰσεπράχθησαν ἐκ συνδρομῶν τῶν ἐταίρων, ἐκ τόκων τῆς περιουσίας τῆς Ἑταιρείας κτλ., τὰ ὅλα ἔσοδα τῆς Ἑταιρείας ἀνῆλθον εἰς δρ. 268,400,25. Τὰ ἐξοδα δὲ ἀνῆλθον εἰς δρ. 247,672,65, ὥστε κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ἔσχομεν πλεόνασμα δρ. 20,727,60. Τὰ ἔσοδα καὶ ἐξοδα ταῦτα εἶναι ἀναγεγραμμένα λεπτομερῶς καὶ ἀναλελυμένως ἐν τοῖς ὑπ' ὀψιν ὑμῶν ὑπὸ τοῦ λογιστοῦ τῆς Ἑταιρείας συντεταγμένοις πίναξι.

Νέοι ἐταῖροι ἐξελέγησαν κατὰ τὸ 1896 δέκα καὶ πέντε, οἵτινες καὶ κατέβαλον τὴν συνδρομὴν τῶν ἐκ τῶν παλαιῶν δ' ἐταίρων κατέβαλον τὴν συνδρομὴν τῶν ἑκατὸν τριάκοντα καὶ ἑπτὰ. Προστιθεμένων δὲ τούτοις καὶ τῶν ἰσοβίων ἐταίρων, τῶν καταβαλόντων δηλ. ἐπὶ 25 ἔτη τὴν συνδρομὴν τῶν, ὁ ἀριθμὸς τῶν κατὰ τὴν λῆξιν τοῦ ἔτους τακτικῶν ἐταίρων, ἐξ ὧν κατὰ τὸν Ὀργανισμὸν κατηρτίσθη ὁ ἐκλογικὸς κατάλογος, ἀνῆλθεν εἰς 167. Τῶν ἰσοβίων δὲ τακτικῶν ἐταίρων ἀπεβίωσε κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος σοφὸς ἀνὴρ καὶ διακεκριμένος πολίτης, ὁ **Παῦλος Καλλιγᾶς** οὗ τὸν θάνατον μετὰ λύπης ἀναγγέλλομεν ὑμῖν σήμερον.

Ἐπιτίμιοι δὲ ἐταῖροι ἐξελέγησαν ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος δύο, ἡ Α. Μ. ἡ Αὐτοκράτειρα καὶ Βασίλισσα Φρειδερίκου, ἣτις καὶ ἠυδόκησε νὰ ἀποδεχθῇ τὴν ἐκλογὴν Αὐτῆς ταύτην γενομένην εἰς ἐνδειξιν τιμῆς καὶ ὀφειλομένης εὐγνωμοσύνης διὰ τὸν ἐνθουσιασμὸν καὶ τὸ μέγα ἀληθῶς ἐνδιαφέρον, ὅπερ ἡ Α. Μεγαλειότης δεικνύει ὑπὲρ τῆς Ἑλληνικῆς Ἀρχαιολογίας καὶ τέχνης, καὶ ὁ ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τοῦ Βερολίνου καθηγητῆς Wilamowitz-Moellendorff.

Ἐπὶ τῇ λήψει τοῦ διπλώματος ἡ Α. Μ. ἡ Αὐτοκράτειρα καὶ Βασίλισσα Φρειδερίκου ἔπεμψε τῇ Ἑταιρείᾳ τὴν ἐξῆς ἐπιστολὴν :

Ich habe mit aufrichtiger Freude und grosser Genugthuung das kunstvoll ausgestattete Diplom entgegengenommen, nach welchem die griechische archäologische Gesellschaft in Athen Mir die Auszeichnung erwiesen hat, Mich zum Ehrenmitgliede dieses verdienstvollen Vereins zu wählen. Indem Ich diese Wahl dankbar annehme, spreche Ich es gern aus, dass Ich die Interessen und Bestrebungen dieses Institutes stets mit aufrichtiger Theilnahme begleiten, und Mich jeder Gelegenheit freuen werde, welche Mir gestattet dieselbe zu bethätigen (1).

Berlin den 18 Januar 1897

VICTORIA

verwittwete Kaiserin und Königin Friedrich.

An das Präsidium der Griechischen Archäologischen Gesellschaft.

Περὶ ἐπιτιμιῶν δὲ ἐταίρων ὄντος τοῦ λόγου, τὸ Συμβούλιον μετὰ θλίψεως ἀναγγέλλει τὸν κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ἐπισυμβάντα θάνατον τοῦ ἐκ τῶν ὁμοεθνῶν ἐπιτιμιῶν ἐταίρων **Χαριλάου Τρικούπη**. Ὁ Τρικούπης ἦτο πανθομολογουμένως τῶν κυβερνητῶν ἐκείνων τῆς χώρας, ὧν μέγα τὸ ἐνδιαφέρον καὶ μεγάλη ἡ πρόνοια περὶ τῶν ἀρχαιοτήτων, ὧν ἡ νέα Ἑλλὰς ἐτάχθη θεματοφύλαξ· πάντοτε εἶχεν ὑπ' ὄψιν τὸ πρὸς τὸν πεπολιτισμένον κόσμον καθῆκον τῆς ἡμετέρας πατρίδος τοῦ νὰ ἐργάζεται γενναίως πρὸς θεραπείαν τῶν ἀρχαιοτήτων καὶ τῶν ἀρχαιολογικῶν αὐτῆς Μουσείων καὶ πάντοτε ὀρθῶς ἐξετίμησε τὸ ἠθικὸν ἅμα τε καὶ ὕλικόν ὄφελος, ὅπερ ἡ χώρα ἡμῶν δύναται νὰ προσπορίζεται ἐκ τοιαύτης ἐργασίας. Διὰ τοῦτο τὰς ἐργασίας τῆς Ἑταιρείας παρηκολούθει μετὰ μεγίστου ἐνδιαφέροντος καὶ τὴν ἑαυτοῦ συνδρομὴν ἐκάστοτε προθύμως παρεῖχε, ὡς αἰεὶ ἐπρόκειτο περὶ διαρ-

(1) Μετάφρασις.—«Ἐλάβον μετ' εἰλικρινοῦς χαρᾶς καὶ μεγάλης ἱκανοποιήσεως τὸ καλλιτεχνικῶς φιλοτεχνημένον δίπλωμα, δι' οὗ ἡ ἑλληνικὴ ἀρχαιολογικὴ ἑταιρεία μοι περιεποιήσατο τὴν ἐξαιρετικὴν τιμὴν νὰ με ἐκλέξῃ ἐπιτίμιον μέλος τοῦ ἀξιολογωτάτου τούτου συλόγου.

Δεχομένη εὐγνώμωνως τὴν ἐκλογὴν ταύτην δηλῶ εὐχαρίστως, ὅτι μετ' εἰλικρινοῦς ἐνδιαφέροντος θὰ παρακολουθῶ πάντοτε τὰ συμφέροντα καὶ τὰς ἐργασίας τοῦ καθιδρύματος τούτου, θὰ χαίρω δὲ δι' ἐκάστην εὐκαιρίαν, ἥτις θὰ μοι ἐπιτρέπη νὰ ἐκδηλῶ τὸ ἐνδιαφέρον μου τοῦτο».

ρυθμίσεως τοῦ ἀρχαιολογικοῦ λαχείου κατὰ τρόπον ἐξασφαλίζοντα καὶ ἐπαυξάνοντα τοὺς χρηματικούς πόρους τῆς Ἑταιρείας. Καὶ πρὸς πλουτισμὸν δὲ τῶν Ἑθνικῶν Μουσείων συνεβάλετο ὁ Τρικούπης, διότι κεκτημένος συλλογὰς νομισμάτων καὶ ἄλλων ἀρχαίων ἐδωρήσατο τὰ μὲν εἰς τὸ Νομισματικόν, τὰ δὲ εἰς τὸ Ἑθνικὸν Μοῦσεϊον. Εὐγνωμονοῦν ἐπὶ τούτοις τὸ συμβούλιον ἐθλίβη ἐπὶ τῇ ἀγγελίᾳ τοῦ θανάτου τοῦ ἀνδρὸς καὶ συνελθὼν εἰς συνεδρίαν ἀπεφάσισε νὰ πέμψῃ συλλυπητήριον γράμμα εἰς τὴν ἀδελφὴν τοῦ μεταστάντος καὶ νὰ ἀναγράψῃ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐν τῇ στήλῃ τῶν εὐεργετῶν τῆς Ἑταιρείας πρὸς αἰδίων τοῦ ἀνδρὸς μνήμην.

Κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος ἀπεβίωσε καὶ ἄλλος ἐπιτίμιος ἐταῖρος, μέγας ἀρχαιολόγος οὗτος καὶ μέγας φιλέλλην, ὁ **Ἑρνέστος Κούρτιος**. Ὁ Ἰωάννης Βίγκελμαν ἐγένετο ὁ ἰδρυτὴς τῆς Ἀρχαιολογικῆς ἐπιστήμης, ὁ δὲ Ἑρρίκος Βρούνν ἔθηκε νέα θεμέλια τῆς ἀρχαιολογίας ἀσφαλῆ. Ἐπὶ τούτων τῶν θεμελιῶν ὠκοδόμησε γενναίως ὁ Κούρτιος. Ὡς ἱστορικός, ὡς τοπογράφος καὶ ὡς ἀρχαιολόγος συνεβάλετο, εἴπερ καὶ ἄλλος, εἰς τὴν προαγωγὴν τῆς ἀρχαιολογικῆς ἐπιστήμης· ἀλλὰ τὸ μέγα αὐτοῦ ὑπὲρ τῆς ἀρχαιολογίας κατόρθωμα, ἐφ' ᾧ ἐγένετο ἄξιος τῆς εὐγνωμοσύνης πάντων τῶν πεφωτισμένων λαῶν, εἶναι αἱ ἀνασκαφαὶ τῆς Ὀλυμπίας, αἵτινες ἀπετέλεσαν νέαν ἐποχὴν ἀρχαιολογικῆς δράσεως, δι' ἧς ἐξήρθη ἡ ἀρχαιολογία καὶ κατέστη νῦν ἐπιστήμη περιβλεπτος. Τοιοῦτον ἄνδρα ἀποθανόντα θρηνεῖ κατ' ἐξοχὴν ἡ πατρίς αὐτοῦ Γερμανία, ἀλλ' ἐξ ἴσου δικαιούμεθα καὶ ὀφείλομεν νὰ θρηνῶμεν καὶ ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες, διότι ὁ Κούρτιος ἡγάπα τὴν Ἑλλάδα ὥσπερ καὶ τὴν ἰδίαν ἑαυτοῦ πατρίδα. Ὅταν οἱ πατέρες ἡμῶν ἡγωνίζοντο τὸν ἀγῶνα τῆς ἐλευθερίας, ὁ Ἑρνέστος Κούρτιος, μικρὸς τότε παῖς, ὑπὸ τοσοῦτου ἐνθουσιασμοῦ εἶχε καταληφθῇ, ὥστε ἰδίαις χερσὶ συνέλεξε παρὰ τῶν συμμαθητῶν του χρηματικούς ἐράνους πρὸς ἀπελευθέρωσιν τῆς πεφιλημένης αὐτῷ ἐλληνικῆς γῆς, ἐφ' ᾧ παραπτώματι καὶ ἐτιμωρήθη ὑπὸ τοῦ διδασκάλου του. Ἀνδρωθεὶς δὲ μετὰ ταῦτα ὁ τότε μικρὸς φιλέλλη, ἐγκύσας εἰς τὴν μελέτην τῆς ἐλληνικῆς ἀρχαιότητος ὅσον οὐδεὶς τῶν νεωτέρων σοφῶν, ἐλληνόπνευστος γενόμενος καὶ ἀνα-

δειχθεῖς ὁ μέγας ἐρευνητὴς καὶ συνάμα ὁ λιγύφθογγος ψάλτης τοῦ ἐλληνικοῦ βίου, πάντα τὸν ἐνθουσιασμόν καὶ πᾶσαν αὐτοῦ τὴν μεγάλην ἀγάπην πρὸς τὴν ἀρχαίαν Ἑλλάδα ἐπεξέτεινε καὶ πρὸς τὴν νέαν. Ὀλίγους μῆνας πρὸ τοῦ θανάτου του ἔγραφε τάδε : « Ἡ Ἑλλὰς εἶναι ἡ δευτέρα πατρίς μου, ἡ δὲ ἀρμονικὴ ἀδελφοποίησις τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν Γερμανῶν ἀπετέλεσε τὸ ἰδανικὸν τοῦ βίου μου ». Εὐτυχῶς ἡ εὐγνωμονοῦσα Ἑλλὰς ἔλαβεν ἀφορμὴν ζῶντα τὸν Κούρτιον νὰ τιμήσῃ ὑψίστην τιμὴν, διότι, ὅτε πρὸ δύο σχεδὸν ἐτῶν οἱ ἐν Γερμανίᾳ μαθηταὶ καὶ φίλοι τοῦ Κουρτίου, ἐορτάζοντος τότε τὴν ὀγδοηκονταετηρίδα τῆς γεννήσεώς του, κατεσκεύασαν ἀπὸ κοινοῦ ἐράνου τὴν προτομὴν του, ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἐπέτρεψε καὶ ἀνέλαβεν αὐτὴ νὰ στήσῃ ἐπὶ βάρους τὴν προτομὴν ἐν τῷ Μουσείῳ τῆς Ὀλυμπίας. Ἡ ἡμέρα δὲ ἐκείνη, καθ' ἣν ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες μετὰ τῶν Γερμανῶν καὶ τῶν λοιπῶν πεπολιτισμένων ἐθνῶν ἐτελέσαμεν ἐν Ὀλυμπίᾳ τὴν σεμνὴν διεθνῇ ἐορτῇ τῶν ἀποκαλυπτηρίων τῆς προτομῆς, ἦτο ἡ εὐτυχιστάτη ἡμέρα τοῦ βίου τοῦ πολιοῦ πρεσβύτου. Ἡ ἐν Ὀλυμπίᾳ προτομὴ, ἣτις ἱδρύται ἐκεῖ λαμπρὸν μνημεῖον τῆς εὐγνωμοσύνης τῆς Ἑλλάδος πρὸς τοὺς μεγάλους ἐργάτας τῆς ἐπιστήμης καὶ μεγάλους φιλέλληνας, θέλει ἀναπολεῖ ἡμῖν καὶ θέλει δεικνύει διὰ παντός εἰς τοὺς ἐπισκέπτας τῆς ἱερᾶς Ἀλτεως τὴν εὐγενῆ μορφήν τοῦ Ἑρνέστου Κουρτίου.

Καὶ ἄλλο λυπηρὸν καθήκον ἔχει τὸ συμβούλιον νὰ ἐπιτελέσῃ ἀναγγέλλον Ὑμῖν τὸν σὺν τῇ λήξει τοῦ ἔτους ἐπισυμβάντα θάνατον τοῦ ἀπὸ διετίας σχεδὸν Ὑπουργοῦ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως **Δημητρίου Πετρίδου**. Ἡ ὑπουργία τοῦ Πετρίδου συνέπεσεν ἀκριβῶς τῷ χρόνῳ, καθ' ὃν τὸ συμβούλιον ἐπεξέτεινε λίαν τὰ ἔργα τῆς Ἑταιρείας. Ὁφείλει δὲ τὸ συμβούλιον νὰ ὁμολογήσῃ ὅτι εἰς πάσας αὐτοῦ τὰς πρὸς τοῦτο προτάσεις καὶ αἰτήσεις ἔτυχε πάντοτε τῆς προθύμου συνδρομῆς τοῦ Ὑπουργοῦ, ἐν ᾧ ἐξ ἄλλου, ὡσάκις ἐπρόκειτο περὶ ζητημάτων διαφευγόντων ἐν μέρει τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἐκπαιδεύσεως, ὁ Πετρίδης ἦτο πάντοτε πρόθυμος καὶ θερμὸς εἰσηγητὴς τῶν αἰτημάτων τῆς Ἑταιρείας παρὰ τῷ Προέδρῳ τῆς κυβερνήσεως. Τούτων ἕνεκα τὸ συμβούλιον ἐθεώρησε δίκαιον καὶ προσῆκον νὰ

τιμήσῃ τὸν μεταστάντα προϊστάμενον τῆς Ἑταιρείας Ὑπουργόν, ἐφ' ᾧ καὶ κατέθηκε στέφανον ἐπὶ τῆς σοροῦ αὐτοῦ καὶ ἐξέφρασεν ἐγγράφως τὰ συλλυπητήριά του εἰς τὴν οἰκογένειαν τοῦ μεταστάντος.

Μετὰ τὰς λυπηρὰς ταύτας ἀναγγελίας μεταβαίνομεν εἰς τὴν ἔκθεσιν τῶν ἔργων τῆς Ἑταιρείας.

Ἀνασκαφὰς ἐξετέλεσεν ἡ Ἑταιρεία κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ἐν Ἀθήναις, ἐν Ἀττικῇ, ἐν τῷ ἱερῷ τοῦ Ἀμφιαράου παρὰ τὸν Ὠρωπὸν, ἐν Ἐλευσίνι, ἐν Μυκῆναις καὶ ἐν Ἐπιδαύρῳ.

Πρώτη ἀνασκαφὴ ἤρξατο ἐν Ἀθήναις, ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ γενικοῦ ἐφόρου τῶν ἀρχαιοτήτων, ἡ περὶ τὴν Ἀκρόπολιν, πρὸς ἐξερεύνησιν παντὸς τοῦ περὶ τὴν Ἀκρόπολιν, ἰδίως κατὰ τὴν ἀρκτικὴν ὑπώρειαν αὐτῆς, χώρου. Ὁ διευθύνων τὴν ἐργασίαν ταύτην ἀνακοινοῖ τὰ ἐξῆς: «Ἡ ἀνασκαφὴ αὕτη θέλει ἐκτελεσθῇ κατὰ τὸ αὐτὸ σύστημα, καθ' ὃ ἐξετελέσθη καὶ ἡ ἀνασκαφὴ τῆς Ἀκροπόλεως, θέλει δηλ. ἀνασκαφῇ τὸ ἔδαφος μέχρι τοῦ φυσικοῦ βράχου, ἀκολουθῶς δὲ, ἀφ' οὗ σχεδιογραφηθῇ τοῦτο, θέλει ἐπιχωσθῇ ἐκ νέου, (ὅπου δὲν ἀποκαλυφθῶσιν ἀρχαῖα οἰκοδομήματα) καὶ ἰσοπεδωθῇ. Ἐννοεῖται δὲ ὅτι, ἂν ἀποκαλυφθῶσιν οἰκοδομήματα προχωροῦντα ὑπὸ τὰς περὶ τὴν Ἀκρόπολιν ἐκτισμένους οἰκίας, αἱ οἰκίαι αὗται θὰ ἐξαγορασθῶσιν ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας σὺν τῷ χρόνῳ, καὶ οὕτω θὰ εὐρυνθῇ ὁ ἀνασκαπτέος χώρος καὶ κατ' ἀκολουθίαν ἡ περὶ τὴν Ἀκρόπολιν ζώνη.

«Τῶν ἀνασκαφῶν τούτων ἡρξάμεθα ἀπὸ τοῦ χώρου τοῦ μεταξὺ τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ τῆς Ἀκροπόλεως, διότι ἡ τοῦ χώρου τούτου ἀνασκαφὴ εἶναι ἡ μᾶλλον σπουδαία διὰ τὴν τοπογραφίαν τῆς ἀρχαίας πόλεως.

» Ἀκριβῶς παρὰ τὸν πρὸς τὴν βορειοδυτικὴν γωνίαν τῆς Ἀκροπόλεως προέχοντα βράχον τοῦ Ἀρείου Πάγου ἀπεκαλύφθησαν τὰ θεμέλια μεγάλου, ὡς φαίνεται, βυζαντινοῦ ναοῦ. Ἀπὸ δὲ τοῦ βράχου τούτου μέχρι τοῦ λεγομένου Φραγκικοῦ τείχους δὲν ἀπεκαλύφθη τι σπουδαῖον. Ἀνεφάνησαν μόνον δύο τεῖχη, οὐχὶ πολὺ ἀρχαῖα, ὧν τὸ ἕτερον διήκει ὑπὸ τὴν παρὰ τὸ Φραγκικὸν λεγόμε-

νον τείχος δεξαμένην. Ἀπεκαλύφθη δὲ καὶ τείχος τι, ὅπερ φαίνεται ὅτι εἶναι τμήμα τοῦ καλουμένου τείχους τοῦ Οὐαλεριανοῦ. Περὶ πάντων ὁμῶς τῶν κτισμάτων τούτων δὲν δύναται νὰ λεχθῇ ἀπὸ τοῦδε βεβαίον τι. Σπουδαῖα θὰ εἶναι, ὡς ἐφάνη ἤδη, τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἀνασκαφῶν ἀπὸ τοῦ Φραγκικοῦ τείχους μέχρι τῆς Ἀκροπόλεως.

» Ἐν τῇ ἀνασκαφῇ τοῦ γνωστοῦ κατὰ τὴν βορειοδυτικὴν γωνίαν τοῦ βράχου τῆς Ἀκροπόλεως σπηλαίου, ὅπερ ἐξελαμβάνετο μέχρι τοῦδε ὡς τὸ σπήλαιον τοῦ Πανός, εὐρέθησαν ἐπιγραφαὶ τινες, ὧν ἡ μὲν ἔχει οὕτως: Τιθέριος Ἀντίστιος Κινέας ἐκ Κοίλης Ἀπόλλωνι ὑπ' ἄκραις βασιλεὺς (προφανῶς ὁ βασιλεὺς οὗτος εἶναι ὁ ἄρχων βασιλεὺς). Ἡ ἑτέρα ἔχει οὕτως: Ἀγαθὴ τύχη καὶ ἐντὸς στεφάνου: Γάιος Ἰούλιος Μητρόδωρος Μαραθ(ώνιος) θεσμοθετήσας Ἀπόλλωνι ὑπὸ Μακράϊς ἀνέθηκεν. Ἡ τρίτη, ἐλλιπὴς τὸ κάτω μέρος, φέρει μόνον ὀνόματα θεσμοθετῶν. Εὐρέθησαν πρὸς τούτοις καὶ ἄλλων ἐπτὰ τοιούτων ἀναθηματικῶν τῷ Ἀπόλλωνι ἐπιγραφῶν τεμάχια. Κατὰ τὰ εὐρήματα ταῦτα τὸ σπήλαιον τοῦτο δέον νὰ ἐκλάβωμεν ὡς οὐχὶ τὸ τοῦ Πανός, ἀλλὰ τὸ τοῦ Ἀπόλλωνος τοῦ καλουμένου Ὑποακράϊου (C. I. A. III, 91), ὑπ' Ἀκραις (C. I. A. III, 92, 95) καὶ Ἀπόλλωνος ὑπὸ Μακράϊς, ὡς ἡ νῦν εὑρεθεῖσα ἐπιγραφή διδάσκει ἡμᾶς (πρβ. Εὐριπ. Ἴων, στ. 283 κ.έ.). Παρὰ τὸ σπήλαιον τοῦτο ἀνεφάνη αὖθις ἡ ἐν τῷ βράχῳ λελαξευμένη καὶ ἐν C. I. A. III, 715, δημοσιευμένη ἐπιγραφή: Ἀρχων Ἐρέννιος Δέξιππος. Ἐμπροσθεν δὲ τοῦ σπηλαίου τούτου ἀνεφάνη ἐν τῷ βράχῳ παραλληλόγραμμον λάξευμα, ἐφ' οὗ θὰ ἔκειτο βεβαίως ὁ ὑπὸ τοῦ Εὐριπίδου (Ἴων, στ. 936) μνημονευόμενος βωμός. Πρὸς ἀνατολὰς δὲ τοῦ αὐτοῦ σπηλαίου, εἰς ὀλίγων βημάτων ἀπόστασιν, ἀποκαλύπτονται τῶρα δύο ἄγνωστα μέχρι τοῦδε σπήλαια ἐν κυρίως λαβυρινθῶδες σπήλαιον ἀποτελοῦντα, ὃ εἶναι, ὡς φαίνεται, τὸ σπήλαιον τοῦ Πανός. Ἀπὸ δὲ τῶν σπηλαίων τούτων, πρὸς ἀνατολὰς, ἀνεφάνη κλίμαξ λελαξευμένη ἐν τῷ βράχῳ ἀνερχομένη μέχρι τοῦ τείχους τῆς Ἀκροπόλεως. Ἡ κλίμαξ αὕτη ἦγεν εἰς τὴν ἐν ταῖς ἀνασκαφαῖς τοῦ 1885 ἀνακαλυφθεῖσαν ἐντὸς

τῆς Ἀκροπόλεως ἐξ 27 βαθμίδων κλίμακα, τὴν καλουμένην κιμῶ-
νειον κλίμακα. Διὰ τῶν κλιμάκων ἄρα τούτων θὰ κατήρχοντο αἱ
Ἀρρηφόροι ἐν καιρῷ νυκτός, κατὰ τὴν ἑορτὴν τῶν Παναθηναίων
εἰς τὴν κάτω πόλιν (Παυσ. I, 27, 3) καὶ δι' αὐτῶν εἰσήλασαν
ἴσως οἱ Πέρσαι εἰς τὴν Ἀκρόπολιν (Ἡρόδοτος, VIII, 53.
Παυσ. I, 18, 2)· περὶ τούτων ὅμως τῶν ζητημάτων δὲν δύνα-
ται ἀπὸ τοῦδε, πρὸ τῆς ἀποπερασώσεως τῶν ἐκεῖ ἀνασκαφῶν,
νὰ λεχθῇ τι βέβαιον». [Π. Κ6δ.].

Ταῦτα τὰ μέχρι τέλους τοῦ ἔτους ἀποτελέσματα τῶν ἀνασκα-
φῶν τούτων, ἱκανῶς σπουδαῖα διὰ τὴν τοπογραφίαν τῆς πόλεως.
Ἐδαπανήθησαν ἐν αὐταῖς δρ. 12,295.

Σημειωτέον δὲ ὅτι πρὸς διεξαγωγὴν τῶν ἀνασκαφῶν τούτων
ἀναπόφευκτος πλέον καθίσταται ὁ ἐκτοπισμὸς τῶν ἀπὸ εἰκοσαε-
τίας σχεδὸν ἐγκατασταθέντων ἐπὶ τῆς βορειοανατολικῆς κλιτύος
τῆς Ἀκροπόλεως Ἀναφιωτῶν. Πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ τού-
του πολλὰς κατέβαλεν ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἐνεργείας ἡ Ἐταιρεία, ἀλλ'
οὐδὲν κατωρθώθη. Τούτου δ' ἕνεκα τὸ νῦν συμβούλιον ἠναγκάσθη
νὰ σκεφθῇ πρακτικώτερον ἔχον ὑπ' ὄψιν ὅτι διὰ διαμαρτυριῶν καὶ
δι' εὐχῶν οὐδὲν κατορθοῦται, διότι ὅσον εὐκόλον ἦτο νὰ παρεμπο-
δισθῶσιν οἱ Ἀναφιώται ὑπὸ τῶν τότε δημοσίων ἀρχῶν ἀπὸ τοῦ
νὰ ἐγκατασταθῶσιν ἐπὶ τῶν βράχων τῆς Ἀκροπόλεως, τόσῳ
δύσκολον εἶναι νὰ ἀποδιωχθῶσιν ἐκεῖθεν τῶρα διὰ τῆς βίας, κατε-
δαφιζομένων τῶν οἰκιῶν των καὶ ῥιπτομένων εἰς τοὺς δρόμους
ὀγδοήκοντα περίπου πτωχῶν οἰκογενειῶν. Ἀπεφάσισε δηλ. τὸ
Συμβούλιον νὰ ἀγοράσῃ καί, ἀρξαμένου τοῦ ἔτους τούτου, ἡγό-
ρασεν ἤδη κτῆμά τι 28 $\frac{1}{2}$ στρεμμάτων (ἀντὶ 350 δραχμῶν τὸ
στρέμμα), ἐν ᾧ στέργουσι νὰ μετοικήσωσιν οἱ Ἀναφιώται, λαμ-
βανούσης δωρεὰν ἐκάστης οἰκογενείας παρὰ τῆς Ἐταιρείας 300
πῆχεων γήπεδον καὶ 300 δρχ. ὡς συνδρομὴν διὰ τὴν οἰκοδομὴν
νέας οἰκίας ἐν τῇ δωρουμένῳ γηπέδῳ. Οὕτω διὰ μικρᾶς σχετικῶς
δαπάνης ἐπιτυγχάνεται ὁ πολυπόθητος μετοικισμὸς τῶν Ἀνα-
φιωτῶν, οἵτινες δὲν ἀδικοῦνται ὑπὸ τῆς Ἐταιρείας, ἀλλὰ τού-
ναντίον ἔχουσι λόγους νὰ εὐλογῶσιν αὐτὴν, διότι ἐγκαταλείπον-
τες τὰς ὑγρὰς καὶ νοσογόνους ἐκεῖνας φωλεάς, ἃς ἔχουσι στήσει
ἐπὶ τοῦ βράχου τῆς Ἀκροπόλεως, θέλουσι μετοικήσει ὡς νόμιμοι

πλέον ἰδιοκτῆται εἰς εὐάερον καὶ εὐήλιον χώρον, ἐν ᾧ χωρὶς νὰ παραβλαφθῶσιν ἐκ τούτου τὰ ὑλικά των συμφέροντα, θέλουσιν ἀπολαύσει αὐτοὶ τε καὶ τὰ τέκνα των τῆς ποθητῆς σωματικῆς εὐεξίας, ἥς καθ' ὁλοκληρίαν στεροῦνται νῦν ἐν αἷς διαιτῶνται τρώγλαις.

Δευτέρα ἀνασκαφὴ ἐγένετο ἐν Ἀθήναις, κατὰ τὸν ἔξω **Κεραμεικὸν**, ἐν τινι οἰκοπέδῳ τῆς χήρας Παυλάκη, ἣτις προτιθεμένη νὰ πωλήσῃ τὸ κτῆμά της τοῦτο ἔδωκε τῇ Ἑταιρείᾳ τὴν ἄδειαν νὰ ἐξερευνήσῃ αὐτὸ διὰ σκαφῆς. Τὸ Συμβούλιον ἔκρινεν ἀνασκαπτέον τὸ γήπεδον καὶ ἀνέθηκε τὴν διεύθυνσιν τῆς ἐργασίας εἰς τὸν καθηγητὴν τῆς Ἀρχαιολογίας Ἀντ. Οἰκονόμου, μέλος τοῦ Συμβουλίου, ὅστις ἀνακοινοῖ περὶ αὐτῆς, δι' ἐκθέσεώς του, τάδε :

«Γνώμη τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας ἀναλαβὼν τὴν διεύθυνσιν τῆς ἀνασκαφῆς ἐν τῷ οἰκοπέδῳ τῆς χήρας Παυλάκη πρὸς Β. τοῦ Διπύλου κειμένῳ μεταξὺ τῶν ὁδῶν Πλαταιῶν καὶ Σαλαμίνος ἐπεθύμουν κατὰ πρῶτον νὰ ἀνευρεθῶσι τὰ ἔχνη τῆς ἀρχαίας ὁδοῦ τῆς ἀπὸ Διπύλου εἰς Ἀκαδημίαν ἀγούσης οὐχὶ τοσοῦτον διότι καὶ μόνης αὐτῆς ἡ εὗρεσις ἤρκει νὰ διακαίολογήσῃ πᾶσαν δαπάνην, ὅσον διότι αὕτη εὕρεθῆσα θὰ ἀπέβαιnen ἀσφαλεστάτῃ ἀφετηρία πρὸς ἀνεύρεσιν τῶν πολυτιμοτάτων μνημείων, ἅτινα ἐκόσμουσαν αὐτὴν ἐκατέρωθεν πυκνότατα μέχρι τῆς Ἀκαδημίας.

»Κατιοῦσι δὲ (λέγει ὁ Πausanias 1, 29, 2) ἐς Ἀκαδημίαν ἀπὸ Διπύλου περίβολός ἐστιν Ἀρτέμιδος καὶ ξόανα Ἀρίστης καὶ Καλλίστης, ὡς μὲν ἐγὼ δοκῶ καὶ ὁμολογεῖ τὰ ἔπη τὰ Πάμφῳ τῆς Ἀρτέμιδος εἰσὶν ἐπικλήσεις αὗται, καὶ ναὸς οὐ μέγας ἐστίν, εἰς ὃν τοῦ Διονύσου τοῦ Ἑλευθερέως τὸ ἄγαλμα ἀνὰ πᾶν ἔτος κομίζουσιν ἐν τεταγμέναις ἡμέραις· ἱερὰ μὲν σφισι ταύτῃ τοσαῦτά ἐστι, τάφος δὲ Θρασυβούλου μὲν πρῶτον τοῦ Λύκου.... ἐπὶ δὲ αὐτῷ Περικλέους τε καὶ Χαβρίου καὶ Φορμίωνος· ἔστι δὲ καὶ πᾶσι μνήματα Ἀθηναίοις, ὅποσιν ἀποθανεῖν συνέπεσεν ἐν τε ναυμαχίαις καὶ ἐν μάχαις πεζαῖς, πλὴν ὅσοι Μαραθῶνι αὐτῶν ἡγωνίσαντο, τούτοις γὰρ κατὰ χώραν εἰσὶν οἱ τάφοι δι' ἀνδραγαθίαν,

οἱ δὲ ἄλλοι κατὰ τὴν ὁδὸν κεῖνται τὴν εἰς Ἀκαδημίαν καὶ σφῶν ἐστᾶσιν ἐπὶ τοῖς τάφοις στήλαι τὰ ὀνόματα καὶ τὸν δῆμον ἐκάστου λέγουσαι».

»Τοιαύτην γνώμην ἔχων προέβαινον εἰς τὸ ἔργον, μετ' οὐ πολὺ δ' ἡμέρας τῇ 21 Ὀκτωβρίου ἀπεκαλύφθη εἰς βάθος μέτρων πού 4,40 ὁδὸς σκυρωτὴ χωροῦσα πρὸς βορρᾶν, πρὸς τὴν Ἀκαδημίαν. Ἐξετάσας δὲ καὶ ἰδὼν ὅτι ὁ ἄξων τοῦ Διπύλου διέρχεται διὰ τῆς ὁδοῦ κλινούσης ἐπὶ δεξιᾷ, ἐπειθόμην ὅτι εὑρέθη τὸ ζητούμενον.

Βαθύτερον τῆς ἀνευρεθείσης ὁδοῦ ὀρωρυγμένος καὶ παράλληλος αὐτῇ καὶ τῇ ὁδῷ Πλαταιῶν ἐφάνη ἀρχαῖος ὑπόνομος ἔχων κατὰ διαστήματα φρεατίας (τὰς νῦν καλουμένας μπατζάδες)· μιᾶς τούτων τὰ ἔχνη σφίζονται ἐν τῷ ἀνασκαφέντι χώρῳ, ἄλλη δὲ διατηρεῖται ἀκέραιος ἐγγύτερον τοῦ Διπύλου ἐν τῷ οἰκοπέδῳ τῆς χήρας Βαλακάκη, ἔνθα εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐνεργηθῇ ἀνασκαφὴ, διότι ἐξ αὐτῆς πᾶσα ἀμφισβήτησις περὶ τῆς ὁδοῦ θὰ ἐκλίπη καὶ τὰ ἐκατέρωθεν αὐτῆς δύνανται ἀκωλύτως νὰ ἀποκαλυφθῶσιν, ἅτε παντάπασιν ἐλευθέρου ὄντος τοῦ χώρου καὶ τρόπον τινὰ καλοῦντος ἡμᾶς ἐπὶ τοῦτο.

»Ἐπὶ τοῦ ὑπονόμου, οὐχὶ κατὰ χώραν, εὑρέθησαν δύο στήλαι μαρμάριναι, ἐν αἷς εἶναι ἀναγεγραμμένα ψήφισματα, τὸ μὲν ἐπὶ Λυσανίου ἄρχοντος, δι' οὗ ἡ βουλὴ καὶ ὁ δῆμος στεφανοῦσιν Ἀντιδωρον λαχόντα τὸν ἐνιαυτὸν τὸν ἐπὶ Ἐκφάντου ἱερέα τῆς Καλλίστης διὰ τε ἄλλα καὶ διότι ἀπενήνοχε λόγους περὶ πάντων, ὧν ὠκονόμηκεν ἀκολούθως τοῖς νόμοις. Ἦτο δὲ ἡ στήλη αὕτη, καθ' ἣ κελεύει τὸ ψήφισμα, ἰδρυμένη ἐν τῷ ἱερῷ τῆς Καλλίστης, ὅπερ κατὰ Πausanián ἐκειτο πρὸ τῶν τάφων.

»Ἐκ τοῦ ψήφισματος γνωρίζομεν καὶ δύο νέους ἄρχοντας τῆς Γ'. ἑκατονταετηρίδος, τὸν Λυσανίαν καὶ τὸν τοῦ προηγουμένου ἔτους Ἐκφαντον.

»Τὸ δὲ ἕτερον ψήφισμα ἐγένετο ἐπὶ Κίμωνος ἄρχοντος, δι' οὗ οἱ θιασῶται, οἵτινες εἶναι ἀναγεγραμμένοι χωρὶς οἱ τε ἄνδρες καὶ αἱ γυναῖκες, στεφανοῦσι τὸν ἀρχεραμιστὴν Σώφρονα θαλλοῦ στεφάνῳ καὶ λημνίσκῳ ἀρετῆς ἕνεκεν καὶ εὐσεβείας τῆς εἰς τὴν θεόν.

» Ἰκανοῦ μέρους τῆς ὁδοῦ κατὰ μῆκος ἀποκαλυφθέντος, καιρὸς ἦτο νὰ ἐξετασθῇ καὶ τὸ πλάτος αὐτῆς.

» Πρὸς τοῦτο ἐσκάφη δεύτερος λάκκος παράλληλος τῷ πρώτῳ καὶ ἐν τῷ αὐτῷ βάθει ἀνευρέθη ἔδαφος σκυρωτόν, ὡς ἐν τῷ πρώτῳ λάκκῳ, καὶ ὀχετὸς χωρῶν παραλλήλως. Τὸ πλάτος τῆς ἀποκαλυφθείσης σκυρωτῆς πλατείας μέχρι τοῦ ὀχετοῦ εἶναι μέτρων περίπου 11.

» Ὡς γνωστὸν, αἱ μὲν ἄλλαι ὁδοὶ εἶχον πλάτος περὶ τὰ 3 μέτρα καὶ 50 %, ἀλλὰ περὶ τῆς ἡμετέρας ὁ Λίβιος (31, 24) λέγει ὅτι ἦτο πλατεῖα (*lata*), *ut pediti equitique hostium liberum spatium praeberet*.

» Φρονούντες ὅτι ἐκεῖ ἐπερατοῦτο τὸ πλάτος τῆς ὁδοῦ ἐσπεύδομεν εἰς ἀποκάλυψιν τοῦ πέραν αὐτῆς χώρου ἐλπίζοντες ὅτι ταχέως θὰ ἀναφανῇ τάφος τις ἢ ἱερόν. Καὶ ὄντως ἡ ἀνασκαφὴ ἐφάνέρωσε μέρος τῶν θεμελίων ἀρχαίου μνημείου συγκειμένων ἐκ μεγάλων τετραγώνων πωρίνων λίθων. Πιστεύομεν δ' ὅτι μετὰ τὴν πλήρη ἀποκάλυψιν τούτου θὰ προέλθωσιν εἰς φῶς καὶ ἄλλα». [**Α. Οἰκονόμος**].

Ἐδαπανήθησαν ἐν τῇ ἀνασκαφῇ ταύτῃ δρ. 3,172.

Τρίτῃ ἀνασκαφῇ ἐν Ἀθήναις ἐγένετο ἐν τῷ παρὰ τὸ **Δίπυλον ἀρχαίῳ νεκροταφείῳ** ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἐφόρου ἀρχαιοτήτων καὶ μέλους τοῦ συμβουλίου Βαλερίου Στάκη, ὅστις δι' ἐκθέσεώς του ἀνακοινοῖ περὶ τῆς ἀνασκαφῆς ταύτης τὰ ἐξῆς:

« Μετὰ τὴν διακοπὴν τῆς ἀνασκαφῆς τοῦ ἐπὶ τῆς ἀρχαίας ὁδοῦ εἰς Πεντέλην τύμβου, περὶ οὗ κατωτέρω, ἀνέλαβον τὴν διεύθυνσιν τῆς ἀνασκαφῆς τοῦ ἐπὶ τοῦ ἀρχαίου κοιμητηρίου κατὰ τὴν Ἀγ. Τριάδα ὑψώματος, ἐφ' οὗ ἔκειτο τὸ φυλακεῖον. Τὸ ὕψωμα τοῦτο μὴ ἀνασκαφέν ὑπὸ τῶν πρὸ ἐμοῦ ἐπιχειρησάντων ἀνασκαφὰς κατὰ τὸν χρόνον ἐκεῖνον ἢ ἐλάχιστα κατὰ τὸ ἀρκτικὸν αὐτοῦ, εὐχερῶς ἀνεγνώρισα κατὰ τινὰ τελευταίαν ἐπίσκεψίν μου ὡς τεχνητόν, ἥτοι ὡς τύμβον, καθόσον καὶ ἐν αὐτῷ διεκρίνοντο καθαρῶς διάφορα στρώματα, ὅπως ἐν τῷ παρὰ τὸ Ἀμαρούσιον τύμβῳ. Ἡ ἀνασκαφὴ, ἐνεργηθεῖσα εὐθὺς τότε (ἀπὸ τῆς 27 Νοεμβρίου) καὶ διαρκέσασα μέχρι τοῦ τέλους τοῦ ἔτους (22 Δεκεμβρίου)

κατέδειξε τὴν ὑπόθεσίν μου ἀληθῆ. Οὐ μόνον ἀρχικοὶ τάφοι ἐπὶ τοῦ στερεοῦ ἐδάφους ἀνεκαλύφθησαν πέντε ἤδη, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ χώματι τῷ χρησιμοποιηθέντι εἰς ταφὴν ἐπὶ καιρὸν τινα ὕστερον μετὰ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ μνημείου, περὶ τοὺς εἴκοσιν ἀνεσκάφησαν τάφοι τῆς αὐτῆς ἢ τῆς ἀμέσως ὕστερον χρονικῆς περιόδου, καθιστώντες ἐναργῶς δῆλον ὅτι τὸ ὕψωμα εἶναι τύμβος.

»Περὶ τοῦ μνημείου τούτου καὶ τῶν ἐν αὐτῷ τάφων θὰ γράψωμεν μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς ἀνασκαφῆς ἐν εἰδικῇ ἡμῶν πραγματείᾳ λεπτομερῶς τὰ δέοντα, δημοσιεύοντες ἅμα καὶ ἀκριβὲς σχέδιον τούτου μετὰ φωτοτυπικῶν εἰκόνων. Ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀρκούμεθα νὰ δηλώσωμεν ὅτι ὁ τύμβος οὗτος εἶναι τὸ ἀρχαιοτάτον τῶν ἐπὶ τοῦ ἀρχαίου ἐκείνου νεκροταφείου μνημείων, ἀνεγερθεὶς περὶ τὰς ἀρχὰς τῆς 5ης π. Χ. ἑκατονταετηρίδος, ὁπότε πιθανῶς ἀπλῆ τις μόνον ὁδὸς ὑπῆρχεν ἐκεῖ, οὐδὲν δὲ τῶν λοιπῶν διασωθέντων ἐπὶ τοῦ χώρου ἐκείνου μνημείων. Ἡ χρησιμοποίησις τοῦ χώματος τοῦ τύμβου εἰς ταφὴν διήρκεσεν ἐπὶ ἓνα καὶ πλεόν αιῶνα, καθὰ προκύπτει ἐκ τάφου γυναικὸς, ἀνασκαφέντος ἐπὶ τοῦ ὑψηλοτέρου τοῦ τύμβου μέρους. Οἱ λοιποὶ τῶν τάφων ἀνήκουσιν εἰς μίαν χρονικὴν περίοδον, τὴν τῶν ἀρχῶν, ὡς εἴπομεν, τοῦ 5ου π. Χ. αἰῶνος. Εὐρήματα ἐν τοῖς τάφοις τούτοις ἐγένοντο πλείστα, ἀποτελούμενα ἐξ ἀγγείων κυρίως, μελανομόρφων, κοινῶν ὡς τὰ πολλὰ, πυξίδων, ἀλαβάστρων καὶ ψηγμάτων χρυσοῦ.

»Ἡ ἀνασκαφὴ τοῦ τύμβου ἐπαναληφθήσεται προσεχῶς, δι' ἐλπίδος δ' ἔχομεν ὅτι ἡ ἔρευνα τοῦ ὅλου μνημείου θὰ προσκομίσῃ ἡμῖν λίαν εὐάρεστα ἐξαγόμενα». [B. Στάνης].

Ἐδαπανήθησαν διὰ τὴν ἀνασκαφὴν ταύτην δρ. 783.

Τετάρτη ἀνασκαφὴ ἐγένετο ἐν Ἀττικῇ, παρὰ τὸ **Ἀμαρούσιον**, ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ἐφόρου B. Στάνης ἀνακοινοῦντος περὶ αὐτῆς δι' ἐκθέσεώς του τὰ ἐξῆς :

«Ὁ ἐπὶ τῆς ἀρχαίας εἰς Πεντέλην ὁδοῦ κείμενος παρὰ τὸ Ἀμαρούσιον μέγας τύμβος (grosser Hügel. Karten v. Attika B'.) ὁ διάμετρον ἔχων μέτρων 46 καὶ ὕψος (τὸ σημερινόν, ὅπερ πάντως ἀρχικῶς ἦτο πολὺ μείζον) μέτρων 8, ἐγένετο τὸ δεύτερον ἤδη

κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος 1896 ἡ ἀφορμὴ μικρᾶς δοκιμαστικῆς ἐρεῦνης. Ἡ πρώτη τούτου δοκιμαστικὴ δι' ἀνασκαφῆς ἐρευνα, γενομένη δι' ἐμοῦ κατὰ τὸ φθινόπωρον τοῦ 1890, ἀναλώμασι τῆς Γεν. Ἐφορείας τῶν Ἀρχαιοτήτων, διακοπεῖσα προῶρως ἔνεκεν τοῦ χειμῶνος, εἰς οὐδὲν ἤγαγεν ἀποτέλεσμα, οὐ μόνον, ἀλλ' ἐπεσχότισέ πως τὰ περὶ τοῦ προορισμοῦ καὶ τῆς χρησιμότητος τῶν ἐν Ἀττικῇ τύμβων γνωστὰ ἡμῖν ἐξ ἄλλων ἐπιτυχῶν ἀνασκαφῶν περὶ τῶν μνημείων τούτων πορίσματα, καθόσον ἐν τῷ χώματι τοῦ τύμβου ἀπεκαλύφθησαν τότε εἰς διάφορα ὕψη μεγάλοι ἐκ τιτανολίθου ὀρθογώνιοι λίθοι, ὧν ἡ χρησιμότης ἔμεινεν ἐντελὼς ἀδιάγνωστος, μὴ εὐρεθέντων τούτων κατὰ χώραν. Καὶ εἰκασίαι μὲν ἐγένοντο πολλαί, παρατηρηθέντος παραπλησίου τινὸς φαινομένου καὶ ἐν τύμβῳ τινὶ τῆς Ἐρετρίας, ἀνασκαφέντι ἐν μέρει ὑπὸ τῆς ἐνταῦθα Ἀμερικανικῆς Σχολῆς, ἡ ἀλήθεια ὅμως ἔμεινεν εἰσέτι ἀνεξακρίβωτος. Εὐτυχῶς ἡ ὑπὸ τῆς Ἀρχ. Ἐταιρείας γενομένη δευτέρα ἐρευνα αὕτη ἔλυσε τὸ σκοτεινὸν τοῦτο πρόβλημα καὶ οὕτω ὁ παμμέγιστος οὗτος τύμβος, ὁ ὑποληφθεὶς ὑπὸ τινων ὡς «σκοπιὰ» ἢ ὡς «ἀμυντικὸν ἔργον» ἀπεδείχθη ὅτι καὶ οὗτος, ὡς πάντα τὰ ἐν Ἀττικῇ ὅμοια μνημεῖα, οὐδὲν ἄλλο εἶναι ἢ μεγαλοπρεπὴς τάφος οἰκογενείας τινός. Ἡ γενομένη κατὰ τὸ παρελθὸν φθινόπωρον (ἀπὸ 14 Ὀκτωβρίου μέχρι 15 Νοεμβρίου) μεγάλη τάφος ἐκ δέκα μέτρων πλάτους, ἡ ταμοῦσα σχεδὸν τὸ μνημεῖον ἀπὸ ἀνατολῶν πρὸς δυσμὰς, καὶ διελθοῦσα διὰ τοῦ κέντρου αὐτοῦ, ἀπεκάλυψεν ἐπὶ τοῦ βραχῶδους ἐδάφους, ἀκριβῶς δ' εἰς τὸ κέντρον τοῦ κύκλου, κατὰ χώραν κείμενον μέρος τοῦ δι' ὀρθογωνίων τιτανολίθων κατεσκευασμένου κτίσματος, οὗτινος τοὺς λίθους (μηκ. 1,20 πρὸς 0,60 πλ.) εὔρομεν κατὰ τε τὴν πρώτην δοκιμὴν καὶ τὴν δευτέραν ταύτην παρερριμμένους ἐν τῷ χώματι τοῦ τύμβου εἰς διάφορα ὕψη.

Ἀτὸ κτίσμα τοῦτο, ὀρθογωνίου σχήματος (μηκ. $2,60 \times 2,20$) καὶ ἐξ ἄλλεπαλλήλων ὀρθογωνίων λίθων κατεσκευασμένον, οὐδὲν ἄλλο εἶνε ἢ βᾶθρον ἐξικνούμενον μέχρι τῆς κορυφῆς τοῦ τύμβου, ἐφ' οὗ ἐπιφανὲς ἰδρυτὸ ποτε μέγα νεκρικὸν μνημεῖον, ἐπιτυμβία στήλη τις ἢ καὶ ἄγαλμα, ὅπερ ἀδύνατον θὰ ἦτο νὰ ἐδραιωθῇ ἄλλως ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοσοῦτον ὕψηλοῦ ἐκ χώματος μνημείου

ἡ διὰ κτιστοῦ βάθρου ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας τοῦ στερεοῦ ἐδάφους ἀρχομένου. Ἡ ἀποκάλυψις τοῦ βάθρου τούτου εἶναι ἀξία λόγου, οὐ μόνον διότι καθώρισεν ἡμῖν τὸν σκοπὸν τοῦ ὅλου μνημείου, ἀλλὰ καὶ διότι μαρθάνομεν διὰ τούτου νέον τινὰ τρόπον τῆς διακοσμήσεως τῶν μεγαλοπρεπῶν τούτων ἐπιτυμβίων μνημείων ἅτινα ἐθεωροῦμεν τέως κύκλῳ μόνον ὑπὸ στηλῶν ἢ ἀγαλμάτων περικοσμούμενα.

»Τάφον τινὰ δὲν ἀπεκάλυψεν ἡ γενομένη μικρὰ σχετικῶς πρὸς τὸν ὄγκον τοῦ ὅλου μνημείου ἔρευνα, οὐδόλως ὁμως διστάζομεν νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι ὑπὸ τὸν ὑπολειφθέντα κεκαλυμμένον ἔτι διὰ χώματος μέγαν χῶρον τοῦ τύμβου κρύπτονται καὶ πλείονες ἔσως τοῦ ἐνὸς τάφοι.

»Κατὰ τὴν γενομένην δευτέραν ταύτην τοῦ μνημείου ἀνασκαφὴν παρατηρήθη καὶ ἑτέρα τῆς κατασκευῆς τῶν τύμβων τούτων λεπτομέρεια χρῆζουσα μνείας. Ὅτι δηλαδὴ ἡ ἐπισώρευσις τοῦ χώματος πρὸς ἀνέγερσιν τῶν ἡμισφαιρικῆν τὴν ὄψιν ἐχόντων μνημείων τούτων δὲν ἐγένετο εἰκῇ καὶ ἀμεθόδως—ἀλλ' ὅτι τὸ χῶμα ἐπερρίπτετο κατὰ στρώματα, στερεοποιουμένης τῆς ἐπιφανείας αὐτῶν διὰ πηλοῦ πάχους 0,30 περίπου τοῦ μέτρου. Ἡ παρατήρησις τῶν στρωμάτων τούτων ἐν τῷ παρὰ τὸ Ἀμαρούσιον τύμβῳ τούτῳ ἤγαγέ με εἰς τὴν ἀναγνώρισιν τοῦ κατὰ τὴν Ἀγ. Τριάδα μεγάλου τύμβου, περὶ οὗ ἐγένετο ἤδη λόγος ἀνωτέρω».

[B. Στάνης].

Ἐδαπανήθησαν διὰ τὴν ἀνασκαφὴν ταύτην δρ. 966.

Πέμπτη ἀνασκαφὴ ἐγένετο ἐν τῷ παρὰ τὸν Ὠρωπὸν Ἱεροῦ τοῦ Ἀμφιαράου ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἐφόρου ἀρχαιοτήτων B. Λεονάρδου, ὅστις ἀναφέρει περὶ αὐτῆς τὰ ἑξῆς:

«Τὰς ἀνασκαφὰς τοῦ ἐν Ὠρωπῷ Ἱεροῦ τοῦ Ἀμφιαράου, τὰς ἀπὸ τοῦ 1884 ἕως 1890 δαπάνη τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρείας ἐνεργηθείσας, ἔμελλον νὰ ἐπαναλάβω κατὰ τὸ παρελθὸν θέρος· ἀλλ' ἔνεκα ὑπηρεσιῶν τοῦ Δημοσίου καὶ μάλιστα τῆς ἐν Μαρμαρίανῃ τῆς Θεσσαλίας, δαπάνη τοῦ Ὑπουργείου, ἀποκαλύψεως δύο ἀρχαίων θολωτῶν τάφων, ἔπειτα δὲ καὶ ἔνεκα τῆς εἰς Λυκόσουραν μεταβάσεώς μου, ἥτις ἐγένετο δαπάνη τῆς Ἀρ-

χαιολογικῆς Ἑταιρείας χάριν τῆς δημοσιεύσεως εὐρημάτων τῆς ἐκεῖ ἀνασκαφῆς, μόλις ἀρχομένου Ὀκτωβρίου ἐγένετο ἑναρξίς σκαφικῆς ἐρεῦνης ἐν Ἀμφιαρείῳ. Ἀλλὰ καὶ τότε μετὰ μίαν ἐβδομάδα αἱ ἐργασίαι διεκόπησαν, διότι μετέβην εἰς Πάτρας, χάριν ὑπηρεσίας, καὶ ἔπειτα εἰς Ὀλυμπίαν ἵνα παραδώσω τὴν ἐκεῖ ὑπηρεσίαν. Μετὰ ταῦτα ἐπελθόντος τοῦ χειμῶνος ἀνεβλήθη ἡ ἐν Ἀμφιαρείῳ ἔρευνα. Κατὰ τὸ βραχὺ ἐκεῖνο διάστημα ἡρξάμην ἀποκαλύπτων τὰ μεταξὺ τοῦ θεάτρου καὶ τῆς Στοᾶς μέρη, ὅπου καὶ πλησίον ἐν κτήματι τῆς Ἐκκλησίας τοῦ χωρίου Καλάμου ἐφαίνοντο ἔχνη ἀρχαίου κτιρίου. Εὐρήματα περιμένονται μᾶλλον, ἵνα μὴ ποιῶμαι λόγον περὶ μικρῶν τεμαχίων ἐπιγραφῶν. Ἐλπίζω ὅτι ἡ τῆς ἀνασκαφῆς συμπλήρωσις θὰ ἐπιτευχθῇ ὅταν ἐπιτρέψωσιν αἱ ἐργασίαι τοῦ Ἐπιγραφικοῦ Μουσείου, οὗ ἡ Ἐφορεία ἀνετέθη μοι διὰ Β. Διατάγματος ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως». [Β. Λεονάρδος].

Ἐδαπανήθησαν ἐν τῇ ἀνασκαφῇ ταύτῃ κατὰ τοὺς ὑποβληθέντας μέχρι τέλους τοῦ ἔτους λογαριασμοὺς δρ. 127.

Καὶ ἐν Λυκοσούρᾳ δὲ ἐγένοντο ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ἐφόρου Β. Λεονάρδου, διὰ δαπάνης δρ. 217, ἐργασίαι τινὲς πρὸς συμπλήρωσιν τῶν μελετῶν αὐτοῦ πρὸς σύνταξιν τῆς περὶ τῶν ἀνασκαφῶν τοῦ ἔτους 1895 ἐκθέσεώς του. Σημειωτέον δὲ ὅτι ἡ ἔκθεσις αὕτη δὲν κατωρθώθη νὰ δημοσιευθῇ ἐν τοῖς Πρακτικοῖς τοῦ 1895 ἕνεκα τῆς μὴ ἐγκαίρου λιθογραφήσεως τῶν συνοδευόντων αὐτὴν πολλῶν ἀρχιτεκτονικῶν πινάκων· τούτου ἕνεκα θὰ δημοσιευθῇ αὕτη ἐν τοῖς Πρακτικοῖς τοῦ 1896.

Αἱ δὲ ἐν Λυκοσούρᾳ ἀνασκαφαὶ δὲν κατωρθώθη νὰ ἐπαναληφῶσι κατὰ τὸ λήξαν ἔτος, διότι ὁ Ἀλέξανδρος Φιλαδέλφους, ὑφηγητὴς τῆς ἀρχαιολογίας, εἰς ὃν εἶχεν ἀνατεθῇ ὑπὸ τοῦ συμβουλίου ἡ ἐποπτεία αὐτῶν, ἀσθενήσας δὲν ἡδυνήθη νὰ μεταβῇ ἐκεῖσε.

Ἐκτὴ ἀνασκαφὴ ἐγένετο ἐν Ἐλευσὶνι ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἐφόρου ἀρχαιοτήτων καὶ μέλους τοῦ Συμβουλίου Α. Σκιαῶ, συνέχεια τῶν ἐνεργουμένων ἐκεῖ ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας ἀνασκαφῶν ἀπὸ τοῦ 1882-1894 ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Δ. Φιλίου, μετὰ

ταῦτα δὲ ὑπὸ τὴν τοῦ κ. Σκιᾶ. Ὁ διευθύνας τὴν ἀνασκαφὴν ἀνακοινοῖ δι' ἐκθέσεώς του περὶ αὐτῆς τὰ ἑξῆς :

« Ἡ ἐν Ἐλευσίνι ἀνασκαφὴ τοῦ ἔτους 1896 ἀρξαμένη ἀπὸ τοῦ μηνὸς Ἰουνίου καὶ λήξασα περὶ τὰ τέλη τοῦ Ὀκτωβρίου ἐσκόπει τὴν τελείαν ἐξερεύνησιν τοῦ εἰσέτι ἀνεξερευνητοῦ μέρους τῆς νοτίας αὐλῆς τοῦ ἱεροῦ καὶ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς ἀνασκαφῆς τοῦ ἔξω τοῦ ἱεροῦ κατὰ τὴν νοτίαν κλιτὺν τοῦ λόφου τῆς ἀκροπόλεως πρὸ δωδεκαετίας εὐρεθέντος ἀρχαίου νεκροταφείου. Ἀλλ' ὅμως ἔνεκα τοῦ μεγάλου βάρους τῆς ἐπιχώσεως ἡ τελεία ἀνασκαφὴ τῶν μερῶν τούτων ἀπεδείχθη ἔργον καὶ χρόνου μακροτέρου καὶ δαπάνης μεγαλυτέρας· ὥστε ἀναποφύκτου καταστάσεως ἔνεκα ἄλλων λόγων τῆς διακοπῆς τῆς ἀνασκαφῆς κατὰ τὸν μῆνα Ὀκτώβριον δὲν ἐπερατώθη κατ' ἀνάγκην οὔτε τῆς νοτίας αὐλῆς ἡ τελεία ἐξερεύνησις οὔτε τοῦ ἀρχαίου νεκροταφείου.

» Τὸ πλεῖστον τῆς ἀνασκαφικῆς ἐργασίας κατηναλώθη ἐν τῇ νοτίᾳ αὐλῇ τοῦ ἱεροῦ, ἐν αὐτῇ δὲ ἐξηρευνήθη τελείως, ὅσον ἦτο δυνατὸν, ἡ ὑπὸ τὸ δάπεδον τοῦ λεγομένου Βουλευτηρίου ἀρχαία ἐπιχωσις πρὸς τελειοτέραν ἀποκάλυψιν τῶν ὑποκάτω τῶν θεμελίων αὐτοῦ ὑπαρχόντων λειψάνων παλαιότερας στοᾶς.

» Ἐκ ταύτης ἀνευρέθη ἐνὸς προσέτι κίονος τὸ θεμέλιον, οὗ ἡ θέσις ἐπιτρέπει μετὰ τινος πιθανότητος νὰ καθορισθῇ ὁ ὅλος ἀριθμὸς τῶν κιόνων αὐτῆς εἰς ἕξ. Νῦν πρὸς τελείαν ἀποπεράτωσιν τῶν ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ ἐργασιῶν οὐδὲν ἄλλο ὑπολείπεται εἰμὴ ἡ ἐπανοικοδόμησις τῶν θεμελίων τῶν δύο ἀνατολικωτάτων κιόνων τοῦ ἐπὶ τῶν ἐρειπίων τοῦ Βουλευτηρίου ἐκτισμένου ῥωμαϊκοῦ οἰκοδομήματος, ἅτινα πρὸ δύο ἐτῶν καθηρέθησαν ὑπ' ἐμοῦ κατ' ἀνάγκην ὡς ἐμποδίζοντα τὴν εἰς βάθος σκαφὴν. Ἐπίσης τελείως ἀνεσκάφη ὁ παρὰ τὴν νοτίαν πύλην τοῦ ἱεροῦ διάδρομος, ἐπετεύχθη δὲ ἡ ἐξακρίβωσις τῶν ἀλλεπαλλήλων τῆς εἰσόδου ταύτης μετασκευῶν κατὰ τοὺς διαφόρους χρόνους· ἄλλ' ἡ ἐν CIA IV 2, 1054 ἐπιγραφὴ ἡ περιέχουσα συγγραφὴν ἐργωνίας κτιρίου μέλλοντος νὰ ἀνεγερθῇ ἐν ταύτῃ τῇ θέσει δὲν ἀπεδείχθη δυστυχῶς συμφωνοῦσα πρὸς τὰ πορίσματα τῆς ἀνασκαφῆς, ὥστε ἀναγκάζομαι νὰ δεχθῶ ὅτι τὸ κτίριον, περὶ οὗ διαλαμβάνει ἡ ἐπιγραφὴ, δὲν ἐξετελέσθη. Περὶ τούτου ὡς καὶ περὶ πάντων τῶν

ἄλλων πορισμάτων τῆς ἐν τῇ νοτίᾳ αὐλῇ ἀνασκαφῆς διέλαβον ἐν λεπτομερείᾳ ἐν τοῖς Πρακτικοῖς τοῦ ἔτους 1895, ὧν ἡ ἔκδοσις ἐβράδυνεν ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε ἐνόμισα ὅτι καὶ τῆς ἀνασκαφῆς τοῦ 1896 τὰ πορίσματα ἔπρεπε νὰ περιληφθῶσιν ἐν αὐτοῖς, ὅχι μόνον ὡς συμπληροῦντα ἀλλὰ καὶ ὡς διορθοῦντα τὰς κατὰ τὸ 1895 γενομένας παρατηρήσεις. Ἐν τοῖς αὐτοῖς Πρακτικοῖς τοῦ 1895 ὡσαύτως ἐδηλώθη καὶ πόσον μέρος τῆς νοτίας αὐλῆς ὑπολείπεται εἰσέτι πρὸς ἐξερεύνησιν. Εὐρήματα καλλιτεχνημάτων καὶ ἐπιγραφῶν ἄξια λόγου τινὸς ὀλίγιστα μόνον ἐγένοντο δυστυχῶς ἐν τῇ νοτίᾳ αὐλῇ, διότι ἡ βαθεῖα ἐπίχλωσις αὐτῆς καίπερ ἀρχαία εἶνε πενιχροτάτη εἰς ἀρχαιότητας.

» Ἐν δὲ τῷ ἔξω τοῦ ἱεροῦ ἀρχαίῳ νεκροταφείῳ τὰ εὐρήματα ὑπῆρξαν ὀλιγώτερα μὲν τῶν τοῦ ἔτους 1895, ἀλλὰ ποικιλώτερα καὶ, καθ' ὅσον πρὸς τὸ παρὸν δύναμαι νὰ κρίνω, διδακτικώτερα· ἐπιφυλάττομαι δὲ νὰ περιγράψω καὶ ταῦτα μετὰ τῶν ἄλλων, ὅταν ἀποπερατωθῇ ἡ αὐτόθι ἀνασκαφή. Ἐκ τῆς ἀνασκαφῆς τοῦ νεκροταφείου τούτου κατὰ τὰ δύο παρελθόντα ἔτη εἰσῆχθη εἰς τὸ ἐν Ἐλευσίνι Μουσεῖον πλουσία καὶ λίαν ποικίλη συλλογὴ γεωμετρικῶν ἀγγείων καὶ ἄλλων ἀντικειμένων τῶν αὐτῶν χρόνων διατεταγμένη κατὰ τάφους, ἥτις προερχομένη ἐκ νεκροταφείου ὅλως ἀθίκτου διατελέσαντος κατὰ τοὺς μετέπειτα χρόνους τῆς ἀρχαιότητος μέχρι τῆς σήμερον, μέλλει νὰ χρησιμεύῃ ὡς ἡ πλουσιωτάτη καὶ καθαρωτάτη πηγὴ τῆς γνώσεως τῆς τέχνης καὶ τῆς λοιπῆς ἀρχαιολογίας τῶν χρόνων, ἐξ ὧν προέρχεται. Εὐχομαι δὲ καὶ ἐλπίζω ἐν προσεχεῖ χρόνῳ νὰ τύχῃ ἡ ἀξιολογωτάτη αὕτη καὶ μοναδικὴ ἐν Ἑλλάδι συλλογὴ ἐπαξίας τοποθετήσεως ἐν νέᾳ προσαυξήσει τῆς οἰκοδομῆς τοῦ ἐν Ἐλευσίνι Μουσείου, ὅπερ ὑπερπληρωθὲν ἀρχαιοτήτων οὔτε ταύτης τῆς συλλογῆς τὴν τοποθέτησιν ἐπιτρέπει, οὔτε δύναται ὅλως νὰ περιλάβῃ τὸν πλοῦτον τῶν εὐρημάτων, ὃν ὑπόσχεται ἡ ἀνασκαφὴ τῆς τε νοτίας κλιτύος τοῦ λόφου τῆς Ἀκροπόλεως καὶ ἔτι μᾶλλον ἡ τοῦ πρὸ τῶν Μεγάλων Προπυλαίων τόπου». [Ἀνδρέας Ν. Σκιᾶς].

Ἐδαπανήθησαν ἐν τῇ ἀνασκαφῇ ταύτῃ δρ. 5,616.

Ἐβδόμη ἀνασκαφὴ ἐγένετο ἐν **Μυκῆναις** ὑπὸ τὴν διεύθυν-
σιν τοῦ ἐφόρου ἀρχαιοτήτων καὶ μέλους τοῦ συμβουλίου Χρή-
στου Τσουντα, συνέχεια τῶν ἀπὸ δεκαετίας ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ἐφό-
ρου ἐνεργουμένων ἐκεῖ ἀνασκαφῶν. Ὁ διευθύνας τὴν ἀνασκαφὴν
ἀνακοινοῖ περὶ αὐτῆς δι' ἐκθέσεώς του τάδε :

« Ἐν Μυκῆναις εἰργάσθημεν ἐφέτος τὸ πλεῖστον τοῦ χρόνου
ἐντὸς τῆς Ἀκροπόλεως, ἐκαθαρίσθη δ' ἐντελῶς τὸ μέγα ἀνά-
λημμα, οὗ ἐν τμῆμα εἶχεν ἀποκαλυφθῆ ἡδὴ πέρυσιν καὶ περὶ οὗ
εἶχον ἐκφράσει ἐγὼ τότε τὴν εἰκασίαν, ὅτι ὑπεστήριζε τὴν ὁδὸν,
ἣτις ἀπὸ τῆς πύλης τῶν λεόντων ἦγε πρὸς τὴν εἰσοδὸν τοῦ ἀνα-
κτόρου. Νῦν ἀπεδείχθη, ὅτι ἐξακολουθεῖ τὸ ἀνάλημμα καὶ πέραν
τῆς εἰσόδου τοῦ ἀνακτόρου, ἐκ τούτου δὲ φαίνεται ὅτι εἶχε διτ-
τὸν σκοπὸν, ὅτι δηλαδὴ μέχρι μὲν τινος ἐβάσταζε τὴν ὁδὸν,
κατόπιν ὅμως ἐχρησίμευε μόνον ὅπως συγκρατῇ ἐπίχωσιν τεχνη-
τὴν σχηματισθεῖσαν πρὸς ἰσοπέδωσιν τοῦ χώρου, ἐφ' οὗ ἦσαν
ῥυκδομημένα διάφορα οἰκήματα, πιθανῶς παραρτήματα τοῦ
ἀνακτόρου.

» Συγχρόνως ἀνεσκάφη ἐν τμῆμα τῆς δυτικῆς πλευρᾶς παρὰ τὸν
λεγόμενον πολυγωνικὸν πύργον, ἔνθα τὸ βάθος τῆς ἐπιχώσεως
εἶναι τὸ μέγιστον ἐν ὅλῃ τῇ Ἀκροπόλει, διότι φθάνει μέχρι τῶν
δέκα μέτρων, ἐνιαχοῦ μάλιστα ὑπερβαίνει αὐτά. Ἐνταῦθα ἀνε-
καλύφθησαν ἐρείπια πολλὰ οἰκιῶν, ἐν οἷς ἐγένετο καὶ τὸ κυριώ-
τερον εὔρημα τῆς ἐφετεινῆς ἀνασκαφῆς· διότι ἐν αὐτοῖς εὑρέθη ἡ
ἐξ ἀσβέστου κεφαλὴ, περὶ ἧς κατωτέρω.

» Μικρότεροί τινες καθαρισμοὶ ἐγένοντο καὶ εἰς ἄλλα μέρη τῆς
Ἀκροπόλεως, ὑπολείπεται δὲ νῦν πρὸς τελείαν ἀνασκαφὴν αὐτῆς
ἐν ἔτι τμῆμα, τὸ ὅποιον ἐλπίζω ν' ἀνασκαφῇ ὅλον ἐντὸς τοῦ
ἄρξαμένου ἔτους, ἐὰν ἐπαναληφθῶσιν αἱ ἐργασίαι ἐγκαίρως. Μετὰ
τὸν καθαρισμὸν δὲ καὶ αὐτοῦ θὰ εἶναι δυνατόν νὰ συνταχθῇ καὶ
σχέδιον τῆς ὅλης Ἀκροπόλεως καὶ νὰ δημοσιευθῇ ἀκριβεστέρα
περιγραφή αὐτῆς μετὰ πάντων τῶν ἐν ταῖς ἀνασκαφαῖς τῆς
Ἑταιρείας ἀνακαλυφθέντων τειχῶν, κτιρίων, εἰσόδων καὶ λοιπῶν.
Τοιαύτη περιγραφή νῦν θὰ ἦτο ἀλυσιτελής, διότι ἄνευ σχεδίων
καὶ εἰκόνων ἐξ ἀνάγκης θὰ εἶναι δυσνόητος.

» Ἐξω τῆς Ἀκροπόλεως ἀνεζήτησα, ὅπως καὶ κατὰ τὰ προη-

γούμενα ἔτη, τάφους τοῦ γνωστοῦ εἵδους τῶν ἐν τῷ βράχῳ λελαξευμένων θαλαμοειδῶν, δυστυχῶς ὅμως φαίνεται ὅτι τὰ νεκροταφεῖα ἐξηντλήθησαν ἤδη σημαντικῶς καὶ μάλιστα τὰ περὶ τὴν Ἀκρόπολιν κείμενα, ἅτινα τόσον πολύτιμα εὐρήματα ἐχορήγησαν ἡμῖν μέχρι τοῦδε· ἕνεκα τούτου ὅχι μόνον ἡ ἀνέυρεσις νέων τάφων καθίσταται ὁσημέραι δυσχερεστέρα, ἀλλὰ καὶ οἱ μετὰ δοκιμὰς πολλὰς καὶ κόπους ἀνακαλυπτόμενοι εἶναι ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ πενιχροί· διότι κεῖνται μακρὰν τῆς Ἀκροπόλεως καὶ ἀνῆκον εἰς οἰκογενείας ἡττον εὐπόρους, ἐν ᾧ τὰ πλουσιώτερα γένη προφανῶς κατῴκουν περὶ τὴν Ἀκρόπολιν πλησίον τοῦ βασιλέως. Πλὴν τούτου δὲν ἠδυνήθη ἐφέτος νὰ διαθέσω πολὺν καιρὸν διὰ τὴν ἀνασκαφὴν τῶν τάφων, διότι ἐν τῇ Ἀκροπόλει ἐσκάπτομεν, ὡς εἶπον ἤδη, εἰς δύο συγχρόνως μέρη καὶ ἦτο ἀνάγκη νὰ παρίσταμαι ἐκεῖ τακτικῶς. Ἐνεκα τῶν λόγων τούτων μόνον ὁκτὼ τάφους κατωρθώσαμεν ν' ἀνακαλύψωμεν καὶ καθαρίσωμεν, ἐκ τούτων δ' οἱ μὲν ἐπτὰ εἶναι θαλαμοειδεῖς λελαξευμένοι ἐν τῷ βράχῳ καὶ ἔχουσιν ἐμβαδὸν ποικίλον [ἀπὸ 10 ἢ 12 μέχρι τῶν 30 περίπου τετραγωνικῶν μέτρων, εἰς δὲ εἶναι θολωτὸς διατηρούμενος ἐν καταστάσει πολὺ καλῇ καὶ ἕνεκα τούτου καὶ ὡς μνημεῖον ἀρχιτεκτονικὸν πολλοῦ λόγου ἄξιος. Ἡ θόλος, ἣτις ἔχει διάμετρον 8 περίπου μέτρων, εἶναι ἐκτισμένη διὰ σκληρῶν πελεκητῶν λίθων, ἡ δὲ πρόσοψις ἐπενδεδυμένη διὰ πῶρων ὁμοίως πελεκητῶν καὶ οἱ ἄρμοι πολλαχοῦ ἐσκεπασμένοι δι' ἀσβεστοῦ. Ἐν τῷ ἐδάφει τῆς θόλου εἶναι ἐσκαμμένοι τρεῖς τετράπλευροι τάφοι, ὧν ὁ μέγιστος ἔχει μῆκος τεσσάρων μέτρων, πάντες δ' ἐκαλύπτοντο ὑπὸ μεγάλων πλακῶν· ἐν αὐτοῖς ἠλπίζον ὅτι θὰ εὕρωμεν ἄξια λόγου κτερίσματα, δυστυχῶς ὅμως ἀπεδείχθη ὅτι εἶχον συληθῇ ἤδη πρὸ καιροῦ· κατὰ τὴν γνώμην μου δὲ οἱ συληταὶ δὲν ἦσαν ξένοι, ἀλλὰ μέλη τῆς οἰκογενείας, εἰς ἣν ἀνῆκεν ἡ θόλος, συγγενεῖς δηλαδὴ ἢ ἀπόγονοι τῶν ἐν αὐτῇ πρότερον τεθαμμένων. Ἐν Μυκῆναις εὕρομεν ἄλλοτε καὶ ἐν ἄλλοις τάφοις ἐνδείξεις συλήσεως ὑπὸ συγγενῶν, μαρτυροῦσι δὲ ταῦτα τὴν παρακμὴν καὶ πενίαν τῆς πόλεως κατὰ τοὺς ἐσχάτους χρόνους τῆς ὑπάρξεώς της.

» Ἐξω τῶν τριῶν τάφων εὐρέθησαν διεσπαρμένα ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῆς θόλου διάφορα μικρότερα κτερίσματα, μεταξὺ τῶν

ὁποίων σπουδαῖα πρὸ πάντων εἶναι πλακιδία τινα ἐξ ὑαλώδους μάζης φέροντα ἐκτύπους μορφὰς ζωοκεφάλων δαιμόνων ἱσταμένων ἐκατέρωθεν τρίποδος ἢ βωμοῦ καὶ βασταζόντων ἐν χερσὶν ἄγγεῖα· σπουδαῖα εἶναι ταῦτα καὶ ἔνεκα τῶν παραστάσεων, αἰτινες ἀναφέρονται εἰς τὴν παναρχαίαν θρησκείαν τῶν Ἑλλήνων, καὶ διότι οἱ ζωοκέφαλοι δαίμονες νῦν πρῶτον ἀπαντῶσιν ἐπὶ κοσμημάτων ἐξ ὑαλώδους μάζης· τοῦτο δ' ἀποτελεῖ νομίζω νέον τεκμήριον τοῦ ὅτι ἡ ὑαλώδης μάζα κατεσκευάζετο ἐνταῦθα κατὰ τὴν μυκηναϊκὴν ἐποχὴν.

» Ἐκ τῶν ἄλλων κτερισμάτων τοῦ τε θολωτοῦ καὶ τῶν λοιπῶν τάφων οὐδὲν ἀναφέρω ἰδιαιτέρως, ἐκ τῶν ἐν τῇ Ἀκροπόλει δὲ γενομένων εὐρημάτων τὰ μᾶλλον ἄξια λόγου εἶναι μία ἀρχαϊκὴ ἐπιγραφὴ ἐπὶ χαλκοῦ, εἰς ἐγγεγλυμμένος λίθος φέρων γλυφὴν πάλιν ζωοκεφάλου δαίμονος δαμάζοντος δύο λέοντας, καὶ μία γυναικεία κεφαλὴ ἐξ ἀσβέστου ὕψους 0,17 μ. Ἡ κόμη, οἱ ὀφθαλμοί, τὰ ὦτα καὶ τὸ στόμα αὐτῆς εἶναι χρωματιστὰ, ἐφόρει δὲ καὶ περιδέριον ἔχον τὰς ψήφους ἐρυθρὰς καὶ κυανᾶς ἐναλλάξ. Τὸ παραδοξότερον ὅμως εἶναι, ὅτι τὸ πρόσωπον αὐτῆς κοσμεῖται καὶ διὰ τεσσάρων ροδακοειδῶν ποικιλμάτων ἐζωγραφημένων ἐπὶ τοῦ μετώπου, ἐπὶ τῶν παρειῶν καὶ ἐπὶ τοῦ ἀνθρεῶνος· τοῦτο ἀποδεικνύει ὅτι καὶ ἐν Ἑλλάδι ἐπεκράτει ποτὲ τὸ ἔθιμον νὰ ζωγραφῶσι, πιθανώτατα δὲ καὶ νὰ στίζωσι, τὸ σῶμα, ὅπως πολλοὶ ἄλλοι λαοὶ ἔπραττον καὶ πράττουσι σήμερον ἔτι. Ἡ ἄξια ὅμως τῆς κεφαλῆς δὲν ἔγκειται μόνον ἐν τούτῳ· διότι ἔνεκα τοῦ μεγέθους καὶ τῆς ὅλης κατασκευῆς τῆς μεγίστης ἔχει σπουδαιότητα διὰ τὴν ἱστορίαν τῆς μυκηναϊκῆς καὶ ἐν γένει τῆς ἐλληνικῆς πλαστικῆς· ὑπὸ τὴν ἔποψιν ταύτην δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς εὐρημα ἐξόχως πολῦτιμον καὶ ὅλως μοναδικόν». [Χρ. Τσούντας].

Ἐδαπανήθησαν ἐν τῇ ἀνασκαφῇ ταύτῃ δρ. 9,898.

Ὅγδῃ τέλος ἀνασκαφὴ ἐγένετο ἐν τῷ ἐν **Ἐπιδαύρῳ ἱερῷ τοῦ Ἀσκληπιοῦ**, συνέχεια τῶν ἀπὸ τοῦ 1881 ἐνεργουμένων ἐκεῖ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Γενικοῦ Ἐφόρου τῶν ἀρχαιοτήτων ἀνασκαφῶν. Ἐξηκολούθησαν δ' αὐταὶ καθ' ὅλον τὸ ἔτος ἐπιστατοῦντος κατ' ἀρχὰς μὲν τοῦ Ἐπ. Κορομάντσου, ὕστερον δέ, ἀπὸ

τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου, τοῦ Κ. Κοντοπούλου. Ἐπὶ ἱκανὸν χρόνον αἱ σκαφικαὶ αὗται ἐργασίαι περιωρίσθησαν ἐν τῷ ἀπὸ τοῦ παρελθόντος ἔτους ἀποκαλυφθέντι Σταδίῳ, ὕστερον δὲ μετηνέχθησαν εἰς τὸν χώρον τὸν πρὸς δυσμὰς τῆς διωρόφου στοᾶς τῆς ἀποτελούσης μέρος τοῦ καλουμένου Ἀβάτου. Ἐν τῷ χώρῳ τούτῳ ἀπεκαλύφθησαν τὰ θεμέλια ὀρθογωνίου οἰκοδομήματος, πρὸς δυσμὰς δὲ τούτου ἐκαθαρίσθη ἐν μέρει περιέργον ἐπίμηκες καὶ λίαν στενὸν κτίσμα ἐν εἵδει φρέατος. Ἐνταῦθα θὰ ἐπεθύμει τις νὰ τοποθετήσῃ τὴν περίφημον ἐκείνην ὑπὸ τοῦ Παυσανίου μνημονευομένην κρήνην, τὴν ἀξιοσημείωτον «τῷ τε ὀρόφῳ καὶ κόσμῳ τῷ λοιπῷ» (Παυσ. II, 37), ἥς οὐδὲν ἔχνος μέχρι τοῦδε ἀπεκαλύφθη ἐν τῷ ἱερῷ· ἀλλ' εἶναι ἀνάγκη μείζονος ἔτι ἀνασκαφικῆς ἐρεῦνης κατὰ τὸ μέρος ἐκεῖνο, ὅπως δυνηθῇ τις νὰ σχηματίσῃ γνώμην τινὰ περὶ τοῦ ζητήματος. Προσθετέον δὲ ὅτι ἐν τῇ πεδιάδι, ἐν ἣ τὸ ἱερὸν τοῦ Ἀσκληπιοῦ, εἰς ἀπόστασιν ἐνὸς τετάρτου τῆς ὥρας περίπου ἀπὸ τοῦ Σταδίου, εὐρέθη κατὰ τύχην ὀρόσημος ἐπιγραφὴ, ἐξ ἧς γίνεται γνωστὸν ὅτι ὑπῆρχεν ἐν τῷ ἱερῷ καὶ ἱππόδρομος, Λήγοντος δὲ τοῦ ἔτους ἐγένετο καὶ πρόωρος σκαφὴ τις ἐν τῷ ἐπὶ τοῦ Κυνορτίου Ἱερῷ τοῦ Μαλεάτου Ἀπόλλωνος, δι' ἧς ἀπεκαλύφθησαν κτίσματά τινα καὶ εὐρέθησάν ἐπιγραφαὶ ἀναθηματικαὶ τῷ Ἀπόλλωνι καὶ τινα γλυπτά. Ἄλλ' ἡ ἀνασκαφὴ τοῦ ἱεροῦ τούτου τοῦ Ἀπόλλωνος, ὡς καὶ ἄλλαι τινὲς συμπληρωτικαὶ ἀνασκαφαὶ ἐν τῷ ἱερῷ, θέλουσιν ἐνεργηθῇ μετὰ τὴν ὀλοσχερῇ ἀποπεράτωσιν τῆς ἀνασκαφῆς τοῦ ἱεροῦ τοῦ Ἀσκληπιοῦ. Τότε θέλει ἐξερευνηθῇ διὰ σκαφῆς καὶ ἡ πλησίον τοῦ Λιγουριοῦ, παρὰ τὴν Ἀγίαν Μαρίναν, γνωστὴ πυραμὶς. Διὰ τὰς ἀνασκαφὰς ταύτας ἐδαπανήθησαν δρ. 8,603.

Ταῦτα εἶναι τὰ ἀνασκαφικὰ ἔργα τῆς Ἑταιρείας, ἃ διεξήχθησαν ἅπαντα, ὥσπερ καὶ τὰ κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη, ὑπὸ τῶν ἐφόρων τοῦ δημοσίου. Συμφώνως τῷ νέῳ Ὁργανισμῷ διώρισε καὶ ἡ Ἑταιρεία ἰδίους ἐφόρους ἀρχαιοτήτων· οὗτοι ὅμως δὲν ἦτο δυνατόν μέχρι τοῦδε νὰ διεξαγάγωσιν ἔργον τι τῆς Ἑταιρείας, διότι ὁ μὲν μόλις ἐπ' ἐσχάτων διωρίσθη, ὁ δὲ εἶχε προσκολληθῇ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς κυβερνήσεως καὶ ὑπηρέτει κυρίως ἐν Δελ-

φοῖς ὡς ἐπόπτης τῶν ἐκεῖ ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Σχολῆς ἐνεργουμένων ἀνασκαφῶν ὁ τρίτος δὲ τῆς Ἑταιρείας ἑφορος, ἀρχιτέκτων ὢν, ἔχει τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ἐν Ἀθήναις ἔργων τῆς Ἑταιρείας καὶ ἀσχολεῖται κυρίως εἰς τὴν ἐκπόνησιν τῶν τοπογραφικῶν σχεδίων τῶν ἀνασκαφῶν, ἐφ' ᾧ καὶ διωρίσθη.

Τὰ δὲ ἔργα πρὸς ὑποστήριξιν καὶ συντήρησιν τῶν μνημείων καὶ πρὸς ἐξωραϊσμὸν τῶν ἀρχαιολογικῶν τόπων εἶναι καὶ ταῦτα πολλὰ, συνέχεια τὰ πλεῖστα τῶν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1894 ἀρξαμένων καὶ πολλῶ δαπανηρότερα τῶν ἀνασκαφικῶν. Οὐδεμιᾶς ἐφείσθη δαπάνης τὸ συμβούλιον πρὸς ἐπιτέλεσιν τοιούτων ἔργων φρονοῦν ὅτι ὀφείλει ἡ Ἑταιρεία πάσης ἀποκαλύψεως νέων ἔργων δι' ἀνασκαφῶν νὰ προτιμήσῃ τὴν ὑποστήριξιν τῶν κινδυνευόντων καὶ τὴν ἀπὸ πάσης βλάβης καὶ καταστροφῆς διαφύλαξιν τῶν ἀποκεκαλυμμένων.

Πᾶσι αὐτοῦ δυνάμει ἐξηκολούθησε τὸ συμβούλιον τὰς πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ **Παρθενῶνος** ἐργασίας. Ἐν τῇ λογοδοσίᾳ τοῦ προπαρελθόντος ἔτους ἐξεθήκαμεν Ὑμῖν τίνα τὰ ἐκτελεστέα ἔργα πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ κινδυνεύοντος οἰκοδομήματος καὶ ποῖαι αἱ πρὸς ἐκτέλεσιν τούτων ληφθεῖσαι ἀποφάσεις. Ἐνταῦθα καταλέγομεν ἀπλῶς τὰ κατὰ τὸ λήξαν ἔτος γενόμενα. Ἀφ' οὗ ἡγοράσθη ἐν Τεργέστη ἡ διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ ἱκρίωματος ἀπαιτούμενη ἀμερικανικὴ καὶ ἡ ἄλλη ξυλεία ἀντὶ δρ. ἐν ὄλφ 36,797, κατεσκευάσθη τὸ ἱκρίωμα τοῦτο ἐργασθέντων ἐν αὐτῷ καὶ δύο ξυλουργῶν μετακληθέντων ἐκ Παρισίων, κατὰ σύστασιν τοῦ κ. Magne. Συγχρόνως ἐξετέθησαν εἰς μειοδοσίαν καὶ τὰ ἀναγκαζοῦντα μάρμαρα καὶ κατεκυρώθησαν ἐπ' ὀνόματι τοῦ μειοδοτήσαντος ἐργολάβου Ν. Μοσχοῦ· ἀλλ' οὗτος δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐξορύξῃ καὶ προμηθεύσῃ τῇ Ἑταιρείᾳ πάντα τὰ ἀναγκαζοῦντα τεμάχια ἀλλὰ μόνον ἀξίας 18,750 δρ. Διὰ τοῦτο προτάσει τοῦ ἐκ τῶν μελῶν τοῦ συμβουλίου κ. Τυπάλδου ὑποστηριχθεῖσιν ὑπὸ τοῦ Β' Ἀντιπροέδρου κ. Νικολαΐδου, καὶ συστάσει τῆς ἐπὶ τῶν ἔργων τοῦ Παρθενῶνος ἐπιτροπῆς καὶ τοῦ Νομομηχανικοῦ ἀπεφασίσθη νὰ ἀναλάβῃ τὴν ἐξόρυξιν τῶν μαρμάρων ἡ Ἑταιρεία ἐξ ἀρχαίου λατομείου δι' ἐργατῶν ἐπὶ ἡμερομισθίῳ. Οὕτως εὐθὺς ὡς ἐξορυχθῶσι καὶ τὰ μάρμαρα ταῦτα θέλει ἀρχίσει ἡ ἀντικατά-

στασις τῶν βεβλαμμένων ἐπιστυλίων. Συγχρόνως δὲ θὰ ἔχει κομισθῇ ἐκ Γερμανίας καὶ τὸ πρὸς ἀνέλκυσιν τῶν μαρμάρων παραγγελθὲν ἀντὶ 6,000 δρ. περίπου μηχανήμα. Διὰ τὴν ἀγορὰν τῶν ὑλικῶν καὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων τούτων ἔδαπανήθησαν δρ. 84,622.

Αἱ δὲ ἐργασίαι πρὸς ὑποστήριξιν τῶν ἐν τῇ **Μονῇ τοῦ Δαφνίου** μωσαϊκῶν διὰ τοῦ ἐκ Βενετίας μουσειωτοῦ κ. ΝΟΝΟ καὶ τοῦ βοηθοῦ αὐτοῦ κ. Τριανταφύλλου ἐξηκολούθησαν καθ' ὅλον τὸ ἔτος δαπανηθεῖσων 18,314 δραχμῶν. Προϋχώρησαν δὲ αἱ ἐργασίαι αὗται ἐπὶ τοσοῦτον ὥστε ἐντὸς βραχυτάτου χρόνου περατοῦται τὸ σπουδαῖον τοῦτο ἔργον τῆς Ἑταιρείας πρὸς ἐπιτέλεισιν τοῦ ὁποίου μετ' ἀφοσιώσεως καὶ ἐντελοῦς ἐπιτυχίας εἰργάσθη ὁ κ. ΝΟΝΟ, ὃ χάριτας ἐπὶ τούτῳ ἐκφράζει τὸ συμβούλιον.

Κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος ἐξηκολούθησαν καὶ ἐπερατώθησαν αἱ ἐργασίαι πρὸς ἐπαναφορὰν τοῦ τύμβου τῶν Μαραθωνομάχων εἰς τὴν προτέραν, πρὸ τῶν ἐνεργηθεῖσων ἀνασκαφῶν, μορφὴν, δαπανηθεῖσων 1971 δραχμῶν.

Ἐξηκολούθησαν δὲ καὶ αἱ ἐργασίαι πρὸς περιφραξίν καὶ ἐξωραϊσμὸν τοῦ κατὰ τὸ διονυσιακὸν θέατρον χώρου. Περιεφράχθη δηλ. ὁ χώρος οὗτος πρὸς ἀνατολὰς διὰ σιδηροῦ κιγκλιδώματος, ἐτοποθετήθησαν πρεπόντως οἱ κατὰ τὸν ἀνεσκαμμένον χώρον λίθοι καὶ ἐπεχώσθη διὰ χώματος ὁ χώρος οὗτος, ὡς ἔδει. Τοιαύτη ἐργασία ὑπολείπεται νὰ γείνη ἐν τῷ Ἀσκληπιείῳ. Πρὸς τούτοις δὲ δέον νὰ τοποθετηθῇ κιγκλίδωμα ἀπὸ τοῦ Ὠδείου τοῦ Ἡρώδου μέχρι τῆς Ἀκροπόλεως, ὅπως ἀποπερατωθῇ ἡ ὅλη ἐργασία πρὸς περιφραξίν καὶ συνένωσιν μετὰ τῆς Ἀκροπόλεως, διευθετήσιν καὶ ἐξωραϊσμὸν τοῦ χώρου τοῦ κατὰ τὸ Διονυσιακὸν θέατρον, τὴν Στοὰν τοῦ Εὐμένους καὶ τοῦ Ὠδείου. Ἐδαπανήθησαν κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος δρ. 20,122.

Κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος ἐξηκολούθησε πρὸς τούτοις καὶ ἐπερατώθη ἡ περιφραξίς καὶ ὁ ἐξωραϊσμὸς τοῦ χώρου τοῦ κατὰ τὴν καλούμενην Στοὰν τῶν Γιγάντων διὰ δαπάνης δρ. 5,878. Εἰς τοῦτο τὸ ποσὸν δέον νὰ προστεθῶσι καὶ δρ. 564 δαπανηθεῖσαι πρὸς ἀνασκαφικὰς ἐργασίας κατὰ τὴν Στοὰν τοῦ Ἀττάλου πρὸς ἐξαγωγήν καὶ μεταφορὰν χωμάτων εἰς τὸν ἀνωτέρω χώρον.

Ἀνέλαβε δ' ὡσαύτως ἡ Ἑταιρεία καὶ ἐξετέλεσε τὴν διὰ τεί-
χους καὶ κιγκλιδώματος περίφραξιν τοῦ κατὰ τὴν καλουμένην Πα-
λαιὰν Ἀγορὰν χώρου, τὴν διευθέτησιν τῶν ἐν αὐτῷ λίθων καὶ
τὴν ἐν πρέποντι μέτρῳ ἰσοπέδωσιν αὐτοῦ, διὰ δαπάνης δραχμῶν
15,329. Χάριτας δὲ ὀφείλει τὸ συμβούλιον εἰς τὴν κυβέρνησιν
ἐπιτρέψασαν αὐτῷ νὰ καταστρέψῃ συγχρόνως τὴν διὰ τοῦ ἀνε-
σκαμμένου τούτου χώρου κατασκευασθεῖσαν ἐν ἔτει 1892 ὁδόν,
ἐφ' ᾗ κακῶς δικαίως συνεκινήθη τότε καὶ διεμαρτυρήθη ἡ Ἑταιρεία.

Ἐφρόντισε δὲ τὸ συμβούλιον καὶ περὶ συντηρήσεως καὶ εὐπρε-
πείας τοῦ ἐν Ὀρχομενῷ Θησαυροῦ τοῦ Μινύου διὰ δαπάνης
326 δραχμῶν. Λήγοντος δὲ τοῦ ἔτους ἐπελήφθη καὶ τῆς ἐκτελέ-
σεως ἀρχαιολογικῶς τε καὶ ἐθνικῶς σπουδαιοτάτου ἔργου, τῆς
ἀναστηλώσεως τοῦ **Λέοντος τῆς Χαιρωνείας**, ἣν ἡ Ἑται-
ρεία καὶ ἄλλοτε καὶ τελευταῖον ἐν ἔτει 1880 ἐσκέφθη δὲν κατῶρ-
θωσεν ὁμῶς νὰ ἐκτελέσῃ. Τὸ συμβούλιον ἀπεφάσισε νὰ προβῇ
εἰς τὴν ἐργασίαν ταύτην τῇ πρωτοβουλίᾳ καὶ προτάσει τῆς
Α. Β. Υ. τοῦ Διαδόχου, ὅπερ ἀποτελεῖ ἀρκοῦσαν ἐγγύησιν ὅτι
δὲν θὰ ματαιωθῇ καὶ τὴν φορὰν ταύτην ἡ ἐπιχείρησις. Ἐπιτροπὴ
ἐξ εἰδημόνων, μέλλουσα νὰ ἀποφανθῇ γνώμην περὶ τῶν σχετι-
κῶν πρὸς τὴν ἀναστήλωσιν τοῦ μνημείου ἐπιστημονικῶν καὶ τε-
χνικῶν ζητημάτων, μεταβαίνει ὅσον οὕπω εἰς Χαιρώνειαν. Ἀκο-
λούθως τὸ συμβούλιον θέλει ἀποφασίσῃ ὀριστικῶς περὶ πάντων
τῶν ζητημάτων τούτων καὶ οὕτω θέλουσιν ἀρχίσει πλέον τὰ ἔργα.

Ἀρχαῖα δὲ κατὰ τὸ λήξαν ἔτος ἡγόρασεν ἡ Ἑταιρεία ἀντὶ
δρ. 5,000. Καὶ 1000 μὲν δραχμὰς προσήνεγκε πρὸς ἀγορὰν δύο
μαρμαρίνων κεφαλῶν ἐκ Μικρᾶς Ἀσίας, τέσσαρας δὲ χιλιάδας
πρὸς ἀγορὰν χαλκοῦ κατόπτρου, οὗ ἡ λαβὴ εἶναι ἀγαλμάτιον
Ἀφροδίτης κρατούσης ἐν τῇ ἀριστερᾷ πτηνὸν καὶ ἐχούσης ἐπὶ
τῶν ὤμων Σφίγγας ὑποβασταζούσας τὸν δίσκον. Πρὸς ἀπόκτη-
σιν τοῦ ἐξαίρετου καὶ μοναδικοῦ διὰ τὸ Ἑθνικὸν ἡμῶν Μουσεῖον
τούτου κατόπτρου δὲν ἐδίστασε τὸ συμβούλιον νὰ προσφέρῃ μέγα
σχετικῶς ποσόν, ὅπως σώσῃ αὐτὸ ἀπὸ τῆς εἰς τὸ ἐξωτερικὸν φυ-
γαδεύσεως.

Τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐφημερίδος ἐξεδόθη ἤδη ὁλόκληρος ὁ τόμος τοῦ 1896. Πλὴν δὲ τῆς ἐφημερίδος ταύτης καὶ τῶν Πρακτικῶν, τὸ συμβούλιον ἀπεφάσισε καὶ ἄλλα ἀρχαιολογικὰ ἔργα νὰ δημοσιεύσῃ, τὰ ἐξῆς: α'.) τὸν ὑπὸ τοῦ μακαρίτου Α. Λόλλιγκ συνταχθέντα κατάλογον τοῦ Ἐπιγραφικοῦ Μουσείου, β'.) περιοδικὸν σύγγραμμα ὑπὸ τὸν τίτλον «Μνημεῖα τῆς Ἑλλάδος» περιέχον φωτοτυπικὰς εἰκόνας τῶν σπουδαιοτέρων ἐν Ἑλλάδι ἔργων τῆς τέχνης μετὰ συντόμου ἐρμηνευτικοῦ κειμένου καὶ γ'.) τοὺς ὑπὸ τοῦ ἀρχιτέκτονος G. Cawerau φιλοπονηθέντας τοπογραφικοὺς καὶ ἀρχιτεκτονικοὺς πίνακας τῆς ἀπὸ τοῦ 1885 μέχρι τοῦ 1891 ἀνασκαφείσης δαπάναις τῆς Ἑταιρείας Ἀκροπόλεως. Χάριτας δ' ὀφείλει ἡ Ἑταιρεία εἰς τὴν κυβέρνησιν δωρησαμένην αὐτῇ τοὺς πίνακας τούτους τοῦ Cawerau μετὰ τοῦ χάρτου καὶ ὅσους φωτοτυπικοὺς πίνακας εἶχε παρασκευάσει παρὰ τοῖς ἀδελφοῖς Ρωμαῖδαῖς διὰ τὰ «Μνημεῖα τῆς Ἑλλάδος». Τοιαῦτα δημοσιεύματα θέλουσιν ἐξάρει τὴν Ἑταιρείαν ὑπὸ ἐπισημονικὴν ἔποψιν καὶ θέλουσι πληρώσει μέγα παρ' ἡμῖν κενόν, διότι μόνῃ ἡ Ἀρχαιολογικὴ Ἐφημερίς δὲν ἐπαρκεῖ εἰς τὸ νὰ καταστήσῃ γνωστὰ τὰ μνημεῖα τῆς Ἑλλάδος καὶ τὰς πολλὰς νῦν ἐργασίας τῆς Ἑταιρείας.

Ὡς πρὸς δὲ τὴν Βιβλιοθήκην τῆς Ἑταιρείας ῥητέον ὅτι μετ' ὀλίγον θέλει πληρωθῇ ἡ πολλάκις ὑπὸ τῶν ἐταίρων ἐκφρασθεῖσα εὐχὴ τοῦ νὰ δημοσιευθῇ ὁ Κατάλογος τῶν ἐν αὐτῇ βιβλίων. Φροντίδι τοῦ συμβουλίου κατηρτίσθη πλήρης ὁ κατάλογος οὗτος καὶ ἀντιγραφεῖς ἐστάλη εἰς τὸ τυπογραφεῖον πρὸς δημοσίευσιν. Τούτου τοῦ λόγου ἕνεκα δὲν ἀναγράφονται πλέον ἐν τοῖς Πρακτικοῖς τὰ κατ' ἔτος προσκτώμενα ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας βιβλία, διότι τῶρα μὲν θὰ δημοσιευθῇ πλήρης ὁ κατάλογος, ὕστερον δὲ θὰ δημοσιεύωνται περιοδικῶς συμπληρωτικὰ τεύχη τῶν σὺν τῷ χρόνῳ προσκτωμένων βιβλίων.

Ταῦτα εἶχε νὰ ἐκθέσῃ τὸ συμβούλιον. Καταπαύοντες δὲ τὸν λόγον ἀναγγέλλομεν Ὑμῖν εὐφρόσυνόν τι. Ἐπὶ πολλὰ συνεχῶς ἔτη ἡ Ἑταιρεία τὸ μὲν διεμαρτύρετο, τὸ δὲ ἐξέπεμπεν

ἐν ταῖς ἐνιαυσίαις αὐτῆς λογοδοσίαις εὐχὰς πρὸς κατάπαυσιν τῆς διὰ λατομίας γινομένης καταστροφῆς τῶν περὶ τὴν πόλιν ἀρχαιο-λογικῶν καὶ ἱστορικῶν λόφων καὶ ὑψωμάτων. Εἰς τὴν βανδαλικὴν ταύτην ἐν μέσαις Ἀθήναις τελουμένην καταστροφὴν, τὴν προσάπτουσαν ὄνειδος εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος, τίθησι πλέον τέρμα νόμος ψηφισθεὶς πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ὑπὸ τῆς Βουλῆς, τῇ πρωτοβουλίᾳ τοῦ προσωρινῶς διευθύνοντος τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας Προέδρου τῆς κυβερνήσεως κ. Θεοδώρου Π. Δηλιγιάννη. Τοῦτο τὸ εὐφρόσυνον γεγονός ἀναγγέλλον Ὑμῖν τὸ συμβούλιον θεωρεῖ καθήκον ἑαυτοῦ νὰ ἐκφράσῃ συγχρόνως ἐνταῦθα δημοσίᾳ τὴν ἄπειρον ἑαυτοῦ εὐγνωμοσύνην πρὸς τὴν Κυβέρνησιν ἐπὶ τῇ λήψει γενναίου μέτρου σώζοντος ἀπὸ πάσης περαιτέρω καταστροφῆς τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος ὑψώματα καὶ τηροῦντος ἀμείωτον πλέον τὴν παρὰ τοῖς πεφωτισμένοις λαοῖς ὑπόληψιν τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους.

ΕΚΘΕΣΙΣ

ΤΟΥ

ΛΟΓΙΣΤΟΥ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

περὶ τῆς χρηματικῆς διαχειρίσεως τῆς Ἑταιρείας
κατὰ τὸ 1896.

μετὰ 6 προσηρητημένων πινάκων.

Πρὸς τὸ διοικητικὸν Συμβούλιον.

Ὑποβάλλων τὸν ἰσολογισμόν, τοὺς ἀπολογισμοὺς τῶν ἐσόδων καὶ τῶν ἐξόδων, τὸν πίνακα τῆς κινήσεως τοῦ ταμείου, ἕτερον πίνακα τῶν γενομένων μεταβολῶν ἐν τῇ περιουσίᾳ τῆς Ἑταιρείας καὶ τὸν τελευταῖον πίνακα τῆς γενικῆς ληψοδοσίας τῆς Ἑταιρείας τοῦ λήξαντος ἔτους 1896, δράττομαι τῆς εὐκαιρίας ἵνα ἐκθέσω ὑμῖν παρατηρήσεις τινὰς κατὰ τὴν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἀναγεγραμμένην τάξιν τῶν διαφορῶν κονδυλίων.

Μέρος Α'.

Περὶ τῶν ἐσόδων.

Τὰ τακτικὰ ἔσοδα τοῦ λήξαντος ἔτους ἀνῆλθον εἰς δραχμὰς 467,710.05, τὰ δ' ἔκτακτα εἰς δρ. 1,515· ἥτοι ἐν ὅλῳ εἰσέπραχθησαν δρ. 469,225.05. Τὸ ποσὸν τοῦτο ἀντιπαραβαλλόμενον πρὸς τὰς εἰσπράξεις τοῦ 1895 ἀνελθούσας εἰς δραχμὰς 345,004.86 παρίσταται ἀνώτερον κατὰ δρ. 124,220.19, ἥθελε δὲ παρίστασθαι ἀνώτερον ἀκόμῃ, ἂν μὴ εἰσέπραττεν ἡ Ἑταιρεία κατὰ τὸ 1895 τὸ ὅλως ἔκτακτον ἔσοδον τοῦ κληροδοτήματος τοῦ αἰοιδίμου Στεφ. Ζαφειροπούλου ἐκ δρ. 16,859.60. Ἡ ἐπὶ πλεόν διαφορά τῶν εἰσπράξεων τοῦ λήξαντος ἔτους πρὸς ἐκείνας τοῦ ἔτους 1895 προῆλθεν ἐκ τῆς γενομένης δυνάμει τοῦ ἀπὸ 20 Ἰανουαρίου 1896 Β. Διατάγματος αὐξήσεως τοῦ ποσοῦ τῶν

γραμματίων τοῦ λαχείου κατὰ 75,000 γραμμᾶτια, ἅπαντα διατεθέντα.

Τὸ ἄρθρον. 1 τοῦ Α' κεφαλαίου τοῦ προϋπολογισμοῦ ὑπὸ τὸν τίτλον «εἰσφοραί», ὑποδιαιρούμενον δὲ εἰς τρία ἐδάφια, ἀναγράφει α') τὰς ὑποχρεωτικὰς τῶν τακτικῶν ἐταίρων εἰσφοράς προϋπολογισθείσας εἰς δρ. 2,500. β') τὰ δικαιώματα ἐγγραφῆς νέων ἐταίρων προϋπολογισθέντα εἰς δρ. 300. καὶ γ') τὰς ἐκουσίας εἰσφοράς, δωρεὰς καὶ κληροδοτήματα, ὧν τὸ ὀλικὸν ποσὸν προϋπελογίσθη εἰς δρ. 500. Ὡς δ' ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ ἀναλυτικοῦ πίνακος τῶν ἐσόδων τοῦ λήξαντος ἔτους εἰσπράχθησαν α') ἐξ εἰσφορῶν μὲν τακτικῶν ἐταίρων δρ. 2,655. ἥτοι ἐπὶ πλέον τῶν προϋπολογισθέντων κατὰ δρ. 155. ἐπὶ ἔλαττον δὲ τῶν εἰσπραχθέντων κατὰ τὸ 1895 κατὰ δρ. 1,795. β') ἐκ δικαιωμάτων ἐγγραφῆς νέων ἐταίρων δρ. 225. ἥτοι ἐπὶ ἔλαττον τῶν προϋπολογισθέντων κατὰ δρ. 75. καὶ ἐπὶ ἔλαττον τῶν κατὰ τὸ 1895 εἰσπραχθέντων κατὰ δρ. 390. καὶ γ') ἐξ ἐκουσίων εἰσφορῶν δρ. 198. ἥτοι ἐπὶ ἔλαττον τῶν προϋπολογισθέντων κατὰ δρ. 302. καὶ τῶν κατὰ τὸ 1895 εἰσπραχθέντων κατὰ δραχμὰς 16,661.60, ἡ σπουδαία δ' αὕτη διαφορὰ τῶν ἐπὶ πλέον γενομένων εἰσπράξεων κατὰ τὸ 1895 προέρχεται, ὡς ἤδη ἐρρέθη, ἐκ τῆς εἰσπράξεως τοῦ κληροδοτήματος τοῦ ἀειμνήστου Στ. Ζαφειροπούλου. Ἡ δὲ δωρεὰ τῶν δρ. 198. τοῦ λήξαντος ἔτους ἐδόθη ὑπὸ τοῦ ἐταίρου τῆς Ἑταιρείας κ. Στεφ. Δραγούμη.

Τὸ ἄρθρ. 2 τοῦ Α' κεφαλαίου φέρον τὸν τίτλον «τόκοι καὶ μερίσματα» καὶ ὑποδιαιρούμενον εἰς ἑξ' ἐδάφια ἀναγράφει α') τοὺς τόκους 64 ὁμολογιῶν Ἑλληνικοῦ Παγίου δανείου προϋπολογισθέντας εἰς δρ. 384. β') τὴν νομισματικὴν διαφορὰν αὐτῶν προϋπολογισθεῖσαν εἰς δρ. 288. γ') τοὺς τόκους 10 ὁμολογιῶν τοῦ λαχειοφόρου δανείου Ἑθνικῆς Τραπεζῆς προϋπολογισθέντας εἰς δρ. 160. δ') τὴν νομισματικὴν διαφορὰν αὐτῶν εἰς δρ. 112. ε') τοὺς τόκους τῶν ἐντόκων γραμματίων τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν ἀλληλοχρέων λ/σμῶν προϋπολογισθέντας εἰς δρ. 1,500. καὶ ς') τὰ μερίσματα 56 μετοχῶν Ἑθν. Τραπεζῆς εἰς δρ. 5,040. ἥτοι ἐν ὅλῳ δρ. 7,484. Ὡς ἐμφαίνεται δὲ ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἀναλυτικοῦ πίνακος εἰσπράχθησαν εἰς πίστωσιν τοῦ α' ἐδαφίου δρ.

384. τουτέστιν ἀκριβῶς τὸ προϋπολογισθὲν ποσόν, εἰς πίστῳσιν δὲ τοῦ β' ἑδαφίου δρ. 279.20, τουτέστιν ἐπὶ ἔλαττον τῶν προϋπολογισθέντων κατὰ δρ. 8.80, εἰς πίστῳσιν δὲ τοῦ γ' ἑδαφίου δρ. 80. ἤτοι ἐπὶ ἔλαττον τῶν προϋπολογισθέντων κατὰ δρ. 80. καὶ τοῦτο διότι τὸ ἔσοδον τοῦ ἑδαφίου τούτου ἀφορῶν τὴν εἰσπραξίν τοῦ ἀντιτίμου τῶν τοκομεριδίων τῆς β' ἐξαμηνίας τοῦ 1896 τῶν 10 ὁμολογιῶν τοῦ λαχειοφόρου δανείου τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς δὲν εἰσεπράχθη, τῆς πληρωμῆς ἀρχομένης τῇ 20 Δεκεμβρίου ἐκάστου ἔτους, ἐν ᾗ δηλονότι ἐποχῇ συνέπεσε, πρῶτην φορὰν ἐφέτος, ἵνα ἡ ὑπηρεσία τοῦ ταμείου εὐρεθῇ ἡσυχολημένη εἰς τὴν συγκέντρωσιν τῶν λ/σμῶν τοῦ λαχείου τῆς Γ' τετραμηνίας 1896, οὕτινος ἡ ἐκκύβευσις ἐγένετο, ὡς γνωστόν, τῇ 22 Δεκεμβρίου 1896. Ἀλλὰ τὸ νὰ φέρηται τὸ ποσόν τῶν τοκομεριδίων τούτων, ὧν ἡ πληρωμὴ ἄρχεται, ὡς ἤδη ἐρρέθη, μόλις τῇ 20 Δεκεμβρίου ἐκάστου ἔτους εἰς πίστῳσιν τῶν ἐσόδων τοῦ ἐπομένου ἔτους θὰ ἦτο λογιστικῶς κανονικώτερον καὶ εὐχερέστερον διὰ τὰς ἐγγραφὰς τῆς Ἑταιρείας. Τοῦτ' αὐτὸ ρητέον καὶ περὶ τοῦ ἑδαφίου δ', οὕτινος τὸ ἔσοδον εἶναι ἀπόρροια τοῦ ἐσόδου τοῦ γ' ἑδαφίου εἰσεπράχθησαν δ' εἰς πίστῳσιν αὐτοῦ κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος δρ. 59.20 ἤτοι ἐπὶ ἔλαττον τῶν προϋπολογισθέντων κατὰ δρ. 52.80. Εἰς πίστῳσιν δὲ τοῦ ε' ἑδαφίου εἰσεπράχθησαν δρ. 1,887.50, ἤτοι ἐπὶ πλεόν τῶν προϋπολογισθέντων δρ. 387.50. Εἰς πίστῳσιν δὲ τοῦ ς' ἑδαφίου εἰσεπράχθησαν δρ. 5,040. ἤτοι ἀκριβῶς τὸ προϋπολογισθὲν ποσόν. Τὸ ὅλον τῶν εἰσπράξεων τοῦ ἄρθρου τούτου ἀνέρχεται εἰς δρ. 7,729.90, ἤτοι εἰσεπράχθησαν ἐπὶ πλεόν τῶν προϋπολογισθέντων δρ. 245.90 καὶ ἐπὶ πλεόν τῶν εἰσπραχθέντων κατὰ τὸ 1895 δρ. 304.80.

Τὸ ἄρθρον 3 τοῦ αὐτοῦ κεφαλαίου ἀναγράφει ἔσοδον δρ. 260. ἀποτελούμενον ἐξ ἐνοικίων τῶν 2 οἰκιῶν τῆς Ἑταιρείας. Ἐκ τοῦ ποσοῦ τούτου οὐδεμία εἰσπραξὶς ἐγένετο, τῶν ἐνοικητόρων μὴ προσελθόντων νὰ καταβάλλωσι τὰ ἐνοίκια, καίπερ προσκληθέντων κατ' ἐπανάληψιν πρὸς τοῦτο. Οὔτε κατὰ τὸ 1895 ἐγένετο εἰσπραξὶς τις εἰς πίστῳσιν τοῦ ἄρθρου τούτου.

Τὸ ἄρθρον 4 τοῦ Α' κεφαλαίου ὑπὸ τὸν τίτλον «ἔσοδα ἐκ δημοσιευμάτων» ὑποδιαιρεῖται εἰς ἀντίτιμον πωλουμένων τευ-

χῶν τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐφημερίδος, προϋπολογισθὲν εἰς δρ. 4,000. καὶ εἰς ἀντίτιμον πωλουμένων πρακτικῶν τῆς Ἑταιρείας, προϋπολογισθὲν εἰς δρ. 300. Ἐν τῷ ἀναλυτικῷ πίνακι τῶν ἐσόδων τοῦ λήξαντος ἔτους σημειοῦνται εἰσπραχθέντα ἐκ πωλήσεως σωμάτων καὶ τευχῶν τῆς Ἀρχαιολ. Ἐφημερίδος δρ. 4,756.25, ἥτοι ἐπὶ πλεόν τῶν προϋπολογισθέντων κατὰ δρ. 756.25, ἐπὶ ἔλαττον δὲ τῶν εἰσπραχθέντων τῷ 1895 κατὰ δρ. 3,869.50· ἡ σπουδαία δ' αὕτη διαφορὰ τῶν εἰσπράξεων τοῦ 1895 πρὸς τὰς τοῦ 1896 ἀποδοτέα εἰς τὴν σημαντικὴν πώλησιν 281 ὄλων σωμάτων τῆς Ἐφημερίδος τῶν ἐτῶν 1893 καὶ 1894, ἥτις κατὰ τὸ λήξαν ἔτος περιωρίσθη εἰς μόνον σώματα 17.

Ἀναλυτικώτερον δὲ περὶ τοῦ ἐσόδου τούτου σημειωτέα τὰ ἐξῆς· Ἐκ μὲν τῶν κατὰ τὸ λήξαν ἔτος ἐκδοθέντων τευχῶν 1-2 τῆς Ἐφημερίδος τοῦ ἔτους 1896 ἐπωλήθησαν ἀντίτυπα 110 καὶ εἰσπράχθησαν δρ. 1,375. Ἐκ δὲ τῆς Ἐφημερίδος τοῦ ἔτους 1895 ἐπωλήθησαν σώματα 103 καὶ 1 τεῦχος καὶ εἰσπράχθησαν δρ. 2,581.25. Ἐκ δὲ τῆς Ἐφημερίδος τοῦ 1894 ἐπωλήθησαν σώματα 8 καὶ εἰσπράχθησαν δρ. 200. Ἐκ δὲ τῆς Ἐφημερίδος 1893 ἐπωλήθησαν σώματα 9 καὶ εἰσπράχθησαν δρ. 225. Ἐκ δὲ τῶν ἀπὸ τοῦ 1882 μέχρι καὶ τοῦ ἔτους 1892 ἐπωλήθησαν σώματα 15 καὶ εἰσπράχθησαν δρ. 375.

Τὸ ἄρθρον 5 τοῦ αὐτοῦ κεφαλαίου ὑπὸ τὸν τίτλον «ἔσοδα κεκλεισμένων χρήσεων» ἀναγράφει ἔσοδον δρχ. 1,015.30 ἀποτελούμενον α') ἐκ καθυστερουμένων ἐξ ἐνοικίων διὰ δρ. 393.30· β') ἐκ καθυστερουμένων εἰσφορῶν ἐταίρων διὰ δρ. 150· γ') ἐκ καθυστερουμένων τόκων 64 ὁμολογιῶν Ἑλληνικοῦ Παγίου δανείου β' ἐξαμηνίας 1895 διὰ δρ. 192· δ') ἐκ νομισματικῆς διαφορᾶς αὐτῶν διὰ δρ. 144· ε') ἐκ καθυστερουμένων τόκων 10 ὁμολογιῶν λαχειοφόρου δανείου Ἑθνικῆς Τραπεζῆς β' ἐξαμηνίας 1895 διὰ δρ. 80. καὶ ς') ἐκ νομισματικῆς διαφορᾶς αὐτῶν διὰ δρ. 56. ἥτοι ἐν ὅλῳ δρ. 1,015.30. Κατὰ δὲ τὸν δημοσιευθέντα ἀναλυτικὸν πίνακα ἐμφαίνεται ὅτι ἐκ τοῦ α' ἔδαφίου οὐδὲν εἰσπράχθη, ἐνῶ πράγματι εἰσπράχθησαν δρ. 360. ἔμεινε δὲ ὑπόλοιπον πρὸς εἰσπραξίν ἐκ δρ. 33.30. Τὸ εἰσπραχθὲν ὁμῶς ποσὸν τῶν δρ. 360. ἀνῆκον εἰς τοὺς ὀφειλέτας τῆς

Ἑταιρείας ἐνεγράφη εἰς πίστωσιν αὐτῶν ὑπὸ τὴν γενικὴν μερίδα «ἐκκρεμεῖς λ/σμοί». Φρονῶ ὅτι κατὰ παραδρομὴν οἱ συντάξαντες τὸν προϋπολογισμόν τοῦ 1896 ἔφερον ὡς εἰσπρακτέον ἔσοδον τῆς χρήσεως 1896 τὸ ποσὸν τοῦτο ὅπερ εἶχεν ἐγγραφῇ εἰς τὰ ἔσοδα τοῦ 1895 διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 859 ἄρθρου τοῦ Ἡμερολογίου τοῦ ἔτους 1895. Ἐκ τοῦ β' ἑδαφίου εἰσεπράχθησαν δρ. 300. ἦτοι δρ. 150. ἐπὶ πλέον τῶν προϋπολογισθέντων. Ἐκ τοῦ γ' ἑδαφίου εἰσεπράχθησαν δρ. 192. ἦτοι ἀκριβῶς τὸ προϋπολογισθὲν ποσόν. ἐκ τοῦ δ' ἑδαφίου εἰσεπράχθησαν δρ. 130.60, ἦτοι ἐπὶ ἔλαττον τῶν προϋπολογισθέντων δρ. 13.40. Ἐκ τοῦ ε' ἑδαφίου εἰσεπράχθησαν δρ. 80. ἦτοι ποσὸν ἴσον πρὸς τὸ προϋπολογισθὲν. Ἐκ τοῦ ς' ἑδαφίου εἰσεπράχθησαν δρ. 54.40, ἦτοι ἐπὶ ἔλαττον τῶν προϋπολογισθέντων κατὰ δρ. 1.60. Τὸ ὅλον δὲ τῶν εἰσπράξεων τοῦ ἄρθρου τούτου ἀνέρχεται εἰς δρ. 757. χωρὶς νὰ συμπεριληφθῇ καὶ τὸ εἰσπραχθὲν, ὡς ἤδη ἐρῶνται, ποσὸν τῶν δρ. 360. ὡς ἀνῆκον εἰς τοὺς «ἐκκρεμεῖς λογαριασμοὺς» τῆς Ἑταιρείας. Εἰς τὸν προϋπολογισμόν τοῦ 1895 τὸ ἄρθρον τοῦτο περιλαμβάνανε τὰ «ἀπρόοπτα ἔσοδα».

Τὸ ἄρθρ. 6 τοῦ Α' κεφαλαίου ἀποτελεῖται α') ἐκ πωλήσεως ἀχρήστου ὑλικοῦ διὰ δρ. 1,100. καὶ β') ἐκ προστίμων ὑπὸ τοῦ διοικητικοῦ Συμβουλίου ἐπιβαλλομένων διὰ δρ. 50.

Κατὰ δὲ τὸν δημοσιευθέντα ἀναλυτικὸν πίνακα εἰσεπράχθησαν ἐκ πωλήσεως ἀχρήστων ὑλικῶν δρ. 812.40, ἦτοι ἐπὶ ἔλαττον τῶν προϋπολογισθέντων δρ. 287.60 καὶ ἐπὶ πλέον τῶν κατὰ τὸ 1895 εἰσπραχθέντων δρ. 732.15 τὸ ποσὸν τοῦτο προέρχεται ἐκ πωλήσεως ἀχρήστων ὑλικῶν ἐξαχθέντων ἐκ τῶν ἀνασκαφῶν Ἑλευσίνος. ἐκ δὲ τοῦ β' ἑδαφίου οὐδεμίαν εἰσπραξὶς ἐγένετο. Ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸ 1895 τοιοῦτον ἔσοδον δὲν ὑπῆρξε.

Τὸ ἄρθρ. 1 τοῦ Β' κεφαλαίου ἀναγράφει ἔσοδον δρ. 450,000, ὡς δὲ δεικνύει ὁ δημοσιευθεὶς ἀναλυτικὸς πίναξ ἅπαν τὸ ποσὸν τῶν γραμματίων διετέθη, εἰσεπράχθη δὲ τὸ προϋπολογισθὲν ποσὸν δρ. 450,000. Κατὰ τὸ 1895 εἰσεπράχθησαν δρ. 300,000. ἦτοι ἐπὶ ἔλαττον τῶν εἰσπράξεων τοῦ λήξαντος ἔτους κατὰ δρ. 150,000. ἢ ἐπὶ πλέον διαφορὰ τοῦ 1896 προέρχεται ἐκ τῆς

αύξήσεως τοῦ ποσοῦ τῶν γραμματίων τοῦ Λαχείου κατὰ 75,000, ὡς ἐρρέθη ἀνωτέρω.

Τὸ ἄρθρ. 2 τοῦ Β' κεφαλαίου ἀναγράφει ἔσοδον δρ. 1,000. διὰ νομισματικὴν διαφορὰν τῶν εἰς τὸ ἐξωτερικὸν πωληθέντων γραμματίων. Κατὰ δὲ τὸν δημοσιευθέντα ἀναλυτικὸν πίνακα, οὐδεμία εἰσπραξις ἐγένετο εἰς πίστωσιν τοῦ ποσοῦ τούτου, καθότι οὐδὲν γραμματίον διετέθη εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἕνεκα τῆς διατάξεως τοῦ Ὁργανισμοῦ (ἄρθρον 36) τῆς ὀριζούσης ἵνα τὰ εἰς τὸ ἐξωτερικὸν διατιθέμενα γραμμάτια πωλοῦνται ἀντὶ 2 φράγκων χρυσῶν ἑκαστον.

Τὸ ἄρθρ. 3 τοῦ Β' κεφαλαίου ὑπὸ τὸν τίτλον ἀκαθυστερούμενα ἐκ λαχείων παρελθουσῶν χρήσεων» ἀναγράφει ποσὸν προϋπολογισθέν ἐκ δρ. 2,800. Κατὰ δὲ τὸν ἀναλυτικὸν πίνακα ἐμφαίνεται ὅτι οὐδεμία ἐγένετο εἰσπραξις, ἐνῶ πράγματι ἐγένετο τοιαύτη ἐκ δρ. 1,186. ἐγγραφεισῶν εἰς πίστωσιν τῶν χρεωστῶν τῆς Ἑταιρείας καὶ οὐχὶ εἰς πίστωσιν τοῦ προϋπολογισθέντος ποσοῦ, διότι κακῶς οἱ συντάξαντες τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1896 κατέταξαν τοὺς ὀφειλέτας τῆς Ἑταιρείας ὡς εἰσπρακτέον ἔσοδον τοῦ 1896, ἀφοῦ τὰ σχετικὰ ποσὰ τῆς χρεώσεως τῶν διαφόρων τούτων χρεωστῶν ἔχουσι ἐγγραφῇ εἰς πίστωσιν τῶν ἐσόδων τῆς χρήσεως 1895 διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 856 ἄρθρου τοῦ Ἡμερολογίου τοῦ ἔτους ἐκείνου. Οἱ πληρώσαντες δὲ κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος χρεῶσται τῆς Ἑταιρείας εἰσὶν οἱ ἐξῆς·

Ὁ πρόξενος Ἀλεξανδρείας . . .	διὰ γραμμ.	25 δρ.	50.—
» » Σμύρνης Ἀργυρόπουλος» »		73 »	146.—
» » Μυτιλήνης» »		50 »	100.—
» » Τραπεζοῦντος» »		100 »	200.—
» » Κυδωνιῶν» »		20 »	40.—
» » Ταϊγανίου» »		100 »	200.—
» τελώνης Κερκύρας» »		200 »	400.—
» ὑποτελ. Σίφνου» »		25 »	50.—
ἥτοι ἐν ὅλῳ		δρ.	1,186.—

Τὸ ποσὸν τοῦτο ἐνεγράφη εἰς πίστωσιν τῆς μερίδος «ἐκπρεμεῖς λογαριασμοί», εἰς ἣν ὑπάγονται, ὡς ἤδη ἐρρέθη, οἱ διάφοροι χρεῶσται τῆς Ἑταιρείας.

Τὸ ἄρθρον 4 τοῦ Β' κεφαλαίου ὑπὸ τὸν τίτλον ἀνομισματικὴ διαφορά τῶν καθυστερουμένων λαχείων» ἀναγράφει ἔσοdon δρ. 500. Κατὰ δὲ τὸν δημοσιευθέντα ἀναλυτικὸν πίνακα ἐμφαίνεται ὅτι εἰσπράχθησαν δρ. 510.50. Τὸ ποσὸν τοῦτο προέρχεται ἐκ τῶν, ὡς ἀνωτέρω, γενομένων εἰσπράξεων παρὰ διαφόρων προξένων, καταβαλόντων τὴν ὀφειλὴν αὐτῶν εἰς χρυσόν, ἐνῶ εἰς τὰς οἰκείας μερίδας ἦσαν χρεωμένοι μὲ μόνον τὸν ἀντίτιμον τῶν γραμματίων οὐχὶ δὲ καὶ μὲ τὴν σχετικὴν νομισματικὴν διαφοράν.

Ἐκτὸς δὲ τῶν μνημονευθέντων κεφαλαίων καὶ ἄρθρων κατεχωρίσθη ἐν τῷ ἀναλυτικῷ πίνακι καὶ ἕτερον ἔσοdon ὑπὸ τὸν τίτλον «ἀπρόοπτα ἔσοδα» μὲ εἰσπράξεις ἀνερχομένας εἰς δραχμὰς 1,515. Τὸ ποσὸν τοῦτο προέρχεται ἐκ τῆς μὴ ἐξαργυρώσεως ὁκτὼ κληρωθέντων γραμματίων τοῦ λαχείου τῆς Β' ἐξαμηνίας 1895 μὲ ἀμοιβὴν δρ. 100. ἕκαστον καὶ μὴ παρουσιασθέντων ὑπὸ τῶν δικαιούχων ἐντὸς τῆς, ὑπὸ τοῦ ἀπὸ 18 Μαρτίου 1895 Β. Διατάγματος, τασσομένης ἐξαμήνου προθεσμίας καὶ ἐτέρων ἐπτὰ γραμματίων τῆς Α' τετραμηνίας 1896 κληρωθέντων μὲ ἀμοιβὴν δρ. 100. ἕκαστον, μὴ παρουσιασθέντων καὶ τούτων πρὸς ἐξαργύρωσιν.

Μέρος Β'.

Περὶ τῶν ἐξόδων.

Τὸ Α' κεφάλαιον τοῦ προϋπολογισμοῦ, φέρον τὸν τίτλον «προσωπικόν», ὑποδιαιρεῖται εἰς δύο ἄρθρα, ὧν τὸ ἄρθρον 1 φέρον τὸν τίτλον «μισθοὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν γραφείων», ἀναγράφει δαπάνην δρ. 12,360.

Κατὰ τὸν ἀναλυτικὸν πίνακα τῶν ἐξόδων αἱ γενομέναι δαπάναι ἀνέρχονται εἰς δρ. 11,659.85, ἥτοι ἐπὶ ἑλαττον τῶν προϋπολογισθέντων κατὰ δρ. 700.15 καὶ ἐπὶ πλέον τῶν δαπανηθέντων τῷ 1895 κατὰ δρ. 193.51. Ἡ ἐπὶ ἑλαττον γενομένη κατὰ τὸ λήξαν ἔτος δαπάνη προέρχεται α') ἐκ τοῦ περιορισμοῦ τοῦ μηνιαίου μισθοῦ τοῦ πρῶην λογιστοῦ τῆς Ἑταιρείας κ. Μ. Ἀδὰμ εἰς δρ. 160. ἀντὶ τῶν προϋπολογισθεῖσων δρ. 200. ἐρ-

γασθέντος μέχρι τῆς 23 Ἀπριλίου 1896· 6') ἐκ τοῦ ἀπὸ 1 Ἰουνίου 1896 περιορισμοῦ τοῦ μισθοῦ τοῦ βοηθοῦ τοῦ γραμματέως εἰς δρ. 120. βραδύτερον αὐξηθέντος εἰς δραχ. 150. ἀντὶ τῶν προϋπολογισθεισῶν δραχ. 250. κατὰ μῆνα.

Τὸ δὲ ἄρθρ. 2, φέρον τὸν τίτλον «μισθοὶ τοῦ προσωπικοῦ ἐπὶ τῶν ἀρχαιοτήτων» ἀναγράφει δαπάνην δρ. 23,460, ἀλλὰ κατὰ τὸν ἀναλυτικὸν πίνακα τῶν ἐξόδων ἐδαπανήθησαν κατὰ τὸ λήξαν ἔτος δρ. 15,761.10, ἥτοι ἐπὶ ἔλαττον τῶν προϋπολογισθέντων κατὰ δρ. 7,698.90, ἐπὶ ἔλαττον δὲ καὶ τῶν δαπανηθέντων τῷ 1895 κατὰ δρ. 408.34. Ἡ ἐπὶ ἔλαττον δαπάνη τοῦ λήξαντος ἔτους προέρχεται πρῶτον μὲν ἐκ τῆς παραιτήσεως τοῦ πρῶην ἐφόρου τῆς Ἑταιρείας κ. Α. Σκιᾶ, προσληφθέντος εἰς τὴν δημοσίαν ὑπηρεσίαν ἀπὸ τῆς 10 Ἰανουαρίου 1896 ὁπότε ἔπαυσε μισθοδοτούμενος ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας, τοῦ δὲ διαδεχθέντος αὐτὸν κ. Γ. Σωτηριάδου μόλις κατὰ τὰ μέσα τοῦ Νοεμβρίου 1896 διορισθέντος τρίτου ἐφόρου τῆς Ἑταιρείας· δεύτερον δὲ ἐκ τῆς μὴ πληρώσεως διαφόρων κενῶν θέσεων φυλάκων τῶν ἀρχαιοτήτων καὶ ἐπιμελητῶν τῶν ἀρχαιολογικῶν συλλογῶν.

Τὸ Β' κεφάλαιον τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων ὑπὸ τὸν τίτλον «ἐξόδα γραφείων καὶ διαχειρίσεως» ὑποδιαιρεῖται εἰς 4 ἄρθρα, ὧν τὸ 1 ὑπὸ τὸν τίτλον «ἐνοίκιον τοῦ καταστήματος» ἀναγράφει δαπάνην δρ. 4,200. Κατὰ δὲ τὸν ἀναλυτικὸν πίνακα τῶν ἐξόδων ἐδαπανήθη ἀκριβῶς τὸ προϋπολογισθὲν ποσὸν τῶν δρ. 4,200. Ἡ γενομένη δ' αὕτη δαπάνη τοῦ λήξαντος ἔτους ὑπερτερεῖ τὴν τοῦ 1895 κατὰ δρ. 770. Ἡ ἐπὶ πλέον διαφορά προέρχεται τὸ μὲν ἐκ τοῦ ὅτι κατὰ τὸ 1894 εἶχε προπληρωθῇ τῇ ιδιοκτητρίᾳ χήρᾳ Μιλτιάδου Ἀξελοῦ καὶ μέρος ἐκ τοῦ ἐνοικίου τοῦ 1895, ἥτοι ἀκριβῶς τὸ ἐνοίκιον ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου μέχρι τῆς 7 Φεβρουαρίου 1895, τὸ δὲ διότι ἡ γενομένη αὐξήσις τοῦ ἐνοικίου ἀπὸ 1 Σεπτεμβρίου 1895 κατὰ δρ. 50. μηνιαίως, αὐξηθέντος τοῦτου εἰς δρ. 350. ἀντὶ τῶν πληρωνομένων μέχρι 31 Αὐγούστου 1895 δρ. 300., ἐπεβάρυνεν ὅλους τοὺς μῆνας τοῦ λήξαντος ἔτους.

Τὸ 2 ἄρθρον ὑπὸ τὸν τίτλον «ἐξόδα γραφείων καὶ διαχειρίσεως» ἀναγράφει δαπάνην δρ. 1,560. Κατὰ δὲ τὸν δημοσιευθέντα ἀναλυτικὸν πίνακα ἐδαπανήθη κατὰ τὸ λήξαν ἔτος ἅπαν

τὸ ποσὸν τοῦτο ὑπερτερῆσαν τὰ δαπανηθέντα τῷ 1895 κατὰ δρ. 320.90. Ἡ διαφορὰ κυρίως προέρχεται ἐκ τῆς ἀγορᾶς δύο βιβλίων, τοῦ ἐνὸς Ἡμερολογίου καὶ τοῦ ἑτέρου Καθολικοῦ μεγάλου σχήματος χρησιμοποιηθησομένων ἐπὶ πολὺν χρόνον ὡς ἐκ τοῦ μεγέθους αὐτῶν εἰς τὰς ἐγγραφὰς τῆς Ἑταιρείας καὶ ἐκ τῆς ἀντικαταστάσεως ἀπάντων τῶν ἐντύπων τῆς Ἑταιρείας λαβόντων νέον τίτλον ἕνεκα τῆς ἐκλογῆς τῆς Α. Β. Υ. τοῦ Διαδόχου ὡς Προέδρου τῆς Ἑταιρείας. Λεπτομερῇ δ' ἀνάλυσιν τῆς δαπάνης ταύτης περιέχει ὁ δημοσιευθεὶς ἀναλυτικὸς πίναξ.

Τὸ 3 ἄρθρον ὑπὸ τὸν τίτλον «ἐπιχορήγησις τοῦ γραμματέως τοῦ διοικ. Συμβουλίου» ἀναγράφει δαπάνην δρ. 1,300. Κατὰ δὲ τὸν δημοσιευθέντα ἀναλυτικὸν πίνακα ἔδαπανήθησαν δραχ. 1,304. ἥτοι ἐπὶ πλέον δρ. 4. ἕνεκα λογιστικῆς παραδρομῆς τοῦ πρῶην λογιστοῦ τῆς Ἑταιρείας.

Κατὰ δὲ τὸ 1895 οὐδεμία ἐγένετο δαπάνη εἰς βάρος τοῦ ἄρθρου τούτου μὴ ἀναγραφείσης ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ ἔτους ἐκείνου εἰδικῆς πιστώσεως. Ἐν τῷ αὐτῷ ἄρθρῳ προστίθεται καὶ ἕτερον ἐδάφιον ὑπὸ τὸν τίτλον «δαπάναι ἐποπτείας τῆς λογιστικῆς καὶ ταμιακῆς ὑπηρεσίας» ἀναγράφον δαπάνην δρ. 200.

Κατὰ τὸν δημοσιευθέντα ἀναλυτικὸν πίνακα οὐδεμία δαπάνη κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ἐγένετο εἰς βάρος τοῦ ἐδαφίου τούτου. Κατὰ δὲ τὸ 1895 ἐδόθη τῷ Κ. Τσακωνοπούλῳ ἀποζημίωσις δρ. 450. ὡς ἐπόπτη τῆς ταμιακῆς καὶ λογιστικῆς ὑπηρεσίας τῆς Ἑταιρείας.

Τὸ 4 ἄρθρον ὑπὸ τὸν τίτλον «βιβλιοθήκη» ἀναγράφει δαπάνην δι' ἀγορὰν βιβλίων, δετικὰ καὶ ἄλλα ἐξόδα τῆς βιβλιοθήκης δρ. 3,000. Ἐδαπανήθησαν δὲ κατὰ τὸν ἀναλυτικὸν πίνακα τῶν ἐξόδων δρ. 2,410.60, ἥτοι ἐπὶ ἔλαττον τῶν προϋπολογισθέντων δρ. 589.40, ἐπὶ πλέον δὲ τῶν δαπανηθέντων κατὰ τὸ ἔτος 1895 δρ. 1,014.90.

Τὸ Γ' κεφάλαιον τοῦ προϋπολογισμοῦ περιλαμβάνει δύο ἄρθρα, ὧν τὸ πρῶτον φέρον τὸν τίτλον «ἀνασκαφαὶ καὶ συντήρησις ἀρχαίων μνημείων» ἀναγράφει δαπάνην δρ. 205,038.10. Ἐδαπανήθησαν δὲ κατὰ τὸν ἀναλυτικὸν πίνακα τῶν ἐξόδων δρ. 194,037.25, ἥτοι ἐπὶ ἔλαττον τῶν προϋπολογισθέντων δρ.

11,000.85 ἐπὶ πλέον δὲ τῶν δαπανηθέντων κατὰ τὸ 1895 δρ. 69,166.51.

Ἐν τῷ αὐτῷ ἀναλυτικῷ πίνακι τῶν ἐξόδων ἀναγράφονται ἐν πάσῃ λεπτομερείᾳ αἱ γενόμεναι πολλαὶ καὶ ποικίλαι δαπάναι εἰς βάρος τοῦ ἄρθρου τούτου, θεωρῶ δὲ περιττὸν νὰ ἐπαναλάβω καὶ ἐνταῦθα τὰ ἐκτιθέμενα ἐν τῷ πίνακι τούτῳ.

Τὸ ἄρθρον 2 τοῦ αὐτοῦ κεφαλαίου ὑπὸ τὸν τίτλον «δημοσιεύματα» ἀναγράφει δαπάνην διὰ τὴν ἐκδοσιν τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐφημερίδος δρ. 10,000. καὶ δρ. 600. διὰ τὴν ἐκδοσιν τῶν πρακτικῶν τοῦ 1895. Ἐδαπανήθησαν δὲ κατὰ τὸν ἀναλυτικὸν πίνακα τῶν ἐξόδων διὰ μὲν τὴν ἐκδοσιν τοῦ β', γ' καὶ δ' τεύχους τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐφημερίδος τοῦ 1895, ὡς καὶ διὰ τὴν ἐκδοσιν τοῦ α' καὶ β' τεύχους τῆς Ἀρχαιολογ. Ἐφημερίδος τοῦ 1896 δρ. 9,797.25, ἥτοι ἐπὶ ἑλαττον τῶν προϋπολογισθέντων δρ. 202.75, διὰ δὲ τὴν ἐκδοσιν τῶν πρακτικῶν τοῦ 1895 δρ. 1,559. ἥτοι ἐπὶ πλέον τῶν προϋπολογισθέντων δρ. 959. Ἡ σημαντικὴ αὕτη διαφορὰ προῆλθεν ἕνεκὰ τῆς δημοσιεύσεως ἐν τοῖς Πρακτικοῖς τῆς μακρᾶς ἐκθέσεως τοῦ πρῶην ταμίου τῆς Ἐταιρείας κ. Πέτρου Χρυσανθοπούλου περὶ τῆς ἐν γένει οἰκονομικῆς καταστάσεως τῆς Ἐταιρείας ἀπὸ τοῦ ἔτους 1890 μέχρι τέλους τοῦ 1895, καὶ τῶν πολλῶν πινάκων οἵτινες ἀνήκουσιν εἰς τε τὴν περὶ τῆς ἀνασκαφῆς τῆς Ἑλευσίνος ἐκθεσιν τοῦ ἐφόρου κ. Α. Σκιᾶ καὶ τὴν περὶ Παρθενῶνος ἐκθεσιν τοῦ Ἀγγλου ἀρχιτέκτονος Penrose.

Τὸ Δ' κεφάλαιον τοῦ προϋπολογισμοῦ φέρον τὸν τίτλον «συνδρομαὶ» ἀναγράφει δαπάνην δρ. 1,000. διὰ συνδρομὴν πρὸς ἐκδοσιν ἀρχαιολογικῶν συγγραμμάτων κατὰ τὸ ἄρθρον 39 τοῦ Ὄργανισμοῦ καὶ δρ. 2,000. διὰ συνδρομὴν εἰς τὴν πρὸς διδασκαλίαν ἀρχαίων δραμάτων Ἐταιρείαν. Κατὰ δὲ τὸν ἀναλυτικὸν πίνακα τῶν ἐξόδων ἐδαπανήθησαν ἀκριβῶς ἀμφοτέρω τὰ ποσά. Ἐντὸς τοῦ ἔτους 1895 οὐδεμίᾳ εἶχε γείνει δαπάνη εἰς βάρος τοῦ κεφαλαίου τούτου.

Τὸ Ε' κεφάλαιον τοῦ προϋπολογισμοῦ φέρον τὸν τίτλον «διάφορα ἐξόδα» περιλαμβάνει δύο ἄρθρα.

Τὸ πρῶτον ὑπὸ τὸν τίτλον «ἀγορὰ φωτογραφικῶν μηχανῶν

καὶ ἀρχιτεκτονικῶν ἐργασιῶν πρὸς χρῆσιν τῶν ἐφόρων» ἀναγράφει δαπάνην δρ. 4,000. Κατὰ τὸν ἀναλυτικὸν πίνακα τῶν ἐξόδων τοιαύτη δαπάνη δὲν ἐγένετο κατὰ τὸ λήξαν ἔτος. Ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸ 1895 δὲν ἐγένετο τοιαύτη δαπάνη. Τὸ δὲ δεύτερον ἄρθρον ὑπὸ τὸν τίτλον «δικαστικά ἐξόδα» ἀναγράφει δαπάνην δρ. 200. Κατὰ δὲ τὸν ἀναλυτικὸν πίνακα τῶν ἐξόδων ἐδαπανήθησαν δρ. 51.90, ἥτοι ἐπὶ ἑλαττον τῶν προϋπολογισθέντων δρ. 148.10, ἐπὶ ἑλαττον δὲ καὶ τῶν δαπανηθέντων τῷ 1895 δρ. 12.60.

Τὸ Σ' κεφάλαιον τοῦ προϋπολογισμοῦ φέρον τὸν τίτλον «ἐξόδα παρελθουσῶν χρήσεων» περιλαμβάνει ἄρθρον ἓν καὶ ἀναγράφει δαπάνην δρ. 601.20. Κατὰ δὲ τὸν ἀναλυτικὸν πίνακα τῶν ἐξόδων ἐδαπανήθη κατὰ τὸ λήξαν ἔτος ἅπαν τὸ προϋπολογισθέν ποσόν. Εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1895 δὲν εἶχεν ἀναγραφῇ δαπάνη ὑπὸ τὸν αὐτὸν τίτλον, ἀλλ' ἐπληρώθησαν κατὰ τὸν ἀναλυτικὸν πίνακα τῶν ἐξόδων τοῦ 1895 διάφοροι δαπάναι τοῦ 1894 ἀνερχόμεναι εἰς δρ. 8,165.82 μὴ συμπεριληφθεῖσαι, κατὰ παραδρομὴν ὡς φρονῶ, εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1895 τὴν πληρωμὴν δὲ τῶν δαπανῶν τούτων ἐνέκρινε ἡ συνέλευσις τῶν Ἑταίρων τοῦ λήξαντος ἔτους.

Τὸ Ζ' κεφάλαιον τοῦ προϋπολογισμοῦ φέρον τὸν τίτλον «ἐκτακτοὶ δαπάναι» περιλαμβάνει ἄρθρον ἓν καὶ ἀναγράφει δαπάνην δρ. 1,500. ἐδόθη δ' ἑτέρα πίστωσις ὑπὸ τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπείας ἐκ δραχ. 235.80, ἥτοι τὸ ἀναγραφέν ποσὸν ἀνέρχεται ἐν ὅλῳ εἰς δραχ. 1,735.80. Κατὰ δὲ τὸν ἀναλυτικὸν πίνακα τῶν ἐξόδων ἐδαπανήθησαν τὸ λήξαν ἔτος δρ. 1,731.10, ἥτοι ἐπὶ ἑλαττον τῶν προϋπολογισθέντων κατὰ δραχ. 4.70, ἐπὶ πλέον δὲ τῶν δαπανηθέντων τῷ 1895 κατὰ δραχ. 1,237.30. Ἡ ἐπὶ πλέον διαφορά τῶν δαπανηθέντων κατὰ τὸ λήξαν ἔτος πρὸς τὰ δαπαπανηθέντα τῷ 1895 ἀποδοτέα τὸ μὲν εἰς τὴν ἐκλογὴν ὑπὸ τῆς συνελεύσεως τῶν ἐταίρων τῆς Α. Β. Γ. τοῦ Διαδόχου ὡς Προέδρου τῆς Ἑταιρείας, δι' ὃν ἡγοράσθη μία ἔδρα, μία εἰκὼν αὐτοῦ μετὰ πλαισίου καὶ εἰς τάπης διὰ τὴν αἰθούσαν τοῦ Συμβουλίου, τὸ δὲ εἰς τὴν ἀγορὰν 3 ἐδρῶν διὰ τὰ νέα μέλη τοῦ διοικ. Συμβουλίου καὶ εἰς τὴν δοθεῖσαν τῷ πρῶν

ταμία τῆς Ἑταιρείας ἀποζημιώσιν διὰ τὴν ἀπώλειαν 131 γραμματίων τοῦ λαχείου.

Τὸ Η' κεφάλαιον τοῦ προϋπολογισμοῦ φέρον τὸν τίτλον «Λαχείον» περιλαμβάνει 2 ἄρθρα, ἐξ ὧν τὸ πρῶτον ἀναγράφει δαπάνην διὰ τὰς ἀμοιβὰς τῶν κληρωθέντων γραμματίων τοῦ λαχείου δρ. 150,000. καὶ διὰ ποσοστὰ διδόμενα εἰς τοὺς μεταπωλητὰς τῶν γραμματίων τοῦ λαχείου δρ. 45,000. ἥτοι ἐν ὅλῳ δρ. 195,000.

Ἐν τῷ ἀναλυτικῷ δὲ πίνακι τῶν ἐξόδων ἐμφαίνεται ὅτι ἐδαπανήθη εἰς ἀμοιβὰς τῶν κληρωθέντων γραμματίων ὁλόκληρον τὸ προϋπολογισθὲν ποσόν, ἐνῶ πράγματι δὲν ἔχει καταβληθῇ ἐντὸς τοῦ λήξαντος ἔτους, ὡς ῥηθήσεται κατωτέρω, τὸ ὅλον τῆς προϋπολογισθείσης δαπάνης. Διὰ τὴν κανονικὴν ὁμῶς λειτουργίαν τῆς λογιστικῆς ὑπηρεσίας τῆς Ἑταιρείας καὶ διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ 21 ἁρθρου τοῦ Ὁργανισμοῦ, καθ' ὃ τὰ κληρωθέντα καὶ μὴ παρουσιασθέντα πρὸς ἐξαργύρωσιν ἐντὸς ἐξ μηνῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς κληρώσεως γραμμᾶτια παραγράφονται εἰς ὄφελος τῆς Ἑταιρείας, τὸ ποσὸν δὲ αὐτῶν φέρεται εἰς τὰ «ἀπρόοπτα ἔσοδα», ὡς τοῦτο συνέβη εἰς 7 γραμμᾶτια τῆς Α' τετραμηνίας παρελθόντος ἔτους, παραγραφέντα τῇ 28 Ὀκτωβρίου 1896, ἐνεγράφη τὸ ἀντίτιμον αὐτῶν διὰ τοῦ ὑπ' ἀρ. 184 ἁρθρου τοῦ Ἡμερολογίου εἰς τὰ «ἀπρόοπτα ἔσοδα» τῆς Ἑταιρείας. Ἀλλ' ἡ ἐξάμηνος προθεσμία τῆς γενομένης τῇ 8 Σεπτεμβρίου 1896 κληρώσεως τῆς β' τετραμηνίας 1896, ὡς καὶ τῆς γενομένης τῇ 22 Δεκεμβρίου 1896 κληρώσεως τῆς γ' τετραμηνίας 1896 θέλει λήξει ἐντὸς τοῦ ἔτους 1897, ἐπομένως ἔδει κατὰ τὸ κλείσιμον τῶν λ/σμῶν τοῦ λήξαντος ἔτους νὰ χρεωθῇ ὁ μὲν λ/σμός τῶν ἀμοιβῶν τῶν κληρωθέντων καὶ μὴ ἐξαργυρωθέντων γραμματίων τῆς β' τετραμηνίας 1896 μὲ τὸ ποσόν, ὅπερ δὲν εἶχε καταβληθῇ τοῖς δικαιούχοις μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου 1896 καὶ τὸ ὅποσον ἀνέρχεται εἰς δρ. 2,600, ἥτοι δι' ἀμοιβὴν τῶν ὑπ' ἀριθ. 24,227 καὶ 47,646 δύο γραμματίων κληρωθέντων μὲ ἀμοιβὴν δρ. 500. ἕκαστον δρ. 1,000. καὶ δι' ἀμοιβὴν ἐτέρων δέκα ἐξ γραμματίων κληρωθέντων μὲ ἀμοιβὴν δρ. 100. ἕκαστον δρ. 1,600. ὁ δὲ λ/σμός τῶν ἀμοιβῶν τῶν κληρωθέντων γραμματίων τῆς γ' τετραμηνίας 1896 μὲ τὸ ὅλον ποσόν

τῶν δρ. 50,000. ὧν ἡ ἐξαργύρωσις θέλει ἀρχίσει μετὰ 15 ἡμέρας ἀπὸ τῆς κληρώσεως, ἥτοι τὴν πρώτην Δευτέραν τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου 1897. Οὐδὲ ἦτο δυνατόν ἄλλως γενέσθαι, διότι ἔπρεπε ν' ἀποφύγωμεν ἰδανικὴν αὐξησην τοῦ καθαροῦ περισσεύματος τῶν ἐσόδων τῆς Ἑταιρείας τοῦ λήξαντος ἔτους.

Ἐν τῷ αὐτῷ δ' ἀναλυτικῷ πίνακι τῶν ἐξόδων ἐμφαίνεται ὅτι ἐδαπανήθησαν εἰς ποσοστὰ τῶν κληρωθέντων γραμματίων τοῦ λαχείου κατὰ τὸ λήξαν ἔτος δρ. 44,876.45, ἥτοι ἐπὶ ἔλαττον τῶν προϋπολογισθέντων κατὰ δρ. 123.55, ἐπὶ πλέον δὲ τῶν δαπανηθέντων τῷ 1895 κατὰ δρ. 15,362.50· ἡ διαφορὰ αὕτη προέρχεται ἐκ τῆς αὐξήσεως κατὰ τὸ λήξαν ἔτος τοῦ ποσοῦ τῶν γραμματίων τοῦ λαχείου κατὰ 75,000.

Τὸ 2 ἄρθρον τοῦ αὐτοῦ κεφαλαίου ὑπὸ τὸν τίτλον «ἐξοδα λαχείου» ἀναγράφει δαπάνην δρ. 6,190. συμπεριλαμβανομένης ἐν αὐτῇ καὶ τῆς ἐκ δρ. 400. δοθείσης συμπληρωματικῆς πιστώσεως. Κατὰ τὸν δημοσιευθέντα ἀναλυτικὸν πίνακα τῶν ἐξόδων ἐδαπανήθησαν δραχμαὶ 5,948.35, ἥτοι ἐπὶ ἔλαττον τῶν προϋπολογισθέντων κατὰ δρ. 241.65, ἐπὶ πλέον δὲ τῶν δαπανηθέντων τῷ 1895 κατὰ δρ. 1,630. Ἡ παρατηρουμένη δὲ διαφορὰ ἀποδοτέα εἰς τὴν αὐξησην τοῦ ποσοῦ τῶν γραμματίων τοῦ λαχείου κατὰ 75,000 γραμμάρια, ἀπαιτήσαντος διὰ τὴν ἀξίαν χάρτου διὰ τὴν λιθογράφησιν, τύπωσιν καὶ ἀρίθμωσιν δαπάνην δρ. 1,600. κατὰ τὴν ὑφισταμένην μετὰξὺ τοῦ λιθογράφου Κόλμαν καὶ τῆς Ἑταιρείας συμφωνίαν καὶ διὰ τὴν βιβλιοδότησιν τῶν αὐτῶν γραμματίων δαπάνην δρ. 180. Ὅθεν ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐξάγεται ὅτι τὰ μὲν ἔσοδα τῆς Ἑταιρείας κατὰ τὸ λήξαν ἔτος ἀνῆλθον εἰς δρ. 469,225.05, τὰ δὲ ἐξοδα εἰς δρ. 448,497.45, ὑπελείφθη δὲ ὑπόλοιπον ἐκ δρ. 20,727.60 προστεθὲν εἰς τὸ Κεφάλαιον αὐτῆς.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Ἰανουαρίου 1897.

Ὁ Λογιστὴς
Α. Ι. ΛΑΠΠΑΣ.

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

ΚΑΙ

ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΝ

ΤΑΜΕΙΟΝ, τὰ ἐν αὐτῷ μετρητὰ	Δρ.	18,650	75
ΑΚΙΝΗΤΑ ΚΤΗΜΑΤΑ	»	67,449	99
ΜΕΤΟΧΑΙ ἙΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ	»	131,320	—
ΛΑΧΕΙΟΦΟΡΟΙ ΟΜΟΛΟΓΙΑΙ ἙΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ	»	5,780	—
ΟΜΟΛΟΓΙΑΙ ἙΘΝΙΚΟΥ ΠΑΓΙΟΥ ΔΑΝΕΙΟΥ ΤΩΝ £ 5,000,000	»	13,760	—
» ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟΥ » ΤΩΝ ΔΡ. 30,000,000	»	85	—
» ΔΑΝΕΙΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΕΩΣ	»	640	—
ΕΝΤΟΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ	»	79,235	—
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ, ἄτοκος κατάθεσις	»	86,000	—
ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΘΗΝΩΝ	»	66	90
ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΑΙ ΔΙΑ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ	»	82,390	57
» » ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	»	3,676	10
Π. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ ΠΡΩΗΝ ΤΑΜΙΑΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	»	31,373	85
ΕΚΚΡΕΜΕΙΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ	»	2,341	05
ΧΡΕΩΣΤΑΙ ΕΚ ΓΡΑΜΜΑΤΙΩΝ ΔΑΧΕΙΟΥ Β' ΤΕΤΡΑΜΗΝΙΑΣ 1896.	»	9	50
» » » Ι' » »	»	1,911	60
	Δρ.	524,690	31

ΑΝΑΛΥΣΙΣ ΤΗΣ ΜΕΡΙΔΟΣ

ΧΡΕΩΣΙΣ				
Εἰς Μισθοὺς τοῦ προσωπικοῦ τῶν Γραφείων	Δρ.		11,659	85
» Ἐξόδα Γραφείων καὶ Διαχειρίσεως	»		1,559	40
» Μισθοὺς τοῦ προσωπικοῦ ἐπὶ τῶν Ἀρχαιοτήτων	»		15,761	10
» Ἑνοίκιον Καταστήματος	»		4,200	—
» Βιβλιοθήκην, δι' ἀγορὰν βιβλίων	»	1,916	35	
» » διὰ δετικά βιβλίων καὶ ἄλλα ἔξοδα	»	494	25	
			2,410	60
» Συνδρομὰς πρὸς ἑκδόσιν Ἀρχαιολογικῶν συγγραμμάτων	»	1,000	—	
» » » διδασκαλίαν ἀρχαίων δραμάτων	»	2,000	—	
			3,000	—
» Ἐκδόσιν τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐφημερίδος τοῦ 1895	»	4,484	35	
» » » » 1896	»	5,312	90	
» » τῶν πρακτικῶν τοῦ διοικ. Συμβουλίου τοῦ 1895	»	1,559	—	
			11,356	25
» Ἐξόδα παρελθουσῶν χρήσεων	»		601	20
» Ἐξόδα Λαχείου	»		5,948	35
» Ἀμοιβὰς κληρωθέντων γραμματίων Α' τετραμηνίας 1896	»	50,000	—	
» » » » Β' » » » »	»	50,000	—	
» » » » Γ' » » » »	»	50,000	—	
			150,000	—
» Ποσοστὰ γραμματίων Λαχείου Α' » » » »	»	14,955	10	
» » » » Β' » » » »	»	14,928	35	
» » » » Γ' » » » »	»	14,993	—	
			44,876	45
» Ἀνασκαφὰς καὶ συντήρησιν ἀρχαίων μνημείων	»		194,037	25
» Ἐπιχορήγησιν τοῦ Γραμματέως τοῦ διοικ. Συμβουλίου	»		1,304	—
» Ἐκτάκτους Δαπάνας	»		1,731	10
» Ἐξόδα δικαστικά	»		51	90
			448,497	45
» Κεφάλαιον, τὸ καθαρὸν περίσσευμα ἐσόδων προστιθέμενον εἰς τὸ Κεφάλαιον	»		20,727	60
	Δρ.		469,225	05

Ἐν Ἀθήναις τῇ 31 Δεκεμβρίου 1896

Σημειωτέον ὅτι ἐν τοῖς πίναξι τοῦ ἀπολογισμοῦ κτλ. δὲν εἶναι προσωπογεγραμμένος ὁ Ταμίας διότι ἄλλην θέσιν λαβὼν εἶχεν ἀπέλθει οὗτος πρὸ τῆς 31 Δεκεμβρίου ὁ δ' ἀντ' αὐτοῦ διορισθεὶς δὲν εἶχεν ἀναλάβει τὴν ἡμέραν ἐκείνην τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Ταμείου.

« ΕΣΟΔΑ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ »

ΠΙΣΤΩΣΙΣ			
Ἀπὸ Ὑποχρεωτικᾶς εἰσφορᾶς ἐταίρων.	Δρ.		2,655
» Δικαιώματα ἐγγραφῆς νέων ἐταίρων.	»		225
» Δωρεᾶς καὶ κληροδοτήματα	»		198
» Τόκους καὶ μερίσματα	»	7,391	50
» Νομισματικᾶς διαφορᾶς ἐκ τόκων καὶ μερισμάτων	»	338	40
			7,729
» Ἔσοδα κεκλεισμένων χρήσεων	»		757
» Ἀντίτιμον γραμμ. Λαχείου Α' τετραμηνίας 1896.	»	150,000	—
» » » Β' » » »	»	150,000	—
» » » Γ' » » »	»	150,000	—
			450,000
» Ἀντίτιμον πωλουμένων τευχῶν τῆς Ἀρχαιολ. Ἐφημερίδος	»	4,756	25
» » » » τῶν πρακτικῶν τῆς Ἐταιρείας	»	66	—
			4,822
» Ἔσοδα διάφορα	»		812
» Νομισματικᾶς διαφορᾶς ἐκ καθυστερουμένων Λαχείων	»		510
» Ἀπρόβλεπτα ἔσοδα	»		1,515
			—
	Δρ.		469,225
			05

Ὁ Λογιστής

Α. Ι. ΛΑΠΠΑΣ

Δείκτες τῶν δαπανῶν κατὰ τὰ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἀναγραφόμενα κεφάλαια καὶ ἄρθρα	Προϋπολογισθέντα	Δαπανηθέντα	
		ἐπὶ πλῆον	ἐπὶ ἑλαττον
Ἐκ μεταφορᾶς. . . . Δρ. 12,295.— Δρ.	46,080	4 —	8,989 50
Ἀνασκαφαὶ κατὰ τὸν ἔξω Κεραμεῖον ἐν τῷ οἰκοπέδῳ Χήρας Παυλάκης :			
Δαπανηθέντα. Εἰς ἡμερομίσθια ἐργατῶν. Δρ. 2,742.45			
Εἰς ἀποζημ. τοῦ φορέοντος Ἀθ. Οἰκονόμου. » 401.35			
Εἰς ἀγορὰν ζεμπιλίων καὶ σπάρου . » 28.95			
Ἀνασκαφαὶ ἐν τῷ παρὰ τὸ Δίπυλον ἀρχαίῳ νεκροταφείῳ :			
Δαπανηθέντα. Εἰς ἡμερ. ἐργατῶν Δρ. 783.95 »			
Ἀνασκαφαὶ Ἀγνιῆς			
Δαπανηθέντα. Εἰς ἡμερομίσθια ἐργατῶν. Δρ. 843.40			
Εἰς ἐπιμίσθιον τοῦ φόρου Β. Στάκη. » 400.—			
Εἰς ἀγορὰν ζεμπιλίων » 23.40			
Ἀνασκαφαὶ Ἀμφιταρείου :			
Δαπανηθέντα. Εἰς ἡμερομίσθια ἐργατῶν Δρ. 127.50 »			
Ἀνασκαφαὶ Λυκαοσύρας :			
Δαπανηθέντα. Εἰς ἡμερομίσθια ἐργατῶν. Δρ. 47.—			
Εἰς ἐπιμίσθ. Β. Λεονάρδου φόρου. » 36.60			
Ὀδοιπορικὰ τοῦ αὐτοῦ » 126.70			
Εἰς διάφ. ἔξοδα τοῦ Φιλadelphεύς . » 7.—			
Ἀνασκαφαὶ Ἐλευσίνος :			
Δαπανηθ. Εἰς ἡμερομίσθια ἐργατῶν καὶ ἐνὸς συγκολλητοῦ ἀρχαίων . Δρ. 4,914.—			
Εἰς ἀγορὰν ζεμπιλίων καὶ σπάρου . » 472.65			
Εἰς ἐπιμίσθια τοῦ φόρου Α. Σκιαῶ. » 400.—			
Εἰς ὀδοιπορικὰ τοῦ αὐτοῦ . » 97.50			
Ἐξοδα μεταφορᾶς εἰς τὸ ἐκεῖ Μουσείον ἐνὸς ἀναγλύφου . » 6.55			
Ὀδοιπορικὰ ἔξοδα τοῦ φόρου τῆς Ἐπαρείας Α. Λυκάκη . . » 18.65			
Ἐπιμίσθιον 4 ἡμερῶν τοῦ αὐτοῦ . » 6.60			
Ἀνασκαφαὶ Μυκηνῶν :			
Δαπανηθέντα. Εἰς ἡμερομίσθια ἐργατῶν. Δρ. 8,933.45			

Δεξιότητες τῶν δαπανῶν κατὰ τὰ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἀνηγραφεύμενα κεφάλαια καὶ ἄρθρα	Προϋπολογισθέντα	Δαπανηθέντα	Δαπανηθέντα	
			ἐπὶ πλεόν	ἐπὶ ἔλαττον
Ἐκ μεταφορᾶς . . . Δρ. 47,556.95 Δρ. 41,681.25 Δρ.	46,080 —	36,894 95	4 —	8,989 05
Εἰς τὸν σχεδιαστὴν Ἰωαννίτην δι' ἀποζημιώσιν του . . . » 272.—				
Εἰς τὸν ἴδιον διὰ μισθοδοσίαν του ἀπὸ 1 Ἰουν. ἕως 31 Ὀκτωβρίου ἔ. ἔ. ὡς βοηθοῦ τοῦ Νομομ. Μπαλάνου . . . » 1,260.—				
Εἰς τὸν ἐργολάβον Μοσχ.οῦ ἔναντι ἀξίας 4 μαρμάρων . . . » 18,750.—				
Εἰς τὸν ἐργολάβον Νικολάου δι' ἀξίαν παξιμαδιῶν, κολλωτῶν ἡλων καὶ σιδηρῶν συνδέσμων . . . » 3,232.35				
Εἰς ἡμερομίσθια διαφόρων ξυλουργῶν καὶ ἐργατῶν τῶν ἱερωμάτων . . . » 7,318.—				
Εἰς ἀγορὰν διαφόρων ὑλικῶν . . . » 2,046.—				
Εἰς διάφορα ἀμαξάγωγα καὶ ὁδοιπορικά τῶν Νομοτηχανικῶν . . . » 517.60				
Εἰς 2 ἀμαξάγωγα τῶν αὐτῶν εἰς Πεντέλην διὰ τὰ μάρμαρα . . . » 95.50				
Εἰς ἐφημερίδας διὰ καταχωρίσεις ἐκθέσεων εἰς δημοπρασίαν διαφόρων προμηθειῶν . . . » 132.—				
Εἰς γραμμικὴν ὕλην εἰς τὸ Γραφεῖον τοῦ Νομοτηχ. Μπαλάνου καὶ τῷ ἐφόρῳ Α. Λυκάκη . . . » 269.75				
Εἰς ἀγορὰν ἐνὸς γερανοῦ (βαρούλκου) ἐκ Γερμανίας κομιζομένου διὰ τὸ ἥμισυ τῆς ἀξίας αὐτοῦ . . . » 3,073.25				
Εἰς διάφορα μικροέξοδα . . . » 99.40 » 84,622.80 »				
Ἐπισκευαὶ τοῦ Ναοῦ καὶ τῶν ψηφοθημάτων τῆς Μονῆς Δαφνίου:				
Δαπανηθέντα. Εἰς ἡμερομίσθια τῶν σοφιστῶν καὶ ἐργατῶν . . . Δρ. 4,438.80				
Εἰς μισθοὺς F. Novo μουσειωτοῦ . . . Δρ. 10,421.75				
Εἰς μισθ. Τριανταφύλλου βοηθ. μουσειωτ. » 2,140.— » 12,561.75				

Δείκτριες τῶν δαπανῶν κατὰ τὰ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἀναγραφόμενα κεφάλαια καὶ ἄρθρα	Προϋπολογισθέντα	Δαπανηθέντα	Δαπανηθέντα	
			ἐπὶ πλὴν	ἐπὶ ἔλαττον
Ἐκ μεταφορᾶς . . Δρ. 1,518.45 Δρ. 4,349.60 Δρ. 166,712.65 Δρ.	46,080 —	36,894 95	4 —	8,989 05
Εἰς ἀμειψαγῶγια τῆς ἐκ Συμβούλων Ἐπιτροπείας 9.95 » 4,528.40 » 5,878.— »				
Ἀνακατασκευαί ἐργασίαι κατὰ τὴν Στοιχ. Ἀτάλλου :				
Δαπανηθέντα. Εἰς ἡμερομίσθια ἐργατῶν				
Ἔργασίαι κατὰ τὴν παλαιὰν ἀγορὰν :				
Δαπανηθέντα: Εἰς τὴν κατασκευὴν τοῦ σιδ. κηλιδώματος. δρ. 4,183.60				
Εἰς ἐπιστρώσιν τῶν τοίχ. διὰ μαρμαρίν. πλακ. πρὸς τοποθέτ. τοῦ κηλιδώματος. »				
Εἰς ἡμερομίσθια ἀνακατασκευῆς καὶ τῆς κατασκευῆς τῶν τοίχων τῆς Στοᾶς Ἀδριανοῦ »				
Εἰς ἀποξήμ. ἐφορευ. οντος Ι. Λύση . . . 30.30				
Εἰς ἀγορὰν ἀσδέστου, ἄμμου καὶ ζερπιτλίων »				
Εἰς δημοσιεύσεις τῶν δημοτ. τοῦ σιδηροῦ κηλιδ. καὶ τῆς ἐπιστρώσ. τῶν τοίχ. διὰ μαρμαρ. πλακῶν . . 35.—				
Εἰς δύο ἀμειψαγῶγια Συμβούλων. . . . 41.60 » 40,457.50 » 15,329.10				
Περίφραξις καὶ ἐξωραϊσμὸς τοῦ ἐν Ὀρχομενῷ θησαυροῦ τοῦ Μνῦου :				
Δαπανηθέντα εἰς κατασκευὴν σιδηρᾶς θύρας καὶ διὰ τὸν καθαρισμὸν τοῦ μνημείου τούτου . . . Δρ. 326.10				
Περίσυναγωγή, συγκόλλησις καὶ ἀγορὰ ἀρχαίων :				
Δαπανηθέντα εἰς ἀγορὰν δύο μαρμαρίνων κεφαλῶν τῆς μιᾶς ρωμαϊκῆς καὶ τῆς ἑτέρας ἀρχαίης ἐποχῆς . . Δρ. 1,000.—				

Διάρκεις τῶν δαπανῶν κατὰ τὰ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἀναγραφόμενα κεφάλαια καὶ ἄρθρα	Προϋπολογισθέντα	Δαπανηθέντα	Δαπανηθέντα	
			ἐπὶ πλέον	ἐπὶ ἔλαττον
Ἐκ μεταφορᾶς. . . . Δρ.	269,519	30	245,941	55
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'				
Ἔκτακτοι δαπάναι				
" Ἀρθρον 1				
Ἔξοδα ἐγκαταστάσεως καὶ ἔξοδα ἀποδόλεπτα :				
Δαπανηθέντα εἰς ἀγορὰν 2 θερμαστῶν . Δρ.	166.—			
Εἰς ἀγορὰν μιᾶς κορνίζας τῆς εἰκό-				
νος τοῦ Διαδόχου »	70.—			
Εἰς ἀγορὰν ἐνὸς γραφείου διὰ τὸ λο-				
γιστήριον »	55.—			
Εἰς ἀγορὰν μιᾶς φωτογρ. Διαδόχου »	45.—			
» »	200.—			
» »	καρτηρίων διὰ τὴν αἰ-			
θουσαν τοῦ Συμβουλίου »	530.—			
Εἰς ἀγορὰν 3 ἑδρῶν τῶν νέων με-				
λῶν τοῦ Συμβουλίου »	84.—			
Εἰς ἀγορὰν μιᾶς φωτοδολίδος Auger »	6.—			
Εἰς ἔξοδον ἐνὸς στεφάνου κατατεθέν-				
τος εἰς τὸν νεκρὸν τοῦ Κουρτίου »	63.50			
Εἰς ἔξοδον ἐνὸς τηλεγραφήματος σπλ-				
υπηγηρίου εἰς τὴν Σύζυγον ἰδίου »	40.95			
Εἰς διακοσμητικὰ ἐνὸς καναπέ »	16.—			
Εἰς διακοσμητικὰ τοῦ Ταμείου διὰ				
τὴν ἀπόληψιν 131 Λαχείων »	235.80			
Εἰς διαφόρους δημοσιεύσεις διὰ τῶν				
ἐφημερίδων »	278.85			
» »	4,731.40	80	4,731	10
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'				
Λαχέϊον				
" Ἀρθ. 1ον 1				
ΔΑΜΟΥΒΑΙ				
Δαπανηθέντα : Εἰς ἀμοιβὰς κληρωθέντων				
γραμμ. Α' τετραμ. 1896 Δρ.	50,000.—			
» »	50,000.— (γ)			
» »	50,000.— (δ)			
» »	150. 00.— »			
» »	450,000	—	450,000	—
» »	4			70

Πέν. Δ'.

Η ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΑΥΤΗΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1896

Τὸ ὑπόλοιπον τοῦ Ταμείου κατὰ τὴν 31 Δεκεμ. 1895 ἀνήρχετο εἰς Δρ.			6,337	25
Κατὰ τὴν διαχείρισιν τοῦ 1896 εἰσεπράχθησαν :				
Ἐξ Ἑντόκων Γραμματίων τοῦ Δημοσίου »	91,950	—		
» ἀτόκων καταθέσεων παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Τραπέζῃ »	135,000	—		
» ἐντόκων καταθέσεων παρὰ τῇ Τραπέζῃ Ἀθηνῶν »	25,800	—		
Ἐκ προκαταβολῶν διὰ λ/σμόν τῆς Ἑταιρείας »	10,403	40		
Ἐξ ὀφειλῆς τοῦ Π. Γιαννοπούλου πρὸ τῆς Ἑταιρείας »	451	90		
» ἐκκρεμῶν λογαριασμῶν »	1,526	—		
» ἐγγυοδοσιῶν »	1,120	—		
» ἐσόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ »	435,631	95	701,883	25
Εἰσεπράχθησαν ἐν ὅλῳ »			708,220	50
καὶ ἐπληρώθησαν τὰ ἐξῆς ποσά :				
Εἰς ἀπόκτησιν Ἑντόκων Γραμματίων τοῦ Δημοσίου »	125,435	—		
» ἀτόκους καταθέσεις παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Τραπέζῃ »	207,000	—		
» ἔντοκον κατάθεσιν παρὰ τῇ Τραπέζῃ Ἀθηνῶν »	5,000	—		
» προκαταβολὰς διὰ λ/σμόν τῆς Ἑταιρείας »	8,785	35		
» ἐκκρεμεῖς λογαριασμοὺς »	8,585	15		
» ἐγγυοδοσίας »	1,120	—		
» ἐξόδα τοῦ προϋπολογισμοῦ »	333,644	25		
Ἐπληρώθησαν ἐν ὅλῳ »	689,569	75	689,569	75
Ἐμμένειν ὑπόλοιπον εἰς χρέωσιν τοῦ Ταμείου κατὰ τὴν 31 Δεκεμ- βρίου 1896 »			18,650	75

Ἐν Ἀθήναις τῇ 10 Ἰανουαρίου 1897

Ὁ Λογιστής
Α. Ι. ΛΑΠΠΑΣ

Πέν Ε'.

ΠΙΝΑΞ ἐμφαίνων τὴν περιουσίαν τῆς Ἑταιρείας
κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου τοῦ ἔτους 1896

Ἡ περιουσία τῆς Ἑταιρείας κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου 1895 ἀνῆρχετο εἰς		Δρ.	438,998.26
ἀποτελουμένη ἐκ τῶν ἑξῆς :			
Ἐξ ἀκινήτων κτημάτων ἀξίας	Δρ.	67,449.99	
Ἐκ 56 Μετοχῶν Ἑθνικῆς Τραπεζῆς ἀξίας	»	131,320.—	
Ἐκ 10 Λαχειοφόρων Ὁμολογιῶν Ἑθνικῆς Τραπεζῆς ἀξίας	»	5,780.—	
Ἐξ 64 Ὁμολογιῶν Ἑθνικοῦ Παγίου δανείου τῶν £ 5,000,000 ἀξ.	»	13,760.—	
Ἐκ 40 Πατριωτ. δρ.30,000,000ἀξ.	»	85.—	
Ἐκ 2 ἀποδείξεων Δανείου κεφαλαιοποιήσεως ἀξίας	»	640.—	
Ἐξ ἀτόκου καταθέσεως παρὰ τῇ Ἑθνικῇ Τραπεζῇ	»	14,000.—	
Ἐκ προκαταβολῶν διὰ λογαριασμὸν τοῦ Δημοσίου	»	82,390.57	
» τῆς Ἑταιρείας	»	5,449.15	
Ἐξ ὑπολοίπου τοῦ ἐκ δρ. 69,392.18 χρέους τοῦ ἀποδιώσαντος πρόφην Ταμίου Γιαννοπούλου	»	31,825.75	
Ἐξ ἐντόκων γραμματίων τοῦ Δημοσίου ἀξίας	»	45,750.—	
Ἐξ ἐντόκου καταθέσεως παρὰ τῇ Τραπεζῇ Ἀθηνῶν	»	20,518.75	
Ἐξ ἐκκρεμῶν λογαριασμῶν	»	3,577.45	
Ἐκ μίας προκαταβολῆς πρὸς προμήθειαν ξυλείας διὰ τὸ ἱκρίωμα τοῦ Παρθενῶνος	»	26,737.50	
Καὶ ἐκ τοῦ κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου 1895 ὑπολοίπου ἐν τῷ Ταμείῳ	»	6,337.25	
	Δρ.	455,621.41	
Ἐκπιπτομένων δὲ τῶν ὀφειλομένων κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρ.1895			
εἰς ἐγγυοδοσίας	Δρ.	6,500.—	
εἰς ἀνεκκαθαρίστους λογαριασμοὺς	»	10,123.15	
	Δρ.	16,623.15	Δρ. 438,998.26
Ἐντὸς δὲ τοῦ ἔτους 1896 ἐπῆλθον αἱ ἑξῆς αὐξομειώσεις :			
α) Εἰς τὸ ὑπόλοιπον Ταμείου κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου 1895 ἐκ.	Δρ.	6,337.25	
Προσέτεθσαν αἱ καθ' ὅλον τὸ ἔτος 1896 ἐνεργηθεῖσαι εἰσπρά- ξεις (ὅρα ἰδιαιτέραν ἀναλυτικὴν κατάστασιν τῆς κινήσεως τοῦ Ταμείου κατὰ τὸ 1896) ἀνεληθούσαι ἐν ὅλῳ εἰς	»	701,883.25	
Τὸ ὅλον	Δρ.	708,220.50	
ἀφαιρουμένων δὲ τῶν κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος ἐνεργηθεισῶν πλη- ρωμῶν ἀνεληθουσῶν ἐν ὅλῳ εἰς	»	689,569.75	
ἐπομένως ἔμεινεν ὑπόλοιπον ἐν τῷ Ταμείῳ κατὰ τὴν 31 Δε- κεμβρίου 1896	Δρ.	18,650.75	Δρ. 18,650.75
β) Εἰς τὰ ἀκίνητα κτήματα οὐδεμία ἐπῆλθε μεταβολή			» 67,449.99
γ) Ἐπὶ τῶν Μετοχῶν τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς 56 τὸν ἀριθμὸν οὐ- δεμία ἐπῆλθε μεταβολή, σημειοῦται δ' ἡ ἀξία αὐτῶν εἰς			» 131,320.—
δ) Ἐπὶ τῶν Λαχειοφόρων Ὁμολ. Ἑθν. Τραπεζῆς 10 τὸν ἀριθμὸν ὑπὸ τοὺς ἀριθμοὺς 18,983, 86,883 ἕως 86,884, 89,328 ἕως 89,332, 89,344 καὶ 106,170 οὐδεμία ἐπῆλθε μεταβολή, σημειοῦται δ' ἡ ἀξία αὐτῶν εἰς			» 5,780.—
ε) Ἐπὶ τῶν Ὁμολογ. Ἑθνικοῦ Παγίου Δαν. τῶν £ 5,000,000 τὸν ἀριθμὸν 64 οὐδεμία ἐπῆλθε μεταβολή, σημειοῦται δ' ἡ ἀξία αὐτῶν εἰς			» 13,760 —
ς) Ἐπὶ τῶν Ὁμολογιῶν τοῦ Πατριωτικοῦ Δανείου τῶν δραχμῶν 30,000,000 τὸν ἀριθμὸν 40 ὑπὸ τοὺς ἀριθμοὺς 81,885, ἕως 81,905, 81,907 ἕως 81,909, 81,911 ἕως 81,914, 86,886 ἕως 86,889, 128,955 ἕως 128,957 καὶ 187,052 ἕως 187,056 οὐδεμία ἐπῆλθε μεταβολή, σημειοῦται δ' ἡ ἀξία αὐτῶν εἰς			» 85.—
Εἰς μεταφορὰν	Δρ.	237,045.74	

	Εκ μεταφορᾶς.	Δρ.	237,045.74
ζ)	Ἐπὶ τῶν Ὀμολογιῶν Δανείου Κεφαλαιοποιήσεως μενουσῶν ἀνεισπρακτῶν δύο ἀποδείξεων οὐδεμία ἐπῆλθε μεταβολή, σημειοῦται δ' ἡ ἀξία αὐτῶν εἰς	»	640.—
η)	Ἐκ τοῦ κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου 1895 ὑπολοίπου τῶν ἐντόκων γραμματιῶν τοῦ Δημοσίου ἀνερχομένου εἰς Δρ. 45,750.— εἰσπραχθῇ ἐντὸς τοῦ ἔτους 1896 τὸ ὅλον ποσόν		
	Ἠγοράσθησαν δὲ ἐντὸς τοῦ ἰδίου ἔτους τὰ ἐξῆς:		
	τὸ ὑπ' ἀρ. 123 (1896) ἐντ. γραμμ. λήγον τῇ 4 'Ιαν. 1897	ἐκ Δρ.	18,000.—
	» 134 » » » » 23 » » ἐκ »		21,220.—
	» 195 » » » » 12 Φεβ. » ἐκ »		14,000.—
	» 162 » » » » 28 Μαρ. » ἐκ »		21,015.—
	» 159 » » » » 28 » » ἐκ »		5,000.—
			<u>79,235.—</u>
θ)	Εἰς τὸ κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου 1895 ὑπόλοιπον ἀτόκου καταθέσεως παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Τραπεζῇ ἐκ Δρ. 14,000.— προσετέθησαν διὰ νέων καταθέσεων ἐντὸς τοῦ ἔτους 1896	» 207,000.—	» 221,000.—
	καὶ ἀνελήφθησαν ἐντὸς τοῦ ἰδίου ἔτους	» 135,000.—	
	ἐπομένως τὸ ὑπόλοιπ. κατὰ τὴν 31 Δεκεμ. 1896 ἀνέρχεται εἰς Διὰ τὸ ποσὸν τοῦτο ἐξεδόθησαν ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς εἰς διαταγὴν τῆς Ἑταιρείας αἱ ἐξῆς ἀποδείξεις:		» 86,000.—
	ἡ ὑπ' ἀριθ. 531 (τοῦ 1896) ἀποδείξις διὰ	Δρ.	8,000.—
	» » 557 » » » » » 15,000.—		
	» » 562 » » » » » 10,500.—		
	» » 567 » » » » » 12,000.—		
	» » 577 » » » » » 12,500.—		
	» » 593 » » » » » 20,000.—		
	» » 595 » » » » » 8,000.—		
		Δρ.	<u>86,000.—</u>
ι)	Εἰς τὸ κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου 1895 ὑπόλοιπον ἐντόκου καταθέσεως παρὰ τῇ Τραπεζῇ Ἀθηνῶν ἐκ	Δρ.	20,518.75
	προσετέθησαν διὰ νέων καταθέσεων ἐντὸς τοῦ ἔτους 1896 εἰς μετρητὰ	Δρ. 5,000.—	»
	καὶ εἰς τόκους τοῦ αὐτοῦ λ/σμοῦ πρὸς 4 0/0	» 348.15	» 5,348.15
	Τὸ ὅλον.	Δρ.	25,866.90
	κατὰ τὸ αὐτὸ δ' ἔτος ἀνελήφθησαν	»	25,800.—
	ἐπομένως ὀφείλονται κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου 1896	Δρ.	<u>66.90</u> Δρ. 66.90
ια)	Εἰς τὰς προκαταβολὰς διὰ λ/σμόν τοῦ Δημοσίου οὐδεμία ἐπῆλθε μεταβολή	»	82,390.57
ιβ)	Ἐκ προκαταβολῶν διὰ λ/σμόν τῆς Ἑταιρείας εἰς ἐφόρους καὶ ἐπιστάτας ἐπὶ ἀποδόσει λογαριασμοῦ κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου 1895 ὀφείλοντο	Δρ.	5,449.15
	ἐντὸς δὲ τοῦ ἔτους 1896 ἐδόθησαν νέαι προκαταβολαὶ	»	8,785.35
	Τὸ ὅλον.	Δρ.	14,234.50
	κατὰ τὸ αὐτὸ δ' ἔτος ἀπεδόθησαν.	»	10,558.40
	ἐπομένως ὀφείλονται κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου 1896	Δρ.	<u>3,676.10</u> » 3,676.10
	Ὄφειλέται δὲ τοῦ ποσοῦ τούτου εἰσὶν οἱ ἐξῆς:		
	Κ. Δημητριάδης ἔφορος	Δρ.	1,000.—
	Κ. Μυλωνᾶς	»	145.—
	Α. Σκιᾶς ἔφορος ἀρχαιοτήτων	»	330.—
	Θ. Σοφοῦλης ἔφορεύων	»	1,000.—
	Κ. Καμπάνης ἀρχιεργάτης τῆς Ἑταιρείας	»	300.—
	Κ. Κοντόπουλος ἐπιστάτης	»	600.—
	Εἰς μεταφορὰν.	Δρ.	<u>3,375.—</u> Δρ. 489,054.31

		Ἐκ μεταφορᾶς. . . . Δρ.	3,375.—	Δρ.	489,054.31
		Θεόκλητος ἀρχιεπίσκοπος Σπάρτης καὶ Μονεμβασίας . . . »	301.10		
		Τὸ ὅλον. . . . Δρ.	<u>3,676.10</u>		
ιγ)	Ἐκ τοῦ ὑπολοίπου τοῦ ἐκ δρ.69,392.18 χρέους πρὸς τὴν Ἑταιρείαν τοῦ ἀποβιώσαντος ταμίου αὐτῆς Π. Γιαννοπούλου ἀνερχομένου κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου 1895 εἰς. . . . Δρ.	31,825.75			
		εἰσπραχθῆσαν ἐντὸς τοῦ ἔτους 1896 »	451.90		
		ἐπομένως ἔμεινεν ὑπόλοιπον κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου 1896 ὀφειλόμενον ἐκ Δρ.	31,373.85	»	31,373.85
ιδ)	Ἐξ ἐκρεμῶν λ/σμῶν ὀφείλοντο κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρ. 1895 Δρ.	3,577.45			
		Εἰσπραχθῆσαν ἐντὸς τοῦ ἔτους 1896. »	1,546.—		
		Ὑπόλοιπον Δρ.	2,031.45		
		καὶ κατετέθησαν εἰς τὸ Κεντρικὸν Ταμεῖον ὡς κατωτέρω »	309.60		
		ἐπομένως ὀφείλονται κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου 1896 Δρ.	<u>2,341.05</u>	»	2,341.05
Τὸ ποσὸν τοῦτο ὀφείλεται ὑπὸ τῶν ἐξῆς :					
ὑπὸ τοῦ Γεν. Προξένου Λονδίνου ἐκ γραμμ. Λαχ. α' ἑξαμ. 1895 Δρ.		200.—			
» Προξένου Ἀδριανουπόλεως » » 6' » » »		106.—			
» » Καΐρου » » » » »		100.—			
» Προύσης γραμμ. Λαχ. 6' ἑξαμ. 1891 Δρ. 60					
» τοῦ ἰδίου » » α' » 1892 » 90 »		150.—			
» Γεν. Προξ. Σμύρνης Ε. Φίλωνος » Λαχ. α' ἑξαμ. 1892 »		98.—			
» » Ἀργυροπούλου » 6' » 1894 »		254.—			
» Πολ. Πρακτ. Ἀλεξανδρείας Γρουπάρη » » » 1895 »		550.—			
» Γεν. Προξένου Κ/πόλεως Ε. Φίλωνος ἐκ νομίσμ. διαφορᾶς »		320.15			
» Ὑπουργεῖο τῆς Παιδείας διὰ τὰ καταβληθέντα εἰς τὸν ἐν Σμύρνῃ Κοντολέοντα »		220.—			
» Ἑνοικιαστοῦ τῆς ἐν Κηφισίᾳ οἰκίας »		33.30			
» Κεντρικοῦ Ταμείου τὰ κατατεθέντα πρὸς ἑκδοσὶν Β. Διατάγματος διὰ τὴν ἀπαλλοτριώσιν δύο ἀγρῶν ἐν τῇ θέσει Διμῆνι τοῦ Βόλου »		309.60			
		Τὸ ὅλον. . . . Δρ.	<u>2,341.05</u>		
ιε)	Ἐκ τῶν χρεωστῶν ἐκ γραμμ. Λαχείου Β' τετραμ. 1896. . .			»	9.50
		τὸ ποσὸν τοῦτο ὀφείλεται ὑπὸ τοῦ Ταμ. Μήλου Μπέικου			
ισ)	Ἐκ τῶν χρεωστῶν ἐκ γραμμ. Λαχείου Γ' τετραμ. 1896. . .			»	1,911.60
		τὸ ποσὸν τοῦτο ὀφείλεται ὑπὸ τῶν ἐξῆς ἀνταποκριτῶν :			
ὑπὸ τοῦ Σχολάρχ. τοῦ Α' Ἑλλ. Σχολ. Σύρου τὸ ἀντίτ. 130 γραμμ. Δρ.		234.—			
» » Ἀλιδερίου » 60 » »		108.—			
» Διευθυντοῦ ταχυδρ. Αἰγίου » 10 » »		18.—			
» » Καλαμῶν » 300 » »		540.—			
» Γυμνασιάρχου Α' Γυμνασίου Πατρῶν » 262 » »		471.60			
» » Β' » » 300 » »		540.—			
		Τὸ ὅλον. . . . Δρ.	<u>1,911.60</u>		
Τὸ ὅλον τῆς περιουσίας τῆς Ἑταιρείας κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρ. 1896				Δρ.	524,690.31
Ἐκ τῶν ἀνωτέρω προκύπτει ὅτι ἡ περιουσία τῆς Ἑταιρείας κατὰ τὸ ἔτος 1896 ἠῤῥησε κατὰ				Δρ.	85,692.05
Ἐκπιπτομένων δὲ τῶν ὀφειλομένων ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας δι' ἐγγυοδοσίας τῶ μὲν πρώτῃ Ταμίᾳ τῆς Ἑταιρείας Π. Χρυσανθοπούλῳ Δρ.		5,000.—			
τῇ δὲ ἐργολάβῳ Ν. Μοσχῷ »		1,500.—			
		Τὸ ὅλον. . . Δρ.	6,500.—		
Δι' ἀνεκκαθαρίστους λογαριασμοὺς »		5,864.45			
» ὀφειλομένας ἀμοιβὰς κληρωθ. γραμμ. τοῦ Λαχ. Β' τετραμ. 1896 »		2,600.—			
» » » » » Γ' » » »		50,000.—	»	64,964.45	
Ὑπολείπεται καθαρὸν περίσσευμα πρὸς αὔξησιν τῆς περιουσίας τῆς Ἑταιρείας . . Δρ.					20,727.60

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 10 Ἰανουαρίου 1897

Ὁ Λογιστὴς Α. Ι. ΛΑΠΠΑΣ

Πέν. ΣΤ'.

ΓΕΝΙΚΗ ΛΗΨΟΔΟΣΙΑ

	Χρέωδις (Πληρωμαί)					
	Υπόλοιπα		Πράξεις		Τὸ ὅλον	
	31 Δεκεμβρ. 1895		ἐντὸς τοῦ ἔτους 1896			
Ταμεῖον Δρ.	6,337	25	701,883	25	708,220	50
Ἀκίνητα κτήματα »	67,449	99			67,449	99
Μετοχαὶ Ἐθνικῆς Τραπεζῆς »	131,320	—			131,320	—
Λαχειοφόροι ὁμολογίαι Ἐθνικῆς Τραπεζῆς »	5,780	—			5,780	—
Ὅμολογίαι Ἐθνικοῦ Παγίου Δανείου τῶν £ 5,000,000 »	13,760	—			13,760	—
Ὅμολογίαι Πατριωτικοῦ Δανείου τῶν Δρ. 30,000,000 »	85	—			85	—
Ὅμολογίαι Δανείου Κεφαλαιουποιήσεως »	640	—			640	—
Ἔντοκα Γραμματία τοῦ Δημοσίου »	45,750	—	125,435	—	171,185	—
Ἐθν. Τράπεζα ἄτοκος κατάθεσ. »	14,000	—	207,000	—	221,000	—
Τράπεζα Ἀθηνῶν »	20,518	75	5,348	15	25,866	90
Προκαταβολαὶ δια λογαριασμὸν τοῦ Δημοσίου »	82,390	57			82,390	57
Προκαταβολαὶ διὰ λογαριασμὸν τῆς Ἑταιρείας »	5,449	15	8,785	35	14,234	50
Π. Γιαννόπουλος πρὸ φην ταμίας τῆς Ἑταιρείας »	31,825	75			31,825	75
Ἐγκρεμεῖς λογαριασμοί »	3,577	45	309	60	3,887	05
Χρεώσται ἐκ γραμματίων Λαχείου Β' τετραμηνίας 1896 »			9	50	9	50
Χρεώσται ἐκ Γραμματίων Λαχείου Γ' τετραμηνίας 1896 »			1,911	60	1,911	60
Προκαταβολαὶ χρήσεως 1896 »	26,737	50			26,737	50
Κεκλεισμέναι χρήσεις »			570	75	570	75
Ἐγγυοδοσίαι »			1,120	—	1,120	—
Ἐγκρεμεῖς Λογαριασμοί »			9,114	30	9,114	30
Κεφάλαιον »						
Ἀποθεματικὸν Κεφάλαιον »			371,548	27	371,548	27
Προϋπολογισμὸς τοῦ 1896 »			469,225	05	6) 469,225	05
Δρ.	455,621	41	1,902,260	82	2,357,882	23

α) Τὸ ποσὸν τοῦτο μετηνέχθη εἰς τὸ Κεφάλαιον τῆς Ἑταιρείας κατὰ τὸ 1896.

β) Ἐξόδα πληρωθέντα Δρ. 448,497.45

Περίσσευμα προστεθὲν εἰς τὸ Κεφάλαιον » 20,727.60

Δρ. 469,225.05

Ἐν Ἀθήναις τῇ 10 Ἰανουαρίου 1897

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1896

Πίστωσις (Εισπράξεις)						Υπόλοιπα 31 Δεκεμβρ. 1896			
Υπόλοιπα 31 Δεκεμβρ. 1895		Πράξεις έντός του έτους 1896		Τό ζλον		Χρέωσις Ένεργητικών		Πίστωσις Παθητικών	
		689,569	75	689,569	75	18,650	75		
						67,449	99		
						131,320	—		
						5,780	—		
						13,760	—		
						85	—		
						640	—		
		91,950	—	91,950	—	79,235	—		
		135,000	—	135,000	—	86,000	—		
		25,800	—	25,800	—	66	90		
						82,390	57		
		10,558	40	10,558	40	3,676	10		
		451	90	451	90	31,373	85		
		1,546	—	1,546	—	2,341	05		
						9	50		
						1,911	60		
		26,737	50	26,737	50				
		570	75	570	75				
6,500	—	1,120	—	7,620	—			6,500	—
10,123	15	57,455	60	67,578	75			58,464	45
67,449	99	392,275	87	459,725	86			459,725	86
α) 371,548	27			371,548	27				
		469,225	05	469,225	05				
455,621	41	1,902,260	82	2,357,882	23	524,690	31	524,690	31

Ο Λογιστής
Α. Ι. ΛΑΠΠΑΣ

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΞΟΔΩΝ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1897

Ψηφισθείς ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου καὶ τῆς ἐπὶ τοῦ Προϋπολογισμοῦ ἐπι-
τροπείας ἐν ταῖς συνεδριάσεσι τῆς 8 καὶ 12 Φεβρουαρίου 1897

ΤΜΗΜΑ Α'. ΕΣΟΔΑ

Εἶδος ἐσόδων	ἐτήσιαι εἰσπράξεις	ποσὰ κατ' ἄρθρον	ποσὰ κατὰ κεφάλαιον
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'			
Ἔσοδα Ἑταιρείας.			
Ἄρθρον 1			
ΕΙΣΦΟΡΑΙ			
Υποχρεωτικαὶ εἰσφοραὶ τακτικῶν Ἑταίρων Δρ.	2,500	—	
Δικαιώματα ἐγγραφῆς νέων Ἑταίρων »	300	—	
Ἑκούσται εἰσφοραὶ, δωρεαὶ καὶ κληροδοτήματα »	500	—	3,300
Ἄρθρον 2			
ΤΟΚΟΙ ΚΑΙ ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ			
Τόκοι 64 Ὁμολ. Ἑλλ. Παγίου Δανείου £5,000,000 »	384	—	
» 10 Ὁμολ. διαφορά αὐτῶν »	288	—	
Τόκοι 10 Ὁμολ. Λαχειοφ. Δαν. Ἑθν. Τραπεζῆς »	160	—	
» 10 Ὁμολ. διαφορά αὐτῶν »	112	—	
Τόκοι ἐντόκων γραμματίων τοῦ δημοσίου »	3,500	—	
Μέρισμα 56 Μετοχῶν Ἑθνικῆς Τραπεζῆς »	5,040	—	9,484
Ἄρθρον 3			
ΕΣΟΔΑ ΕΞ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΚΤΗΜΑΤΩΝ			
Ἐνοίκιον οἰκίας τῆς Ἑταιρείας ἐν Κηφισσίᾳ »	200	—	
» » » » ἐν Ἀθήναις »	60	—	260
Εἰς μεταφορὰν Δρ.			13,044

Εἶδος ἐσόδων	ἐτήσιαι εἰσπράξεις	ποσά κατ' ἄρθρον	ποσά κατὰ κεφάλαιον
Ἐκ μεταφορᾶς. . . . Δρ.		13,044	
Ἄρθρον 4			
ΕΣΟΔΑ ΕΚ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΩΝ			
Ἀντίτιμον πωλουμένων τευχῶν τῆς Ἀρχ. Ἐφημερίδος . »	5,000		
» » » τῶν Πρακτ. τῆς Ἐταιρ. »	300	5.300	
Ἄρθρον 5			
ΕΣΟΔΑ ΚΕΚΛΕΙΜΕΝΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ			
Καθυστερούμενα ἐξ ἐνοικίων »	260		
» » εἰσφορῶν Ἐταίρων »	600	860	
Ἄρθρον 6			
ΕΣΟΔΑ ΔΙΑΦΟΡΑ			
Ἐκ πωλήσεως ἀχρήστων ὑλικῶν »	1,400		
Ἐκ προστίμων ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου ἐπιβαλλομένων . . »	50	1,150	20,354
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'			
Ἔσοδα ἐκ τοῦ Λαχείου			
Ἄρθρον 1			
Ἀντίτιμον γραμματ. Λαχείου Α' τετραμηνίας 1897 . »	150,000		
» » » Β' » » . »	150,000		
» » » Γ' » » . »	150,000	450,000	
Ἄρθρον 2			
Ἀπρόοπτα ἔσοδα »		3,500	453,500
Ἐν ὄλφ. Δρ.			473,854

ΤΜΗΜΑ Β'. ΕΞΟΔΑ

Προσδιορισμός τῶν ἐξόδων		ἐτησίᾳ δαπάνη	ποσά κατ' ἄρθρον	ποσά κατὰ κεφάλαιον
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'				
Προσωπικὸν				
Ἄρθρον 1				
Μισθοὶ τοῦ Προσηπικοῦ τῶν Γραφείων				
1 Ταμίας	πρὸς δρ. 250 μηνιαίως . Δρ.	3,000	—	—
1 Λογιστὴς	» » 200 » . »	2,400	—	—
1 Βοηθὸς τοῦ Γραμματέως	» » 160 » . »	1,920	—	—
1 Εἰσπράκτωρ	» » 120 » . »	1,440	—	—
1 Κλητὴρ	» » 120 » . »	1,440	—	—
1 Κλητὴρ	» » 90 » . »	1,080	11,280	—
Ἄρθρον 2				
Μισθοὶ τοῦ Προσηπικοῦ ἐπὶ τῶν Αρχαιοτήτων				
3 Ἐφοροὶ	πρὸς δρ. 200 μηνιαίως . »	7,200	—	—
8 Φύλακες	» » 70 » . »	6,720	—	—
5 »	» » 60 » . »	3,600	—	—
1 »	» » 45 » . »	540	—	—
6 »	» » 30 » . »	2,160	—	—
6 »	» » 20 » . »	1,440	—	—
5 Ἐπιμελεῖται ἀρχ. συλλογῶν	» » 30 » . »	1,800	23,460	34,740
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'				
Γραφεῖα, Διαχειρίσις καὶ Βιβλιοθήκη				
Ἄρθρον 1				
Ἑνὸικιον Καταστήματος πρὸς δρ. 350 μηνιαίως . . . »			4,200	—
Ἄρθρον 2				
ΕΞΟΔΑ ΓΡΑΦΕΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΕΩΣ				
Θέρμανσις καὶ φωτισμὸς τῶν Γραφείων . . . »		250	—	—
Γραφικὴ ὕλη, λογιστικὰ βιβλία, χάρτης, τυπωτικὰ τῶν ἐντύπων τῆς ὑπηρεσίας τῶν Γραφείων, ταχυδρομικὰ καὶ τηλεγραφικὰ τέλη καὶ διάφορα μικρὰ ἐξόδα τῶν Γραφείων . . . »		1,300	—	—
Φύλακτρα Χρωμαγρᾶφων καὶ Μετοχῶν Ἑταιρείας . . . »		10	1,560	—
Ἄρθρον 3				
Ἐπιχορήγησις τοῦ Γραμματέως τοῦ διοικητ. Συμβουλίου πρὸς δρ. 120 μηνιαίως . . . »		1,440	—	—
Δαπάναι ἐποπτείας τῆς Ταμιακῆς καὶ Λογιστ. ὑπηρεσίας . »		1,000	2,440	—
Ἄρθρον 4				
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ				
Ἀγορὰ βιβλίων . . . »		5,000	—	—
Δετικὰ βιβλίων, δημοσίευσις τοῦ Καταλόγου καὶ διάφορα ἄλλα ἐξόδα . . . »		1,500	6,500	14,700
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'				
Ἀνασκαφικὰ ἔργα καὶ Δημοσιεύματα				
Ἄρθρον 1				
ΑΝΑΣΚΑΦΑΙ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΙΣ ΑΡΧΑΙΩΝ ΜΝΗΜΕΙΩΝ				
Ἀνασκαφαί, ἀγορὰ κτημάτων πρὸς ἀνασκαφὰς καὶ πᾶσαι αἱ πρὸς ἀνασκαφὰς σχετιζόμεναι δαπάναι, ὑπστηρίξεις, Εἰς μεταφορὰν. . . Δρ.				49,440

Προσδιορισμός τῶν ἐξόδων

	ἐτησία δαπάνη	ποσά κατ' ἄρθρον	ποσά κατὰ κεφάλαιον
Ἐκ μεταφορᾶς. Δρ. συντήρησις καὶ ἐξωραϊσμός ἀρχαίων μνημείων καὶ τόπων ἰδίως τοῦ Παρθενῶνος, περισυναγωγή, συγκόλλησις καὶ ἀγορά ἀρχαίων, ὁδοιπορικὰ ἐξόδα τῶν μελῶν τοῦ δ. Συμβουλίου, ὁδοιπορικὰ ἐξόδα καὶ ἐπιμίσθια Ἐφόρων, συνδρομαὶ ἢ ἀποζημιώσεις καὶ ἀγοραὶ γηπέδων χορηγηθῆσόμεναι τοῖς περὶ τὰ Ἀναφιώτικα οἰκοῦσι πρὸς μετοικισμὸν αὐτῶν » Ἄρθρον 2 ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ Ἐκδοσίς τῆς ἀρχαιολ. Ἐφημερίδος, τῶν πρακτικῶν τῆς Ἐταιρείας, τοῦ καταλόγου τοῦ Ἐπιγραφικοῦ Μουσείου, τῶν Μνημείων τῆς Ἑλλάδος καὶ τῶν ἀνασκαφῶν τῆς Ἀκροπόλεως μετὰ τῶν ὑπὸ τοῦ Καθεράου ἀρχιτεκτονικῶν πινάκων καὶ ἄλλα δημοσιεύματα. » ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ' Συνδρομαὶ Ἄρθρον 1 Συνδρομαὶ πρὸς ἔκδοσιν ἀρχαιολογικῶν συγγραμμάτων κατὰ τὸ ἄρθρον 39 τοῦ Ὁργανισμοῦ » ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε' Ἐξόδα Διὰφόρα Ἄρθρον 1 Ἀγορὰ φωτογραφικῶν μηχανῶν πρὸς χρῆσιν τῶν Ἐφόρων. Ἀγορὰ ἀρχιτεκτονικῶν ἐργαλείων καὶ ὀλικῶν πρὸς καταμέτρησιν καὶ σχεδιαγράφησιν » Ἄρθρον 2 Ἐξόδα δικαστικὰ » ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ' Ἐξόδα παρελθουσῶν Χρόνων Ἄρθρον 1 Ὁφειλόμενα εἰς Πάλλην καὶ Κοτζίαν διὰ χάρτην χρώματα καὶ ἄλλα εἶδη δοθέντα τῷ 1895 εἰς τὸν Ἐφόρον Α. Λυκάκην διὰ σχεδιαγράφησιν τῶν ἐν Ἐλευσίνι καὶ Λυκοσούρᾳ ἀρχαίων » Ὁφειλόμενα εἰς Γ. Δημητριάδην φύλακα τῶν κατὰ τὴν Ἀγίαν Τριάδα ἀρχαιοτήτων δι' ἀμοιβὴν τοῦ 10 ἡμερῶν » Ὁφειλόμενα τῷ Boris Pharmakovsky δι' ἄρθρον αὐτοῦ καταχωρισθὲν εἰς τὴν Ἀρχαιολογικὴν Ἐφημερίδα τοῦ 1896 τεύχος 1-2 » Ὁφειλόμενα εἰς τὸν βοηθὸν τοῦ Νόνο Ε. Τριανταφύλλην δι' ἀμοιβὴν αὐτοῦ 5 ἡμερῶν » Ὁφειλόμενα εἰς Πάλλην καὶ Κοτζίαν δι' ἀξίαν γραφικῆς ὕλης ἣν ἐπρομήθευσαν εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Ἐταιρείας. » Ὁφειλόμενα εἰς Ἀδελφούς Περρῆ δι' ἀξίαν χάρτου καὶ τυπωτικὰ τῆς τροποποιήσεως τοῦ Καταστατικοῦ, τοῦ ἐκλογικοῦ καταλόγου, τῶν προσκλήσεων διὰ τὴν ἐκλογὴν καὶ τῶν δελτίων τῆς ἐκλογῆς » Εἰς μεταφορὰν. Δρ.	192,287 20,000 1,500 4,000 200 97 97	40 — — — — — 10	49,440 212,287 1,500 4,200 267,427

Προσδιορισμός τῶν ἐξόδων	ἐτησία δαπάνη	ποσά κατ' ἄρθρον	ποσά κατὰ κεφάλαιον
Ἐκ μεταφορᾶς. Δρ.	97	384	10
Ὅμοιως εἰς τοὺς ἰδίους δι' ἄξίαν χάρτου καὶ τυπωτικά 250 ἐγκυκλίων τοῦ Λαχείου. »	20	117	—
Ὀφειλόμενα εἰς τὸ Διεθνὲς Βιβλιοπωλ. δι' ἄξίαν 2 βιβλίων. »		40	50
Ὀφειλόμενα εἰς λιθογράφον Κόλμαν διὰ τὰ ἐν τοῖς Πρα- κτικοῖς τοῦ 1895 δημοσιευθέντα σχεδιαγραφήματα τοῦ Παρθενῶνος ὑπὸ τοῦ Penrose. »		300	—
Ὀφειλόμενα δι' ὁδοιπορικά νομομηχανικοῦ Σιδερίδου διὰ Μυκήνας. »		25	—
Ὀφειλόμενα εἰς Δ. Μανδολανάκη διὰ γραφικὴν ἐργασίαν τῆς Ἑταιρείας ἣν ἐξέτελεσε κατὰ τὴν βεβαίωσιν τῶν ἐφόρων Β. Λεονάρδου καὶ Π. Καστριώτου »		100	—
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'			
Ἔκτακτοι Δαπάναι			
Ἄρθρον 1			
Ἐξοδα ἐγκαταστάσεως. »		500	—
Ἀγορά χρηματοκιβωτίου »		1,200	—
Ἀπρόβλεπτα ἐξοδα. »		1,000	—
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'			
Λαχείον			
Ἄρθρον 1			
Ἀμοιβαὶ κληρουμ. γραμμ. Λαχείου Α' τετραμην. 1897. »	50,000	—	—
» » » » Β' » » » »	50,000	—	—
» » » » Γ' » » » »	50,000	—	—
Ποσοστά πωλουμ. γραμμ. Λαχείου Α' τετραμην. 1897. »	15,000	—	—
» » » » Β' » » » »	15,000	—	—
» » » » Γ' » » » »	15,000	—	—
Ἄρθρον 2			
ΕΞΟΔΑ ΛΑΧΕΙΟΥ			
Χάρτης, λιθογράφησις, τύπωσις καὶ ἀρίθμισις 225,000 γραμματίων τοῦ Λαχείου »	4,800	—	—
Βιβλιοδέτησις τῶν 225,000 γραμματίων εἰς βιβλία ἀνὰ 100 ἕκαστον »	540	—	—
Δι' ἔκτακτον γραφικὴν ἐργασίαν ὡς ἐκ τῆς αὐξήσεως τοῦ ποσοῦ τῶν γραμματίων τοῦ Λαχείου »	1,320	—	—
Χάρτης καὶ τυπωτικά ἐπιστολῶν καὶ ἐγκυκλίων πρὸς τοὺς ἀνταποκριτάς »	200	—	—
Χάρτης καὶ τυπωτικά τῶν προγραμμάτων τῶν τριῶν κλη- ρώσεων καὶ τῶν πινάκων τῶν κληρουμένων γραμματ. »	250	—	—
Τέλη ταχυδρομικὰ καὶ τηλεγραφικὰ »	100	—	—
Τέλη χαρτοσήμου τῶν χρηματικῶν γραμματίων καὶ τῶν τραπεζικῶν Ἐπιταγῶν »	200	—	—
Ἐπιδιόρθωσις καὶ ἐπαργύρωσις τῶν σφραγίδων »	250	—	—
Εἰς τὰς Ἐφημερίδας διὰ δημοσιεύσεις περὶ τῶν κληρώ- σεων τοῦ Λαχείου »	100	—	—
Ἐν ὅλῳ. Δρ.		7,760	—
			202,760
			473,854

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΕΞΕΛΕΓΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Πρὸς τὴν Συνέλευσιν τῶν Ἑταίρων τῆς
Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας.

Προθύμως ἐπιληφθέντες τῆς ἀνατεθείσης ἡμῖν ἐντολῆς ἐξηλέγξαμεν τὴν οἰκονομικὴν διαχείρισιν τῆς Ἀρχαιολ. Ἑταιρείας τοῦ λήξαντος ἔτους.

Μετὰ λεπτομερῇ ἐξέτασιν καὶ σύντονον μελέτην τῶν ἐν τοῖς Γραφείοις τῆς Ἑταιρείας κεκανονισμένων καὶ διπλογραφικῶς τηρουμένων λογιστικῶν βιβλίων, ἀντιπαραβληθέντων πρὸς τὰ διπλότυπα τῶν εἰσπράξεων τῶν γραμματίων τοῦ Λαχείου καὶ πρὸς τὰ διπλότυπα τῶν ἄλλων πόρων τῆς Ἑταιρείας, ὡς ἐπίσης πρὸς τὰ χρηματικὰ ἐντάλματα τῶν καθ' ὅλον τὸ λήξαν ἔτος γενομένων πληρωμῶν εἰς βάρος τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς Ἑταιρείας καὶ τῶν διαφορῶν αὐτῆς λ/σμῶν εὔρομεν ταῦτα πάντα ἐν πλήρει τάξει καὶ ἀκριβείᾳ καὶ καθ' ὅλα συμφωνοῦντα πρὸς τοὺς δημοσιευθέντας ἀπολογισμοὺς τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων, ἔχοντα δὲ ὡς ἑξῆς:

Α'. "Εσοδα

Ἐκ τῶν προϋπολογισθέντων ἐσόδων ἐκ. Δρ. 471,809.30

Εἰσπράχθησαν ἐκ τακτικῶν

ἐσόδων Δρ. 467,710.05

Καὶ ἐξ ἐκτάκτων ἐσόδων. » 1,515.—

Ἦτοι εἰσπράχθησαν ἐν ὅλῳ Δρ. 469,225.05 » 469,225.05

Ὑπολειφθέντα μόνον τῶν προϋπολογισθ. κατὰ Δρ. 2,584.25

Β'. Ἐξόδα

Ἐπὶ τῶν προϋπολογισθέντων ἐξόδων ἐκ	Δρ.	471,809.30
Προσετέθησαν διὰ συμπληρωτικῆς πιστώ- σεως συμφώνως τῷ 35 ἄρθρῳ τοῦ Ὁργα- νισμοῦ, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἀπὸ 30 Ἰουλίου 1895 Β. Διατάγματος. »		635.80
Ἦτοι προϋπελογίσθησαν ἐν ὅλῳ ἔξοδα.	Δρ.	472,445.10
Ἐδαπανήθησαν δὲ. »		448,497.45
Τουτέστιν ἔδαπανήθησαν ἐπὶ ἔλαττον τῶν προϋπολογισθέντων	Δρ.	23,947.65

Γ'. Περιουσία τῆς Ἑταιρείας

Ἡ περιουσία τῆς Ἑταιρείας κατὰ τὴν 31 10βρίου 1895 ἀνήρχετο εἰς Δρ. 455,621.41 ἀποτελουμένη ἐκ τῶν ἐξῆς:		
Ἐξ ἀκινήτων κτημάτων	Δρ.	67,449.99
» Μετοχ. Ἑθνικῆς Τραπεζῆς. »		131,320.—
» Ὁμολογ. Λαχειοφ. ἰδίας. »		5,780.—
» » Παγίου Δανείου. »		13,760.—
» » Πατριωτ. Δανείου. »		85.—
Ἐκ 2 ἀποδείξεων δανείου Κεφαλαιοποιήσεως »		640.—
Ἐκ λ/σμοῦ Ἑθνικῆς Τραπεζῆς. »		14,000.—
» » Τραπεζῆς Ἀθηνῶν »		20,518.75
Ἐξ Ἐντόκων γραμματίων τοῦ δημοσίου. »		45,750.—
Ἐκ προκαταβολῆς τοῦ Δημοσίου. »		82,390.57
» προκαταβολῶν τῆς Ἑταιρείας. »		5,449.15
» τοῦ χρέους Γιαννοπούλου. »		31,825.75
Ἐξ ἐκκρεμῶν λογαριασμῶν »		3,577.45
Ἐκ προκαταβολῆς χρήσεως 1896. »		26,737.50
Ἐκ τῶν μετρητῶν ἐν τῷ Ταμείῳ.		6,337.25
Περιουσία τῆς 31 10βρίου 1895.	Δρ.	455,621.41

Ἀφ' ἐτέρου ἢ περιουσία τῆς Ἑταιρείας κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου 1896 ἀνέρχεται εἰς Δρ. 524,690.31 ἀποτελουμένη ἐκ τῶν ἑξῆς :

Ἐξ ἀκινήτων κτημάτων	Δρ. 67,449.99
» Μετοχ. Ἑθνικῆς Τραπεζῆς	» 131,320.—
» Ὁμολογ. Λαχειοφ. ἰδίας	» 5,780.—
» Ὁμολογ. Παγίου Δανείου	» 13,760.—
» » Πατριωτ. Δανείου	» 85.—
Ἐκ ἀποδείξεων δανείου Κεφαλαιοποιήσεως	» 640.—
Ἐκ λ/σμοῦ Ἑθνικῆς Τραπεζῆς	» 86,000.—
» » Τραπεζῆς Ἀθηνῶν	» 66.90
Ἐξ ἑντόκων γραμματίων τοῦ δημοσίου	» 79,235.—
Ἐκ προκαταβολῆς τοῦ Δημοσίου	» 82,390.57
» προκαταβολῶν τῆς Ἑταιρείας	» 3,676.10
» τοῦ χρέους Γιαννοπούλου	» 31,373.85
Ἐξ ἐκκρεμῶν λογαριασμῶν	» 2,341.05
Ἐκ τῶν μετρητῶν ἐν τῷ Ταμείῳ	» 18,650.75
Ἐκ χρεωστῶν διαφορῶν	» 1,921.10
Περιουσία τῆς 31 106ρίου 1896	Δρ. 524,690.31

Ἐκ τοῦ ἀνωτέρω συγκριτικοῦ πίνακος καταφαίνεται ὅτι ἐκ τῆς διαχειρίσεως τοῦ 1896 προέκυψε περίσσευμα ἐκ Δρ. 20,727.60

Ἐπὶ τῆς περιουσίας τῆς Ἑταιρείας κατὰ τὴν 31 106ρίου 1896 παρατηρήσαμεν εὐχαρίστως ὅτι τὸ εἰς ἔντοκα γραμμάτια τοῦ Δημοσίου διατεθὲν κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ποσὸν ἐκ Δρ. 79,235. ὑπερβαίνει τὸ τῆς 31 106ρίου 1895 ἐκ Δρ. 45,750. κατὰ Δρ. 34,000 περίπου. Τοῦτο προδήλως μαρτυρεῖ τὴν μέριμναν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ὅπως διατίθενται ἀσφαλῶς τὰ περισσεύοντα χρήματα τῆς Ἑταιρείας καὶ λαμβάνηται διὰ ταῦτα ἀνάλογος τόκος, διότι, ὡς γνωστὸν, τὸ δημόσιον καταβάλλει τῇ Ἑταιρείᾳ τόκον πρὸς 5 % διὰ τὰ παρ' αὐτοῦ διαχειριζόμενα κεφάλαια τῆς Ἑταιρείας.

Ἐπὶ τῶν προκαταβολῶν παρατηρήσαμεν ἐπίσης εὐχαρίστως ὅτι τὸ εἰς διαφοροὺς ἐφόρους καὶ ἐπιστάτας διατεθὲν ποσὸν ἄχρι

τῆς 31 10βρίου 1895 περιωρίσθη ἄχρι τῆς 31 10βρίου 1896 κατὰ δρ. 1,773.

Καὶ ἐπὶ τῶν Ἐκκρεμῶν Λογαριασμῶν παρατηρήσαμεν μείωσιν τοῦ ὑπολοίπου κατὰ δρ. 1,546.

Ἐπὶ τῶν Ἐκκρεμῶν ὅμως Λογαριασμῶν τοῦ Παθητικοῦ παρατηρεῖται αὐξήσις τοῦ ὑπολοίπου κατὰ δρ. 48,341. Ἀλλὰ τοῦτο προέρχεται ἐκ τῆς γενομένης τὴν 22 10βρίου 1896 κληρώσεως τοῦ Λαχείου τῆς Γ' τετραμηνίας 1896, τῶν γραμματίων τῆς ὁποίας αἱ ἀμοιβαὶ ἐπληρώθησαν μετὰ τὸ κλείσιμον τῶν λογαριασμῶν τῆς 31 10βρίου 1896, τουτέστι κατὰ τὸ Α' δεκαήμερον τοῦ λήγοντος μηνός.

Πλὴν τούτων ἐθεωρήσαμεν καθῆκον ἡμῶν νὰ ὑποβάλωμεν εἰς τὴν Συνέλευσιν ὀλίγας παρατηρήσεις, ἐξ ὧν καταδείκνυται ὅτι εὐκτεὰ ἤθελεν εἶσθαι ἢ ἐπὶ τὸ λυσιτελέστερον ἀναθεώρησις τοῦ Ὁργανισμοῦ τῆς Ἑταιρείας.

Οὕτω τὸ 38^{ον} ἄρθρον τοῦ Ὁργανισμοῦ δὲν ἐπιτρέπει νὰ κρατῶνται χρήματα ἐν τῷ ταμείῳ πλέον τῶν δρ. 5,000. τὰ δὲ πλεονάζοντα πρέπει ἄνευ ἀναβολῆς νὰ κατατίθενται παρά τινι ἀνεγνωρισμένῃ Τραπεζῇ. Καὶ ὅμως τοῦτο ἐν τῇ ἐφαρμογῇ ἀποδείκνυται ἐνίοτε ἀδύνατον, διότι, ὡς τυγχάνει τοῖς πᾶσι γνωστόν, τὰ ἐνταῦθα τραπεζικὰ καταστήματα ἀρνοῦνται ἀπολύτως νὰ δεχθῶσιν εἰς ἀτόκους καταθέσεις τραπεζογραμματία τῆς μιᾶς καὶ τῶν δύο δραχμῶν, ἀνθ' ὧν συνήθως πωλοῦνται τὰ γραμματία τοῦ λαχείου εἰς τοὺς εἰς τὸ ταμεῖον προσερχομένους μικροπωλητάς.

Ἀλλὰ καὶ ἡ ἀθρόα ἐκ τῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἀνταποκριτῶν ἀποστολῇ ταχυδρομικῶν ἐπιταγῶν, γινομένη συνήθως ὀλίγας ἡμέρας πρὸ τῆς κληρώσεως, καθιστᾷ οὐχ ἥττον ἀδύνατον τὴν ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ ἐξαργύρωσιν ὑπὸ τοῦ ἐνταῦθα ταχυδρομικοῦ Γραφείου μὴ ἔχοντος συνήθως ἐπαρκὲς χρηματικὸν ποσόν.

Ἀφ' ἐτέρου ὡς πρὸς τὴν ὑποβολὴν τῶν καταστάσεων παρατηρήσαμεν ὅτι αὐτὰ ὑποβάλλονται καθ' ὅλα συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ Ὁργανισμοῦ, ὑπογεγραμμέναι δηλονότι πολ- λάκις ὑπὸ μόνου τοῦ Ἐπιστάτου τῆς ἀνασκαφῆς, ἐν ᾧ, καθ' ἡμᾶς,

θὰ ἡσκέιτο πληρέστερος ἔλεγχος, ἐὰν συνυπέγραφε καὶ τὸ μέλος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, εἰς ὃ τυγχάνει νὰ ᾖ ἀνατεθειμένη ἡ διεύθυνσις τῆς ἀνασκαφῆς.

Μετ' εὐχαριστήσεως δ' ἐπληροφορήθημεν ὅτι ἐλήφθησαν μέτρα, ὅπως ἐφεξῆς ἐνεργῇται τακτικωτέρα ἀπογραφὴ τῶν ἐντύπων τῆς Ἑταιρείας, ἥτοι τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐφημερίδος καὶ τῶν πρακτικῶν τῆς Ἑταιρείας, διὰ τὰ ὅποια δέον νὰ ὑπάρχη καὶ μερίς ἐν τῷ Καθολικῷ βιβλίῳ τῆς Ἑταιρείας.

Φρονοῦμεν δὲ ὅτι καὶ ἡ Βιβλιοθήκη πρέπει ν' ἀναφέρηται εἰς τὸ Ἐνεργητικὸν τῆς Ἑταιρείας ἐν τῷ Καθολικῷ βιβλίῳ αὐτῆς, ἀφοῦ ἐν τε τῷ προϋπολογισμῷ καὶ τῷ ἀπολογισμῷ ἀναγράφονται ὑπὲρ αὐτῆς δαπάναι.

Ἐπίσης φρονοῦμεν ὅτι ἡ συχνὴ ἀλλαγὴ λογιστικοῦ συστήματος ἐν τοῖς βιβλίοις τῆς Ἑταιρείας οὐδαμῶς συμφέρει· συνιστῶμεν δὲ τὴν ἐφαρμογὴν μονίμου λογιστικοῦ συστήματος ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὑπὸ τοῦ νῦν λογιστοῦ τῆς Ἑταιρείας εὐδοκίμως ἐφαρμοζομένου.

Περαίνοντες τὴν ἔκθεσιν ἡμῶν εὐάρεστον ἐπιτελοῦμεν καθήκον προτείνοντες εἰς τὴν Συνέλευσιν νὰ ἐγκρίνῃ τὴν διαχείρισιν τοῦ ἔτους 1896 καὶ νὰ ἐκφράσῃ τὴν εὐαρέσκειάν της πρὸς τὸν ἀόκνως ἐργαζόμενον διαπρεπῆ Ἀντιπρόεδρον καὶ ἅπαν τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τῆς Ἑταιρείας διὰ τὴν παραδειγματικὴν ἀφιλοκέρδειαν καὶ ἐνδελεχῇ μέριμναν ὑπὲρ τῶν συμφερόντων τοῦ ιδρύματος, οὗ ἡ κοινωφελὴς ἐκπολιτιστικὴ δρᾶσις εἶναι πρόδηλος τοῖς πᾶσι.

Τὴν αὐτὴν ἐπικαλούμεθα ἔκφρασιν εὐαρεσκείας ἀφ' ἐνὸς μὲν ὑπὲρ τοῦ ἀποχωρήσαντος ταμίου κ. Π. Χρυσανθοπούλου, ὅστις διὰ τῶν ἐνεργειῶν αὐτοῦ τὰ μέγιστα συνετέλεσεν εἰς τὴν γενικωτέραν διάδοσιν καὶ πλήρη τοῦ λαχείου κατανάλωσιν, ἀφ' ἐτέρου δὲ ὑπὲρ τοῦ λογιστοῦ κ. Λάππα τοῦ τόσον μεθοδικῶς καὶ φιλοκάλως τηροῦντος τὰ Βιβλία τῆς Ἑταιρείας καὶ τὰ διάφορα στοιχεῖα τῆς λογιστικῆς ὑπηρεσίας, ἅτινα μεγάλως διηυκόλυναν καὶ τὸ ἀνατεθὲν ἡμῖν ἔργον τῆς ἐξελέγξεως τῆς οἰκονομικῆς διαχειρίσεως τῆς Ἑταιρείας. Οἱ ὑπ' ὅψιν ὡμῶν εὐρισκόμενοι πίνακες

λίαν εὐμεθόδως συντεταγμένοι εἶναι τρανὸν δεῖγμα τῆς λογιστικῆς ἐμπειρίας τοῦ κ. Λάππα καὶ τῆς εὐσυνειδήτου ἐκπληρώσεως τῶν καθηκόντων του.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25 Ἰανουαρίου 1897.

Ἡ Ἐξελεγκτικὴ Ἐπιτροπὴ

Π. ΞΑΝΘΑΚΗΣ

Π. ΚΑΝΑΚΗΣ

Α. ΤΥΠΑΛΛΟΣ ΜΠΑΣΙΑΣ Εἰσηγητὴς

ΤΑΚΤΙΚΑΙ ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΩΝ

Α' τακτική συνέλευσις τῶν ἐταίρων
πρὸς λογοδοσίαν τοῦ συμβουλίου διὰ τὸ 1896.

Τῇ 12ῃ Ἰανουαρίου 1897, ἡμέρᾳ Κυριακῇ καὶ ὥρᾳ 10ῃ Π.Μ. συνῆλθον εἰς γενικὴν συνέλευσιν, κατὰ πρόσκλησιν τοῦ Ἀντιπροέδρου τοῦ συμβουλίου Δημοσθ. Τσιβανοπούλου, 37 ἐταῖροι ἵνα κατὰ τὰ ἄρθρα 31 καὶ 32 τοῦ Ὁργανισμοῦ ἐκλέξωσι τὸ Προεδρεῖον τῆς συνελεύσεως, ἀκούσωσι τὴν διὰ τὸ ἔτος 1896 λογοδοσίαν τοῦ συμβουλίου καὶ ἐκλέξωσι τὴν κατὰ τὸν Ὁργανισμόν τριμελῆ ἐξελεγκτικὴν ἐπιτροπείαν.

Γενομένης μυστικῆς διὰ ψηφοδελτίων ψηφοφορίας ἐξελέγησαν Πρόεδρος τῆς συνελεύσεως τῶν ἐταίρων ὁ κ. Π. Κορωναῖος διὰ ψήφων 34, Ἀντιπρόεδρος ὁ κ. Θρ. Ἀγγελόπουλος Ἀθάνατος διὰ ψήφων 35, α' γραμματεὺς ὁ κ. Π. Καστριώτης διὰ ψήφων 36 καὶ β' γραμματεὺς ὁ κ. Γ. Διπλαράκος διὰ ψήφων 35.

Ἀκολουθῶς, τοῦ κ. Κορωναίου καταλαβόντος τὴν προεδρικὴν ἔδραν καὶ εὐχαριστήσαντος τοὺς ἐταίρους ἐπὶ τῇ ἐκλογῇ του, ὁ γραμματεὺς τοῦ συμβουλίου Π. Καβάδιας ἀνέγνω τὴν ἐν τοῖς προηγούμενοις δημοσιευομένην (σ. 9-37) ἔκθεσιν τῶν πεπραγμένων τῆς Ἑταιρείας κατὰ τὸ 1896.

Μετὰ ταῦτα ἐξελέγησαν μέλη τῆς ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπείας οἱ κ. κ. Ἀθ. Μπασιάς Τυπάλδος, Π. Κανάκης καὶ Π. Ξανθάκης διὰ ψήφων 37 ἕκαστος, καὶ οὕτω διελύθη ἡ συνεδρίασις.

Β τακτική συνέλευσις τῶν ἐταίρων.

Τῇ 26ῃ Ἰανουαρίου 1897 συνῆλθον τὸ δεύτερον οἱ ἐταῖροι εἰς τακτικὴν συνέλευσιν. Τῆς συνελεύσεως προήδρευεν ὁ Ἀντιπρόεδρος αὐτῆς κ. Θρ. Ἀγγελόπουλος.

Παρελθὼν ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπείας κ. Ἀθ. Τυπάλδος Μπασιάς ἀνέγνω τὴν ἐν τοῖς προηγουμένοις ἐν σελ. 79-84 δημοσιευομένην ἔκθεσιν τῆς ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπείας περὶ τῆς οἰκονομικῆς διαχειρίσεως τοῦ 1896 καὶ προέτεινεν ὅπως ἡ συνέλευσις «ἐγκρίνῃ τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος οἰκονομικὴν διαχείρισιν καὶ ἐκφράσῃ τὴν εὐαρέσκειάν της εἰς τε τὸ διοικητικὸν συμβούλιον καὶ τὸ λοιπὸν προσωπικὸν τῆς Ἑταιρείας διὰ τὴν ἐπιμέλειαν καὶ τὸν ζῆλον μεθ' ὧν ἐκτελοῦσι τὰ ἑαυτῶν καθήκοντα». Ἡ πρότασις αὕτη ἐγένετο δεκτὴ ὁμοθυμῶς.

Ἀκολούθως ἐξελέγη πενταμελὴς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπεία ἐκ τῶν κ. κ. Σ. Δουκάκη, Α. Κατριβάνου, Α. Καραλή, Β. Γιαννούλη καὶ Ι. Μούση, διὰ ψήφων 35 ἐκάστου, καὶ οὕτω διελύθη ἡ συνεδρίασις.

ΕΚΤΑΚΤΟΙ ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟ 1896

Α' ἔκτακτος συνέλευσις τῶν ἐταίρων.

Τῇ 10ῃ Μαρτίου 1896 ἐγένετο ἔκτακτος συνέλευσις τῶν ἐταίρων ἐν ἣ ἐψηφίσθη τροποποιήσις τοῦ Ὑπομνήσματος, καθ' ἣν νόμιμος τακτικὸς Πρόεδρος τῆς Ἑταιρείας ἀνεκηρύχθη ὁ Α. Β. Υ. ὁ Διάδοχος Κωνσταντῖνος. Τὰ τῆς συνελεύσεως ταύτης ἐδημοσιεύθησαν ἐν τοῖς *Πρακτικοῖς* τῆς Ἑταιρείας τοῦ ἔτους 1895, σ. 143-146.

Σημειωτέον δὲ ὅτι διὰ τῆς αὐτῆς τροποποιήσεως τοῦ Ὑπομνήσματος ἀύξηθέντων τῶν μελῶν τοῦ συμβουλίου κατὰ δύο, ἐξελέγησαν σύμβουλοι, ἐν τῇ συνελεύσει τῆς 12 Μαρτίου 1896, οἱ **Ὁθων Λύδερς** διὰ ψήφων 68 καὶ **Δ. Παπαδημητράκοπουλος** διὰ ψήφων 60.

Β' ἑκτακτος συνέλευσις τῶν ἐταίρων
πρὸς τροποποίησιν τοῦ Ὁργανισμοῦ.

Ἀποφάσει τοῦ συμβουλίου ἐστάλη εἰς τοὺς ἐταίρους τὸ ἐξῆς
ἐντυπον προσκλητήριον :

Πρὸς τοὺς ἐταίρους τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας

Κατ' ἀπόφασιν τοῦ συμβουλίου καὶ συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 31
τοῦ Ὁργανισμοῦ καλεῖσθε εἰς ἑκτακτον συνέλευσιν τῇ 27ῃ Ὀκτω-
βρίου ὥρα 10ῃ Π. Μ. ἐν τῷ καταστήματι τῆς Ἑταιρείας πρὸς
συζήτησιν τῆς ἐν τοῖς ἐπομένοις προτάσεως περὶ τοῦ καταρτισμοῦ
τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τῆς Ἑταιρείας.

Ἡ ἐπαύξησις τῶν χρηματικῶν πόρων τῆς Ἑταιρείας καὶ ἡ
κατ' ἀκολουθίαν ἐπέκτασις τῶν ἀρχαιολογικῶν ἔργων αὐτῆς
καθιστᾷ ἀναγκαίαν τὴν ἐν τῷ διοικητικῷ συμβουλίῳ συμμετοχὴν
πλειοτέρων ὅσον ἔνεστιν ἀρχαιολόγων. Τὴν πλήρωσιν τῆς ἀνάγ-
κης ταύτης σκοπεῖ κυρίως ἡ εἰς τὴν ἐπιψήφισιν ὑμῶν ὑποβαλλο-
μένη πρότασις.

Διὰ τῆς προτάσεως ταύτης κανονίζονται οὕτω τὰ τοῦ καταρ-
τισμοῦ τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου, ὥστε ἐξασφαλίζεται πλεόν
ἢ ἐν αὐτῷ παρουσία τεσσάρων τοῦλάχιστον ἀρχαιολόγων. Πρὸς
τὸν σκοπὸν δὲ τοῦ νὰ ἐκλέγωνται πάντοτε οἱ καὶ διὰ τῶν ἐργα-
σιῶν αὐτῶν καὶ διὰ τῆς πείρας καὶ διὰ τῶν γνώσεών των ἀναμ-
φισβητήτους κεκτημένοι τίτλους πρὸς κατάληψιν θέσεως ἐν τῷ
συμβουλίῳ, ἡ ἐκλογὴ τῶν τεσσάρων τούτων ἀρχαιολογούντων συμ-
βούλων ἀνατίθεται εἰς αὐτὸ τὸ ὑπὸ τῶν ἐταίρων ἐκλεγόμενον
συμβούλιον καὶ γίνεται διὰ φανερᾶς ψηφοφορίας.

Κανονίζονται δὲ οὕτω τὰ ἀφορῶντα τοὺς τέσσαρας τούτους
συμβούλους, ὥστε, τροποποιουμένου τοῦ Ὁργανισμοῦ, δύνανται
οὗτοι ἀκωλύτως νὰ ἐκτελῶσιν ἀνασκαφὰς τῆς Ἑταιρείας καθ' ὃν
τρόπον καὶ πρὸ τῆς ἐκλογῆς των. Ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει δὲν θὰ
ἀπεδέχοντο οὗτοι βεβαίως τὴν ἐκλογὴν των, διότι θὰ ἠδίκουν
ἑαυτοὺς ἐγκαταλείποντες τὸ κύριον αὐτῶν ἔργον, τὴν ἐκτέλεσιν

δηλ. ἀνασκαφῶν, δι' ὧν μεγίστας ἐκδουλεύσεις εἰς τὴν ἀρχαιο-
λογικὴν ἐπιστήμην δύνανται νὰ παρέχωσιν. Ἐπειτα καὶ ἡ Ἑ-
ταιρεία αὕτῃ σπουδαίως θὰ ἐζημιουῖτο, διότι θὰ ἐστερεῖτο τῶν
καταλλήλων ὀργάνων πρὸς διεξαγωγὴν τοῦ ἀνασκαφικοῦ αὐτῆς
ἔργου.

Προστιθεμένων οὕτω τεσσάρων συμβούλων ἐξ ἀνάγκης πρέπει
νὰ ἐλαττωθῇ ὁ ἀριθμὸς τῶν ὑπὸ τῶν ἐταίρων ἐκλεγομένων με-
λῶν τοῦ συμβουλίου, ἵνα μὴ τοῦτο γείνη ὑπερμέτρως πολυάριθ-
μον. Προτείνεται δὲ ἡ ἐλάττωσις τούτου μόνον κατὰ δύο, ὅπως
μὴ ἀποβαίνει δυσχερὴς ὁ καταρτισμὸς ἀπαρτίας τοῦ συμβου-
λίου, διότι δὲν θὰ παρευρίσκωνται διαρκῶς ἐν Ἀθήναις καὶ οἱ
τέσσαρες προστιθέμενοι νέοι σύμβουλοι, ἅτε μέλλοντες νὰ ἐπασχο-
λῶνται καὶ περὶ τὴν ἐκτέλεσιν ἀνασκαφῶν.

Ἐνεκα δὲ τῶν εἰσαγομένων τροποποιήσεων ὡς πρὸς τὸν τρό-
πον τῆς ἐκλογῆς τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου καὶ ἰδίως ἔνεκα τῆς
διατάξεως, καθ' ἣν ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐκλεγομένων ὑπὸ τῶν ἐταίρων
μελῶν τοῦ συμβουλίου ἐλαττοῦται κατὰ δύο, ἀναγκαῖα καὶ ἀπα-
ραίτητος εἶνε νέα ὑπὸ τῶν ἐταίρων ἐκλογὴ διοικητικοῦ συμβου-
λίου. Οὕτως, ὅσοι ψήφῳ τῶν ἐταίρων ἀποτελέσουσι καὶ πάλιν
μέρος τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου, ἐκ τοῦ δείγματος τούτου τῆς
εἰς αὐτοὺς ἐμπιστοσύνης θὰ ἀντλήσωσι νέον θάρρος ἐν ταῖς προσ-
παθείαις των πρὸς εὐόδωσιν τῶν ἔργων τοῦ συμβουλίου.

Γινομένων δεκτῶν τῶν προτάσεων τούτων τοῦ συμβουλίου,
παρέχονται τὰ μέσα εἰς τοὺς παρ' ἡμῖν ἀρχαιολογοῦντας κοινῆς
ἐν τῇ Ἑταιρείᾳ συνεργασίας πρὸς ἐκπλήρωσιν τοῦ ἐθνικοῦ σκο-
ποῦ, ὃν αὕτη ἐπιδιώκει, καὶ ἐμπεδοῦται κατὰστασις τὰ βέλτι-
στα ὑπισχνομένη.

Περὶ τοῦ ἀριθμοῦ καὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐκλογῆς τῶν μελῶν τοῦ συμβουλίου.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 8 τοῦ Ὁργανισμοῦ
ὑπὸ τῆς συνελεύσεως τῶν ἐταίρων ἐκλεγομένων με-

λῶν τοῦ συμβουλίου ἐλαττοῦται κατὰ δύο. Τοῦτο δὲ τὸ ὑπὸ τῶν ἐταίρων ἐκλεγόμενον συμβούλιον ἐκλέγει αὐτὸ διὰ φανεράς ψηφοφορίας, κατὰ τὴν πρώτην μετὰ τὴν ἐκλογὴν του συνεδρίαν, τέσσαρας εἰσέτι συμβούλους ἐξ ἐταίρων, οἵτινες διατελοῦσιν ἢ ἐπὶ τετραετίαν τοῦλάχιστον διετέλεσαν ἔθοροι ἀρχαιοτήτων τοῦ δημοσίου ἢ καθηγνηταὶ ἢ ὑφηγηταὶ τῆς Ἀρχαιολογίας, ἢ ἀπλῶς ἐξ ἐταίρων διακριθέντων διὰ συγγραφῶν ἐν τῇ ἀρχαιολογικῇ ἐπιστήμῃ.

Οὗτοι οἱ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου ἐκλεγόμενοι σύμβουλοι, ὅσάκις διαταγῇ τοῦ Ὑπουργείου ἐκτελοῦσιν ἀνασκαφὰς τῆς Ἑταιρείας, λαμβάνουσι τὸ ἐν τῷ ἄρθρῳ 22 τοῦ Ὁργανισμοῦ ὀριζόμενον ἐπίδομα 100 δραχμῶν κατὰ μῆνα.

Προσωρινὴ διάταξις.

Ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς διὰ Β. Διατάγματος ἐγκρίσεως τῆς τροποποιήσεως ταύτης τοῦ Ὁργανισμοῦ θέλει κληθῇ συνέλευσις τῶν ἐταίρων ἵνα προβῇ εἰς τὴν ἐκλογὴν νέου συμβουλίου. Ἡ ἐκλογὴ ἐνεργηθήσεται ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀπὸ τῆς 31 Δεκεμβρίου 1895 συντεταγμένου ἐκλογικοῦ καταλόγου συμπληρουμένου α') διὰ τῶν πρὸ τοῦ 1896 ἐταίρων τῶν καταβαλόντων ἢ καθυστέρουν συνδρομὴν των διὰ τὸ ἔτος 1895· β') διὰ τῶν κατὰ τὸ 1896 ἐκλεγέντων ἐταίρων, ὅσοι μέχρι τέλους Ὀκτωβρίου θέλουσι καταβάλει κατὰ τὸ ἄρθρον 9 τοῦ Ὁργανισμοῦ τὴν ἐνιαύσιον συνδρομὴν των.

Τὸ οὕτως ἐκλεχθισόμενον ὑπὸ τῶν ἐταίρων συμβούλιον κατὰ τὴν πρώτην μετὰ τὴν ἐκλογὴν του συνεδρίαν, καθ' ἣν θέλει ἐκλέξει κατὰ τὸ ἄρθρον 10 τοῦ Ὁργανισμοῦ τὸν β' Ἀντιπρόεδρον καὶ τὸν Γραμματέα τοῦ συμβουλίου, θέλει ἐκλέξει καὶ τοὺς κατὰ τὰς ἀνωτέρω διατάξεις τέσσαρας συμβούλους.

Ἡ δευτέρα ἐκλογὴ τοῦ συμβουλίου γενήσεται κατὰ

τὸ ἄρθρον 32 τοῦ Ὁργανισμοῦ τῇ πρώτῃ Κυριακῇ Φεβρουαρίου 1900 καὶ οὕτως ἐφεξῆς.

Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἐν τῷ προσκλητηρίῳ τούτῳ συνῆλθον 66 ἑταῖροι εἰς ἑκτακτον συνέλευσιν, καθ' ἣν τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον καὶ ἡ προσωρινὴ διάταξις ἐγένοντο δεκτὰ δι' ἀναστάσεως,

Σημειωτέον ὅτι ἡ ἀπόφασις αὕτη τῆς συνελεύσεως ἐνεκρίθη διὰ Β. Διατάγματος ἀπὸ 2 Νοεμβρίου 1896 δημοσιευθέντος ἐν τῷ ὑπ' ἀρ. 128 φύλλῳ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Γ' ἑκτακτος συνέλευσις τῶν ἑταίρων
πρὸς ἐκλογὴν νέου διοικητικοῦ συμβουλίου.

Συμφώνως τῇ προσωρινῇ διατάξει τῆς ἀνωτέρω τροποποιήσεως τοῦ Ὁργανισμοῦ συνῆλθον οἱ ἑταῖροι εἰς συνέλευσιν τῇ 10ῃ Νοεμβρίου 1896 καθ' ἣν, ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Ἀντιπροέδρου τῆς συνελεύσεως τῶν ἑταίρων κ. Θρ. Ἀγγελοπούλου, προέβησαν διὰ ψηφοδελτίων εἰς τὴν ἐκλογὴν νέου διοικητικοῦ συμβουλίου μέλλοντος νὰ διευθύνῃ τὰ τῆς Ἐταιρείας μέχρι τέλους τοῦ ἔτους 1899.

Ἐψήφισαν ἑταῖροι 116 καὶ ἐξελέγησαν Ἀντιπρόεδρος ὁ **Δημοσθ. Γαθανόπουλος** διὰ ψήφων 116 καὶ μέλη τοῦ συμβουλίου **Π. Καβδαδίας** διὰ ψήφων 111, **Ὁθων Λύδερς** διὰ ψήφων 110, **Δημ. Μακκῆς** διὰ ψήφων 103, **Γεώργ. Νικολαΐδης**, **Στ. Ἀνδρόπουλος**, **Γ. Τυπάλδος**, **Κοζάκης** καὶ **Δημ. Θεοφανόπουλος** διὰ ψήφων 101 ἕκαστος, **Βασ. Λάκων** καὶ **Σπ. Βάσης** διὰ ψήφων 100, **Π. Καρολίδης** διὰ ψήφων 97 καὶ **Γ. Μιστριώτης** διὰ ψήφων 97.

Ἀναπληρωτικοὶ σύμβουλοι ἐξελέγησαν οἱ **Ἄθως Ῥωμάνος** διὰ ψήφων 108, **Ἑρν. Τσίλλερ** διὰ ψήφων 94, **Μαργ. Δήμιτσας** διὰ ψήφων 93, **Κλὼν Στέφανος** καὶ **Σπ. Δουκάκης** διὰ ψήφων 88, **Ἀντ. Μομφερράτος** διὰ ψήφων 83.

Συμπλήρωσις τοῦ νέου διοικητικοῦ συμβουλίου.

Τὸ οὕτως ἐκλεχθὲν ὑπὸ τῶν ἐταίρων συμβούλιον πρὸς συμπλήρωσιν ἑαυτοῦ, κατὰ τὰ διατασσόμενα ὑπὸ τοῦ Ὁργανισμοῦ, συνῆλθεν εἰς συνεδρίαν τῇ 11 Νοεμβρίου καὶ ἐξελέξατο ἐκ τῶν αὐτοῦ μελῶν Βον' Ἀντιπρόεδρον τὸν **Γ. Νικολαΐδην** καὶ γραμματεία τὸν **Π. Καθβαδίαν**. Κατὰ τὴν αὐτὴν συνεδρίᾳσιν ἐξελέξατο μέλη τοῦ συμβουλίου τοὺς **Ἀντ. Οἰκονόμον** καθηγητὴν τῆς ἀρχαιολογίας, **Χρ. Τσουνταν**, **Βαλέριον Στάην** καὶ **Ἀνδρ. Σκιᾶν** ἐφόρους ἀρχαιοτήτων,

ΑΡΧΑΙΑ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

ΠΑΡΑΔΟΘΕΝΤΑ ΕΙΣ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟΝ ΜΟΥΣΕΙΟΝ

Τὰ ἐν ταῖς ἀνασκαφαῖς τῆς Ἑταιρείας εὕρισκόμενα ἀρχαῖα κατατίθενται ἀμέσως ἐν τοῖς Μουσείοις τοῦ Κράτους ὑπὸ τῶν ἐνεργούντων αὐτὰς ἐφόρων.

Ἐν τῷ γραφείῳ τῆς Ἑταιρείας εἶχον κατατεθῆ προσωρινῶς καὶ εἰς τὸ Ἐθνικὸν Μουσεῖον ἐκομίσθησαν τῇ 22 Ἀπριλίου 1897, διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 290 καὶ 291 πρωτοκόλλων παραδοθέντα τοῖς ἐν αὐτῷ ἀρμοδίοις ἐφόροις Β. Στάη καὶ Π. Καστριώτῃ, τὰ ἐξῆς ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας ἀγορασθέντα ἀρχαῖα.

1) Κάτοπτρον χαλκοῦν, ἄρτιον, ἀρχαϊκῆς τέχνης. Ὁ δίσκος ἐδράζεται ἐπὶ εἰδωλίου γυναικὸς στηριζομένου ἐπὶ μακρᾷ κυκλοτεροῦς βάσεως. Τὸ εἰδῶλιον εἰκονίζει γυναῖκα κρατοῦσαν διὰ τῆς προτεταμένης δεξιᾶς πτηνὸν καὶ διὰ τῆς ἀριστερᾶς ἀνέχουσαν τὸ ἔνδυμα, κατὰ τὸν ἀρχαϊκὸν τρόπον, οἷος κυρίως ἐπὶ

τῶν ἀρχαῖκων ἀγαλμάτων τῆς Ἀκροπόλεως παρουσιάζεται. Πρὸς τὰ λίθινα ἀγάλματα ταῦτα ἔχει τὸ εἰδώλιον καὶ ἄλλας τεχνικὰς συγγενείας. Ἐπὶ τῶν ὤμων τοῦ εἰδωλίου στηρίζονται σφίγγες συγκρατοῦσαι τὸν δίσκον. Ὑψος ὀλικόν 0,29, ὕψ. εἰδωλίου 0,20. Ἠγοράσθη παρὰ τῷ Π. Αὐγερινῷ, εὐρέθη ἐν Κορινθίᾳ.

2) Πωρίνη κεφαλὴ μετὰ τοῦ λαιμοῦ, ἀρχαϊκῆς τέχνης, ἐρυθροβαφής, φέρουσα λεοντὴν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς κατερχομένην μέχρι τῶν ὠτων καλύπτουσαν αὐτά. Τὸ ὀπισθεν μέρος εἶνε ἐπίπεδον. Ἐχει τὴν μορφήν καὶ διάθεσιν οἷαν τὰ ἐν Δήλῳ καὶ μάλιστα τὰ ἐν Ἀκροπόλει εὐρεθέντα ἀγάλματα. Ρίς ἀποκεκρουσμένη ὡς καὶ τὰ χεῖλη. Μέγεθος φυσικόν. Ὑψος 0,34, Προέρχεται ἐκ Λυκίας.

3) Κεφαλὴ λευκοῦ μαρμάρου μετὰ μέρους τοῦ λαιμοῦ, νεανική, τῶν ρωμαϊκῶν χρόνων. Περίεργος διὰ τὴν διάθεσιν τῆς κόμης, ἥτις ἀπολήγει ἔμπροσθεν καὶ κατὰ τὰ πλάγια εἰς τρεῖς ἐπαλλήλους βοστρύχους, τὰ ἄκρα τῶν ὁποίων φέρουσιν ὅπας εἰς ἃς προσηλοῦντο, ὡς φαίνεται, μετάλλινα κοσμήματα. Ὅπισθεν τῆς κεφαλῆς προεξέχει ὁ λίθος ἐν σχήματι ἐμβόλου. Σῶζεται ἐν καλῇ καταστάσει πλὴν τοῦ ἄκρου τῆς ρινὸς καὶ ἐλαχίστου μέρους τοῦ μέσου τοῦ μετώπου, ἅτινα εἶνε ἀποκεκρουσμένα. Ὑψος 0,26. Προέρχεται ἐκ Λυκίας.

ΑΝΑΣΚΑΦΑΙ ΤΟΥ ΕΝ ΛΥΚΟΣΟΥΡΑ

ΙΕΡΟΥ ΤΗΣ ΔΕΣΠΟΙΝΗΣ

(Πίν. 1-4) (1).

Τῆς Λυκοσούρας ἡ θέσις μέχρι τῶν ἀρχῶν τῆς παρούσης ἑκατονταετηρίδος διετέλει ἄγνωστος. Ὁ Gell (2) ἔτι μνημονεύει μὲν πλησίον τοῦ χωρίου (Ἀ)στάλα an ancient city, καὶ μάρμαρα, ἐκεῖθεν προερχόμενα, ἐν νεοδημήτῳ λευκῷ πύργῳ τοῦ χωρίου Δεληχασάνη ἐνεκτισμένα (τὸ Ἀκακήσιον τίθησιν ἐν μονήρει λόφῳ ἐπὶ τῆς ἀπὸ Δεληχασάνη εἰς Λυκόσουραν ὁδοῦ), τὴν θρυλουμένην ὁμῶς ὡς πρεσβυτάτην τῶν πόλεων ἀναζητεῖ ἢ ἐπὶ τοῦ remarkable peak called «Sourias [Ὠρηᾶς, Ὀβρηᾶς; κλπ.] To Kastro» (2^α), ἢ σχεδὸν ἐπὶ τῆς κορυφῆς Διαφόρτι.

Πρῶτος ὁ Dodwell (3) εἰς τὴν παρὰ τὸ χωρίον Ἀστάλα ἀκρόπολιν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ καὶ πέριξ ἐρείπια, ἅτινα ἐκ τῆς ἐν τῇ ἀκροπόλει Ἐκκλησίας ὠνομάζοντο Ἅγιος Γεώργιος, ἀποδοὺς τὸ προσῆκον ὄνομα περιέγραψε μετ' ἀκριβείας τὰ μέχρι ἐκείνου τοῦ χρόνου ἐν Λυκοσούρᾳ περισφζόμενα ἀρχαῖα λείψανα.

Ἐν Ἀγ. Γεωργίου ἐρείπιοις τίθησι καὶ ὁ Müller (4) τὸ Ἴε-

(1) Ἐνεκα βραδύτητος περὶ τὴν ἐκτύπωσιν τῶν διαγραμμάτων ἡ παρούσα δὲν ἐδημοσιεύθη ἐν τοῖς προηγουμένοις «Πρακτικοῖς».

(2) W. Gell Itinerary of the Morea (London 1817) σελ. 101.

(2^α) Πρβ. καὶ Gell Narrative of a journey in the Morea (1823) σελ. 125. ἔτι Gell τὰ ἐν γερμαν. μεταφρ. Probestücke von Städttemauern des alten Griech. (München κλπ.) 1831, σελ. 27 ἐξ. πίν. XI. Περὶ τῶν ὀνομάτων πρβ. Ross κατωτ. σημ. 9 (Reiserouten I, σελ. 86, σημ. 42).

(3) Dodwell Classical and topographical tour through Greece, II (London 1819) σελ. 394-96. Ὅρα καὶ ἐν ταῖς ὕστερον (1834) ἐκδοθείσαις Views and Descriptions εἰκόνα ἀριθ. 1, παριστάσαν ἀποψιν ἐκ νότου.

(4) K. O. Müller Dorier¹. 2. Abth. (Breslau 1824) σελ. 447.

ρὸν τῆς Δεσποίνης (4^α), (τὸ Ἀκακῆσιον παρὰ τὸ Δελιχασάνη).

Ὁ Leake (5) ἀποδεχόμενος τὴν τοῦ Dodwell γνώμην περὶ τῆς Λυκοσούρας ὡς αὐτόθι κειμένης «nearly in the position which I have stated», καὶ πεποιθότως ὑποστηρίζων, ὅτι ἐν τοῖς παρὰ τὴν ἐκεῖ Ἀκρόπολιν κεῖται τὸ Ἱερὸν τῆς Δεσποίνης, συνίστησι νὰ ἐνεργηθῶσιν ἀνασκαφαί.

Ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου πάντες συμφωνοῦσι περὶ τῆς θέσεως. Ἐν τῇ *Expédition de Morée* (6) παρέχεται πρὸς τῇ περιγραφῇ καὶ τοπογραφικὸς χάρτης τῆς ἀκροπόλεως καὶ τῶν πέριξ, κακῶς ὅμως ἐν αὐτῷ, ὡς ἤδη ὁ Ross (7) παρετήρησεν, Ἅγιος Γεώργιος ὀνομάζεται τὸ ἐπὶ τοῦ πρὸς Ἀνατολὰς λόφου ἐκκλησιδίου τοῦ Ἀγίου Ἡλίου. Αὐτόθι (σελ. 40) ἀναφέρεται καὶ ἐτέρα Ἐκκλησία, μετὰ τοῦ Πλατανιστῶνος ποταμοῦ καὶ τοῦ ὄρους κειμένη (ἔσως ὁ νῦν Ἀγ. Νικόλαος).

Ὡσαύτως ὁ Puillon-Boblaye (8) ποιεῖται πρὸς τοῖς ἄλλοις λόγον περὶ τοῦ τείχους ὡς ἐκ λίθων λογάδων (πρὸς καθόλου Πausan. II 34, 10, VII 22, 5, X 5, 4 καὶ 36, 8· Θουκυδ. IV 31 λογάδην) πεποιημένου μᾶλλον ἢ Κυκλωπείου.

Ὁ Ross (9) δὲν ἀμφιβάλλει περὶ τῆς ἐνταῦθα θέσεως τῆς Λυκοσούρας καὶ τοῦ τῆς Δεσποίνης Ἱεροῦ, ἀναφέρει δὲ πρὸς τοῖς ἄλλοις τὸ πρὸς Ν. τοῦ Πλατανιστῶνος ἐπίμηκες ἐξ ὀγκολίθων κτίριον (τότε ἢ καὶ ἀρχῇθεν δεξαμενὴν) καὶ τὴν ἐπὶ τῆς νοτίας

(4^α) Εἰρήσθω ὡς ἐκ περισσοῦ ὅτι ἡ Δέσποινα ἦν, ὡς γνωστόν, θυγάτηρ τοῦ Ποσειδῶνος καὶ τῆς Δήμητρος· ἡ Δημήτηρ μετεμορφώθη εἰς θήλειαν ἵππον, ἵνα ἀποφύγῃ τὴν ἐρωτικὴν δίωξιν τοῦ Ποσειδῶνος, ἀλλὰ μάτην, ἅτε τοῦ Ποσειδῶνος ἐννοήσαντος τὴν ἀπάτην καὶ ἄρρени ἵππου εἰκασθέντος (Πausan. VIII, 25, 5. 42, 1 ἐξ. κλπ.).

(5) *Leake Travels in the Morea*, II (1830) σελ. 308 καὶ 312. Πρὸς *Leake Peloponnesiaca* (1846) σελ. 244.

(6) *Expédition scientifique de Morée*, II (1833) σελ. 40-41, πίν. 35, II. Πρὸς ὅμως *Bory de Saint-Vincent Relation* (de l'Expéd. scient.) tom. I 1836, σελ. 397, 400, ἀλλὰ καὶ 398.

(7) Ross κατωτ. σημ. 9 (*Reiserouten* I, σελ. 87).

(8) *Puillon-Boblaye Recherches géographiques sur les ruines de la Morée* (Paris 1835) σελ. 162-63.

(9) *Ross Reisen und Reiserouten durch Griechenland*, I (Berlin 1841) σελ. 85-88· πρὸς *Ross Reisen des Königs Otto und des Königin Amalia* (Halle 1848) I σελ. 217.

τοῦ λόφου πλευρᾶς δεξαμενὴν, ὅπου καὶ χρίσμα εἶδεν ἐπὶ τοῦ τοίχου· ὡσαύτως ἀναγράφει καὶ τοὺς ἐπὶ τῆς ἀκροπόλεως βυζαντινοὺς ἢ φραγκικοὺς τοίχους.

Μετὰ τούτους ὁ E. Curtius (10) ὡσαύτως διὰ μακρῶν περιγράφει τὰ κατὰ Λυκόσουραν καὶ Δέσποιναν παρέχων καὶ τοπογραφικὸν πῖνακα (Taf. IV, 2) ἐκ τῆς Expédition (ἀνωτ. σημ. 6) ἐν ἐλάσσονι κλίμακι μετενηνεγμένον.

Τέλος ὁ Bursian ἰδὼν τῷ 1854 τὴν Λυκόσουραν, δυσὶ μὲν ἔτεσιν ὕστερον (11) τὰ τῶν τειχῶν πραγματευόμενος ἀποδίδωσιν αὐτὰ εἰς Λυκιακὴν καταγωγὴν, ἔπειτα δὲ ἐν τῇ «Γεωγραφίᾳ τῆς Ἑλλάδος» (12) μνημονεύει τὰ τε ἐν τῇ ἀκροπόλει, ὅπου καὶ ἀνθémιον τι ἀναφέρει (13), καὶ τὰ περίξ περιλειπόμενα ἐρείπια, ἐν οἷς καὶ κατρηειμμένην Ἐκκλησίαν [πιθανῶς τὸν νῦν παρὰ τὴν Στοᾶν Ἁγίου Ἀθανάσιον, ὃν ὄρα ἐν ἡμετέρῳ διαγράμματι (14) πίν. 1].

Καὶ ἡ μὲν Λυκόσουρα κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἦν ἤδη παραδεδειγμένον ὅτι ἔκειτο ἐν τοῖς ἡμίσειαν ὥραν πρὸς Α. τοῦ Ἀστάλα σφζομένοις ἐρείπιοις, ἡ μὲν ἀκρόπολις ἐπὶ τοῦ «κάστρου τοῦ Ἀγ. Γεωργίου», τὰ δὲ λοιπὰ παρὰ τὸ φρούριον τοῦτο καὶ τὰς Ἐκκλησίας Ἀγ. Ἀθανάσιον, Ἀγ. Ἡλίαν, Ἀγ. Νικόλαον. Ποῦ ὁμως ἀκριβῶς ἔκειτο ὁ Ναὸς τῆς Δεσποίνης καὶ τὰ λοιπὰ οἰκο-

(10) E. Curtius Peloponnesos I (1851) σελ. 295-8 καὶ σελ. 337 σημ. 10.

(11) Bursian ἐν Jahrbüch. für Philologie τόμ. 74^η (1856), σελ. 428-29.

(12) Bursian Geographie von Griechenland, II σελ. 237-40.

(13) Ἐν χωρίῳ Ἀστάλα ὑπὲρ τὴν νοτίαν εἴσοδον τῆς Ἐκκλησίας ὑπάρχει νῦν πρὸς δωρικοῖς γείσοις ἐνεκτισμένον μαρμάρινον ἀκρωτήριον (ἀνθémιον) πρὸς Ἐφῆμ. Ἀρχαιολ. 1896 σελ. 224, σημ. 1. Περὶ ἐτέρων δύο ἀκρωτηρίων ὄρα κατωτ. ἐν τοῖς περὶ τοῦ Ναοῦ τῆς Δεσποίνης). Εἰ ἐν Geographie II σελ. 237 ἐννοεῖται τοιοῦτον ἀνθémιον, ἐκτὸς τῆς παρούσης κείσθω ζητήσεως.

(14) Τὰ ἐν τέλει τῶν Πρακτικῶν τούτων προσαπτόμενα διαγράμματα (πίν. 1-4) ἐξεπονήθησαν μετὰ πάσης ἐπιμελοῦς φιλοτιμίας καὶ δυνατῆς ἀκριβείας ὑπὸ τοῦ ἀρχιτέκτονος τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας κ. Ἀλεξάνδρου Λυκάκη, μεταδάντος τῷ 1895 ἐντολῇ τῆς Ἑταιρείας εἰς Λυκόσουραν. Ἐλλείποντος ταχυμετρικοῦ ἐργαλείου ἐν τῇ Ἑταιρείᾳ, δὲν ἐξεπονήθη ἅμα καὶ τοπογραφικὸν διάγραμμα εὐρύτερον· τοῦτο, ὡς καὶ σχεδιογραφήματα τῶν καθ' ἕκαστα ἀρχιτεκτονικῶν κλπ. εὐρημάτων, δύνανται νὰ ἐκτελεσθῇ, ὅταν ἐπαναληφθῇ καὶ συμπληρωθῇ καὶ τῶν λοιπῶν τόπων ἡ ἀνασκαφικὴ ἔρευνα.

δομήματα ἕκαστον, πρὸ τῆς ἀνασκαφῆς τοῦ 1889 ἐτύγγανεν ἄδηλον.

Ἐν Ὀλυμπίᾳ διατελὼν Ἐφορος τῷ 1889 ἔλαβον ὑπουργικὴν ἐντολήν, ἐκδοθεῖσαν κατὰ πρότασιν τοῦ Γεν. Ἐφόρου, νὰ ἐξερευνήσω δημοσίᾳ δαπάνῃ διὰ σκαφικῶν ἐργασιῶν τὴν περιόχην τῆς ἀρχαίας Λυκοσοῦρας. Ὅθεν μεταβὰς ἐκεῖσε ἐποιησάμην ἐναρξιν τῶν ἀνασκαφῶν τῇ 26ῃ Ἰουνίου 1889, καὶ δὴ τῇ πρώτῃ ταύτῃ ἡμέρᾳ ἀνεύρηκα τὸν Ναὸν τῆς Δεσποίνης. Κεῖται δὲ οὗτος ἐπὶ τοῦ στενοῦ καὶ ἐπιμήκους ἐπιπέδου, ὅπερ ᾿ς τὰ μάρμαρα καλούμενον ἐκτείνεται ἀπὸ Δ. πρὸς Α. ἐπὶ τῆς βορείου κλιτύος τοῦ ἀπὸ τῆς ἀκροπόλεως πρὸς Α. φερομένου βραχίονος, τοῦ Τερζῆ ὀνομαζομένου (πρβ. διάγραμμα ἐν Expédition ἢ παρὰ Curtius ἀνωτ. σημ. 6 καὶ 10).

Εἰς τὴν τοῦ τόπου τούτου σκαφικὴν ἔρευναν ὠρμήθην ἰδίᾳ ἐκ τῶν εἰδησέων, ἃς παρὰ τῶν Ἀσταλαίων καὶ ἄλλων χωρικῶν ἔλαβον, καὶ ἐκ τῶν μαρμαρίνων ἀρχιτεκτονικῶν λειψάνων, ἅτινα ἐπὶ τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Ἀστάλα εἶδον ἐνεκτισμένα (πρβ. ἀνωτ. σημ. 13). Τὰ μαρμάρια ταῦτα λείψανα ἐκ πρώτης ὀψεως δέν μοι ἐνέπνευσαν ἀρίστας ἐλπίδας, περιελθὼν ὅμως πρὸς τῷ τόπῳ τῆς προελεύσεως αὐτῶν καὶ πάντα τὰ περίξ ἐπελαβόμην τῆς ἐκεῖθεν ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν. Προσθετήτω ὅτι ἡκρωτηριασμένη ἐπιγραφὴ ἱεροῦ Νόμου ἀρχομένη διὰ τῆς λέξεως Δεσποίνας ἐπεδείχθη μοι πρὸ τῆς ἀνασκαφῆς, εὑρεθεῖσα ἐν ἀγρῷ Παναγ. Ζέρβα ἐν θέσει α' ᾿ς τὰ Σελά», περ. 15' ὤρ. πρὸς Ν. τοῦ Τερζῆ κειμένη. — Οἱ δύο λάκκοι, οὓς ὀρύξας συνέδεσα εἶτα διὰ τάφρου, συνέπεσον ἐπὶ τοῦ μεγάλου βάθρου τοῦ Ναοῦ καὶ δὴ ἐπὶ τοῦ βορείου καὶ νοτίου μέρους αὐτοῦ. Τῇ πρώτῃ τῆς ἐργασίας ἡμέρᾳ εὐρέθησαν αὐτόθι μαρμάρια ἀρχιτεκτονικὰ μέλη δωρικοῦ ρυθμοῦ, γείσα μετὰ σταγόνων παρεμφερῇ τοῖς ἐν Ἀστάλα, τμήματα τυμπάνου κλπ. Σπουδαιότατον δὲ τῆς ἡμέρας εὕρημα ἦν τεμάχιον πηλίνης κεραμίδος, ἐφ' οὗ ἐσφύζοντο λείψανα γραμμάτων **σπορ**, ἅπερ εὐθὺς τότε ἀπέδωκα εἰς τὸ ὄνομα τῆς ἐκεῖ λατρευομένης θεᾶς Δεσποίνης. Ἡ εἰκασία μου ἐβεβαιώθη ὑπὸ ἄλλων κατόπιν εὑρεθέντων τεμαχίων.

Ἐν τῷ διαγράμματι ἀριθ. 1 τὸ σχῆμα τοῦ εἰρημένου ἐπιπέ-

δου ὀρίζεται ἐπαρκῶς διὰ τῶν σωζομένων λειψάνων. Πρὸς Β. τοῦ περιβόλου τὸ ἔδαφος κλίνει ἀποτόμως παρὰ τὴν Στοᾶν καὶ τὸν Ναόν. Πρὸς Νότον δὲ ὀρίζεται τὸ ἐπίπεδον ὑπὸ τοῦ βορείου χείλους τοῦ Τερζῆ, ὅπερ διήκει ἀποκρήμνως μὲν διακοπτόμενον ἄνωθεν τοῦ Ναοῦ καὶ τῆς ἀντηρίδος, ὁμαλώτερον δὲ χωροῦν πρὸς τοὺς πρὸς Ν. τοῦ Ἀγ. Ἀθανασίου τάφους. Ἐνταῦθα δὲ πρὸς Ν. καὶ Α. τούτων ἦν καὶ ἡ εἴσοδος ἡ πρὸς τὸν Ναὸν μεταξὺ τῆς Στοᾶς καὶ τῶν βωμῶν ἄγουσα. Τὸ πρὸς Δ. τοῦ Ναοῦ ἔδαφος βαίνει ἐπικλινῶς πρὸς βορρᾶν, στενούμενον οὐχὶ πᾶν ἡρέμα, καθ' ὃ δηλοῖ καὶ τὸ πρὸς τὴν ράχιν Τερζῆ λοξῶς ἀνιὼν δυσμικὸν ἡμῖς τοῦ τοίχου τοῦ περιβόλου.

Ὁ οὕτω ὀριζόμενος χώρος δὲν ἦτο βεβαίως πρόσφορος πρὸς ἱδρυσιν πολλῶν καὶ εὐμεγέθων οἰκοδομημάτων. Καὶ ἂν μὲν ἐν παλαιότεροις χρόνοις ἐπῆλθεν ἐν τῷ Ναῷ φυσικόν τι ἀτύχημα προκαλέσαν τὴν τοῦ οἰκοδομήματος τούτου ἐπισκευήν, περὶ ἧς ποιεῖται μνείαν ἡ ἐπὶ τῆς νοτίας αὐτοῦ παραστάδος ἐγκεχα-
ραγμένη ἐπιγραφή, ἣν ἐξέδωκα ἐν Ἑφημ. Ἀρχαιολ. 1896 (σελ. 217 ἐξ.), δὲν βεβαιούται. Ὅτι δὲ ἡ ἀντηρίς δὲν ἐδυνήθη νὰ προλάβῃ πᾶσαν ἐκ καταπτώσεως πετρῶν καὶ χωμάτων ζημίαν (μετὰ τοὺς χρόνους τοῦ Παυσανίου, ἐφ' οὗ τὸ Ἱερὸν καὶ τὰ ἀγάλματα καλῶς διεσφύζοντο), τοῦτο πρόκειται πιθανὸν τῷ θεω-
μένῳ. Τούναντίον δ' ἴσως μάλιστα ἡ γὰρ ἀντηρίς διὰ τῆς ἀνα-
λόγως μεγάλης κλίσεως ὑποσκάψασα σχεδὸν τὰ πλευρὰ τοῦ λο-
φίσκου κατέστησεν αὐτὰ ἀσθενέστερα. Οὕτω δὲ ὕστερον, δεινοῦ
τινος ἐμπροσθέντος χειμῶνος, μέγας χώματος ὄγκος ἄνωθεν κατα-
πεσὼν συμπαρέσυρε πιθανῶς καὶ μέρη τῶν τυχόν ἐπὶ τῆς ὡσαύ-
τως στενῆς κορυφῆς τοῦ Τερζῆ περισφωζομένων ἔτι τότε ἀρ-
χαίων λειψάνων· διότι λείψανά τινα εὐρέθησαν ἐπὶ τῆς ἐνταῦθα
κλιτύος, οὐ τῷ Ναῷ ἀνήκοντα, ἀλλ' ἑτέροις ὕψου, ὡς εἰκάσαι,
κειμένοις κτιρίοις, ὧν ἄλλως καὶ ἐπὶ τῆς αὐτῆς κορυφῆς δυσμι-
κώτερον ἱκανὰ ἀπεκαλύφθησαν ἐρείπια, περὶ ὧν βραχεία τινα
μνημονεύομεν ἐν τέλει. Ὅτι δὲ τοιαύτη τις ἐγένετο κατὰπτωσις,
ἥπερ ἴσως ἐπηκολούθησε κατόπιν ἐν νεωτέροις χρόνοις ἑτέρα
ἐπίχωσις, φαίνεται ἀποχρώντως τῷ τὰ ποικίλα ὀρῶντι στρώ-
ματα τοῦ ἐπὶ τῆς ἀντηρίδος καταπεσόντος χώματος· τὸ μὲν γὰρ

εὐθὺς σχεδὸν ἐπὶ τῶν ἀναβαθμῶν τῆς ἀντηρίδος στρῶμα παρίσταται πάντῃ στερεόν, δυνάμενον σχεδὸν νὰ παραπλανήσῃ τὸν ἀνασκάπτοντα ὥστε νὰ ἐκλάβῃ αὐτὸ ὡς παρθένον. Ἐπὶ τούτου δὲ τοῦ στρώματος ἔπεται ἄλλο χαλίκων καὶ λίθων, μεθ' ὃ ὕπερθεν μελάντερον χῶμα μετὰ τεμαχίων κεράμων καὶ ἄλλων τέχνης λειψάνων, τέλος δ' ἀνωτάτω τὸ κοινὸν τῶν νεωτέρων χρόνων χῶμα, ἐν ᾧ πάλιν οὐδὲν σχεδὸν ἀρχαῖον λείψανον διεκρίνετο, ἅτε ἴσως ἤδη τῶν ἐπὶ κορυφῆς ἐρειπίων μεταξὺ ἐκλελοιπότην (15).

Μετὰ πάροδον χρόνου ἀπὸ τῆς πρώτης καταπτώσεως, ἐπικεχωσμένων ἤδη τῶν ἀναβαθμῶν τῆς ἀντηρίδος, κατεσκευάσθη ἐπὶ τούτων πήλινον ὕδραγωγεῖον, ἐκ τοῦ Τερζῆ κατιὸν πρὸς Ἀνατολὰς (ἡ φορὰ αὐτοῦ, ὅσον ἔγνωσται, δηλοῦται ἐν τῷ διαγράμματι πίν. 1 διὰ λοξῆς ἡμιστίκτου γραμμῆς ἐπὶ τῆς ἀντηρίδος).

Ἡ κατάπτωσις χῶματος ἐκ τοῦ Τερζῆ ἐξικνεῖτο μέχρι καὶ τῆς ἀνατολικῆς αὐτοῦ ἁκρας, καθ' ἃ ἰδίᾳ ἐφάνη ἐν τῇ κατὰ τὸν ἀνατολικὸν τοῖχον τῆς Στοᾶς ἀνασκαφῇ. Προστεθῆτω ἐνταῦθα ὅτι κατὰ τὸ μέσον που τοῦ ἐπιπέδου τὸ ἔδαφος ἔκειτο πιθανῶς ταπεινότερον, ἢ τὸ χῶμα ἦν ἥττον στερεόν, δι' ὃ καὶ ἐδέησε νὰ κατασκευασθῶσιν ἀρχῇθεν αὐτόθι μείζονες τῶν λοιπῶν αἱ ἀντηρίδες τοῦ τοίχου β τῆς Στοᾶς (ὄρα διάγραμμα ἀριθ. 1 παρὰ τὴν ἀνατ. πλευρὰν τοῦ μουσείου καὶ ἀνατολικώτερον). Ὡσαύτως κατὰ τὰ δυσμικὰ τῆς Στοᾶς μέρη καὶ ἐπέκεινα τὸ ἔδαφος ἔβαινε βαθμυδὸν πρὸς Β. ἐπικλινέστερον, ἐξ οὗ καὶ κατ' ἀνάγκην ἐσκάφησαν πάλαι βαθύτερον τὰ θεμέλια τοῦ μικροῦ τῆς Στοᾶς δωματίου (πίν. 1, ω)· τοῦτο παρατηρεῖται καὶ ἐν τῷ θεμελίῳ τοῦ δυσμικοῦ τοίχου τοῦ Ναοῦ (ὄρα διάγραμμα πίν. 3, Α).

Ταῖς φυσικαῖς ταύταις ἢ τοιαύταις αἰτίαις καὶ τῷ χρόνῳ ἐφάμιλλοι ἐγένοντο περὶ τὴν καταστροφὴν τῶν μνημείων τὸ μὲν ἢ ἀνέγερσις τοῦ Ἀγ. Ἀθανασίου καὶ ἡ ὀρυξὶς τάφων, τὸ δὲ κά-

(15). Παρεμφερὲς τῶν στρωμάτων σύστασις παρατηρήθη καὶ ἐπὶ τοῦ πρὸς Β. τοῦ περιβόλου ὑποκειμένου ἄγρου τοῦ ἱερέως Ἰω. Μαγλάρα, γενομένης σκαφικῆς ἀποπείρας. Τὸ πάχος τῶν στρωμάτων ποικίλλει ἀπὸ 0.40—1.80, καὶ δὴ ἀντικρὺ μὲν τοῦ Ναοῦ τυγχάνει ὄν βραχύτερον ἐνεκα τῆς τούτου ἐπιπροσθήσεως, δυσμικώτερον δὲ διὰ τὴν ἔλλειψιν τοῦ κωλύματος παχύτερον.

μινός τις παρὰ τὴν ἀντηρίδα. Καὶ οἱ μὲν τοῖχοι τοῦ Ἀγ. Ἀθανασίου σύγκεινται κατὰ μέγα μέρος ἐκ λίθων ἐξεργασμένων τῶν περίξ ἀρχαίων κτιρίων, οἱ δὲ τάφοι, καθ' ἃ καὶ ἐν τῷ διαγράμματι δηλοῦται, καταλαμβάνουσιν ἅπαν τὸ (μέχρι τοῦ Μουσείου) ἀνατολικὸν ἥμισυ τῆς Στοᾶς, ἡ δὲ κάμινος ὑπερθεῖν τοῦ ἀνατολικοῦ ἄκρου τῆς ἀντηρίδος κατασκευασθεῖσα κατέστρεψε πάντως τὰ προχειρότερα τῶν τοῦ Ναοῦ μαρμάρων· τῆς καμίνου διεκρίνοντο τελευταῖον μᾶλλον ὁρατὰ τὰ ἔγχη (διαμέτρ. περ. 2μέτρ.), πολλὰ δὲ λείψανα μαρμάρων εὐρέθησαν δεινῶς διὰ τὴν τοῦ πυρὸς καὶ τῆς ὑγρασίας ἰσως βλάβην κατατριβόμενα.

Διὰ τῆς ἀνασκαφικῆς ἐρεύνης τοῦ 1889, διαρκεσάσης μετὰ διαλειμμάτων τὸ πλεῖστον τοῦ δευτέρου ἑξαμήνου (ἐν Λυκοσούρᾳ διέτριψα διαρκῶς μέχρι τῆς 2^{ας} Ἰανουαρίου 1890) ἀπεκάλυψα ἐν ἰδιωτικοῖς ἀγροῖς ἅπαντα σχεδὸν τὸν Ναὸν καὶ τινα μέρη τῶν θεμελίων τῆς Στοᾶς, ἔτι δὲ μεταξὺ ὀγκολίθων ἐκ τοῦ κρηπιδώματος τοῦ Τερζῆ πεπτωκότων ἀνεφάνησαν τὰ ἄνω μέρη λίθων, οἵτινες, ὡς διὰ τῆς ἀνασκαφῆς τοῦ 1895 ἀπεδείχθη, ἦσαν οἱ βωμοί. Τῷ δὲ 1895 συνεπλήρωσα δαπάνη τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας τὴν ἀποκάλυψιν τοῦ Ναοῦ καὶ τῆς Στοᾶς μετὰ τοῦ δωματίου ω, ἀνεῦρον δὲ καὶ τοὺς βωμούς. Ἐτι δὲ ἐγένετο ἔρευνα ἐπὶ τῶν δυσμικῶν τόπων τοῦ Τερζῆ, ὅπου καὶ ἀπεκαλύφθησαν ἱκανὰ λείψανα δωματίων καὶ ἄλλα οἰκοδομικὰ εἰρήπια.

Οὕτως ἡ τοῦ Πausanίου περιγραφὴ τῶν ἐν τῷ Ἱερῷ (παρλειπομένων διὰ τὸ ἀτελὲς ἔτι τῆς ἐρεύνης τῶν ἄνωθεν τοῦ Ναοῦ εὐρημένων) συμφωνεῖ πληρέστατα τοῖς διὰ τῶν ἀνασκαφῶν ἀποκαλυφθεῖσιν εἰρηπίοις: τῷ εἰς τὸ Ἱερὸν εἰσιόντι δεξιὰ μὲν κεῖται ἡ Στοά, προχωροῦντι δὲ πρὸς τὸν Ναὸν πρόκειται τρεῖς βωμοί.

Α' Ναὸς Δεσποίνης.

Περὶ τῆς ἀνασκαφῆς καὶ τῶν εὐρημάτων οὐκ ὀλίγα ἤδη ἐγράφησαν (16), ὅθεν οὐ πολλῶν δεῖ λόγων περὶ τινων ἐνταῦθα.

(16) Καθβαδίας Δελτ. Ἀρχ. 1889 καὶ 1890 καὶ Fouilles de Lycosoura, li-

Ὁ ναὸς βλέπων σχεδὸν ἀκριβῶς πρὸς ἀνατολὰς εἶχε μαρμαρινὸν τὸ ἀνατολικὸν πρόσωπον καὶ τὸ τῆς δυσμικῆς προσόψεως ἀέτωμα. Τὸ βόρειον τρίτον τοῦ οἰκοδομήματος ἔνεκα τῆς ἀνωτέρω περιγραφείσης θέσεως ὑπέστη μείζονα φθοράν, ἐξέκειτο δὲ καὶ ῥῆξιν ἔπειτα ταῖς ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων ζημίαις (16^α). Ἐν τῷ διαγράμματι τῆς τοῦ Ναοῦ κατόψεως (πίν. 2) φαίνεται εὐκρινῶς τὸ μέγεθος τῆς καταστροφῆς· σχεδὸν μὲν γὰρ πάντες οἱ ὀρίζοντιώς κείμενοι λίθοι τῆς τοῦς ὀρθοστάτας ἐπιστεφούσης ζώνης τοῦ βορείου τοίχου, πλείσται δὲ τῶν πλακῶν τοῦ δαπέδου τοῦ προνάου ἀπεκομίσθησαν ἢ κατεστράφησαν, πολὺ δὲ τοῦ ἐν τῷ σηκῷ ψηφωτοῦ ἠφάνισται, μετεκινήθησαν δὲ καὶ οἱ ἐναπολειφθέντες ὀρθοστάται τοῦ μεγάλου βάθρου. Ἀγαθῇ ὅμως τύχῃ τὰ ἐναπομένοντα ἐρείπια καὶ τὰ ἀνευρημένα ἀρχιτεκτονικὰ μέρη ἐπιτρέπουσι τὴν ἀναπαράστασιν σύμπαντος σχεδὸν τοῦ οἰκοδομήματος.

Ὁ ναὸς διαιρούμενος διὰ τοίχου εἰς πρόναον καὶ σηκὸν εἶχε μῆκος μὲν, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν κατὰ τὴν εἴσοδον εἰθισμένων ἀναβαθμῶν, μέτρ. 21.35 (ἄνευ τῆς 0.21 πλατ. εὐ-

vraison I 1893. *Dörpfeld* ἐν *Mitth. des athen. Inst.* 1890 σελ. 230 καὶ 1893 σ. 219-21. *Normand* *Ami des monuments*, tom. VI 1892 N° 31 σ. 150-64 μετὰ δύο πινάκων. *Conze* ἐν *Arch. Anzeiger* 1893 σ. 125. *Collignon* ἐν *Bull. de la Soc. des Antiquaires* 1894 σ. 71 καὶ *Histoire de la sculpture grecque* II (1897) σελ. 626-30. *Overbeck* *Gesch. der griech. Plastik* 4 II σελ. 485 ἐξ. *Robert* ἐν *Hermes* 1894 σελ. 429-35. *Bérard* *Origine des cultes arcadiens* 1894 σελ. 4, 109. *Sal. Reinach* ἐν *Revue archéol.* 1890 ἐξ., 1893 II σ. 259, 1894 II σ. 88, 1895 II σ. 338 καὶ ἐν *Gazette des beaux arts* 1894 I σ. 229-33. *Th. Reinach* ἐν *Revue des Étud. gr.* 1889 ἐξ. *Haussoullier* αὐτ. 1889 σ. 423. *Diehl* αὐτ. 1894 σ. 232-33. *Waldstein* ἐν *Athenaeum* 1890. I σ 377. *E. Gardner* ἐν *Journ. of Hell. stud.* 1890 σ. 213-4, 1891 σ. 390-1 καὶ ἐν *Athen.* 1889 II σ 713, 1890 II σ. 783. *Σ. Δάμπρος* αὐτ. 1895 II σ. 169. *Cook* ἐν *Journ. of Hell. stud.* 1894 σ. 90. *Milchhöfer* ἐν *Berl. philol. Wochenschrift* 1895 σελ. 948-51. *Sittl* *Archäologie der Kunst* (*Iw. v. Müller Handbuch der kl. Altert.* VI) 1895 σελ. 110. *Americ. Journ. of Archaeol.* 1889 ἐξ. *Berl. ph. Wochenschr.* 1889 σ. 1610-11, 1896 σ. 769. *Arch. Anzeiger* 1896 σ. 73. *Athenaeum* 1889 II σ. 234 καὶ 425, 1890 I σ. 840 κλπ. Περὶ Δαμοφώντος τοῦ τῶν ἀγαλμάτων τεχνίτου πρὸ. καὶ (πρὸ τῶν ἀνασκαφῶν) *Brunn* *Gesch. der griech. Künstler* 2 *Stuttgart* 1889, I σ. 202 ἐξ. κλπ.

(16^α) Ἡ κατὰ τὸ βόρειον μέρος ἐπὶ χωρὶς ἦν βραχυτέρα τῆς πρὸς νότον, ἐξινουμένης εἰς ὕψος 4 μέτρων καὶ πλέον.

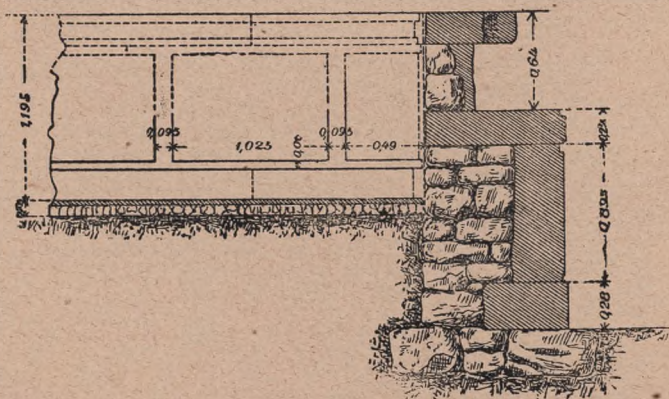
θυνητηρίας), πλάτος δὲ ἐπὶ μὲν τῆς δυσμικῆς πλευρᾶς μέτρ. 11.15, ἥτοι περ. τὸ $1\frac{1}{2}$ τοῦ μήκους, ἐπὶ δὲ τοῦ προσώπου, προστιθεμένου καὶ τοῦ τῶν ἀναβαθμῶν πλάτους, 12.31. Τὴν κυρίαν εἴσοδον ἔχει ἐξ Ἀνατολῶν, ὑπάρχει δὲ καὶ μικρὰ ἐξοδος κατὰ τὸ μέσον που τοῦ νοτίου τοίχου τοῦ σηκοῦ (πρβ. Πaus. VIII 37, 7;). Οἱ ἐπὶ τῆς εὐθυνητηρίας τρεῖς ἀναβαθμοὶ (ἐγχωρίου τιτανολίθου) ἔχουσιν ὕψος μὲν ἐκ τῶν κάτω 0.30, 0.24, 0.228, πλάτος δὲ 0.32 καὶ 0.275· τούτων οἱ δύο ἀνώτεροί εἰσιν ἐνεγλυμμένοι τὰ κάτω εἰς δύο μικρὰς ταινίας ὕψ. 0.04 καὶ 0.045 (πίν. 3).

Τὰ θεμέλια καὶ τὰ κάτω μέρη τῶν τοίχων τοῦ Ναοῦ, ἔτι δὲ τὸ δάπεδον τοῦ προναοῦ καὶ τὸ μέγα βάθρον τοῦ σηκοῦ σύγκεινται ἐκ τιτανολίθων ἐγχωρίων χρώματος ὑποφαίου μετὰ στρωμάτων ἢ φλεβῶν ἐνιαχοῦ ὑπερύθρων (πρβ. σηκοπροδόμιον οὐδόν, παραστάδας νοτίου θυρώματος, τὰ ἔνδον τοῦ μεγάλου βάθρου ἐν μέρει), τὰ δὲ ἄνωθεν τῆς ἐπὶ τῶν ὀρθοστατῶν ἐπικειμένης λιθίνης ζώνης μέρη τῶν τοίχων ἀπετελοῦντο ἐκ παχειῶν μεγάλων πηλίνων πλίνθων, ἀτελῶς ὠπτημένων. Μαρμάρου δὲ ἦν λεukoῦ (τῶν Δολιανῶν) τὸ πρόσωπον, ἥτοι οἱ ἐξ κίονες καὶ αἱ παραστάδες μετὰ τοῦ θριγκοῦ, καὶ τὸ ἀέτωμα τῆς δυσμικῆς πλευρᾶς μετὰ τῶν προσκειμένων ὕδρορροῶν.

Σύστημα οἰκοδομίας ἐπικρατεῖ ἐν γένει τὸ ἰσοδομικὸν μετὰ τινων ἀνωμαλιῶν ἐν τοῖς θεμελίοις καὶ τῇ ἐτέρᾳ τῶν τοίχων ἐπιφανείᾳ. Ἡ ἐξωτερικὴ ἐπιφάνεια τῶν τριῶν ἐξωτερικῶν τοίχων τοῦ ναοῦ συνίσταται ἐκ τριῶν δόμων μεγάλων ὀρθογωνίων πλίνθων ἐγχωρίου λίθου, τοῦ μὲν κάτω καὶ ἄνω δόμου ὀριζοντίως, τοῦ δὲ μεταξὺ καθέτως τεταγμένων. Καὶ ὁ μὲν κάτω, ἄπλοῦς ὢν τὸ σχῆμα καὶ ἀκόσμητος κεῖται ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ καὶ ἐκ κάτω τῆς εἰσόδου ἀναβαθμὸς ἐπιπέδου, ἔχει δὲ τὸ αὐτὸ ὕψος θεωρούμενος ὡς συνέχεια τοῦ ἀναβαθμοῦ τούτου. Ὁ δὲ μέσος δόμος σύγκειται ἐκ καθέτως παρ' ἀλλήλους (κατὰ τὸ ἐξωτερικὸν ἡμῖς τῶν τοίχων) τεταγμένων ὀρθοστατῶν, ὃν ἕκαστος φέρει κατὰ τὰ 3 ἢ καὶ τὰ 4 χεῖλη ἐνεγλυμμένην ταινίαν ὡς πλαίσιον, οὕτω δὲ παρέχεται ὄψις τοῦ γερμανιστὶ «Spiegel» καλουμένου (17).

(17) Πίν. 3. Ἐν τῇ διατάξει τῶν κατόπτρων παρατηρεῖται σύστημά τι ἐν γένει·

Ὁ δὲ τούτους ἐπιστέφων δόμος ἀποτελεῖται ἐκ πλατέων ὀριζοντίως, ὡς εἶρηται, κειμένων λίθων, ὧν ἕκαστος κατέχει ἅπαν τὸ πᾶχος τοῦ τοίχου, φέρει δὲ κατὰ τὴν ὁρατὴν (στενὴν) ἐπιφάνειαν παρεμφερῇ τοῖς εἰρημένοις πλαίσια πλὴν ὅτι ἡ ἄνω ἐγγλυφὴ αὐτῶν εἶνε ὑπόκοιλος (18). Ἡ ἐσωτερικὴ ἐπιφάνεια τῶν τοίχων τοῦ προδόμου ἐστὶν ὁμοίως κατεσκευασμένη (οἱ δόμοι αὐτοῦ κεῖνται ἐπὶ ἐδάφους ὑψηλοτέρου κατὰ τὸ ὕψος τῶν τῆς εἰσόδου ἀναβαθμῶν). Τοῦ δὲ σηκοῦ ἡ ἐσωτερικὴ τῶν τοίχων ἐπιφάνεια συγκειμένη τὰ κάτω ἐξ ἐλασσόνων λίθων ποικίλου μεγέθους (πίν. 3, Α) ἐπήλειπτο δι' ἐπιχρίσματος (19), ὅπερ, καθ' ἃ ἐκ λειψάνων κατὰ χώραν κειμένων παρατήρησα ἐπὶ τῆς δυσμικῆς ἐπιφανείας τοῦ σφζομένου ἀνατολικοῦ τοίχου τοῦ σηκοῦ, διήρητο εἰς τετράγωνα πλαίσια, (ὕψ. κάτω ταινίας 0.06), κατὰ τὸ περὶ τῆς ἐξωτερικῆς ἐπιφανείας τοῦ ναοῦ κτλ. εἰρημένον σχῆμα, ὧδὲ πως:

(Δυσμ. ὄψεις μέρους τοῦ Α. τοίχου τοῦ σηκοῦ μετὰ τομῆς τοῦ Ν. τοίχου).

ἡ ἐγγλυφὴ ὑπάρχει κατὰ τὸ ἄνω, κατὰ τὸ κάτω καὶ κατὰ τὸ ἀριστερόν συνήθως χεῖλος ἐκάστου ὀρθοστάτου· εἰς συμπλήρωσιν τῶν τετραγώνων οἱ ἄκροι συνήθως λίθοι φέρουσι πλήρη (κατὰ τὰ 4 χεῖλη) περιγλυφὴν. Προστεθῆτω ἐνταῦθα ὅτι οἱ πρὸς τῇ νοτίᾳ μαρμαρίνῃ παραστάδι δύο τελευταῖοι ὀρθοστάται τῆς ἐξωτερικῆς ἐπιφανείας τοῦ ναοῦ καταλειφθέντες ὑπὸ τοῦ λιθουργοῦ ἡμέτεροι φέρουσιν ἐξέχον καὶ ἀλέαντον τὸ πλεῖστον τῆς ἐξωτερικῆς ἐπιφανείας (πρβ. πρόσεργον, ἄπεργον).

(18) Ἐνταῦθα ἡ κάθετος ταινία ἐγλυπται ἐν γένει κατὰ τὸ δεξιὸν χεῖλος ἐκάστου λίθου (πρβ. ἄνωτ. σημ. 17).

(19) Τοῦ ἐπιχρίσματος ἐφαίνοντο, ἂν μὴ σφάλλωμαι, ἔστιν ὅπου ὥσει δύο στρώματα ἐπὶ τοῦ νοτίου τοίχου, ἣν δὲ τοῦτο παχύτατον.

Τὸ ἐπίχρισμα τῆς ἐσωτερικῆς ἐπιφανείας τοῦ δυσμικοῦ τοίχου, ὡς πεδίων τῶν ἐπὶ τοῦ μεγάλου βάρθρου ἀγαλμάτων, ἦν καθ' ἃ ἐκ πολλῶν αὐτόθι πεπτωκότων τεμαχίων εἰκάζω, ἐρυθρῷ κεχρωσμένον. Τεμάχια ἐρυθροῦ καὶ λευκοῦ χρίσματος εὐρέθησαν καὶ παρὰ τὸ νότιον θύρωμα τοῦ σηκοῦ.

Οἱ λίθοι τῆς τοῦς ὀρθοστάτας ἐπιστεφούσης ζώνης συνεδέοντο τοῖς μὲν ὀρθοστάταις δι' ἀπλῶν γόμφων, ἀλλήλοις δὲ διὰ συνδέσμων ἐκ σιδήρου ἐλάσματος, σχήματος τοιοῦδε $\sqcap$. Ἐνὸς εὐρεθέντος τοιοῦτου συνδέσμου μῆκος τοῦ μὲν σώματος εἶνε 0.185, ἐκατέρου δὲ μικροῦ σκέλους 0.023, πλάτ. 0.018, πάχ. 0.007· καὶ ἀρμόττει μὲν οὗτος ἐπὶ τοῦ δυσμικοῦ ζεύγους τῶν τῶρων τῆς ἐκ νότου 2^{ας} καὶ 3^{ης} πλίνθου, ἥτοι λίθου, τοῦ δυσμικοῦ τοίχου τοῦ ναοῦ, ἄδηλον ὅμως ποῦ ἀκριβῶς εὐρέθη, δύναται δὲ νὰ ἀνήκη καὶ ἄλλοις τοῦ ναοῦ λίθοις.

Τὰ ἄνωθεν τῆς μνημονευθείσης λιθίνης ζώνης μέρη τῶν τοίχων συνίσταντο, ὡς εἴρηται, ἐκ μεγάλων πηλίνων πλίνθων πάρχους μὲν 0.08, μεγέθους δὲ διττοῦ, τῶν μὲν περ. $\square$ 0.38, τῶν δὲ κατὰ τὸ $\frac{1}{2}$ ἐλασσόνων (περ. 0.38×0.18) (20). Πρὸς ἀκεραίοις εὐρέθησαν πολλὰ πολλαχοῦ τεμάχια ἢ λείψανα πλίνθων εἰς κόνιν ἐν μέρει ἐξ ὑγρασίας ἴσως διαλελυμένων. Αἱ πλίνθοι συνεδέοντο, ὡς φαίνεται, ἀλλήλαις δι' ἀσβέστου· ἐπὶ μὲν γὰρ τοῦ δυσμικοῦ τοίχου τοῦ ναοῦ παρετήρησα τεμάχια ἀσβεστώματος κεκολλημένα (ἐπὶ τῆς λιθίνης ζώνης), ἐν δὲ τῷ προνάῳ μεταξὺ πού τοῦ βάρθρου Ἀδριανοῦ (Ἐφημ. Ἀρχαιολ. 1896, σελ. 104, ἀριθ. 4) καὶ τῆς εἰς τὸν σηκὸν ἀγούσης θύρας εὐρέθη πλίνθος ὡς ἀσβέστῳ ἐπαλληλιμμένη.

Τῆς στέγης εὐρέθησαν πολλὰ τεμάχια κεράμων, ὧν οὐκ ὀλίγα φέρουσι λείψανα τῆς λέξεως Δεσποίνας.

Οἱ κίονες τῆς προστάσεως (διαμ. κάτω 0.81) ἔχουσιν 20 ραβδώσεις, ὧν ἐκάστη ἔχει χορδὴν μὲν περ. 0.12, βέλος δὲ 0.03. Μεταξόνιον διάστημα τῶν μὲν γωνιαίων κίωνων ἀπὸ τῶν παρεκκειμένων 1.90, τῶν δὲ λοιπῶν 2.13. Τῶν κίωνων τούτων ἴσταν-

(20) Μία εἶχε μῆκ. 0.40×0.30 (πάχ. 0.09), ἄλλη 0.40×0.21 .

ται νῦν κατὰ χώραν τὰ κάτω τῶν δύο νοτίων, ἤτοι τοῦ μὲν γωνιαίου οἱ δύο κάτω σπόνδυλοι (ὑψ. τοῦ κατωτάτου 0.918, τοῦ δὲ ἐπὶ τούτου 0.86), τοῦ δὲ παρ' αὐτὸν ὁ κατώτατος σπόνδυλος (ὑψ. 0.92)· τῶν ἄλλων τεσσάρων κίωνων οὐδὲν σφύζεται κατὰ χώραν. Εὐρέθησαν πεπτωκότες καὶ τρεῖς ἄλλοι σπόνδυλοι, ὧν δύο μὲν ἔμπροσθεν τοῦ ναοῦ, εἰς δὲ ἐν Ἀγ. Ἀθνασίῳ (χορδὴ ραβδώσεως, 0.115), πάντες δὲ οἱ λοιποὶ κατεστράφησαν, ὡς φαίνεται· ἐνὸς τεμαχίου τὰ δύο τεκτονικὰ σήματα ἐδημοσίευσαν ἐν Ἐφημ. Ἀρχαιολ. 1896, σελ. 234, ἀριθ. 25. Κιονόκρανα εὐρέθησαν τρία βεβλαμμένα, ὑψ. 0.384 (ὑψ. πλίνθου 0.145, ὑψ. ἐχίνου 0.108)· περὶ τὸ ἄνω χεῖλος τῶν καθέτων ἐπιφανειῶν τῆς πλίνθου φαίνεται ὡσεὶ ἐξοχὴ τις μικρά· ἐπὶ τῆς κάτω ἐπιφανείας ἐν μέσῳ τόρμος τετράγωνος (0.10), ἐκατέρωθεν δ' αὐτοῦ ἐπὶ τῆς αὐτῆς γραμμῆς (διαμέτρου) τορμίσκος (0.04).

Αἱ παραστάδες ἦσαν ὡσαύτως, ὡς εἴρηται, λευκοῦ μαρμαροῦ. Ἐπὶ τῆς νοτίας παραστάδος ὑπῆρχεν ἐγκεκολλημένη ἡ ἐν Ἐφημ. Ἀρχαιολ. 1896 σελ. 217 ἐξ. ἐκδεδομένη ἐπιγραφή· τῆς παραστάδος ταύτης ὁ κάτω λίθος κεῖται ἔτι κατὰ χώραν, εὐρέθη δὲ αὐτόθι πεπτωκὸς καὶ τὸ ἐπικρανον φέρον δύο μὲν πλήρεις ὀκταφύλλους ρόδακας ἀναγλύπτους (διαμ. 0.15) ἐπὶ τῆς προσθίας ἤτοι ἀνατολικῆς, ἡμισυ δὲ ρόδακος ἐπὶ τῆς ἐξωτερικῆς ἤτοι νοτίας ἐπιφανείας.

Τὸ ἐπιστύλιον συνέκειτο ἐκ διπλῆς σειρᾶς καθέτως κειμένων πλινθίδων· τούτων ἀνευρέθη μία μόνη, σχεδὸν ἀκέραιος, ἀνήκουσα ἐπὶ τοῦ νοτίου γωνιαίου κίονος καὶ τῆς ἀντιστοίχου παραστάδος· εὐρέθη πεπτωκυῖα κάτωθεν τοῦ οἰκείου τόπου. Ὑψος ἔχει 0.54, πλάτος σφζ. 2.44, πάχ. 0.405 (ἤτοι τὸ $\frac{1}{2}$ τοῦ κίονος)· ἡ δεξιὰ αὐτῆς ἐπιφάνεια εἶνε λοξῶς πρὸς τὰ ἔσω τετμημένα, ἵνα συνδέηται μετὰ τῆς ἀναλόγως τετμημένης ἀριστερᾶς ἐπιφανείας τοῦ παρακειμένου τμήματος τοῦ προσώπου.

Τοῦ διαζώματος εὐρέθησαν κατὰ τὸ πρόσωπον τοῦ ναοῦ 5 τμήματα (ὑψ. 0.75, πάχ. 0.28-0.34), ἐν οἷς ἐν γωνιαῖον. Πλάτος τριγλύφου περ. 0.42 (ἐκάστης ἐγγλυφῆς πλάτ. 0.08, βάθ. 0.038), πλάτ. μετόπης περ. 0.605. Αἱ γραμμαὶ τῶν τριγλύφων εἰσὶν ἐν γένει εὐθεῖαι· οἱ τόρμοι ἀπλοῖ ὡς οἱ ἐπὶ τῆς

λιθίνης τῶν τοίχων ζώνης, ὑπάρχει ὁμως καὶ τραπεζιοειδῆς ἐπὶ τοῦ ὀπισθεν μέρους τῆς ἄνω ἐπιφανείας τριγλύφου.

Γείσου εὐρέθησαν πολλὰ τμήματα ἐκ τε τοῦ προσώπου καὶ τῆς δυσμικῆς πλευρᾶς, τὰ μὲν μετὰ σταγόνων, τὰ δὲ ἄνευ σταγόνων. Τὰ γωνιαῖα ἔφερον ἐπὶ τῆς γωνίας τῆς κάτω ἐπιφανείας ἀνάγλυπτον ἀνθέμιον ἐπτὰ ἀναπτυσσομένων (δηλ. τριῶν ἐκατέρωθεν ἀποκλινόντων) φύλλων μετὰ κάλυκος καὶ στρεπτοῦ μίσχου. Αἱ σταγόνες εἰσὶν ἀπλαῖ, ἔχουσαι διάμ. 0.05, ὕψ. 0.015.

Ἡ μαρμαρίνη στεφάνη ἔφερεν ἀνάγλυπτα ἀνθέμια μετὰ συγκλινόντων ἐναλλάξ καὶ ἀποκλινόντων φύλλων. Τὰ μαρμαρίνα λεοντόκρανα, ὡς ἐκ τῶν διασωθέντων εἰκάζεται, δὲν ἦσαν δοκιμωτάτης τέχνης· τὸ αὐτὸ ἴσως ρητέον καὶ περὶ ἄλλων μαρμαρίνων ἀρχιτεκτονικῶν μελῶν. Αἱ μακραὶ πλευραὶ εἶχον κατὰ τὸ πλεῖστον (τὸ ὑπόλοιπον) πηλίνην τὴν στεφάνην.

Ἀκρωτήρια εὐρέθησαν τρία, ἐν μὲν ἔμπροσθεν τοῦ ναοῦ κατὰ τὸ μέσον (31), ἐν δὲ κατὰ τὴν ΒΔ. γωνίαν τοῦ Ναοῦ (1 1/2 μέτρ. ἔξωθεν αὐτῆς). Τὸ τρίτον κεῖται ἐν χωρίῳ Ἀστάλα ὑπὲρ τὴν εἴσοδον τῆς Ἐκκλησίας ἐνεκτισμένον.

Τυμπάνων τμήματα καὶ τεμάχια εὐρέθησαν 4, ἐν οἷς ἐν τοῦ μέσου μετὰ μονογραφήματος 2-3 τεκτονικῶν στοιχείων.

α'. Πρόδομος. Τὸ δάπεδον τοῦ προδόμου ἐπέστρωται διὰ τεσσάρων ἐξ Ἀνατολῶν πρὸς Δυσμὰς σειρῶν μεγάλων πλακῶν ἐγχωρίου, ὡς εἴρηται, τιτανολίθου· κάτωθεν αὐτῶν εὗρηνται μόνον μικροὶ λίθοι ὅσον πρὸς ἰσοπέδωσιν ἀναγκαῖοι. Ἐν τῷ ἐμβαδῷ τοῦ προδόμου αἱ στεναὶ πλευραὶ ἔχουσι λόγον πρὸς τὰς μακρὰς ὡς περ. 1: 2. Κατὰ τὸ νότιον μέρος τοῦ προναοῦ (ὄρα πίν. 2) κεῖνται βάσεις τινὲς ἀγαλμάτων (τὰς οἰκείας ἐπιγραφὰς ἐξέδωκα ἐν τῇ Ἀρχαιολογικῇ Ἐφημερίδι τοῦ 1895 καὶ 1896), βεβαίως δὲ ἀνάλογα ἔργα ἀναθηματικά ὑπῆρχον καὶ κατὰ τὴν ἀντίστοιχον (βόρειον) πλευράν, ἥς νῦν οὐδ' αἱ πλάκες σφύζονται. Καὶ ἀριστερόθεν μὲν τῆς εἰς τὸν σηκὸν εἰσόδου κεῖται κατὰ χώραν τὸ βάθρον Ἀδριανοῦ σ ρ (Ἐφ. Ἀρχ. 1896 σελ. 104 ἀριθ. 4), οὗ ὁ ὀπισθεν ὀρθοστάτης ρ ἀνῆκεν εἰς τὸ βάθρον τῆς ἱερείας Ἀρι-

(21) Ἀπόκειται ἐν τῷ μουσεῖῳ Μεγαλοπόλεως· τὰ φύλλα τῶν δύο ἐν μέσῳ ροδάκων τοῦ ἀκρωτηρίου εἰσὶ τὸ τε σχῆμα καὶ τὸν ἀριθμὸν διάφορα ἀλλήλων,

στοὺς ('Εφ. 'Αρχ. 1896 σελ. 101), ἐν δὲ τῇ ΝΔ. γωνίᾳ ἔκειτο ἀνεστραμμένον τὸ βάθρον Λυδιδάδου π ('Εφ. 'Αρχ. 1895 σελ. 263 ἐξ.(22)). Πρὸς τῷ νοτίῳ τοίχῳ κείνται οἱ λίθοι ξ, κ, λ, μ, ὧν ἐπειράθην νὰ ἀναπαραστήσω ἐν μέρει τὰ βάθρα· ξ = 'Εφ. 'Αρχ. 1896 σελ. 117, ἀριθ. 12 (πρβ. καὶ σελ. 118 ἐξ. ἀριθ. 13(23))· περὶ τῆς μαρμαρίνης βάσεως κ πρβ. αὐτ. ἀριθ. 11 σελ. 115, ὅπου καὶ περὶ μαρμαρίνου τινὸς ἐπικράνου ν, περὶ δὲ τοῦ λ ὅρα αὐτ. σελ. 241 (ἀριθ. 29)· τῆς δὲ ἐξ ἐγχωρίου λίθου βάσεως μ ἄδῃλον τὸ βάθρον.

Τῶν ἄλλων εὐρημάτων τοῦ προνάου μνημονευθήτωσαν 1) ἐνεπίγραφος μαρμαρίνη στήλη Νικασίππου ('Εφημ. 'Αρχαιολ. 1896, σελ. 106, ἀριθ. 5). 2) βωμίσκος περιφερὲς κοινοῦ λίθου (ὑψ. 0.66, διαμ. 0.37 καὶ 0.43) μεθ' ὑποκοίλου ἐσχάρας φέρων ζώνην ἀνάγλυπτον περὶ τὸν λαιμόν. 3) βαθρίδιον περιφερὲς κοινοῦ λίθου (ὑψ. 0.79, διαμ. 0.42) μετὰ γεισιδίου καὶ ὁμοίου ἀπλοῦ κόσμου περὶ τὴν βάσιν. 4) ἀπλούστερον βαθρίδιον περιφερὲς, κοινοῦ λίθου (ὑψ. 0.70) δίχα τεθραυσμένον. 'Εν τῷ προνάῳ ὡσαύτως εὐρέθη μεταξὺ τοῦ βάθρου 'Αδριανοῦ καὶ τῆς εἰς τὸν σηκὸν εἰσόδου τὸ ἐν 'Εφημ. 'Αρχαιολ. 1896 σελ. 239 ἐξ., ἀριθ. 29, ἀναφερόμενον ἀκέφαλον ἄγαλμα, ἔτι δὲ κεφαλὴ γυναικὸς μαρμαρίνη (ὅλον ὑψ. 0.25) ἔχουσα τὴν κόμην ἔμπροσθεν μὲν κυματοειδῶς πῶς ἢ οὕτως ὡς ἐπὶ ὑποκειμένης στεφάνης ἀνεκτενισμένην (ὑψ. 0.09), ὅπισθεν δὲ κατὰ τὸ ἰνίον σπειροειδῶς πεπλεγμένην· τὰ δύο ταῦτα γλυπτὰ λείψανα ἀπόκεινται ἐν τῷ μουσεῖῳ Μεγαλοπόλεως.

Ἡ ἐκ τοῦ προδόμου εἰς τὸν σηκὸν εἴσοδος (πλάτ. 1.95) ἔχει οὐδὸν λίθον ὑπέρυθρον φέροντα ἔμπροσθεν κάτω κόσμον μετὰ κυματίου, ἐκ τῶν τοξοειδῶν δὲ ἰχνῶν, τῶν ἐπὶ τῶν προσκειμένων πλακῶν τοῦ προδόμου διακρινομένων, ἰδίᾳ φαίνεται ὅτι ἦν διφυλλος πρὸς τὸν προδόμον ἀνοιγομένη, ἕτερα δὲ δύο φύλλα ἀνεῳγοντο πρὸς τὸν σηκόν, καθ' ἃ φαίνεται ἐξ ὁμοίων ἰχνῶν παρα-

(22) Ἐκεῖ ἐν σελ. 263 ἐν τῷ τελευταίῳ στίχῳ γράφει 0.24 ἀντὶ 0.14.

(23) Εἰρήσθω ἐκ παρέργου ὅτι ἐκεῖ ἐν σελ. 121 στίχ. 8 ἐκ τυπωτικῆς παραδρομῆς ἐγράφη ἐν ἀντὶ ἐν.

τηρουμένων ἐπὶ τεσσάρων πλακῶν, αἵτινες κεῖνται ταπεινότερον μὲν τοῦ οὐδοῦ, ὑψηλότερον δὲ τοῦ δαπέδου τοῦ προδόμου· ἡ ἀμοιβαία χρονικὴ ἀναφορὰ τῶν δύο θυρωμάτων τυγχάνει ἄδηλος. Ἡ εἴσοδος, καθ' ἣ ἐκ πεπτωκότων λειψάνων εἰκάζεται, ἔφερε πέριξ πλαίσιον καὶ γείσον ὑπερύθρου λίθου.

β'. Σηκός. Τὸ δάπεδον τοῦ σηκοῦ κεῖται ὀλίγῳ ταπεινότερον τοῦ οὐδοῦ τῆς εἰσόδου (αἱ πρὸς τῷ οὐδῷ 4 πλάκες τοῦ σηκοῦ κεῖνται ὀλίγῳ ὑψηλότερον τοῦ λοιποῦ δαπέδου), διαιρεῖται δὲ διὰ διαφράγματος εἰς δύο χώρους, ὧν τὸν μὲν πρὸς ἀνατολὰς καταλαμβάνει τὸ ψηφωτόν (24), τὸν δὲ δυσμικὸν τὸ μέγα βάθρον.

Τὸ ψηφωτόν, ἐν μέρει κατὰ τὴν ἀνασκαφὴν τοῦ 1889 ἀναφανέν, ἀπεκάλυψα τῷ 1895. Δι' ἑλλειψιν φωτογραφικοῦ ἢ ἄλλου μέσου ἠναγκάσθην νὰ ἰχνογράφήσω κατὰ τὸ ἐνόν μοι πᾶσαν τὴν ψηφωτὴν παράστασιν (25), φοβούμενος μὴ μεταξὺ ἐπέλθῃ τις ζημία, ἐπεκάλυψα δ' εἶτα τὸ ἔδαφος πάλιν διὰ χωμάτων. Εὐτυχῶς κατὰ τὸ τέλος τοῦ αὐτοῦ θέρους (1895) ἐστάλη ὑπὸ τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας μετ' ἐμοῦ (ἐλθόντος μεταξὺ εἰς Ἀθήνας) ὁ ἀρχιτέκτων τῆς Ἑταιρείας κ. Ἀλέξανδρος Λυκάκης, ὅστις καὶ ἐξεπόνησεν ἐπὶ τόπου τὸ προσῆκον διάγραμμα, μεθ' ὃ ἐπέχωσα πάλιν τὸ ψηφωτόν πρὸς πρόληψιν πάσης ἐνδεχομένης φθορᾶς.

Ἡ χάριν τῆς ψηφοθετήσεως γενομένη ὑπόστρωσις, ὡς ἐκ τῶν ἐξετασθέντων μερῶν εἰκάζεται, ἐτελέσθη διὰ μικρῶν λίθων (περ. 0.10) καθέτως τεταγμένων, ἐφ' ὧν στρώμα λεπτόν πηλοῦ μετ' ἀσβέστου καὶ ἄμμου.

Τὸ ψηφωτόν κατέχον πλάτος μὲν 9.25, μῆκος δὲ ἐξ Α. πρὸς Δ. 7.30 (διακόπτεται μόνον ὑπὸ τῶν πρὸς τῇ εἰσόδῳ τεσσάρων λιθίνων πλακῶν), ἐξικνεῖτο μέχρι τῶν τοίχων τοῦ σηκοῦ οὕτως, ὥστε θὰ ἐκαλύπτετο ὑπὸ τοῦ χρίσματος αὐτῶν. Σύγκειται δὲ ἐκ

(24) Τῷ 1889 παρετήρησα ὥσει ψηφιδᾶς τινὰς καὶ μεταξὺ τοῦ μεγάλου βάθρου καὶ τῆς πρὸ αὐτοῦ στρώσεως τοῦ διαφράγματος· ἄδηλον ἂν ἀνῆκον εἰς ψηφωτόν αὐτόθι κείμενον καὶ κατεστραμμένον ἢ ἂν, ὃ πιθανώτερον, προήρχοντο ἐκ τοῦ σφζομένου μεγάλου ψηφωτοῦ.

(25) Τὰ λευκὰ λιθάρια δὲν διακρίνονται σαφῶς ἀπὸ τῶν ἑτεροχρόνων· πρὸς εὐχερεστέραν διάκρισιν δύναται νὰ γίνηται ἐπὶ ἐκείνων χρήσις γραφικῆς κιμωλίας ἢ αὖλλον ἐξαίρηται ἢ λευκότης.

λιθαρίων μικρῶν (0.02-0.03) ὑπερύθρου καὶ λευκοῦ χρώματος· καὶ τὸ μὲν πεδίον, ἐν ᾧ ἡ παράστασις, ἀποτελεῖται ἐκ ψηφίδων ἐρυθροῦ κοινοῦ λίθου, αἱ δὲ παριστάμεναι μορφαί, ἤγουν τὰ δύο θηρία καὶ τὰ κοσμήματα, ἐκ ψηφίδων λευκοχρῶν (περὶ τῆς 1ης, 2ας καὶ 4ης ζώνης τοῦ πλαισίου πρῶ. κατωτέρω) καὶ δὴ τὰ μὲν κοσμήματα ἐκ λιθαρίων τιτανολίθου, τὰ δὲ ζῶα ἐκ λιθαρίων μαρμάρου. Αἱ ἐσωτερικαὶ γραμμαὶ τοῦ ἀριστεροῦ λέοντος συνίστανται ἐκ ψηφίδων ἐρυθρῶν, ἡ δὲ χαίτη τοῦ δεξιοῦ ζώου ἐκ ψηφίδων λευκῶν κοινοῦ λίθου, ἡ δὲ προέκτασις τοῦ προσθίου ἀριστεροῦ σκέλους τούτου εἶνε ἐρυθρά.

Μεταξὺ τῶν δύο ζῶων εἰκονίζονται λευκῷ κύκλος ὡς καρπὸς καὶ παρ' αὐτὸν φύλλον κισσοῦ μετὰ μίσχου, ὑπὲρ δὲ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν σφίζονται ἔχνη τινὰ δυσδιάκριτα· ἔσως καὶ ἐνταῦθα, ὡς ἀλλαχοῦ, ἐγένετο ἐπισκευή τις τὸ πάλαι. Τὴν ἐν μέσῳ παράστασιν ταύτην περιβάλλει τετράγωνον πλάσιον ἐκ 5 ζωνῶν, ὧν ἡ μὲν ἐσωτερικὴ φέρει τετράγωνον, ἐναλλάξ καὶ ἀντιστρόφως λευκὰ καὶ ἐρυθρά, ὡς πυργίσκους μετ' ἐπάλλεων, καὶ κατὰ τὰς 4 γωνίας ἀνὰ ἓν πεντάφυλλον ἀνθέμιον (σφίζονται τὰ δύο), ἡ δὲ μετ' αὐτὴν (2^α) καὶ ἡ 4^η ζώνη ἀποτελεῖται ἐκ ταινίας σπειροειδοῦς μαιάνδρου (ἡ διαφορὰ τῶν δύο τούτων ζωνῶν ἐγκτεται ἐν τῇ θέσει τοῦ χρώματος· ἡ μὲν γὰρ 2^α ἔχει τὸ ἐρυθρὸν πρὸς τὰ ἔξω, ἡ δὲ 4^η πρὸς τὰ ἔσω)· μεταξὺ τῶν δύο ζωνῶν τῶν μαιάνδρων περιθεῖ 3^η πλατυτέρα ζώνη ἐκ κλάδων καὶ κλωνῶν ἀνθούτων, ποικιλώτατα καὶ ἐν ποιᾷ τινι συμμετρίᾳ (οὐχὶ πλήρῃ) καμπτομένων καὶ συμπλεκομένων. Ἡ ἔξωθεν τῶν εἰρημένων (5^η) ζώνη συνίσταται ἐκ λευκῶν λιθαρίων, πλὴν τῶν ἔμπροσθεν τοῦ νοτίου θυρώματος μέρους, ὅπερ φέρει ρόμβους λευκοῦς, κατὰ κορυφὴν ἐφαπτομένους ἀλλήλων, μετὰ τριγῶνων ἐρυθρῶν ἐν τοῖς κenoῖς. Μεταξὺ δὲ τῆς Α. πλευρᾶς τῆς 5^{ης} τοῦ ψηφωτοῦ ζώνης καὶ τοῦ σηκοπροδομίου τοίχου ὑπῆρχον ἔνθεν καὶ ἔνθεν τῆς εἰσόδου δύο ψηφοθετήματα συνεχόμενα μὲν πρὸς τὸ λοιπόν, ἀφορίζόμενα δὲ ἀπ' ἀλλήλων διὰ τῶν εἰρημένων τεσσάρων πλακῶν· ἐπὶ τοῦ σφζομένου (νοτίου) παρίσταται ἐν ἐρυθρῷ πεδίῳ ζεῦγος λευκῶν εὐτέχνων ἀνθεμίων πενταφύλλων· παρόμοιον πάντως, ὡς εἰκάσαι, ἦν καὶ τὸ πρὸς βορρᾶν ἀντίστοιχον, οὐπερ οὐδὲ ἔχνος διεσώθη.

Τὸ κατεστραμμένον τοῦ ψηφωτοῦ μέρος διακρίνεται ἐν τοῖς διαγράμμασι (πίν. 1 καὶ 2), ὑπάρχουσι δὲ ἐνιαχοῦ καὶ μέρη, ἔνθα ἐγένοντο πάλαι ἐπισκευαί, οἷον ἐπὶ τῆς δυσμικῆς πλευρᾶς τῆς 3ης ζώνης τοῦ πλαισίου, ἐκ μειζόνων λίθων, ἐν οἷς καὶ μέλανος χρώματος, ἀλλαχοῦ δὲ τεμάχια μικρὰ κεραμίδων ἐξήκουσιν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ψηφωτοῦ ἢ ὀλίγῳ ταπεινότερον αὐτῆς. Παρὰ τὸ νότιον τοῦ σηκοῦ θύρωμα τὰ ἐρυθρὰ λιθάρια εἰσι σκληρότερα καὶ ὀρφνότερα, ἐλάσσονα τῶν λοιπῶν· ὅτι δ' αὐτόθι ἐγένετο ἐπισκευή, δηλοῦται καὶ ἐκ τῆς τεταραγμένης εὐθυγραμμίας ἐν τῇ συνεχείᾳ τῆς ζώνης τοῦ ἐξωτερικοῦ μαϊάνδρου καὶ ἐπέκεινα πρὸς νότον.

Τοῦ διαφράγματος, ὅπερ ἔκειτο μεταξὺ τοῦ ψηφωτοῦ καὶ τοῦ μεγάλου βάθρου, σφίζεται (μικρὸν τοῦ δαπέδου ὑπερέχουσα) ἢ στῤῥωσις, ἥτοι βάσις, συγκειμένη ἐκ στενῶν ὀρθογωνίων λίθων (πλάτ. 0.32), ἐφ' ὧν ὑπάρχουσι κατὰ τόπους τόρμοι πρὸς ἴδρυσιν, ὡς εἰκάσαι, κιγκλιδώματος ἢ θωρακείου γενομένου εἰς ἀποκώλυσιν τῆς πρὸς τὸ μέγα βάθρον προσόδου τῶν πολλῶν· μικρὸν θύρωμα ὑπῆρχε πιθανῶς κατὰ τὰ ἄκρα τοῦ διαφράγματος μᾶλλον ἢ κατὰ τὸ μέσον.

Τὸ μέγα βάθρον ἔχει σχῆμα ταυοειδές, ἥγουν ἀνάλογον τῇ θέσει τῶν ὑπὸ Πausανίου (VIII, 37, 3) περιγραφομένων δύο ἱσταμένων καὶ δύο ἐν μέσῳ καθημένων ἀγαλμάτων, κατέχον δὲ κατὰ πλάτος ἅπαντα σχεδὸν τὸν πρὸς δυσμὰς χῶρον τοῦ σηκοῦ ἐξ ἑνὸς στενῆς διόδου ἐκατέρωθεν (περ. 0.40) καὶ ὀπίσω (0.525).

Τοῦ βάθρου τὰ ἐξω σύγκεινται ἐκ τεσσάρων ἐγχωρίου λίθου δόμων, ὧν ὁ μὲν κάτω (πλίνθος) ἦν ἀπλοῦς, ὁ δ' ἐπὶ τούτου (βάσις) ἔφερε κόσμον, ὁ δὲ 3ος συνίστατο ἐξ ὀρθοστατῶν καὶ ὁ 4ος ἀπετέλει τὸ ἐπίκρανον. Τὸ ἔνδον αὐτοῦ ἐπληροῦτο διὰ 4 σειρῶν μειζόνων λίθων, ἰσοδομικῶς τὰ πολλὰ τεταγμένων.

Ἡ θέσις τῶν 4 ἀγαλμάτων ἐπὶ τοῦ βάθρου ἐστὶν ἤδη γνωστὴ ἐκ τῆς διηκριβωμένης τοῦ Πausανίου περιγραφῆς: τὰ ἀγάλματα τῆς Δήμητρος καὶ Δεσποίνης ἦσαν ἐν μέσῳ καθημένα ἐπὶ θρόνου (διὰ ταῦτα καὶ ἡ ἔμπροσθεν προεξοχή τοῦ βάθρου), πρὸς νότον δὲ παρὰ τὴν Δήμητρα ἴστατο ἡ Ἄρτεμις, πρὸς βορρᾶν δὲ παρὰ τὴν Δέσποιναν ὁ τροφεὺς ταύτης Τιτάν Ἄνυτος.

Τῶν ἀγαλμάτων τούτων εὐρέθησαν πλείστα μέρη, ἐξ ὧν φαίνεται ὅτι ἦσαν λευκοῦ μαρμάρου τῶν Δολιανῶν, ὑπερφυσικοῦ μεγέθους, καὶ δὴ τὰ τῆς Δήμητρος καὶ Δεσποίνης μείζονα τῶν τῆς Ἀρτέμιδος καὶ τοῦ Ἀνύτου (πρβ. Πaus. VIII, 37, 3). Εὐρέθησαν δὲ πρὸς πλείστοις τεμαχίοις κλπ. τάδε: 1) κεφαλὴ ὑπερμεγέθους γυναικὸς μετὰ πέπλου. 2) κεφαλὴ γυναικὸς ἐλάσσων τῆς πρώτης, ἀλλὰ καὶ αὕτη ὑπερφυσικοῦ μεγέθους. 3) κεφαλὴ ἀνδρική γενειάτου ἀνάλογος τῇ ὑπ' ἀριθ. 2 μνημονευθείσῃ. 4) τεμάχιον ἐσθῆτος ποικίλοις κεκοσμημένον ἀναγλύφοις, ἐν οἷς δύο Νῆκαι (μειζόνες τῶν λοιπῶν τοῦ τεμαχίου μορφῶν) κρατοῦσαι λυχνεῖα, Νηρηὶς ἐπὶ θαλασσίῳ τέρατος, ἄλλη ἐπὶ Τρίτωνος, τετράποδα ζῷα ἐν ἀνθρώπου στάσει καὶ ἱματισμῷ αὐλοῦντα, κιθαρίζοντα κλπ. ἔτι δὲ ἀετοί, πτερωτοὶ κεραυνοί, κλάδοι, σπειροειδὴς μαίανδρος κλπ. (πρβ. ἀνωτ. σελ. 96, σημ. 4^α). 5) τὸ ἄνω κορμοῦ ἀγάλματος ὑπερμεγέθους γυναικείου, ὕψ. σφζ. 0.87, πλάτ. 1.20, κοῖλος τὰ ὀπισθεν. 6) ἕτερος ἐλλιπὴς κορμὸς ἰσομεγέθους, εἰς τεμάχια. 7) τρία μεγάλα τεμάχια πέπλων ἢ ἱματίων (1.50-2.00×0.55-0.90). 8) τεμάχιον μετ' ἐσθῆτος φερύσσης ἀνάγλυπτα πτηνὰ, πτερωτοὺς κεραυνούς, κλάδους κλπ. (1.05×0.32×0.30) ὡς τὸ ἀνωτέρω ὑπ' ἀριθ. 4, ἀλλ' ἐλλιπέστερον καὶ μὴ σφζον, ὡς ἐκεῖνο, πτερωτὰς Νίκας ἢ ἄλλας μορφάς. 9) τεμάχιον ἀγάλματος μετ' ἀμπεχόνης, ἧς ἡ τέχνη φαίνεται ὡς μιμουμένη ἐριῶδὲς τι περίβλημα (0.80×0.40×0.30) ἴσως τῆς Ἀρτέμιδος. Πρὸς τούτοις εὐρέθησαν 4 μαρμάρινα ἀγαλμάτια ἐλλιπῆ, ὧν τὰ δύο, ἦττον βεβλαμμένα (ὕψ. περ. 0.50), ὡς Τριτωνίδων φαίνόμενα, τὸ μὲν ἄνω μέχρι καὶ τῆς κοιλίας ἔχουσι σῶμα γυναικὸς γυμνῆς κρατούσης τῇ ἐτέρᾳ χειρὶ περιφερὲς κανοῦν ἐπὶ κεφαλῆς, διὰ δὲ τῶν εὐθὺς πρὸς τὰ ἔξω καὶ ὀπίσω καμπτομένων καὶ ἐλικοειδῶς ἀνιόντων σκελῶν ἐσθῆρίζον ὡσαύτως τὸ κανοῦν οὐ ἦπτοντο τὰ οὐραῖα· παρεμφερῇ πως ἦσαν καὶ τὰ ἕτερα δύο καὶ ἰδίᾳ τὸ ἓν.

Πάντα σχεδὸν τὰ εὐρημένα μετήνεγκα εἰς Ἀθήνας· καὶ αἱ μὲν κεφαλαὶ (ἀνωτ. ἀριθ. 1-3) καὶ τὸ ὑπ' ἀριθ. 4 ἐσθῆτος τεμάχιον, ἐν τῷ Ἀθηναϊκῷ μουσεῖῳ (αἴθουσα Γ', ἀριθ. 225^α) εἰς κοινὴν θέαν κείμενα, εἰσὶν ἤδη καὶ τοῖς πολλοῖς ἐγνωσμένα. Τὰ

δὲ λοιπὰ ἐκτεθήσονται ὡσαύτως ἐν καιρῷ, ὅταν συγκολληθῶσι, κομισθῶσι δὲ καὶ τὰ ἐν Λυκοσούργῃ δι' ἔλλειψιν ἀμαξιοῦ (ἐκείθεν εἰς Μεγαλόπολιν) ὁδοῦ ἐναπομείναντα μεγάλα λείψανα, ἅτινα νῦν ἀπόκεινται ἐν τῷ ἐκεῖ τῷ 1890 ἰδρυθέντι μικρῷ μουσεῖῳ.

Καὶ αἱ μὲν ὑπ' ἀριθ. 2 καὶ 3 δύο κεφαλαὶ ἀνήκουσι τοῖς ἀγάλμασι τῆς Ἀρτέμιδος καὶ τοῦ Τιτάνης Ἀνύτου· οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν ἦσαν πρόσθετοι, εὔρηκα δὲ δύο βολβοὺς ὀφθαλμῶν λευκοῦ μαρμάρου καὶ δισκάριον λίθινον ὥσει ἱρὶν ὀφθαλμοῦ ἰώδους πῶς χρώματος μετὰ κόρης ἐκ διαφανοῦς ὕλης κυανῆς (μεταξὺ ἱριδος καὶ κόρης ὑπῆρχε λεπτὸν ἔλασμα ὑποπράσινον χαλκοῦν;).

Τῶν δὲ δύο κορμῶν ὁ μὲν ὑπ' ἀριθ. 6, ἅτε σφῶν μέρος εὐρέος τινὸς πράγματος, (τῆς παρὰ Παισωνίαν μνημονευομένης κίστης), ἀνήκει τῇ Δεσποίνῃ, ὁ δὲ ὑπ' ἀριθ. 5 (τῆς Δημήτρος) (26) φέρει χιτῶνα ἐῶντα τὸ ἄνω τοῦ στέρνου γυμνὸν καὶ σφῶει ἐμπροσθεν ἐπὶ ἑκατέρου ὤμου ἀνὰ ἓνα βόστρυχον· τῶν βοστρυχῶν τούτων ὁ μὲν κατὰ τὸ δεξιὸν τοῦ στέρνου (ἀριστερὰ τῷ ὀρώντι) καθήκει ταπεινότερον τοῦ ἀντιστοίχου, ἐκ τούτου δὲ ἰδίᾳ καὶ τῶν σφωζομένων τοῦ λαιμοῦ ἰχνῶν εἰκάζεται, ὅτι ἡ κεφαλὴ τοῦ κορμοῦ τούτου ἐστρέφετο πρὸς τὸν ἀριστερὸν ὤμον (ἐκ τοῦ Παισωνίου γινώσκουμεν ὅτι ἡ Δημήτηρ πρὸς τὰ ἑαυτῆς ἀριστερὰ εἶχε τὴν Δέσποιναν καὶ ἔπειτα τὸν Ἄνυτον, πρὸς τὰ δεξιὰ δὲ μόνην τὴν Ἀρτεμιν)· ὁ λαιμὸς τοῦ κορμοῦ τούτου καὶ ἡ κεφαλὴ ἦσαν ἐξ ἄλλου τεμαχίου μαρμάρου, διότι ἐπὶ τῆς ἄνω ἐπιφανείας τοῦ θώρακος ἐν μέσῳ ὑπάρχει μικρὰ κοιλότης χάριν γόμφου ἐκ τῶν πρόσω πρὸς τὰ ὀπίσω φερομένη (27), κοιλότης δὲ γόμφου ὑπάρχει καὶ ὑπὸ τὸν λαιμὸν τῆς ἐν τῷ Ἀθηναϊκῷ μουσεῖῳ μεγάλης πεπλοφόρου κεφαλῆς (ἄνωτ. ἀριθ. 1), ἥτις ὡσαύτως πρὸς τὰ ἑαυτῆς ἀριστερὰ φαίνεται στρεφομένη.

Τῆς δὲ τετάρτης, ἥτοι τῆς δευτέρας ὑπερμεγέθους, κεφαλῆς εὔρηκα (πρὸς Β. τοῦ Ναοῦ τῷ 1895) μόνην τὴν ρίνα (ὑψ. 0.08).

(26) Μένει ἐν Λυκοσούργῃ.

(27) Ἐκ τούτου ἰδίᾳ καὶ ἐξ ἐτέρων ἀλλαχού τόνων δηλοῦται ὅτι τὸ ἐπὶ Παισωνίῳ (VIII, 37, 3) διαδιδόμενον, ὅτι τὰ δύο ἀγάλματα καὶ ὁ θρόνος καὶ ὁ ὑπὸ τοὺς πόδας θρήνους δὲν συνεδέοντο διὰ σιδήρου ἀλλ' ἦσαν ἐνὸς ὁμοίως λίθου ὀρυχθέντος ἐντὸς τοῦ περιδόλου κατὰ ὅψιν ὀνείρατος, ἣν ἀπλοῦς οὐκ ἐν πάνυ προσφάτῳ πιθανῶς χρόνῳ πλασθεὶς θρύλος.

ἀμφίβολον, ἂν ἐν τοῖς Ἀθήνησιν εὐρισκομένοις τεμαχίοις σῶζονται καὶ ἕτερα μέρη τῆς κεφαλῆς ταύτης.

Εὐρέθησαν δὲ τὰ πλείστα τῶν λειψάνων τούτων ἐν τῷ σηκῷ ἔμπροσθεν τοῦ μεγάλου βάθρου μέχρι τοῦ οὐδοῦ τῆς ἐκ τοῦ προδόμου εἰσόδου, καὶ δὴ πρῶτον τὸ καλὸν τῆς ἐσθῆτος τεμάχιον (άνωτ. ἀριθ. 4), ἔπειτα δὲ (περ. 3.00-3.50 ἀπὸ τοῦ βορείου τοίχου) ἡ πεπλοφόρος κεφαλὴ (ὑπτία, περ. 3.00 ἀπὸ τῆς ἔμπροσθεν προεξοχῆς τοῦ βάθρου), πρὸς ἀνατολὰς δὲ αὐτῆς ἡ τοῦ Ἀνύτου (πρὸς Β. βλέπουσα) ἡ κεφαλὴ τῆς Ἀρτέμιδος εὐρέθη (ὑπτία) πρὸς Α. τοῦ τόπου, ἐφ' οὗ πάλαι ἴστατο, ἥτοι πρὸς Α. (πλησίον) τῆς νοτίας μοίρας τοῦ βάθρου, ὃ δὲ ἐν Λυκοσοῦρα μένων κορμὸς (άνωτ. ἀριθ. 5) κατὰ τὸ Β. τοῦ βάθρου κατὰ τὴν ΒΔ. γωνίαν τοῦ ναοῦ.

Τῶν λοιπῶν τοῦ σηκοῦ εὐρημάτων ἀναγραφῆτωςαν α') αἱ δύο ἡ τρεῖς τράπεζαι ἃς ἐδημοσίευσεν ἐν Ἑφημ. Ἀρχαιολ. 1896 σελ. 107-111, ἀριθ. 6 (28) καὶ 7. 6') τὰ δύο βαθρίδια Ἰουλίου καὶ Ἰουλίας Λάκωνος (Ἑφ. Ἀρχ. 1896 σελ. 111-113, ἀριθ. 8 καὶ 9). γ') τὸ δένδροειδὲς βάθρον Φιλοπάππου (Ἑφ. Ἀρχ. 1896, σελ. 127-30, ἀριθ. 16). δ') ὄψις βάθρου Ξεάρχου Ὀνασικράτους (Ἑφ. Ἀρχ. 1896, σελ. 235, ἀριθ. 26). ε') βωμίς σκος Ἐπαγάθου (αὐτ. σελ. 238, ἀριθ. 28). ς') κορμὸς ὡσεὶ Νίκης ἐν χιτῶνι μετὰ διπλοῖδιον ἐζωσμένου ἀχειριδῶτι προβαλλούσης τὸ δεξιὸν σκέλος (ὑψ. ἀπὸ λαιμοῦ ἕως γονάτων περ. 0.55· ἀπόκειται ἐν τῷ μουσεῖῳ Μεγαλοπόλεως).

Ἄλλων ἀναθημάτων λόγου ἄξιά εἰσιν εἰδῶλια πῆλινα κριῶν (μήκ. περ. 0.10) καὶ συνεσπειραμένων ὄψεων (διαμ. περ. 0.05).

Τὸ νότιον θύρωμα τοῦ σηκοῦ ἐκ τῶν διασωθέντων λειψάνων δύναται νὰ παρασταθῇ ἐν διαγράμματι πλήρες. Ἐγένετο πιθανῶς ἀρχῆθεν σὺν τῷ νοτίῳ τοῦ ναοῦ τοίχῳ (οἱ ἐκατέρωθεν τοῦ θυρώματος τῶν ὀρθοστατῶν ὀριζόντιοι λίθοι δὲν φέρουσιν ἄνω τόρμους). Εἶχε δὲ δύο πρὸς τὸν σηκὸν ἀνοιγόμενα φύλλα, ὧν τὸ

(28) Ἐκεῖ ἐν σελ. 109 ἐκ παραδρομῆς, εὐνοήτου ἄλλως τυγχανούσης, ἐγράφη ἐν στίχ. 6 «κατωτ. ἀρ. 5, 8,» ἀντὶ «άνωτ. ἀρ. 5, κατωτ. ἀρ. 8,» ἐν δὲ τῇ προτελευταίᾳ παραγράφῳ στίχ. 4 «δεξιού» ἀντὶ «ἀριστεροῦ» καὶ στίχ. 7 «ἀριστεροῦ» ἀντὶ «δεξιού».

πρὸς δυσμὰς ἐχάραξε ἐπὶ τοῦ οὐδοῦ ἔχνος τῆς στροφῆς. Τῶν στροφῶν εὐρέθησαν τὰ δύο χαλκᾶ περιβλήματα (τὸ ἕτερον κατὰ χώραν ἐν τῇ ἀνατολικῇ κοιλότῃ τοῦ λίθου), ὕψ. 0.07, διαμ. 0.07. Τοιαῦτα κέκτηται καὶ ἄλλα τὸ Ἀθηνῆσι Μουσεῖον (ἐν Χαλκοθήκῃ, ἀριθ. 8004-8006) (29).

Ἐκ τοῦ νοτίου θυρώματος διὰ 3 βαθμίδων κατερχόμεθα εἰς διάδρομον διήκοντα μεταξὺ τοῦ νοτίου τοίχου τοῦ Ναοῦ καὶ τῆς ἀντηρίδος, πλάτους περ. 1.65. Ὁ διάδρομος στενοῦται ἐν δυσὶ τόποις ἕνεκα τῶν ἀναβαθμῶν τοῦ νοτίου θυρώματος καὶ τῶν τῆς προστάσεως τοῦ ναοῦ.

Ἡ ἀντηρίς, ἐξ ὀγκολίθων ἐγχωρίων κατεσκευασμένη ἐκτείνεται ἐπὶ τῆς βορείου κλιτύος τοῦ ὑψώματος Τερζῆ ἀντικρὺ τῆς νοτίας πλευρᾶς τοῦ Ναοῦ εἰς μῆκος ἄνω μὲν (ἐπὶ τοῦ 10^{ου} ἀναβαθμοῦ) ἴσον τῇ τοῦ Ναοῦ, πρὸς δὲ τὰ κάτω βαθμηδὸν μεῖζον. Οἱ ἀναβαθμοὶ (πλατ. 0.43-0.85) ἀρχόμενοι κάτω ἀπὸ τοῦ ἐπιπέδου τοῦ διαδρόμου δὲν ἐξικινῶνται μέχρι τῆς κορυφῆς τοῦ ὑψώματος. Καὶ δὲν ἀπεκάλυψα μὲν αὐτοὺς ἐντελῶς (τὸ μὲν δι' ἑλλειψιν χρόνου, τὸ δὲ ὑπὸ φόβου μὴ λίθοι ἄνωθεν καταπίπτοντες ἐπενέγκωσι ζημίαν τινὰ τῇ ναῷ, πρὶν ἐγκαίρως ἀποσβηθῇ πᾶς κίνδυνος), ἀνέσκαψα ὅμως ἐν μέσῳ καὶ καθ' ἑκατέραν τὴν ἄκραν ἱκανὸν μέρος, ὥστε νὰ βεβαιωθῇ τὸ τοῦ ὅλου σχῆμα, οὕτω δὲ καὶ ἀπεδόθη δεόντως ἐν τῇ διαγράμματι (πίν. 1)· μεταξὺ τῶν ὀγκολίθων εὐρηται πολλαχοῦ μικρὸν κενὸν ἴσως πρὸς ἐκροὴν τῶν κατασταζόντων ὀμβρίων ὑδάτων.

Ἐπὶ τῆς ἀντηρίδος κατακεχωσμένης ἤδη, ὡς ἐν ἀρχῇ εἴρηται, διωχετεύθη ὑδραγωγεῖον πηλίνων σωλῆνων (διαμ. 0.05-0.09), ὅπερ προερχόμενον, καθ' ὃ φαίνεται, ἐκ τῶν δυσμικῶν τοῦ Τερζῆ κατέληγεν εἰς μολύβδινον σωλῆνα ἀντικρὺ πρὸς τοῦ δυσμικοῦ τοίχου τοῦ προνάου, 0.90 ὑπερθεὶς τοῦ 4^{ου} ἐκ τῶν κάτω

(29) A. de Ridder Catalogue des bronzes de la Société Archéolog. d'Athènes (1894) N° 589-591.

ἀναβαθμοῦ· ὁ μολύβδινος σωλὴν (30) ἔχων μῆκος 1.90 ἀποτε-
λεῖται ἐξ ἐλάσματος (πάχ. 0.005), οὗ δύο μακραὶ πλευραὶ εἰσὶν
ἀλλήλαις συγκεκολλημέναι οὕτως ὥστε ἡ τομὴ τοῦ σωλῆνος δὲν
εἶνε κυλινδρική, ἀλλ' ὠσειδῆς (διαμ. 0.06×0.035). Τοὺς πη-
λίνους σωλῆνας ἀπεκάλυψα καὶ ἀπέναντι τοῦ νοτίου θυρώματος
τοῦ Ναοῦ, 1.20 ἄνωθεν τῆς γωνίας τοῦ 7^{ου} ἀναβαθμοῦ· τὸ
λοιπὸν τοῦ ὑδραγωγείου μέρος, ὡς καὶ ἡ πηγὴ αὐτοῦ, ἔμεινεν
ἀνεξερευνήτος.

Ἐμπροσθεν τῆς εἰσόδου τοῦ Ναοῦ πρὸς τῷ κάτω ἀναβαθμῷ
κεῖνται δύο βάθρα ἀγαλμάτων περιφερῇ, λίθου ἐγχωρίου. Τού-
των τὸ μὲν πρὸς Νότον (ἀντικρὺ που τοῦ 3^{ου} κίονος) σφίζεται
πληρὲς συγκεῖμενον ἐξ ὑποβάθρου, σώματος κυλινδρικοῦ (ὑψ. 0.81,
μετὰ κόσμου περὶ τε τὸ ἄνω καὶ τὸ κάτω χεῖλος) καὶ ἐπικράνου,
ἐφ' οὗ τύποι τοῦ ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ ποδὸς στηριζομένου χαλκοῦ
ἀγάλματος· εὐρέθη πεπτωκὸς παρὰ τὴν οἰκίαν θέσιν. Τοῦ δὲ
βορείου (κειμένου ἀντικρὺ τοῦ 2^{ου} κίονος) πρὸς τῇ βάσει εὐρέθη
χαμαὶ ὁ κύλινδρος (ὑψ. 79) φέρων ὅμοιον τῷ τοῦ νοτίου κόσμον·
τούτῳ νομίζω ὅτι ἀνήκει ἐπικράνόν τι ἀνάλογον εὐρεθὲν ἐν τῇ
Στοᾷ.

Β' Στοά.

Περὶ τῆς ἐν τῷ ἱερῷ περιβόλῳ Στοᾶς ὁ Πausanίας λέγει
(VIII, 37, 1) σαφῶς τάδε· «ἰόντων δὲ ἐπὶ τὸν ναὸν στοά τέ
ἐστὶν ἐν δεξιᾷ καὶ ἐν τῷ τοίχῳ λίθου λευκοῦ τύποι κλπ.», παρα-
κατιῶν δὲ ἀναγράφει πρὸ τοῦ ναοῦ τρεῖς βωμοὺς. Ἡ περιγραφὴ
τοῦ ἀρχαίου περιηγητοῦ συμφωνεῖ, ὡς καὶ ἀνωτέρω εἴρηται,
πρὸς τὰ εὐρημένα ἐρείπια. Ἡ μόνη ὁδός, δι' ἧς ὁ εἰσερχόμενος
εἰς τὸ Ἱερὸν ἔβαινε πρὸς τὸν Ναόν, ἦγεν ἐξ ἀνατολῶν καὶ δὴ
πρὸς Ν. τοῦ Ἀγ. Ἀθανασίου καὶ τῆς Στοᾶς· διότι πρὸς Ν. καὶ
Δ. ἐκτείνεται ἢ καταβαίνει ὁ λοφίσκος Τερζῆ, πρὸς δὲ Β. τὸ
ἐπίπεδον κλίνει ἀποτόμῳ παρὰ τὸν περιβόλον· ἄλλως δέ, καὶ
ἂν ὑπῆρχε διόδος πρὸς Β. τῆς Στοᾶς, ὁ πρὸς τὸν Ναὸν βαίνων

(30) Ἀπόκειται τριχῇ τεθραυσμένος ἐν τῷ μουσεῖῳ Λυκοσούρας.

ἔμελλε νὰ φθάσῃ, ἕνεκα τῆς μακρᾶς ἐκτάσεως τῆς Στοᾶς καὶ τῆς πρὸς τῷ Ναῷ θέσεως τοῦ δυσμικοῦ μέρους αὐτῆς, εἰς τὸ βόρειον ἢ δυσμικὸν μέρος τοῦ Ναοῦ, οὐχὶ δὲ εἰς τὴν ἐξοδὸν αὐτοῦ. Κατὰ ταῦτα τὸ πρόσωπον τῆς Στοᾶς ἐβλεπε πρὸς νότον, ὅπου ἔδρυντο καὶ οἱ βωμοὶ πρὸ τοῦ ναοῦ.

Τῆς Στοᾶς σφζονται ἐν μικρῷ τινι ὕψει τὰ ἐδάφη τῆς κατασκευῆς. Μῆκος ἐσωτερ. 64 μέτρ., πλάτος τοῦ πρὸς νότον χώρου 5.82 (τοσοῦτόν που καὶ τὸ τοῦ Β. χώρου), πάχος τοίχων 0.70.

Ὁ τοίχος β τῆς στοᾶς συνδεῖται μετὰ τοῦ τοίχου τοῦ περιβόλου γ διὰ πλαγίων τοίχων, σφζει δὲ β ἐπιμήκεις λίθους (4 κατὰ τὸ μέσον καὶ 2 κατὰ τὸ δυσμικὸν ἄκρον) ὀριζοντίως κειμένους μετὰ τόρμων ἐνιαχοῦ κίωνων καὶ παραστάδος. Οὕτω φαίνεται ἡ στοὰ ὡς διπλῇ οὔσα μετὰ στυλοβάτου ἐν μέσῳ, εἰς δύο κλίτη ἢ μοίρας αὐτὴν διαιροῦντος. Τῇ ὑποθέσει ταύτῃ ἀντίκεινται πλείονες λόγοι. Ὁ νότιος τῆς στοᾶς τοίχος α, κατὰ μέγα μέρος κανονικῶς κατεστραμμένος, φέρει ἐπὶ τῆς ἄνω ἐπιφανείας πολλαχοῦ τόρμους καὶ τὰς γνωστὰς ἀβαθεῖς κοιλότητας, αἵτινες ἐγλύφοντο ἵνα διὰ τοῦ μοχλοῦ προσωθῶνται οἱ ἄνωθεν λίθοι χάριν τῆς ἀκριβοῦς πρὸς ἀλλήλους ἀρμογῆς. Τοῦ δὲ τοίχου β σφζονται δύο συνήθως δόμοι λίθων ποικίλου μεγέθους καὶ σχήματος, ὧν ἡ ἄνω ἐπιφάνεια δὲν εἶνε παντάπασι λεία καὶ ἰσόπεδος. Ἐπὶ τούτων κεῖνται οἱ β εἰρημένοι λίθοι καὶ δὴ ὀλίγη βορειότερον τοῦ θεμελίου (καίτοι τοῦτο ἐνεδέχετο νὰ προέρχεται καὶ ἐκ προσωθήσεως ἐκ νότου) καὶ οὐχὶ ἀμέσως ἄνωθεν ἀλλὰ παρεμπύπτοντος στρώματος χώματος ἢ πηλοῦ (ὑψ. 0.05-0.06) μετὰ τεμαχίων ἐνιαχοῦ κεραμίδων πηλίνων· τὰ δὲ περὶ τοῦ νοτίου τοίχου εἰρημένα λογιζόμενος ἀνήγειρα τοὺς ἐπιμήκεις ἐκείνους τοῦ τοίχου β λίθους, ἵνα παρατηρήσω ἂν κάτωθεν φέρουσι τόρμους· καὶ πράγματι κατὰ τὸ ἕτερον αὐτῶν στενὸν ἄκρον ὑπάρχει κάτω τὸ $\frac{1}{2}$ τόρμου μικροῦ, ὅστις προδήλως ἦν ἄχρηστος ἂν ἀρχῇθεν οἱ λίθοι οὗτοι προωρίζοντο νὰ τεθῶσιν ὅπως νῦν κεῖνται. Πρὸς δὲ τούτοις, ἂν πρὸς τῇ τοῦ νοτίου θεμελίου α ὑποτεθῇ καὶ μέση ἀνέκαθεν κιονοστοιχία (ἐπὶ τοῦ τοίχου β), παραστάδες κατὰ τὰ ἅκρα ἦσαν, ὡς ἐκ τοῦ συνήθους εἰκάσαι, περιτταί, τοιαύτην δ' ἐν τούτοις κατὰ τὸ δυσμικὸν τοῦ τοίχου β μαρτυροῦσιν ὑπάρχουσαν

οἱ ἐπὶ τοῦ αὐτόθι λίθου τόρμοι. Τέλος δὲ ὁ ἀπὸ τοίχου γ πρὸς τὸν β φερόμενος δυσμικὸς τοῖχος οὔτε κατὰ τὴν προσήκουσαν οἰκοδομικὴν δέσιν συνάπτεται μετὰ τοῦ β, οὔτε ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἀκριβῶς γραμμῆς κεῖται· τὸναντίον δὲ ὁ τοῖχος β συνδεῖται κατὰ τὸν κανόνα μετὰ τοῦ μεταξὺ α καὶ β δυσμικοῦ τοίχου, ὅστις ἅμα ἀποτελεῖ ἐν τῷ νοτίῳ μέρει τὸν ἀνατολικὸν τοῖχον τοῦ δωματίου ω.

Ἐκ τῶν εἰρημένων εἰκάζεται ὅτι οἱ ἀνωτέρω β λίθοι, ἐν ἀρχῇ ἐπὶ τοῦ νοτίου τῆς στοᾶς θεμελίου α (ἦγουν ἐπὶ τοῦ προσώπου) ὡς στυλοβάται κείμενοι, μετετέθησαν ὕστερον ὅπου σήμερον εὐρηνται, ἴσως ἵνα εὐρυνηθῇ καὶ ὁ μεταξὺ στοᾶς καὶ βωμῶν χώρος, ὕστερον δ' ἐπῆλθε καὶ ἡ μετὰ τοῦ γ σύνδεσις τοῦ β καὶ ἡ προσθήκη τοῦ πρὸς Δ. λοξοῦ τοίχου τοῦ περιβόλου.

Περὶ τῶν ἀντηρίδων τῆς στοᾶς ἐγένετο λόγος ἐν ἀρχῇ (σελ. 100).

Τὸ πρόσωπον τῆς Στοᾶς, ὡς ἐκ τῶν εὐρεθέντων λειψάνων ἀποδείκνυται, ἦν δωρικοῦ ρυθμοῦ, λίθου ἐγχωρίου, εὐρέθησαν δὲ κίονες ἀρράβδωτοι (ὧν οἱ δύο κάτω τόρμοι ἔχουσι μετάκεντρον διάστημα ἀνάλογον τῷ τῶν εἰρημένων στυλοβατικῶν λίθων) καὶ μέρη θριγκοῦ ἱκανὰ νὰ ἀποδώσωσιν ἐν διαγράμματι ἀναπαράστασιν τοῦ οἰκοδομήματος. Εὐρέθησαν δὲ καὶ τεμάχια ἡμικιόνων μετὰ δωρικῶν ραβδώσεων καὶ τετραγώνου ἐγγλυφῆς (χάριν τοιχίων) ἐπὶ τῶν δύο πλαγίων ἐπιφανειῶν κατὰ μῆκος μέχρι τινὸς ὕψους· ἐν σφῆζι καὶ τεκτονικὸν ἀγκῶνα.

Κατὰ τὸ δυσμικὸν τῆς στοᾶς εὐρέθη τὸ μετ' ὀνομάτων τῆς οἰκίας τοῦ ἱστορικοῦ Πολυβίου βάθρον (Θεαρίδαν), ὃ ἐξέδωκα ἐν Ἑφημ. Ἀρχαιολ. 1895 σελ. 270 ἐξ. (πρβ. Ἑφ. Ἀρχ. 1896 σελ. 123, σημ. 33). Ἄλλων εὐρημάτων ἦν ἡ στοὰ σχεδὸν παντάπασιν ἔρημος. Ἄν τὰ παρὰ Πausanίᾳ (VIII, 37, 1-2) ἀνάγλυφα Πολυβίου κλπ. κατέπεσον εἰς τοὺς πρὸς Β. ὑποκειμένους ἀγρούς ἢ κατεστράφησαν, διατελεῖ ἄδηλον.

Ἡ στοὰ, ὅσον ἐκ τοῦ νοτίου θεμελίου α εἰκάζεται, δὲν ἀνάγεται εἰς νεωτέρους τοῦ Ναοῦ χρόνους· τὸ γὰρ δυσμικὸν τοῦ α μέρος ἔστιν ὅπου φαίνεται ὡς εἰσχωροῦν ὑπὸ τὴν εὐθυντηρίαν τοῦ ναοῦ.

Σύγχρονον τῇ στοᾷ εἶνε τὸ δωμάτιον ω, καθ' ὃ κυρίως ἐμ-

φαίνεται ἐκ τῆς μετὰ τούτου οἰκοδομικῆς δέσεως τοῦ τοίχου ὅ-
τὸ δωμάτιον τοῦτο εἶναι τετράγωνον, βαθυτάτα κατὰ τὴν ΒΔ.
μάλιστα γωνίαν τεθεμελιωμένον (μέχρι βάθους ἢ ὕψους ὡς $2\frac{1}{2}$
μέτρων). Οἱ τοῖχοι ἐκ δύο συνήθως σειρῶν λίθων (ἐσωτερικῆς καὶ
ἐξωτερικῆς παριεῖας) συγκείμενοι καὶ κατὰ τὸ ἐκεῖ σύνθητες ἰσοδο-
μικὸν μετ' ἀνωμαλιῶν σύστημα ἐκτισμένοι, ἦσαν, ὡς φαίνεται,
ἔσθθεν ἀσβεστόχριστοι (σφίζονται εἰς μικρὸν ἀπὸ τοῦ ἐδάφους
ὕψους), ἔχνη δὲ ἀσβέστου παρετηρήθησαν καὶ ἐν μικρῇ λίθῃ ἐπὶ
τῆς ἀνω ἐπιφανείας τοῦ δυσμικοῦ τοίχου. Ἐν τῇ βάθει παρὰ
τὴν δυσμικὴν πλευρὰν εὐρέθη κόνις ἀνθράκων, ἀλλαχού δὲ ἐν τῇ
δωματίῳ οὐδὲν σχεδὸν ἄλλο πλὴν ἀστραγάλου χαλκοῦ (μήκ. 0.02),
συντριμμάτων μελαμβαφῶν ἀγγείων καὶ ἀγαλματίου χαλκοῦ.
Τὸ ἀγαλμάτιον (ὕψ. 0.078), τέχνης ἀρχαϊκῆς, παρίστησι γυ-
ναῖκα (Ἀθηναῖν πιθανῶς πρὸς καὶ τὴν ἀνωθεν τοῦ Ναοῦ λα-
τρεῖαν τῆς Ἀθηνᾶς, Πausan. VIII 37, 12) φέρουσαν ποδὴν
ἄπτυχον χιτῶνα ἀχειρίδωτον· διὰ τῆς ἐκτεταμένης καὶ μικρὸν
ἀνακεκαμμένης δεξιᾶς ἐκράτει, ὡς ἐκ τῆς ἐν τῇ παλάμῃ αὐλακος
δηλοῦται, ραβδίον τι (δόρυ) ἐν στάσει ἐπιτιθεμένης, διὰ δὲ τῆς
προκεκαμμένης ἀριστερᾶς ἐκράτει πιθανῶς ἀσπίδα πρόσθετον.
Ἐπὶ τῆς κεφαλῆς φέρει κάλυμμα ὡς κράνος καθήκον ὀπίσω ἐν
τοξοειδεῖ ἄκρᾳ ἐπὶ τοῦ αὐχένος ὡς ποῦ ἡ κόμη ἀρχαϊκῶν ἀγαλ-
μάτων. Ἐπὶ τῆς κορυφῆς φέρει αὐλακα ἐκ τῶν πρόσω πρὸς τὰ
ὀπίσω διήκουσαν (ἴσως πρὸς ἐφαρμογὴν κυμβάχου λόφου), ἐκατέ-
ρωθεν δὲ κατὰ τὸ βρεγματικὸν ὅστουν ὠτοειδῆ ἀπόφυσιν ὡς φα-
λάρων. Ὑπὸ τοὺς μεγάλους καὶ ἀτέχνους πόδας ὑπάρχει ἐξοχὴ
γόμφου πρὸς ἐνθεσιν ἐπὶ τοῦ (μὴ εὐρεθέντος) βαθριδίου.

Ἄγ. Ἀθανάσιος. Τάφοι. Τὸ πρὸς Α. τῆς Στοᾶς κατερη-
ριμμένον ἐκκλησιδίου ὠκοδόμητο κυρίως ἐκ παντοίων ἐξεργα-
σμένων λίθων τοῦ Ναοῦ καὶ τῆς Στοᾶς καὶ τῶν βάθρων(31),

(31) Κατὰ τὸ ἀριστερόν τῆς εἰσόδου εὐρέθη ἐν τῇ τοίχῳ ἐνεκτισμένον τὸ ἐν
Ἐφῆμ. Ἀρχαιολ. 1896 σελ. 125 ἐξ., ἀριθ. 14-15 ἐκδεδομένον βάθρον (ἀνα-
τετραμμένον, ἔχον τὴν ὑπ' ἀριθ. 14 ἐνεπίγραφον ἐπιφάνειαν πρὸς δυσμὰς βλέ-
πουσαν).

σύγκεινται δὲ οἱ τοῖχοι ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐκ δύο στοίχων ὀρθοστα-
τῶν, ὑφ' οὗς πολλαχοῦ κίονες τῆς στοᾶς κατὰ μῆκος ἐκτάδην
κειμένοι. Ἄδηνον ἂν ἐνταῦθα ὑπῆρχεν ἀρχαῖον οἰκοδόμημα.

Ἡ κυρία εἴσοδος τῆς Ἐκκλησίας ἦν ἐπὶ τῆς δυσμικῆς πλευ-
ρᾶς ἐν τῇ ἀντικρὺ αὐτῆς ἀνατολ. κόγχῃ εὕρηται σπόνδυλος ἀρρα-
βδώτου κίονος ὡς βάσις πιθανῶς τῆς Ἀγίας Τραπεζίης. Τὸ ἔδα-
φος τῆς ἐκκλησίας κατὰ τὴν δυσμικὴν μοῖραν ἦν ἐστρωμένον διὰ
μεγάλων πλακῶν καλυπτουσῶν ἐν μέρει καὶ τοὺς ἐνταῦθα τά-
φους. Τῶν δύο μεγάλων αὐτόθι τάφων (πίν. 1) ὁ μὲν παρὰ τὴν
βόρειον πλευρὰν περιεῖχε δύο νεκρούς, πρὸς ἀνατολὰς ἦτοι χρι-
στιανικῶς βλέποντας, ἦν δὲ ἐστρωμένος διὰ τετραγώνων (□ 0.29)
πηλίνων πλίνθων· αἱ δύο μικραὶ πλευραὶ αὐτοῦ ἀπετελοῦντο ἐκ
πλίνθων ὀρθίων, τὰ δ' ἄλλα ὁ τάφος ἦν λιθόκτιστος, ὡς καὶ οἱ
πλείστοι ἄλλοι τάφοι, ἥγουν ἔφερον ὡς τοιχώματα πλείονας
καθέτους μετρίας τὸ μέγεθος πλάκας. Ὁ δὲ παρὰ τὴν νοτίαν
πλευρὰν περιεῖχεν ὡσαύτως δύο νεκρούς καὶ ἦν ἐκ πλακῶν λι-
θίων μετὰ πηλίνων πλίνθων ἐν τοῖς κενοῖς κατεσκευασμένος.
Ἐτερος τάφος πρὸ τῆς εἰσόδου τῆς ἐκκλησίας περιεῖχε τρία κρα-
νία. Εὕρημα ἐντὸς τῶν τάφων τούτων, ὡς καὶ ἐν πᾶσι τοῖς
λοιποῖς, οὐδὲν ὑπῆρχεν.

Κατὰ τὴν βόρειον πλευρὰν τοῦ Ἀγ. Ἀθανασίου ὑπῆρχεν
ἐλάσσων εἴσοδος μετὰ προθύρου, ἐτέρας δὲ κόγχης σφίζεται μέρος
πρὸς Β. τῆς προειρημένης· ἐνταῦθα κεῖται τάφος (περιεῖχε δύο
νεκρούς) ἔσωθεν ἐπαηλιμμένος, διὰ τετραγώνων μεγάλων πλα-
κῶν καὶ μαρμάρου μεταγενεστέρου κεκαλυμμένος.

Οἱ τάφοι καθόλου ἐκτείνονται καὶ πρὸς δυσμὰς πρὸς τὸ ἀνα-
τολ. ἡμισὺ που τῆς στοᾶς, ἀνάγονται δὲ εἰς τοὺς μετὰ τὴν κα-
ταστροφὴν τῆς στοᾶς χρόνους (πρβ. καὶ τοὺς ἐπὶ τοῦ ἀνα-
τολικοῦ πλαγίου τοίχου, ὅστις συνδέει τὸν τοῖχον γ μετὰ τοῦ
τοίχου δ τῆς Στοᾶς)· ἔφερον δὲ τοὺς νεκρούς χριστιανικῶς
βλέποντας.

Γ' Βωμοί.

Κατὰ Πausανίαν (VIII, 37, 2) ὁ εἰσελθὼν εἰς τὸ Ἱερὸν εὐ-
ρίσκει δεξιὰ τὴν Στοάν, «πρὸ δὲ τοῦ Ναοῦ Δήμητρί τέ ἐστι

βωμὸς καὶ ἕτερος Δεσποίνη, μετ' αὐτὸν δὲ μεγάλης Μητρός».

Ἐν τοῖς ἐρειπίοις συμφώνως τῇ τοῦ Παυσανίᾳ μαρτυρίᾳ παρατηροῦνται πρὸς Ν. τῆς Στοᾶς τὰ κάτω μέρη τριῶν βωμοειδῶν κτισμάτων. Τούτων τὸ μὲν πρὸς ἀνατολὰς σύγκειται περίξ ἐκ τεμαχίων μαρμάρων ὑδρορρόης κλπ. (ὑψ. περ. 0.20 πλάχ. 0.25), ἐντὸς δὲ ἔχει λείψανα δύο σκελῶν θεμελίων εἰς ὀρθὴν γωνίαν συναπτομένων καὶ συνισταμένων ἐκ φαιῶν λίθων, οἳ νῦν ἐνιαχοῦ «ἄγρια ἀκόνια» καλοῦνται· φαίνεται πιθανὴ μετασκευὴ τις τοῦ βωμοῦ τούτου. Τὸ δὲ δεύτερον (πρὸς δυσμὰς τοῦ εἰρημένου, 24.30 ἀπὸ τοῦ στυλοβάτου τοῦ Ναοῦ) εἶνε κανονικώτερον ἐκτισμένον ἐκ μεγάλων ἐγχωρίων τιτανολίθων, ὧν διασφύζονται μέρη δύο δόμων, τοῦ δὲ τρίτου (πρὸς Δ. τοῦ δευτέρου) διεσώθησαν μόνον τρεῖς λίθοι πλάτ. ὡς 0.45-0.65· μνημονευθήτωσαν δὲ καὶ δύο πρὸς Ν. αὐτῶν κείμενοι λίθοι μήκ. 0.30-0.50 καίπερ πιθανῶς οὐχὶ τῷ κτίσματι ἀνήκοντες.

Τὰ τρία ταῦτα κτίσματα δύνανται νὰ ὀνομασθῶσι, κατὰ Παυσανίαν, τὸ μὲν πρὸς Α. τῆς Δήμητρος, τὸ δὲ ἐν μέσῳ τῆς Δεσποίνης, τὸ δὲ πρὸς Δ. τῆς Μεγάλης Μητρός.

Δ' Ἄλλαι ἔρευναί.

Ἐπὶ τοῦ λόφου τοῦ Ἀγ. Ἡλίου μικρὰ γενομένη σκαφικὴ ἀπόπειρα οὐδὲν προήνεγκεν εἰς φῶς.

Ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως κατὰ τὴν πρὸς ἀνατολὰς πλευρὰν ἐν μικρᾷ σκαφικῇ ἐρεύνῃ, ἥτις δεῖται ἐπαναλήψεως, εὐρέθησαν, πλησίον θεμελίων τινῶν ἐγχωρίου λίθου μήκ. 5.50, δύο ἀρχιτεκτονικὰ μάρμαρα.

Ἐπὶ τοῦ ὑψώματος Τερζῆ κατὰ τὸ ἀνατολικὸν μέρος ἕνεκα τῆς τελείας αὐτόθι καταστροφῆς οὐδὲν πιθανῶς ἄξιον μνείας προσδοκᾶται· φαίνονται μόνον μέρη τοῦ πρὸς Β. θριγκώματος τοῦ λόφου. Κατὰ τὸ δυσμικὸν δὲ μέρος ἀντικρύ που (ἀνωθεν) τοῦ δυσμικοῦ ἄκρου τοῦ εἰρημένου πρὸς Β. τοῦ Ναοῦ περιβόλου

ἐφαινετο πολυγωνικός τοῖχος καὶ παρ' αὐτὸν δεξαμενὴ εὐπαγής, ἥς κάτωθεν ἄλλα λείψανα τοίχων ἐκ μεγάλων ὀγκολίθων καλῶς ἐξεργασμένων. Τὰ οἰκοδομήματα ταῦτα ἐμελλον νὰ γένωνται ὑποκείμενον ἐρεύνης ἐν προσεχεῖ ἀνασκαφικῇ περιόδῳ. Τότε δ' ἐγὼ περατώσας τὴν ἀποκάλυψιν τοῦ Ναοῦ καὶ τῆς Στοᾶς μετὰ τῶν βωμῶν, εἰς ὃ καὶ κυρίως ἀφεώρα ἡ ἐμὴ τοῦ 1895 ἐργασία, ἐπανῆλθον ἐκ Λυκοσούρας, ὅπου ἔμεινεν ὁ πρό τινος ἐντολῇ τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρείας ἐκεῖσε ἐλθὼν κ. Ἰωάννης Λύρης, εἰς Ἀθήνας, ὅπουθεν μετὰ δύο ἐβδομάδας μετέβην πάλιν εἰς Λυκοσουραν μετὰ τοῦ κ. Λυκάκη, μέλλοντος νὰ ἐκπονήσῃ τὸ διάγραμμα τοῦ ἀνεσκαμμένου χώρου. Ἐν τῷ μεταξὺ προχωρήσας ἐκεῖ ὁ κ. Λύρης μετὰ φιλοτίμου ζήλου καὶ ἐπιμελείας ἀπεκάλυψεν ἐν μέρει τὰ πρὸς τῇ δεξαμενῇ καὶ τῷ πολυγωνικῷ τοίχῳ ἐρείπια δωματίων καὶ ἄλλων τινῶν κτισμάτων.

Παρεμείναμεν τότε ἐν Λυκοσούρᾳ μετὰ τῶν κυρίων Λύρη καὶ Λυκάκη, ἐργαζομένου μεταξὺ περὶ τὴν σύνταξιν τῶν ἐνταῦθα δημοσιευομένων διαγραμμάτων (πίν. 1-4), ἐπὶ 20 ἡμέρας πρὸς περαιτέρω ἀποκάλυψιν τῶν εἰρημένων λειψάνων, μεθ' ὃ διεκόπη ἡ ἐργασία, ἀναβληθείσης καὶ τῆς χαράξεως τοῦ διαγράμματος αὐτῶν ἐς ἄλλοτε μετὰ τὴν περάτωσιν τῆς αὐτόθι ἀνασκαφῆς. Ἐπὶ τοῦ παρόντος μνημονευσθήτω ὅτι τῷ πολυγωνικῷ τοίχῳ (πρὸς ΝΔ) προσερείδονται πρὸς τῇ δεξαμενῇ 6 δωμάτια καὶ πρὸ τούτων ἕτερα 6, μεταγενεστέρων τὰ πολλὰ χρόνων ὑπὸ τοῦς τοίχους τινῶν δωματίων ὑποφαίνονται θεμέλια ἀρχαιοτέρων δωματίων. Πρὸς τὸ ὅπισθεν δὲ μέρος τοῦ πολυγωνικοῦ τοίχου σφίζονται ὡσαύτως λείψανά τινα οἰκοδομημάτων, ἐν οἷς μία πλευρὰ φέρει 2-3 ἀναβαθμούς μετὰ δύο τεκτονικῶν ἀγκώνων.

Τῶν ἐνταῦθα εὐρημάτων ἄξια λόγου εἰσὶ τρία ἀρχαῖα χαλκᾶ εἰδῶλια ἐξ ἐλάσματος λεπτοῦ, ὕψ. 0.04, ἀτέχνου ἐργασίας· τὸ ἐλάσμα εἶνε ἐψαλισμένον ἐν σχήματι ἀνθρώπου ἀνατείνοντος ἐν ἱεσσίᾳ τὰς χεῖρας, ἄνευ διακρίσεως λαίμου καὶ τῶν καθ' ἕκαστον πλὴν τριῶν σφαιρίων ἐκτύπων δηλούντων τοὺς ὀφθαλμούς καὶ τὴν ρίνα(32). Ὡσαύτως ἀρχαῖκῃς τέχνῃς ἀναγραφῆτωςαν καὶ μικραῖ

(32) Ταῦτα ἐμνημόνευσε καὶ ἡ ἀθηναϊκὴ ἐφημερὶς « Ἀστὺ » τῇ 20ῃ Σεπτεμβρίου 1895.

τινες λεπτοῦ χαλκοῦ ἐλάσματος ταινίαι καὶ δισκάρια, ἐφ' ὧν εἰσι διὰ τροχίσκου πιθανῶς κεχαραγμένα ἀπλᾶ ἐκ τεθλασμένων ἤτοι ζητοειδῶν γραμμῶν κοσμήματα· ταῦτα εὐρέθησαν πλησίον βομοειδῶν τινων θεμελίων. Ἐτι δ' εὐρέθη τεμάχιον μικροῦ πηλίνου εἰδωλίου κορυθοφόρου καὶ ἕτερον κριοκεφάλου (ὑψ. 0.065) καὶ πολλὰ συντρίμματα ἀγγείων πηλίνων ἀπλῶν καὶ τινα χειροποιήτων. Εἰρήσθωσαν καὶ δύο μικρὰ τεμάχια ἀγγείων κοινῶν μετὰ λειψάνων μορφῆς, τὸ μὲν μελανομόρφου, τὸ δὲ ἐρυθρομόρφου. Τεμάχια πηλίνων κεραμίδων εὐρέθησαν καὶ ἐνταῦθα μετὰ μέρους τῆς λέξεως Δεσποίνης· ἄξιον δὲ μνείας τυγχάνει τεμάχιον κεραμίδος ἐφ' οὗ σφίζονται τὰ τελευταῖα στοιχεῖα τῆς λέξεως Φιλιππείου· τοῦτο προέρχεται ἐκ τῆς ἐν Μεγαλοπόλει ὁμωνύμου στοᾶς (πρβ. Πausan. VIII, 30, 6), διότι, καθ' ἃ παραβαλὼν ἐν τῷ μουσεῖῳ Μεγαλοπόλεως παρετήρησα, τὰ γράμματα αὐτοῦ φαίνονται τετυπωμένα διὰ τῆς αὐτῆς καὶ τὰ ἐπὶ τινος ἐκεῖ εὐρεθέντος τεμαχίου (33) σφραγίδος. Ἐν τινι τῶν εἰρημένων δωματίων εὐρέθη ἡ περὶ ἐπισκευῆς προναίου ἐν Ἐφῆμ. Ἀρχαιολ. 1896 σελ. 236 ἐξ. ἐκδεδομένη ἐπιγραφή.

Ἡ αὐτόθι δεξαμενὴ διαιρεῖται διὰ τοίχου παραλλήλως τῷ πολυγωνικῷ τοίχῳ διήκοντος (πλάτ. περ. 9 μέτρ.) εἰς δύο χώρους. Εἶνε δὲ ἐστρωμένη διὰ πηλίνων κεραμιδίων καθέτως ἐμπεπηγμένων καὶ ἔφερεν ἐσωτερικῶς χρῖσμα παχὺ (περ. 0.03) καλῶς νῦν ἐνιαχοῦ σφζόμενον. Ἐμπροσθεν ἐκλείετο δι' ὀρθοστάτων μεγάλων τιτανολίθου, ἐπὶ τινος δὲ τούτων παρατηρεῖται διαμπερὴς ὀπή (διαμ. 0.05) πρὸς ἐκροὴν τοῦ ὕδατος. Ὑδρορροαὶ δ' ὑπῆρχον καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων τοίχων. Ἐν τῇ δεξαμενῇ εὐρέθη ἡ ἐπιγραφή τοῦ ἱερέως Πομπηίου (Ἐφῆμ. Ἀρχαιολ. 1896, σελ. 114, ἀριθ. 10).

Κάτωθεν τῆς δεξαμενῆς ἐν ἀγρῷ Ἀγγελῇ Διμπεροπούλου εὑρηται εὐμέγεθες κτίριον (11.00 × 8.00. πᾶχ. τοίχων 0.80) στερεώτατα διὰ μεγάλων τετραγώνων τιτανολίθων ὠκοδομημένον. Τὸ δάπεδον ἐπέστρωται τῷ αὐτῷ καὶ ἡ δεξαμενὴ τρόπῳ. Οἱ τοῖχοι σφίζονται εἰς ὕψος περ. 1.50 ἀπὸ τοῦ δαπέδου· ἐπὶ

(33) Excavations at Megalopolis σελ. 140, ἐπιγρ. XXVIII (4) καὶ σελ. 141 (4) (Richards).

τινος αὐτῶν κείται βάσις μετὰ δύο τόρμων κίονος, δύο δὲ κίονες εὐρέθησαν ἐντὸς τοῦ οἰκοδομήματος πεπτωκότες. Ἡ ἀποκάλυψις αὐτοῦ δὲν ἐπερατώθη.

Ἐτέραν σκαφικὴν ἀπόπειραν ἐποιησάμην ἐν κτήματι Ἀθαν. καὶ Γεωργ. Πανταζῆ, 20' ὥρ. πρὸς Ν. τοῦ Ναοῦ τῆς Δεσποίνης ἀπέχοντι, μεταξὺ Πλατυβουνίου καὶ Κοτρωνίου· ἡ θέσις καλεῖται νῦν Μαρμαρόπλακα ἢ Συκιά. Ἐν χειμάρρῳ ἐπὶ ἀποκρήμνου ἐδάφους ἀπεκαλύφθησαν δύο τοῖχοι ἰσοδομικοὶ εἰς ὀρθὴν γωνίαν συναπτόμενοι, ὧν ὁ μὲν φέρεται παρὰ τὸ δεξιὸν χεῖλος (μῆκ. περ. 2.80), ὁ δὲ ἐγκαρσίως ἐπὶ τοῦ χειμάρρου (πάχ. 0.43-0.58). Οἱ λίθοι τῶν τοίχων εἰσὶ πάνυ καλῶς ἐξεργασμένοι καὶ εὐμεγέθεις (εἰς ἔχει ὕψ. 0.70, πλάτ. 2.30, πάχ. 0.22, ἕτερος δὲ ὕψ. 0.29, πλάτ. 1.90, πάχ. 0.58). Ἐπὶ τοῦ πρὸς τὴν ἐκβολὴν τοῦ χειμάρρου προσώπου τοῦ ἐγκαρσίου τοίχου ὑπάρχει ἀποτετριμμένον, πιθανῶς ὑπὸ τοῦ ὕδατος, ἀνάγλυπτον καλῆς τέχνης λεοντόκρανον, οὗ τὸ μὲν ἄνω μέχρι τοῦ μέσου στόματος μέρος ἔγλυπται ἐπὶ ἐνὸς (ὕψ. 0.29) λίθου, τὸ δὲ λοιπὸν ἐπὶ τοῦ ὑποκειμένου· ἡ τοῦ στόματος ὀπὴ δὲν εἶνε διαμπερὴς, ἀλλ' ἀπλὴ κοιλότης. Ἡ ἐνταῦθα σκαφικὴ ἔρευνα ἔμεινεν ἀτελής.

Περὶ τῆς 'ς τὰ Σελὰ θέσεως ἐγένετο μνεῖα ἀνωτέρω σελ. 98.

Μικρὰ σκαφικὴ ἐργασία ἐγένετο καὶ μεταξὺ τῆς Ἀκροπόλεως Λυκοσοῦρας καὶ τοῦ Πλατανιστῶνος, παρὰ τὴν οἰκίαν τοῦ πέ-
ρυσιν ἀποθανόντος Γρηγορίου Καρελλᾶ. Ἐνταῦθα εὐρέθησαν ἐρεί-
πια μεταγενεστέρων, ὥς φαίνεται, δωματίων κλπ.

Κάτωθεν τῆς Β. πλευρᾶς τῆς Ἀκροπόλεως οὐ μακρὰν τῆς εἰρημένης οἰκίας Γρηγορίου Καρελλᾶ καὶ τῆς τοῦ Παναγιώτου Τρουπῆ σφάζεται δεξαμενὴ μῆκ. περ. 5.50 × 5.00, βάθ. 4.00.

Πρὸς ἀνατολὰς τῆς αὐτῆς οἰκίας Καρελλᾶ ἐπὶ τῆς ἐκ Δελχασάνῃ ὁδοῦ ἔκειτο ἐν μάνδρᾳ ἀγροῦ τοῦ Κωνστ. Λιμπεροπούλου κιονόκρανον μαρμάρινον βεβλαμμένον, δωρικοῦ ρυθμοῦ, ἄνευ τόρμων (διάμ. ὑποτραχηλίου 0.42, ὕψ. πλίνθου 0.11, ὕψ. ἐχίνου μεθ' ὑποτραχηλίου 0.21). Νῦν ἀπόκειται ἐν τῷ πλησίον ἀγρῷ τοῦ ἱερέως Ἰωάννου Μαγλάρα.

Ἀνατολικώτερον ἔτι ἐν θέσει, ἡ Μαρμαρόλιμνα καλεῖται, σφάζεται ἐπιμήκης ἐκ μεγάλων ὀγκολίθων δεξαμενὴ ἄδηλον ἂν ὑπάρχει ἐνταῦθα ἀρχαιότερον οἰκοδόμημα, ναὸς ἢ ἄλλο (πρβ. καὶ ἄνωτ. σελ. 96).

Πρὸς Β. τοῦ Ἀγ. Νικολάου εὔρεν ἐν ἀγρῷ αὐτοῦ ὁ Βασίλειος Δημητρακόπουλος (Ἀσταλαῖος) ἀγαλμάτιον χαλκοῦν, ὅπερ ἀπεστάλη διὰ τοῦ Εἰρηνοδίκου Μεγαλοπόλεως πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Παιδείας τῇ 20ῇ Φεβρουαρίου 1889. Τὸ ἀγαλμάτιον κεῖται νῦν ἐν τῷ Ἀθηναϊκῷ μούσείῳ (ἐν Χαλκοθήκῃ ἀριθ. 7409, πρβ. Δελτ. Ἀρχαιολ. 1889, σελ. 45, ἀριθ. 7), ἔχει δὲ ὕψος 0.11 καὶ εἰκονίζει μορφὴν μετὰ βραχείας κόμης καὶ πιλιδίου τινὸς ἢ περιβλήματος ταπεινοῦ, συμβεβηκυῖαν τὰ σκέλη καὶ φοροῦσαν χιτῶνα μετὰ ἐπιβλήματος(;) ποδῆρους, ὅφ' οὐ κρύπτονται καὶ αἱ χεῖρες· αἱ πτυχαὶ ἀραιαὶ ἀβαθεῖς καὶ πῶς παράλληλοι, ἐπὶ τοῦ στέρνου δὲ ὥσει ἀγκιστροειδὲς τι κόσμημα. Ἐπὶ τῆς τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς ἦν τι ἐμπεπηγμένον, ὡς φαίνεται ἐξ ὁπῆς (οὐχὶ διαμπεροῦς).

Ἐπὶ τοῦ μεταξὺ Δελχασάνῃ καὶ Λυκοσούρας μαστοειδοῦς λόφου Κόκλα ἐν ἀγρῷ Π. Τίγκα, (οἰκοῦντος ἐν τῇ κάτωθεν τοῦ Κόκλα θέσει «Ταβέρνα», ἀντικρὺ τοῦ παρὰ Bädeler 1893, σελ. 322 Ἀγ. Ἰωάννου), μίαν ὥραν ἀπὸ τοῦ χωρίου Ἀστάλα σφάζονται θεμέλια ἀπλᾶ ναοειδοῦς κτιρίου (μῆκ. περ. 20.00 πλάτ. 8.50) πρὸς ΝΑ. βλέποντος καὶ διαιρουμένου εἰς πρόδομον καὶ σηκὸν (μ. περ. 15.00). Ἐνταῦθα, ὡς ἤκουσα, πρὸ τῶν ἐν Λυκοσούρᾳ ἀνασκαφῶν τοῦ 1889 εὔρεν ὁ Δῆμος Καραλῆς, κά-

τοικος Ἴσαρι, δύο αἰχμὰς δοράτων σιδηρᾶς (μήκ. 0.15 καὶ 0.225) καὶ 5-6 ἄλλα σιδηρᾶ σκευάρια· ταῦτα ἐπέδωκέ μοι τῷ 1889 ὁ τότε Δήμαρχος Λυκοσούρας κ. Ἀνδρέας Κατριβάνος, μετηνέχθησαν δὲ εἰς τὸ Ἀθήνησι Μουσεῖον. Εἰρήσθω δ' ἔτι ὅτι, ὥς ᾔδετο τότε, εὑρέθη ὑπὸ τοῦ Καραλῆ αὐτόθι δυσὶν ἔτεσι πρότερον χαλκοῦν ἀγαλμάτιον καὶ ὅτι ἐπωλήθη ἐν Ἀθήναις.

Ἐν τοῖς ἀνωτέρω εἰρημένοις τόποις ἀξία συστάσεώς ἐστιν ἔνθα μὲν συμπλήρωσις, ἔνθα δ' ἐπιχειρήσις ἀνασκαφικῶν ἐργασιῶν.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΛΕΟΝΑΡΔΟΣ

